MARY HIGGINS CLARK

KUR TU DABAR ESI?

Alma littera

MARY
HIGGINS
CLARK

KUR TU DABAR ESI?

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
Rima Kardelytė

Alma littera
VILNIUS / 2010

UDK 820(73)-3
Cl-21

Versta iš:
Mary Higgins Clark
WHERE ARE YOU NOW?
Simon & Schuster, New York, 2008

Šis romanas – pramanas. Visi knygos vardai, veikėjai ir įvykiai sukurti rašytojos. Bet koks romano veikėjų panašumas į gyvus ar jau mirusius asmenis, įvykių bei vietovių sutapimas yra atsitiktinis.

ISBN 978-9955-38-571-4

Skiriu Patricijos Mary Riker,
„Pat“,
brangios draugės ir puikios moters, atminimui.
Su meile

Kur dabar esi?
Kas slypi po tavo užkeikimu?

– „KAŠMYRO DAINA“
ŽODŽIAI LAURENCE HOPE
MUZIKA AMY WOODFORDE-FINDEN

1

Dabar lygiai vidurnaktis – ką tik prasidėjo Motinos diena. Nakčiai likau su mama Satone, bute, kuriame užaugau. Ji sėdi savo kambaryje koridoriaus gale: mudvi budime. Taip budime kasmet nuo tada, kai mano brolis Čarlzas Makenzis jaunesnysis, dar pravardžiuojamas Maku, prieš dešimt metų išėjo iš buto, kurį nuomojosi su kitais dviem Kolumbijos universiteto paskutinių kursų studentais. Nuo tada jo niekas nematė. Bet kasmet Motinos dieną jis paskambina ir patikina mamą, kad jam viskas gerai.

– Dėl manęs nesijaudink, – sako jai. – Kurią nors dieną pasuksiu spynoje raktą ir vėl būsiu namie.

Tada jis deda ragelį.

Mes niekada nežinome, kada per tas dvidešimt keturias valandas sulauksime skambučio. Praėjusiais metais Makas paskambino vos kelios minutės po vidurnakčio, taigi mūsų budėjimas baigėsi vos prasidėjęs. O prieš dvejus metus jis išlaukė vos ne iki paskutinės akimirkos, todėl mama kone paklaiko, kad nutrūko ir šis netvirtas ryšys su juo.

Makas turėjo žinoti, kad mūsų tėvas žuvo per Rugsėjo vienuoliktosios tragediją. Buvau tikra: kad ir ką jis daro, tas siaubingas įvykis privers jį grįžti namo. Bet jis nepasirodė. Tačiau kitąmet kaip visada skambindamas Motinos dieną jis pravirko ir atsidusęs ištarė: „Man labai gaila tėčio. Tikrai labai gaila“, – ir padėjo ragelį.

Aš Karolina. Kai Makas dingo, man buvo šešiolika. Sekdama jo pėdomis studijavau Kolumbijos universitete. Priešingai nei jis, baigusi įstojau į Duko teisės mokyklą. Ir Makas prieš dingimą ten buvo priimtas. Kai pernai išlaikiau advokatūros egzaminus, įsidarbinau Centrinėje Žemutinio Manhatano gatvėje įsikūrusio teismo civilinių bylų teisėjo biure. Teisėjas Polas Huotas ką tik išėjo į pensiją, tad likau be darbo. Ketinau pasisiūlyti į Manhatano prokuroro padėjėjos vietą, bet kol kas to nepadariau.

Pirma turiu sugalvoti, kaip rasti brolį. Kas jam atsitiko? Kodėl jis dingo? Nebuvo jokių nusikaltimo ženklų. Mako kredito kortelėmis nebuvo pasinaudota. Jo automobilis stovėjo netoli buto esančiame garaže. Lavoninėje neatsidurdavo panašių į jį, nors motina su tėvu kartais būdavo kviečiami nuvažiuoti atpažinti ištrauktų iš upės ar žuvusių per avariją jaunų vyrų lavonų.

Kai mudu augome, Makas buvo mano geriausias draugas, mano patikėtinis, bičiulis. Pusė mano draugių iki ausų jį įsimylėjusios. Jis buvo puikus sūnus, šaunus brolis, gražus, malonus, linksmas gerai besimokantis studentas. Ką dabar dėl jo išgyvenu? Nė nežinau. Prisimenu, kaip karštai jį mylėjau, bet ta meilė beveik virto pykčiu ir apmaudu. Norėčiau nors kiek abejoti, kad jis gyvas ir kad visa tai tėra žiauri kažkieno išdaiga, bet, deja, tokios abejonės neturiu. Prieš kelerius metus įrašėme mūsų telefoninį pokalbį; sulyginome su jo balsu, užfiksuotu namų vaizdo juostose. Balsai buvo identiški.

Taigi mudvi su mama blaškomės nežinioje; kiek anksčiau, dar prieš žūtį pragariškose liepsnose, tą patį išgyveno ir tėtis. Visus tuos metus, kai išeinu į restoraną ar teatrą, dar nebuvo taip, kad mano akys automatiškai nepradėtų ieškoti – gal netyčia pamatysiu jį. Bet kuris panašaus profilio ar rusvų smėlio spalvos plaukų vaikinas priverčia atsisukti į jį dar kartą, net nužvelgti tiriamu žvilgsniu. Prisimenu, ne sykį broviausi pro minią norėdama prieiti arčiau prie žmogaus, kuris pasirodydavo besąs tik gražus nepažįstamasis.

Galvodama apie tai nustačiau didžiausią telefono aparato garsą, atsiguliau į lovą ir mėginau užmigti. Manau, užsnūdau, nes nuo šaižaus telefono skambučio net pašokau. Apšviestas laikrodžio ciferblatas rodė be penkių minučių tris. Viena ranka spragtelėjau naktinės lempos jungiklį, kita siekiau telefono. Mama jau buvo pakėlusi ragelį: išgirdau jos balsą – įsitempusį, nervingą.

– Sveikas, Makai.

– Labas, mama. Sveikinu Motinos dienos proga. Aš tave myliu.

Jo balsas buvo skambus, pasitikintis. „Kalba taip, tarsi jam nė velnio nerūpėtų", – karčiai pagalvojau.

Kaip visada jo balsas sujaudino mamą. Ji pradėjo verkti.

– Makai, myliu tave. Turiu tave pamatyti, – ėmė maldauti ji. – Man visai nesvarbu, į kokią bėdą esi papuolęs ar kokias problemas sprendi, – aš tau padėsiu. Makai, dėl Dievo meilės, jau dešimt metų praėjo. Nebesielk taip su manimi. Prašau... labai prašau.

Makas visada kalbėdavo ne ilgiau nei minutę. Esu tikra: jis žinojo, jog mėginsime atsekti, iš kur skambinta, bet dabar, kai esama įvairių technologijų, jis visada naudoja išankstinio apmokėjimo telefono kortelę.

Turėjau jam kai ką pasakyti, todėl suskubau, kad prieš padėdamas ragelį jis dar išgirstų mane.

– Makai, ketinu tave surasti, – įsiterpiau. – Policija mėgino, bet jiems nepavyko. Kaip ir privačiam detektyvui. Bet man pavyks. *Prisiekiu* – pavyks. – Stengiausi, kad mano balsas skambėtų ramiai ir tvirtai, bet motinos verksmas išmušė mane iš vėžių. – Surasiu tave, niekše! – suklykiau. – Geriau jau sugalvok kokią rimtą priežastį, dėl kurios mus taip kankini!

Išgirdusi spragtelėjimą supratau, kad jis padėjo ragelį. Būčiau galėjusi nusikąsti liežuvį, kad tik atsiimčiau žodžius, bet, aišku, buvo per vėlu.

Žinodama, kas manęs laukia – mama tikrai pyks, kad taip šaukiau ant Mako, – užsimečiau chalatą ir koridoriumi nužingsniavau į miegamąjį, kuris kažkada priklausė mamai su tėčiu.

Satonas, brangiausias sublokuotų namų ir ištaigingų daugiabučių rajonas Manhatane, atsiveria į Rytų upę. Mano tėvas nupirko šį butą, kai mokydamasis naktimis sėkmingai baigė Fordhamo teisės mokyklą ir užsitarnavo partnerio vietą korporacinės teisės advokatų kontoroje. Mūsų privilegijuota vaikystė buvo jo smegenų ir darbštumo, kurį jam įskiepijo našle likusi airių ir škotų kilmės motina, rezultatas. Jis pasistengė, kad mūsų gyvenimo nepaveiktų nė penki centai iš mano motinos paveldėtų pinigų.

Pabeldžiau ir stumtelėjusi duris įėjau vidun. Mama stovėjo prie panoraminio lango, atsiveriančio į Rytų upę. Neatsisuko, nors žinojo, kad atėjau. Naktis buvo giedra, todėl įžiūrėjau Kvinsboro tilto šviesas. Net tokį ankstyvą rytmetį juo judėjo nenutrūkstamas automobilių srautas. Mano galvoje gimė nereali mintis: gal vienu iš tų automobilių važiuoja Makas? Gal kasmet paskambinęs jis kažkur iškeliauja?

Makas visada mėgo keliauti: tai buvo jo kraujyje. Mano motinos tėvas Liamas O'Konelas gimė Dubline, mokėsi Triničio koledže ir į Jungtines Valstijas atvyko sumanus, puikiai išsilavinęs ir – be cento kišenėje. Penkerius metus jis supirkinėjo bulvių laukus Long Ailande – vėliau jie tapo Hamptonais; įsigijo žemės Palm Bičo apygardoje, Trečiajame aveniu, kai šis dar buvo purvinas, tamsus kelias, besidriekiąs estakadinio geležinkelio bėgių šešėlyje. Štai tada jis pasipiršo ir vedė mano senelę – anglę merginą, su kuria susipažino Trinityje.

Mano mama Olivija – tikra anglų gražuolė: aukšta, sulaukusi šešiasdešimt dvejų vis dar liekna kaip nendrė, sidabro spalvos plaukais, pilkai mėlynomis akimis ir klasikiniais veido bruožais. Savo išvaizda Makas buvo beveik jos klonas.

Aš paveldėjau rausvai rudus tėvo plaukus, rudas akis ir tvirtą smakrą. Kai mama avėdavo aukštakulnius, ji buvo šiek tiek aukštesnė už tėtį, taigi aš, kaip ir tėtis, esu vidutinio ūgio. Pajutau, kaip jo ilgiuosi, kai perėjusi per kambarį apkabinau motiną.

Ji atsisuko, ir aš pajutau, kaip nuo jos sklinda pyktis.

– Karolina, kaip galėjai šitaip kalbėti su Maku? – griežtai paklausė ji tvirtai sukryžiavusi rankas ant krūtinės. – Ar nesupranti, kad jis gali būti papuolęs į baisią bėdą, kuri neleidžia jam pas mus grįžti? Ar nepagalvoji, kad jis išsigandęs, jam reikia pagalbos, ir gal šis skambutis yra prašymas tai suprasti?

Kai mano tėvas dar buvo gyvas, tarp jų dažnai vykdavo tokie emocionalūs pokalbiai. Mama visada gindavo Maką, o tėvas buvo bepradedąs atsiriboti nuo šios istorijos ir liautis jaudintis.

– Dėl Dievo meilės, Liv, – atšaudavo jis mamai. – Jo balsas skamba visai gerai. Gal jis susidėjo su kokia moterimi, kurios nenori rodyti? O gal bando aktoriaus karjerą? Juk būdamas vaikas apie tai svajojo. Gal buvau jam per griežtas, versdamas dirbti vasarą? Kas žino?

Jie baigdavo barnį atsiprašinėdami vienas kito: mama verkdavo, o tėtis kankindavosi ir pykdavo ant savęs, kam ją nuliūdino.

Neketinau dar kartą suklysti mėgindama teisintis. Todėl tariau:

– Mama, paklausyk manęs. Kadangi Mako lig šiol neradome, dėl mano grasinimo jis tikrai nesuks sau galvos. Pažiūrėkime į tai iš kitos pusės. Išgirdai jo balsą. Jis gyvas. Kalbėjo visiškai žvaliai. Žinau, kad nekenti migdomųjų, bet taip pat žinau, kad gydytojas tau jų prirašė. Todėl išgerk dabar vieną tabletę ir pailsėk.

Nelaukiau, kol ji man atsakys. Žinojau, kad nebūsiu naudinga ilgiau pasilikdama su ja, nes ir aš buvau pikta. Pykau ant jos, kad ji pyko ant manęs, pykau ant Mako, pykau, kad šis dešimties kambarių butas per du aukštus per didelis mamai gyventi vienai, kad jame per daug prisiminimų. Bet ji buto neparduos, nes nėra tikra, ar kasmetinis Mako skambutis bus peradresuotas į naują vietą, be to, nuolat man primena jo žodžius, kad vieną dieną jis pasuks spynoje raktą ir bus namie... Namie. *Čia.*

Grįžau į lovą, bet miegai jau buvo išsilakstę. Pradėjau planuoti, nuo ko pradėsiu Mako paieškas. Pamaniau, kad reiktų nueiti pas Luką Rivsą – privatų detektyvą, kurį pasamdė tėtis, bet paskui persigalvojau. Įsivaizduosiu, tarsi Makas būtų prapuolęs

vakar. Pirmas dalykas, kurį padarė dėl Mako sunerimęs tėtis, – paskambino į policiją ir pranešė, kad jis dingo. Taigi aš pradėsiu nuo pačių pradžių.

Pažinojau žmones teismo rūmuose. Ten buvo įsikūrusi ir apygardos prokuratūra. Nusprendžiau, kad mano paieškos prasidės ten.

Galiausiai užsnūdau ir susapnavau, kad seku paskui miglotą, per tiltą einantį siluetą. Stengiuosi nepamesti jo iš akių, bet jis eina per greitai, todėl perėjusi tiltą nežinau, kuriuo keliu pasukti. Paskui išgirstu, kaip jo graudus ir susirūpinęs balsas man sako: „Neik, Karolina, neik."

– Negaliu, Makai, – garsiai ištariau prabudusi. – Negaliu.

2

Monsinjoras Devonas Makenzis liūdnai aiškino lankytojams, kad jo mylima Šv. Pranciškaus Saleziečio bažnyčia įsikūrusi taip arti Šv. Jono Pranašo episkopalinės katedros, jog yra beveik nematoma.

Prieš kelerius metus Devonas tikėjosi išgirsti, kad Šv. Pranciškaus Saleziečio bažnyčia bus uždaryta, ir, atvirai kalbant, nebūtų tam prieštaravęs. Juk vis dėlto bažnyčia pastatyta devynioliktame amžiuje, jai reikalingas rimtas remontas. Bet kai apylinkėse ėmė kilti daugiabučiai, kai buvo atnaujinti senieji namai be liftų, jis džiaugėsi per sekmadienio mišias matydamas naujų parapijiečių veidus.

Žmonių rinkdavosi vis daugiau, todėl per pastaruosius penkerius metus jis sugebėjo kai ką sutvarkyti. Buvo išplauti vitražiniai langai; nuo freskų nuvalyti per amžius susikaupę nešvarumai; nušlifuoti ir atnaujinti mediniai klauptai, o klūpėjimo suoleliai uždengti nauja kilimine danga.

Kai popiežius Benediktas leido patiems kunigams priimti sprendimą dėl Tridento mišių, Devonas, kuris puikiai mokėjo lotynų kalbą, paskelbė, kad nuo šiol sekmadieniais vienuoliktos valandos mišios bus aukojamos senąja Bažnyčios kalba.

Atgarsis jį apstulbino. Minios plūdo į mišias: ne tik vyresnio amžiaus piliečiai, bet ir paaugliai bei jauni žmonės, kurie vietoj „dėkojame Viešpačiui“ pagarbiai atsakydavo „Deo gratias“ ir melsdavosi ne „Tėve mūsų“, o „Pater Noster“.

Šešiasdešimt aštuonerių metų Devonas, dvejais metais jaunesnis už brolį, žuvusį Rugsėjo vienuoliktąją, buvo dingusio sūnėno dėdė ir krikštatėvis. Per mišias pakvietęs susirinkusiuosius tyliai pasimelsti, jis visada pirmą maldą sukalbėdavo už Maką – kad vieną dieną jis grįžtų namo.

Motinos dieną ta malda būdavo ypač karšta. Grįžęs į kleboniją jis ir šiandien atsakiklyje rado Karolinos žinutę: „Dėde Devai, jis paskambino šįryt be penkių minučių trys. Sprendžiant iš balso – viskas gerai. Greitai padėjo ragelį. Pasimatysime šįvakar."

Monsinjoras Devonas dukterėčios balse girdėjo nerimą. Palengvėjimas, kad sūnėnas vis dėlto paskambino, sumišo su pykčiu. „Velniai tave griebtų, Makai, – pagalvojo jis. – Ar bent supranti, kaip su mumis elgiesi?" Nusitraukęs romėnišką apykaklę Devonas jau ketino skambinti Karolinai. Dar nespėjęs surinkti numerio išgirdo durų skambutį.

Tai buvo Frankas Lenonas, jo vaikystės draugas, į pensiją išėjęs programinės įrangos specialistas, dabar patarnaudavęs kaip vyriausiasis tvarkdarys per sekmadienio mišias, – jis skaičiuodavo, surašydavo ir atiduodavo saugoti į banką sekmadieniais surinktas aukas.

Devonas jau seniai mokėjo skaityti iš žmonių veidų, todėl iškart suprato, kad problema rimta. Bent jau taip išskaitė iš vėjų nugairinto Lenono veido.

– Kas nutiko, Frankai? – paklausė jis.

– Vienuoliktos valandos mišiose dalyvavo Makas, – išdudeno Lenonas. – Jis į krepšelį įmetė tau raštelį. Į jį buvo įsuktas dvidešimties dolerių banknotas.

Monsinjoras Devonas čiupo popieriaus skiautę ir perskaitė dešimt jame išspausdintų žodžių, o paskui, tarsi negalėdamas patikėti tuo, ką mato, perskaitė juos dar kartą: „DĖDE DEVONAI, PERDUOKITE KAROLINAI, KAD JI MANĘS JOKIU BŪDU NEIEŠKOTŲ."

3

Pastaruosius devynerius metus Aronas Kleinas kasmet sukardavo ilgą kelią nuo Manhatano iki Bridžhamptono kapinių, kad padėtų akmenuką ant savo motinos Esteros Klein kapo. Ji buvo energinga, išsiskyrusi penkiasdešimt ketverių metų moteris, kuri žuvo nuo užpuoliko rankos bėgdama kasrytinį krosiuką netoli Šv. Jono Pranašo katedros.

Tada Aronui buvo dvidešimt aštuoneri, jis buvo neseniai vedęs, gyveno patogų ir užtikrintą gyvenimą nuolatos kildamas karjeros laiptais investicijų banke „Volasas ir Madisonas". Dabar jis buvo dviejų sūnelių – Elijo ir Gabrielio – ir dukrytės Danielės tėvas; mažylė buvo iki skausmo panaši į velionę senelę. Važiuodamas į kapines Aronas visada išgyvendavo pyktį ir nusivylimą dėl to, kad motinos žudikas vis dar vaikšto gatvėmis laisvas.

Jai buvo trenkta į galvą sunkiu daiktu. Šalia ant žemės gulėjo jos mobilusis. Ar pajutusi pavojų ji traukė telefoną iš kišenės, kad surinktų 911? Šis spėjimas atrodė logiškas.

Ji tikriausiai ketino paskambinti. Policijos protokoluose užfiksuota, kad ji niekam ir jai niekas tuo metu neskambino.

Policininkų nuomone, tai buvo atsitiktinis užpuolimas. Trūko tik laikroduko – vienintelio jos papuošalo tokiu dienos metu, – ir namų rakto. „Kam reikėjo vogti namų raktą, jei žudikas nepažinojo jos ir neturėjo supratimo, kur ji gyvena?" – klausė Aronas policininkų. Jie į klausimą atsakyti negalėjo.

Kai suklupęs Aronas palietė žolę ant motinos kapo, vėl ėmė krapnoti lietus. Jo keliai įklimpo į purviną žemę, kai dėdamas akmenuką jis sušnibždėjo:

– O kad būtum gyva, mama, ir pamatytum vaikus. Berniukai baigia pirmą klasę ir vaikų darželį. O Danielė jau dabar yra mažoji aktorė. Jau matau, kaip po keliolikos metų ji dalyvauja perklausoje vienoje iš pjesių, kurią tu režisuoji Kolumbijoje.

Jis šyptelėjo įsivaizdavęs motinos atsakymą.

– Aronai, tu tikras svajotojas. Paskaičiuok geriau. Tuo metu, kai Danielė mokysis koledže, man jau bus septyniasdešimt penkeri.

– Vis tiek dar mokytum, režisuotum, būtum kupina energijos, – garsiai atsakė jis.

4

Pirmadienio rytą pasiėmusi raštelį, kurį Makas įmetė į aukų krepšelį, išsiruošiau į apygardos prokuratūrą Žemutiniame Manhatane. Diena buvo graži – saulėta ir šilta, pūtė švelnus brizas, – toks oras būtų labai tikęs Motinos dienai vietoj šaltos, drėgnos dienos, kuri atėmė bet kokią viltį praleisti laiką lauke.

Sekmadienio vakarą su mama ir dėde Devonu buvome išėję pavakarieniauti. Žinoma, raštelis, kurį perdavė dėdė Devonas, mudviem sukėlė sąmyšį. Iš pradžių mama susijaudino, kad Makas visai šalia. Mat ji visada buvo įsitikinusi, kad jis kažkur labai toli – Kolorade ar Kalifornijoje. Paskui ji išsigando, kad mano grasinimas jį surasti įstūmė jį į kažin kokį pavojų.

Pirmiausia nė nežinojau, ką apie tai galvoti, bet dabar stiprėja mano įtarimas, kad Makas gali būti iki ausų įklimpęs į bėdas ir mėgina mus nuo jų apsaugoti.

Hogano gatvės pirmo namo vestibiulyje buvo daug žmonių, ir apsauga manęs nepraleido: turėjau daugybę visokiausių pažymėjimų, bet negalėjau patekti vidun nesusitarusi dėl susitikimo su konkrečiu asmeniu. Už manęs eilėje stovintys žmonės ėmė nebenustygti vietoje, o aš vis mėginau paaiškinti, kad dingo mano brolis ir kad mes galiausiai turime kai ką, kas gali nurodyti, kur pradėti jo ieškoti.

– Ponia, turite paskambinti į Dingusių asmenų skyrių ir susitarti dėl susitikimo, – savo laikėsi apsaugininkas. – O dabar

prašom praleisti – kiti žmonės laukia, kada galės pakilti į darbo vietas.

Nusivylusi išėjau laukan ir išsitraukiau mobilųjį. Teisėjas Huotas dirbo civilinių bylų teisme ir man niekada neteko bendrauti su prokuroro padėjėjais, bet vieną iš jų – Matą Vilsoną – pažinojau. Kai paskambinau į prokuratūrą, mane su juo sujungė. Mato darbo vietoje nebuvo, o jo atsakiklyje buvo įrašyta įprasta instrukcija: „Palikite savo vardą, telefono numerį ir trumpą žinutę. Aš jums atskambinsiu."

– Aš Karolina Makenzi, – pradėjau. – Mudu kelis kartus buvome susitikę. Dirbau teisėjo Huoto kanceliarijos sekretore. Mano brolis dingęs dešimt metų. Vakar jis man paliko žinutę bažnyčioje Amsterdamo gatvėje. Man reikalinga pagalba – noriu susekti jį, kol vėl nedingo. – Žinutę baigiau padiktavusi savo telefono numerį.

Stovėjau ant laiptų. Pro mane ryžtingai praėjo vyriškis – plačių pečių, įpusėjęs šeštą dešimtį, trumpai kirptais žilais plaukais. Supratau, kad jis nugirdo mane, nes, mano nuostabai, stabtelėjo ir atsisuko. Akimirką žiūrėjome vienas į kitą, staiga jis tarė:

– Esu detektyvas Barotas. Eime su manimi viršun.

Po penkių minučių jau sėdėjau nutriušusiame mažame kabinetuke, kuriame stovėjo rašomasis stalas, pora kėdžių ir daugybė dokumentų stirtų.

– Čia galime pakalbėti, – pasakė jis. – Detektyvų darbo salėje per daug triukšmo.

Kol jam pasakojau apie Maką, jis nė akimirką nenuleido akių nuo manęs, tik kartais pertraukdavo klausimais:

– Skambina tik Motinos dieną?

– Visiškai teisingai.

– Niekada neprašo pinigų?

– Niekada.

Raštelį buvau įkišusi į plastikinį maišelį.

– Nežinau, ar ant raštelio gali būti jo pirštų atspaudų, – paaiškinau. – Na, nebent raštelį įmetė kas nors kitas. Man atrodo

visiška beprotybė, kad jis būtų rizikavęs, – o jei dėdė Devonas nuo altoriaus jį pastebės?

– Dar neaišku. Jis galėjo nusidažyti plaukus, gal priaugo kokius dvidešimt svarų, užsidėjo tamsius akinius. Visai nesunku pasislėpti minioje, ypač kai žmonės vilki drabužius nuo lietaus.

Jis pažiūrėjo į popieriaus skiautę. Raštas per plastiką buvo aiškiai matomas.

– Ar mes turime jūsų brolio pirštų atspaudų?

– Nesu tuo tikra. Kai pranešėme apie jo dingimą, namų šeimininkė jau buvo nuvaliusi dulkes ir išsiurbusi jo kambarį. Jis kartu su dviem draugais studentais nuomojosi butą, o tokiose vietose kasdien apsilanko bent tuzinas žmonių. Jo automobilis buvo nuplautas ir išvalytas nuo tada, kai jis paskutinį kartą juo važiavo.

Barotas grąžino man raštelį.

– Galime patikrinti šio raštelio pirštų atspaudus, bet galiu iš karto pasakyti, kad tai nieko neduos. Judvi su motina jį laikėte. Dar ir dėdė monsinjoras. Jį čiupinėjo ir bažnyčios tvarkos prižiūrėtojas, kuris atnešė jį jūsų dėdei. Manau, į šį sąrašą galime įtraukti dar bent vieną aukų rinkėją.

Jausdama, kad turėčiau pasiūlyti dar kokią nors mintį, tariau:

– Esu vienintelė Mako kraujo giminaitė. Aš, tėvas ir motina laboratorijoje esame davę šeimos DNR pavyzdžius. Bet niekada nesulaukėme žinios, kad kas nors būtų atitikęs mūsų DNR struktūrą bent iš dalies.

– Sprendžiant iš jūsų pasakojimo, panele Makenzi, jūsų brolis neturėjo nė menkiausios priežasties dingti savo noru. Bet jeigu vis dėlto jis taip padarė, vadinasi, priežastis buvo ir tebėra. Greičiausiai per televizorių esate mačiusi kriminalinių laidų, todėl turbūt girdėjote, kad žmonėms pradingus galų gale paaiškėja, kad priežastis – meilės ar piniginės problemos. Pamestas gerbėjas, pavydus vyras ar žmona, atsibodęs sutuoktinis... Prisiminkite, ką dar žinote apie brolį. Jam buvo dvidešimt vieni. Sakėte, kad

merginos nenuleido nuo jo akių. Ar buvo kokia viena ypatinga mergina?

– Jo draugai tokios neminėjo. Bent jau nė vienos išskirtinės.

– Jo amžiaus vaikiai mėgsta lošti. Kitiems patinka eksperimentuoti su narkotikais, kol įpranta. Tarkim, jis įklimpo į skolas. Kaip į tai būtų reagavę jūsų tėvai?

Pajutau, kad į šį klausimą atsakyti nenoriu. Paskui pagalvojau, kad, be abejonės, prieš dešimt metų to paties buvo klausinėjami ir motina su tėvu. Įdomu, ar jie išsisukinėjo?

– Tėvas būtų įsiutęs, – prisipažinau. – Jis niekino žmones, kurie švaisto pinigus. Motina turėjo paveldėtų asmeninių pinigų. Jeigu Makui būtų reikėję, jis būtų jų gavęs iš jos, o ši nebūtų prasitarusi tėčiui.

– Gerai, panele Makenzi, būsiu su jumis visiškai atviras: čia neįžvelgiu jokio kriminalo, todėl jūsų brolio dingimo nusikaltimu laikyti negalime. Jūs net neįsivaizduojate, kiek žmonių kasdien išeina iš gyvenimo. Žmonės prislėgti. Jie negali su ta įtampa susidoroti arba dar blogiau – jie nebenori su ja kovoti. Jūsų brolis jums reguliariai skambina...

– Kartą per metus, – nutraukiau jį.

– Vis dėlto reguliariai. Jūs pranešate jam, kad ketinate jį surasti, ir jis iš karto atsako. „Palik mane ramybėje", – tokia jo žinutė jums. Žinau, kad tai skaudu, bet aš jums patarčiau suvokti, kad Makas yra ten, kur nori būti, o vienintelis ryšys su jumis ir jūsų motina – tie skambučiai Motinos dieną. Todėl visi trys padarykite jam paslaugą – gerbkite jo norus.

Jis atsistojo. Aišku, kad pokalbis baigtas. Aišku, kad nebeturiu gaišinti policijos departamento laiko. Pakėliau raštelį ir lygiai kaip jis dar kartą perskaičiau: „DĖDE DEVONAI, PERDUOKITE KAROLINAI, KAD JI MANĘS JOKIU BŪDU NEIEŠKOTŲ."

– Buvote labai... atviras, detektyve Barotai, – tariau pakeitusi žodį „paslaugus" į „atviras". Manau, jis nė trupučio nebuvo paslaugus. – Pažadu – daugiau jums neįkyrėsiu.

5

Gusas ir Lilė Krameriai, abu neseniai įžengę į septintą dešimtį, dvidešimt metų dirbo prižiūrėtojais keturių aukštų daugiabutyje, kurį savininkas Derekas Olsenas pertvarkęs nuomojo studentams. Juos samdydamas Olsenas paaiškino:

– Koledžo jaunimas, protingas ar kvailas, yra apsileidęs. Virtuvėje jie sukraus picų dėžių stirtas. Sukauptų tuščių alaus skardinių pakaks šarvuotlaiviui plūduriuoti. Jie mėtys nešvarius drabužius ir drėgnus rankšluosčius ant grindų. Mums visa tai nerūpi. Baigę studijas jie visi išsikraustys. Noriu pasakyti, – toliau kalbėjo jis, – kad nuomos kainą galėsiu kelti tol, kol bendro naudojimo patalpos atrodys tvarkingai. Tikiuosi, judu vestibiulyje ir koridoriuose palaikysite tokią tvarką, kokia ir dera Penktajame aveniu nuomojamoms patalpoms. Noriu, kad šildymas ir oro kondicionavimas veiktų be sutrikimų, santechninės problemos būtų sprendžiamos kuo skubiausiai, o šaligatvis būtų šluojamas dukart per dieną. Kai nauji gyventojai kartu su tėvais atvyks apžiūrėti kambarių, noriu, kad jie liktų sužavėti.

Dvidešimt metų Krameriai ištikimai vykdė Olseno instrukcijas, todėl pastatas, kurį jie prižiūrėjo, garsėjo kaip prabangus. Visiems čia gyvenusiems studentams pasisekė, kad jų tėvų kišenės nebuvo tuščios. Kai kurie tėvai netgi atskirai susitarė su Krameriais, kad šie nuolatos tvarkytų jų atžalų kambarius.

Motinos dienos proga restorane „Tavern on the Green" Krameriai pietavo kartu su dukterimi Vinifreda ir jos vyru Periu.

Deja, pokalbis labiau panėšėjo į Vinifredos monologą – ji ragino juos mesti darbą ir išėjus į pensiją leisti dienas jų namuke Pensilvanijoje. Šį monologą jie jau buvo girdėję ne kartą, jis paprastai baigdavosi tokiu priedainiu: „Mama ir tėte, negaliu pakęsti net tokios minties, kad judu tiems vaikigaliams šluojate, plaunate ir siurbiate dulkes."

Praėjo nemažai laiko, kol Lilė Kramer sugalvojo atsakymą.

– Gal tu ir teisi, brangioji. Pagalvosiu apie tai.

Valgydamas įvairiaspalvį šerbetą Gusas pradėjo be užuolankų.

– Mesime darbą tada, kai būsime tam pasirengę, ne anksčiau. Ką be šio darbo visą dieną veikčiau?

Vieną vėlyvą pirmadienio pavakarę megzdama megztuką laukiamam buvusios studentės pirmagimiui Lilė galvojo apie geranorišką, bet erzinantį Vinifredos patarimą. „Kodėl duktė nesupranta, kad man patinka gyventi tarp šių jaunuolių? – nervinosi ji. – Mums tai tas pat, kaip turėti savo anūkų. Aišku, kad Vinifreda mums jų niekada nepadovanos."

Ji krūptelėjo nuo telefono skambučio. Dabar, kai Gusas pradėjo neprigirdėti, jis šiek tiek padidino garso stiprumą, bet telefonas skambėjo tikrai per garsiai. „Tokiu skambučiu galima prikelti iš mirusiųjų", – galvojo Lilė skubėdama atsiliepti.

Keldama ragelį ji vylėsi, kad skambina ne Vinifreda vėl su ta kalba apie išėjimą užtarnautan poilsin. Bet po akimirkos jau pati norėjo, kad tai būtų buvusi Vinifreda.

– Sveiki, esu Karolina Makenzi. Ar kalbu su ponia Kramer?

– Taip. – Lilė pajuto, kaip jai išdžiūvo burna.

– Prieš dešimt metų mano brolis Makas gyveno jūsų pastate – prieš dingdamas.

– Taip, gyveno.

– Ponia Kramer, visai neseniai Makas skambino. Jis nepasakė, kur yra. Turbūt suprantate, ką tai reiškia mano motinai ir man. Ketinu jį surasti. Turime priežasčių manyti, kad jis gyvena kažkur netoliese. Gal galėčiau užeiti pas jus pasikalbėti?

„Ne, – pamanė Lilė. – Ne!“ Bet išgirdo save sakančią vienintelį įmanomą atsakymą.

– Žinoma, galite. Man... mums... Makas labai patiko. Kada norėtumėte apsilankyti?

– Rytoj iš ryto tiks?

„Per greitai, – pagalvojo Lilė. – Man reikia daugiau laiko.“

– Rytoj mes labai užsiėmę.

– Gal tada trečiadienį apie vienuoliktą?

– Taip, manau, tiks.

Gusas pasirodė tada, kai ji jau dėjo ragelį.

– Kas skambino? – pasidomėjo jis.

– Karolina Makenzi. Ji pati pradeda tirti brolio dingimą. Ateina pas mus pasikalbėti trečiadienį iš ryto.

Lilė stebėjo, kaip platus vyro veidas išrausta, o akys už akinių stiklų susiaurėja. Du žingsniai – ir jo kresnas kūnas atsidūrė priešais ją.

– Praėjusį kartą policininkai pastebėjo, kad nerviniesi, Lile. Tik nepadaryk to paties prieš jo seserį. Ar girdi mane? *Kad daugiau tai nepasikartotų!*

6

Pirmadienį detektyvo Rojaus Baroto pamaina baigėsi ketvirtą po pietų. Diena slinko lėtai – apie trečią jis suprato, kad jokie neatidėliotini reikalai jo dėmesio nereikalauja. Bet kažkas vis nedavė ramybės. Kaip liežuvis ieško burnoje skaudulių, taip ir jo protas mąstė apie dienos įvykius ieškodamas neramumo šaltinio.

Kai jis prisiminė pokalbį su Karolina Makenzi, suprato jį radęs. Išeinant jos akyse atsispindėjo nerimas ir nusivylimas, dėl to dabar jis jautėsi ir susigėdęs, ir sumišęs. Ji labai nerimavo dėl brolio ir tikėjosi, kad raštelis, paliktas aukų krepšelyje, gali tapti žingsniu pirmyn jo paieškose. Nors nepasakė, akivaizdu, kad manė, jog jis yra pakliuvęs į kažkokią bėdą.

„O aš ją atstūmiau, – galvojo Barotas. – Išeidama pažadėjo, kad daugiau man neįkyrės. Būtent tokį žodį ji ir pavartojo – *neįkyrėsiu*."

Jis sėdėjo atsilošęs perpildytoje nuovados detektyvų darbo salėje, užblokavęs iš visų pusių skambančių telefonų garsus. Paskui patraukė pečiais. „Nieko nenutiks, jeigu užmesiu akį į tą bylą, – nusprendė jis. – Bent jau įsitikinsiu, kad tai tėra vyrukas, kuris nenori būti surastas, vyrukas, kuris vieną dieną persigalvos, ir visa tai baigsis kaip laidoje „Daktaras Filas" – jis vėl susitiks su motina, seserimi, ir visi gerai išsiverks."

Raukydamasis dėl artrito pažeistų kelių jis atsistojo, nusileido į archyvą, išsirašė Makenzio bylą ir parsinešęs ją ant savo stalo

atsivertė. Be oficialių ataskaitų, ten buvo Čarlzo Makenzio jaunesniojo šeimos narių ir draugų parodymai, taip pat didelio formato vokas su nuotraukomis. Ištraukęs iš voko Barotas paskleidė jas ant stalo.

Viena nuotrauka kaipmat patraukė jo dėmesį. Tai buvo kalėdinis atvirukas – priešais Kalėdų eglutę stovi visa Makenzių šeima. Jis priminė Barotui kalėdinį atviruką, kurį juodu su Bete išsiuntinėjo gruodžio mėnesį: jie kartu su vaikais – Melisa ir Riku – stovi priešais Kalėdų eglutę. Kažkur stalčiuje viena dar užsilikusi.

„Makenziai atvirukui išsipuošė gerokai daugiau už mus", – pagalvojo Barotas. Tėvas su sūnumi vilkėjo smokingus, motina su dukra pasipuošė vakarinėmis suknelėmis. Bet įspūdis toks pat: besišypsanti laiminga šeima linki draugams džiaugsmingų Kalėdų ir sveikina su Naujaisiais metais. Tai turbūt paskutinis, kurį jie išsiuntė prieš sūnaus dingimą.

Čarlzas Makenzis jaunesnysis jau dešimt metų dingęs, o Čarlzas Makenzis vyresnysis žuvo Rugsėjo vienuoliktąją.

Pasirausęs stalčiuje gulinčiuose asmeniniuose popieriuose Barotas ištraukė savo šeimos atviruką. Pasirėmęs alkūnėmis į stalą jis lygino abu kalėdinius atvirukus. „Man sekasi, – galvojo jis. – Rikas ką tik labai gerais pažymiais baigė pirmą kursą Fordhame, o Melisa, taip pat pirmūnė, baigė vidurinę mokyklą ir šiandien eina į išleistuvių pokylį. Mudviem su Bete daugiau nei sekasi. Esame tiesiog palaiminti."

Staiga į galvą šovė mintis: „Tarkim, man kas nors nutiktų darbe, o išėjęs iš bendrabučio Rikas prapultų. Jeigu manęs nebūtų, kas jo ieškotų? Rikas niekada ir nė už ką taip neskaudintų motinos ir sesers", – tarė sau.

Karolina Makenzi tą ir norėjo man pasakyti apie savo brolį.

Barotas lėtai užvertė Čarlzo Makenzio jaunesniojo bylą ir įkišo į viršutinį stalčių. „Peržiūrėsiu rytoj iš ryto, – nusprendė jis, – o gal ir užsuksiu pas kelis žmones, kurie davė parodymus. Nepakenks, jei užduosiu keletą klausimų ir pažiūrėsiu, ar jų prisiminimai tebėra gyvi."

Buvo ketvirta popiet. Laikas dingti. Norėjo grįžęs namo suspėti nufotografuoti išleistuvių suknele pasipuošusią Melisą kartu su jos vaikinu Džeisonu Keliu. „Visai neblogas vaikis, – svarstė Barotas, – bet toks liesas, kad jeigu išgeria stiklinę pomidorų sulčių, jos matyti kaip gyvsidabrio stulpelis termometre. Dar šnektelėsiu su limuzino vairuotoju, kuris atvažiuoja paimti vaikų. Tik užmesiu akį į jo vairuotojo pažymėjimą ir leisiu jam suprasti, kad nė nesvajotų nors viena mylia viršyti leistiną greitį." Jis atsistojo ir nusikabino švarką.

„Imiesi visų įmanomų priemonių, kad tik apsaugotum savo vaikus, – mąstė Barotas, apsisukęs šūktelėjo „Iki pasimatymo, vyrai" likusiems patalpoje ir nužingsniavo koridoriumi. – Bet kartais visa tai neturi prasmės, kartais kažkas blogai susiklosto, ir vaikai patenka į nelaimę arba tampa nusikaltimo aukomis."

„Dieve, – meldėsi spausdamas lifto mygtuką, – neleisk, kad mums taip kada nors nutiktų."

7

Dėdė Devonas papasakojo Eliotui Volasui apie raštelį, kurį Makas paliko aukų krepšelyje, ir pirmadienį vakare Eliotas susitiko su mumis vakarienės. Jo įprastai ramioje laikysenoje švystelėjo nerimo šešėlis. Eliotas yra kompanijos „Volasas ir Madisonas“ vadovas, valdybos pirmininkas, – ši investicijų bendrovė Volstrite tvarko šeimų finansus. Jis buvo vienas geriausių tėvo draugų, todėl mudu su Maku jį beveik laikėme savo dėde. Manau, kad Eliotas, išsiskyręs prieš daugybę metų, myli mano motiną. Tačiau ši net po tėvo mirties nė kiek nesidomi Eliotu, – ir dėl to greičiausiai kaltas Mako dingimas.

Kai tik įsitaisėme prie Elioto mėgstamo staliuko restorane „Le Cirque“, iškart padaviau jam Mako raštelį ir pasakiau, kad šis dar labiau sustiprino mano ryžtą jį surasti.

Labai tikėjausi Elioto palaikymo, bet jis mane nuvylė.

– Karolina, – lėtai pratarė jis vis skaitydamas tą raštelį. – Nemanau, kad su Maku elgiesi garbingai. Jis skambina kasmet, taigi žinai, kad jam viskas gerai. Pati man sakei, kad jis kalba užtikrintai, jaučiasi netgi laimingas. Jis akimirksniu atsakė į tavo pažadą – gal grasinimą – jį surasti. Pačiu aiškiausiu, kokiu įmanoma, būdu liepia palikti jį ramybėje. Kodėl nepritari jo norams, kodėl nenustoji laikyti Mako ašimi, apie kurią sukasi visas tavo gyvenimas?

Tokių klausimų iš Elioto tikėjausi mažiausiai, be to, mačiau, kad jam teko sukaupti jėgų pasakyti tai garsiai. Jo akys atrodė

sunerimusios, kakta suraukta, jis atitraukė žvilgsnį nuo manęs ir pažvelgė į motiną, kurios veido išraiška tapo neįskaitoma. Džiaugiausi, kad sėdime prie kampinio staliuko, tad daugiau niekas negali jos stebėti. Bijojau, kad ji užsiplieks ant Elioto lygiai taip pat kaip ant manęs po Mako skambučio Motinos dieną, arba dar blogiau – apsipils ašaromis.

Ji nieko neatsakė, ir Eliotas paragino:

– Olivija, duok Makui erdvės, kurios jis nori. Būk patenkinta, kad jis gyvas, guoskis tuo, kad jis visai šalia. Neabejoju: jeigu Čarlis dabar būtų čia, jis tau tai pats pasakytų.

Motina visada mane stebina. Paėmusi šakutę ji išsiblaškiusi kažką braižė ant staltiesės. Lažinuosi iš bet ko – rašė Mako vardą.

Kai galiausiai prašneko, supratau, kad neteisingai vertinau jos reakciją į Mako žinutę.

– Nuo vakarykščio vakaro, kai Devas parodė tą Mako raštelį, galvoju kažką panašaus, – kalbėjo ji. Balse akivaizdžiai girdėjosi skausmas, bet ašarų nebuvo nė ženklo. – Užsipuoliau Karoliną, nes ji pratrūko ant Mako. Man nederėjo taip elgtis jos atžvilgiu. Žinau, kad Karolina nuolatos dėl manęs nerimauja. O dabar Makas mums atsakė – na, ne tokio atsakymo norėjau, bet yra, kaip yra.

Štai čia mama pamėgino nusišypsoti.

– Dabar pasistengsiu apie jį galvoti kaip apie savavališkai pasišalinusį sūnų. Gal jis gyvena šiame rajone. Kaip tu pastebėjai, atsakė jis greitai, tad jeigu nenori mūsų matyti, mudvi su Karolina gerbsime jo norus. – Ji nutilo ir tada tvirtai pridūrė: – Štai taip.

– Olivija, tikiuosi, šio sprendimo laikysiesi, – karštai pritarė Eliotas.

– Be abejonės, stengsiuosi. Pirmas žingsnis bus toks: mano draugai Klarensai šį penktadienį savo jachta išplaukia į kruizą nuo Graikijos salų. Jie įkalbinėja mane keliauti kartu. Manau, sutiksiu. – Ji padėjo šakutę – šis gestas reiškė galutinį apsisprendimą.

Atsilošusi kėdėje ėmiau mąstyti apie netikėtą įvykių posūkį. Ketinau pasakyti Eliotui apie trečiadienį numatytą susitikimą su Mako buto prižiūrėtojais. Dabar, žinoma, nesakysiu. Kaip ironiška: mama pagaliau susitaikė su Mako išėjimu, nors aš jos meldžiau daugybę metų, – o dabar tuo nesidžiaugiu. Kiekvieną valandą vis labiau tikėjau, kad Makas įklimpęs į rimtą bėdą ir yra vienui vienas. Jau ketinau iškloti tokią prielaidą, bet paskui stipriai sučiaupiau lūpas. Kai mama išplauks, galėsiu ieškoti Mako ir negalvoti, kaip nuo jos tai nuslėpti arba dar blogiau – meluoti.

– Kiek truks kruizas, mama? – pasidomėjau.

– Mažiausiai tris savaites.

– Manau, idėja puiki, – nuoširdžiai tariau.

– Ir aš tos pačios nuomonės, – pritarė Eliotas. – O kaipgi tu, Karolina? Ar vis dar domiesi apygardos prokuroro padėjėjos vieta?

– Taip, – atsakiau. – Bet dar mėnesį kitą palauksiu. Jeigu man pavyks įsidarbinti, tada ilgai neturėsiu atostogų.

Vakarą leidome maloniai. Mama, tokia graži su šviesiai mėlyna šilkine palaidine ir priderintomis plačiomis kelnėmis, tapo guvesnė, vis šypsojosi – tokios nemačiau jau daugybę metų. Tarsi susitaikius su Mako padėtimi ją apgaubė ramybė.

Stebint ją taisėsi ir Elioto nuotaika. Pamenu, augdama galvodavau, ar Eliotas ir į lovą gula su marškiniais ir kaklaraiščiu. Jis visada nepaprastai oficialus, bet kai mama paleidžia į darbą žavesį, jis tiesiog ištirpsta. Jis keleriais metais vyresnis už mamą, dėl to vis svarstau, ar jo medžio anglies rudumo plaukų spalva yra natūrali, bet, manau, gal ir taip. Jo povyza tiesi – kaip atsargos karininko. Ir jo veido išraiška labai santūri, net abejinga, kol jis nepradeda šypsotis ar juoktis – tada visas nušvinta ir išsiduoda esąs spontaniška asmenybė, besislepianti už įsisenėjusio oficialumo.

Jis šaipėsi iš savęs:

– Mano tėvas Franklinas Delanas Volasas buvo pavadintas kažkelintos eilės pusbrolio, prezidento Franklino Delano Ruzvel-

to, garbei – jis taip ir liko mano tėvo idealu. Kaip manote, kodėl esu pavadintas Eliotu? Todėl, kad tokį vardą prezidentas parinko vienam iš savo sūnų. Nepamirškite, kad, be visų Ruzvelto nuopelnų paprastiems žmonėms, jis buvo pirmas ir pats įžymiausias aristokratas. Bijau, kad mano tėvas ne tik nebuvo aristokratas, – jis buvo pats tikriausias snobas. Tad kai tampu tikras nuoboda, kaltinkite tą pasipūtėlį, kuris mane užaugino.

Tuo metu, kai baigdami vakarienę gėrėme kavą, nusprendžiau, kad Eliotui nė vienu žodeliu neužsiminsiu, jog ketinu aktyviai ieškoti Mako. Pasisiūliau pagyventi mamos bute, kol ji bus išvykusi, – tai ją pamalonino. Ji nė kiek nesižavėjo vieno kambario buteliu Greniče, kurį išsinuomojau praėjusį rugsėjį pradėjusi darbą teisėjo kanceliarijoje. Žinoma, ji nė nenutuokė, kad į Satono butą persikeliu todėl, kad būčiau pasiekiama Makui, jei šis norėtų su manimi susisiekti sužinojęs, kad jo vis tiek ieškau.

Išėjome iš restorano ir aš šūktelėjau taksi. Mama su Eliotu nusprendė iki Satono pasivaikščioti pėsčiomis. Kai taksi pajudėjo, sumišusi stebėjau, kaip Eliotas ima mamą už rankos ir jie eina drauge gatve vis susiglausdami pečiais.

8

Buvęs chirurgas, šešiasdešimt septynerių metų daktaras Deividas Endriusas negalėjo suprasti, kodėl jaučiasi toks sunerimęs įsodinęs dukterį į Manhatano traukinį, – Niujorko universitete ji buvo bebaigianti trečią kursą.

Lisė ir jos vyresnysis brolis Gregas atvyko į Grenič Vilidžą praleisti su juo Motinos dienos – ši šventė jiems visiems buvo sunki, mat antrus metus kartu su jais nebebuvo Helenos. Visi trys aplankė jos kapą Šv. Marijos kapinėse, o paskui nuvažiavo pavakarieniauti į klubą.

Lisė planavo grįžti namo kartu su Gregu, bet paskutinę minutę persigalvojusi nusprendė pasilikti nakčiai ir ryte sėsti į traukinį.

– Pirma paskaita tik vienuoliktą, – paaiškino ji, – noriu su tavim pavakaroti, tėveli.

Sekmadienio popietę jie vartė nuotraukų albumus ir kalbėjosi apie Heleną.

– Taip jos pasiilgstu, – sušnibždėjo Lisė.

– Ir aš, mieloji, – prisipažino jis.

Pirmadienio rytą nuvežęs ją į stotį, – Lisė kaip visada tiesiog kunkuliavo energija, – Deividas Endriusas niekaip nesuprato, iš kur tas graužiantis nerimo jausmas; jis lydėjo jį žaidžiant golfą ir pirmadienį, ir antradienį.

Antradienio vakarą jis įsijungė pusės septintos žinias ir snūduriavo priešais televizorių. Suskambo telefonas. Skambino

Keitė Karlail, geriausia Lisės draugė, su kuria ji kartu nuomojosi butą Grenič Vilidže. Išgirdęs jos klausimą ir susirūpinusį balsą jis krėsle atsisėdo tiesus kaip strėlė.

– Daktare Endriusai, ar Lisė pas jus?

– Ne, Keite, jos nėra. O kodėl ji turėtų čia būti?

Kalbėdamas jis apsidairė po kambarį. Po Helenos mirties jis pardavė didžiulį namą, ir ji niekada nesilankė šiame bute, bet Deividas instinktyviai dairėsi žmonos, jos ištiestos rankos perimti ragelį.

Kai mergina nieko neatsakė, jis griežtai paklausė:

– Keite, kodėl ieškai Lisės?

– Nežinau, tiesiog tikėjausi... – Keitės balsas užlūžo.

– Keite, sakyk, kas nutiko.

– Praėjusį vakarą ji su mūsų draugais išėjo į „Woodshed" – naują naktinį klubą, kurį tarėmės apžiūrėti.

– Kur jis yra?

– Ant Vilidžo ir SoHo ribos. Visi išėjo, bet Lisė ten dar pasiliko. Klube grojo tikrai gera grupė, o juk žinote, kaip ji mėgsta šokti.

– Kada visi išėjo?

– Apie antrą nakties, daktare Endriusai.

– Ar Lisė gėrė?

– Nedaug. Kai visi išsiskirstė, jai viskas buvo gerai, bet kai šįryt atsibudau, jos neradau. Lisės visą dieną niekas nematė. Mėginau su ja susisiekti mobiliuoju, bet ji neatsako. Perskambinau visiems, kurie galėjo ją matyti, bet niekas nebuvo jos sutikęs.

– Ar skambinai į tą klubą, kuriame ji vakar lankėsi?

– Kalbėjau su barmenu. Jis sakė, kad Lisė linksminosi iki trečios – iki pat uždarymo, o paskui išėjo viena. Jis prisiekė, kad ji nebuvo girta, net nepanašu į tai. Ji tiesiog buvo iki galo.

Endriusas užsimerkė mėgindamas suvokti, ką turėtų daryti. „Dieve, kad tik jai nebūtų nieko nutikę", – meldėsi jis. Netyčiukė Lisė gimė, kai Helenai buvo keturiasdešimt penkeri ir jie jau seniai buvo palaidoję viltį susilaukti antro vaiko.

Jis skubiai nukėlė kojas nuo pufo, pastūmė jį į šalį, atsistojęs nubraukė tankius žilus plaukus nuo kaktos ir pabandė nuryti seiles, bet burna buvo išdžiūvusi.

„Spūstys jau bus pasibaigusios, – svarstė jis. – Nuvažiuoti iki Grenič Vilidžo reikės ne daugiau nei valandos."

„Iš Konektikuto Greničo į Grenič Vilidžą", – prieš trejus metus džiaugsmingai pranešė Lisė, kai nusprendė stoti į Niujorko universitetą.

– Keite, turim ką nors daryti, – pareiškė Endriusas. – Paskambinsiu Lisės broliui. Susitiksime su tavimi bute. Kaip toli tas klubas nuo jūsų namų?

– Už kokios mylios.

– Ar ji važiavo taksi?

– Buvo gražus oras. Greičiausiai ji ėjo pėsčiomis.

„Vienui viena tamsiomis gatvėmis vidury nakties", – pamanė Endriusas.

Mėgindamas neprarasti balso tvirtumo jis tarė:

– Po valandos būsiu. Ir toliau skambink visiems, kurie gali žinoti, kur jos ieškoti.

Kai suskambo telefonas, daktaras Gregas Endriusas maudėsi duše ir nusprendė neatsiliepti – tegu įsijungia atsakiklis. Budėjimas baigėsi, be to, jis šiandien eina į pasimatymą su mergina, su kuria susipažino per kokteilių vakarėlį, surengtą jo draugo romano pristatymo proga. Taigi Niujorko presbiterijonų ligoninės – kurioje iki pensijos dirbo ir jo tėvas – širdies chirurgas nusišluostė rankšluosčiu ir nužingsniavo į miegamąjį spėjęs pagalvoti, kad gegužės vakaras jau ima vėsti. Iš spintos išsirinko melsvus marškinius ilgomis rankovėmis, gelsvai rusvas kelnes ir tamsiai mėlyną švarką.

„Lisė nuolatos priekaištauja, kad rengiuosi nuobodžiai, – su šypsena prisiminė dvylika metų jaunesnę sesutę. – Sako, kad turėčiau rinktis madingas spalvas ir jas derinti."

„Dar ji sako, kad turėčiau įsigyti kontaktinius lęšius ir liautis kirpti plaukus ežiuku“, – galvojo jis.

„Iš tiesų esi patrauklus, Gregai. Ne gražuolis, bet patrauklus, – kartą dalykiškai pareiškė ji. – Noriu pasakyti, kad moterims patinka vyrai, iš kurių išvaizdos aišku, jog jie turi smegenų. Be to, jos visada įsimyli gydytojus. Manyčiau, čia veikia „tėvelio“ kompleksas. Bet vis tiek nepakenks, jei atrodysi kiek linksmiau.“

Ant telefono aparato mirkčiojo lemputė „Gauta žinutė“. Jis dvejojo, ar reikėtų išklausyti dabar, bet galiausiai paspaudė mygtuką.

– Gregai, čia tėtis. Ką tik skambino Lisės kambario draugė. Lisė pradingo. Vakar vakare ji pasiliko bare viena, ir nuo tada jos niekas nematė. Jau esu pakeliui į jos butą. Susitikime ten.

Pašiurpęs Gregas Endriusas sustabdė atsakiklį ir paspaudė greitojo rinkimo numerį – paskambino tėvui į automobilį.

– Tėti, ką tik gavau tavo žinutę, – tarė jis, kai anas atsiliepė. – Pasimatysime Lisės bute. Važiuodamas dar paskambinsiu Lariui Ahornui. Tik nelėk.

Pačiupęs mobilųjį Gregas išdūmė iš namų, išsikvietė iš viršutinio aukšto besileidžiantį liftą, nekreipdamas dėmesio į durininką nuskuodė per vestibiulį ir išbėgęs į gatvę ėmė dairytis taksi. Kaip įprasta tokiam metui, nesimatė nė vieno laisvo taksi žiburėlio. Tada kaip paklaikęs ėmė žvalgytis į visas puses, ar nepamatys kokio nelegalaus vežėjo, kurie dažnai trainiojasi po Parko aveniu.

Pastebėjęs vieną tokį stovintį už pusės kvartalo, nuskubėjo prie jo. Šūktelėjęs vairuotojui Lisės namų adresą atidarė mobiliojo dangtelį ir paskambino kambario draugui iš Džordžtauno – šiuo metu dirbančiam detektyvų skyriaus vadovu Manhatano apygardos prokuratūroje.

Po dviejų signalų jis išgirdo Lario Ahorno balsą, prašantį skambinantįjį palikti jam žinutę.

Iš nusivylimo purtydamas galvą Gregas tarė: „Lari, tai Gregas. Paskambink man į mobilųjį. Lisė dingo.“

„Jis visad išklauso žinutes“, – priminė sau Gregas, kai taksi kankinamai lėtai brovėsi į miesto centrą. Kai važiavo Penkiasdešimt antrąja gatve, prisiminė, kad jauna moteris, su kuria vakar susipažino, lauks jo „The Four Seasons“ bare.

Jau ketino palikti jai žinutę, bet atskambino Ahornas.

– Klok apie Lisę, – paliepė jis.

– Praėjusį vakarą ji buvo bare ar klube – vadink kaip nori tokias vietas Vilidžo ir SoHo rajonuose. Kai baras užsidarė, ji išėjo viena ir namo negrįžo.

– Kaip vadinasi baras?

– Kol kas nežinau. Nepagalvojau tėčio paklausti. Jis jau irgi važiuoja.

– Iš kur sužinojai?

– Lisės kambario draugė Keitė paskambino tėvui. Mudu susitinkame bute, kurį jiedvi kartu nuomojasi.

– Duok man Keitės telefono numerį. Aš tau perskambinsiu.

Lario Ahorno asmeninis kabinetas buvo greta detektyvų darbo salės. Šią akimirką jis džiaugėsi, kad niekas nemato jo veido išraiškos. Lisei buvo šešeri, kai jis, Džordžtauno pirmakursis, rudenį pirmą kartą apsilankė Endriusų name Greniče. Jis matė, kaip ji iš žavaus kūdikio tampa jauna gražia moterimi, – tokiai joks plėšrūnas neleis praeiti.

Kai baras užsidarė, ji išėjo viena. Gerasis Dieve, koks kvailas vaikas.

Jauni žmonės tokių dalykų nesupranta.

Laris Ahornas žinojo netrukus turėsiąs papasakoti Gregui ir Lisės tėvui, kad per pastaruosius dešimt metų praleidusios vakarą viename iš tokių barų šiame SoHo ir Vilidžo rajone pradingo jau trys jaunos moterys.

9

Trečiadienio rytą nenumaldomai artėjo vienuolikta valanda. Lilės Kramer nerimas vis augo. Nuo tos akimirkos, kai pirmadienį jai paskambino Karolina Makenzi, Gusas vis kartojo, kad ji turinti sakyti tik tai, ką žinojo apie Mako dingimą prieš dešimt metų. „O tai beveik nieko, – aiškino jis. – Absoliučiai *nieko*! Tiesiog išrėžk mūsų įprastą kalbą, koks mielas jaunas vaikinas jis buvo. Ir jokių išsigandusių, pagalbos prašančių žvilgsnių į mano pusę."

Jų butas visada buvo tvarkingas, bet šiandien saulė buvo tokia ryški, kad tarsi per didinamąjį stiklą parodė nutrintus sofos ranktūrius ir nuskilusį stiklinio kavos stalelio kraštą.

„Niekada nenorėjau to stiklinio kavos stalelio, – galvojo Lilė džiaugdamasi, kad rado objektą, ant kurio gali suversti kaltę dėl savo kančios. – Jis per didelis. Ir visai netinka prie senamadiškų baldų. Kai Vinifreda remontavo savo butą, primygtinai įpiršo man jį ir privertė išmesti gražųjį oda aptrauktą stalą, kurį vedybų proga mums buvo dovanojusi teta Džesė. Šis stiklinis daiktas per didelis, aš nuolat daužausi į jį kelius, be to, priešingai nei senasis, jis visai nedera prie žurnalinio staliuko."

Jos mintys peršoko prie kito nerimo šaltinio. „Tikiuosi, kai pasirodys Makenzio sesuo, Oltmano čia nebus."

Hovardas Oltmanas, nekilnojamojo turto vadybininkas, prižiūrėjęs devynis nedidelius ponui Olsenui priklausiusius daugiabučius namus, kaip įprastai pasirodė prieš valandą nieko nepra-

nešęs. Gusas vadino jį „Olseno gestapu". Oltmano darbas buvo užtikrinti, kad namų prižiūrėtojai gerai tvarkytųsi. „Jis dėl mūsų darbo nė karto nėra išsakęs nė vieno priekaišto, – galvojo Lilė. – Mane gąsdina tai, kad užėjęs į šį butą Oltmanas visada kartoja, jog dviem žmonėms gyventi kampiniame penkių kambarių bute yra tikras pinigų švaistymas."

„Jei jis tikisi, kad kada nors persikraustysiu į ankštą vieno miegamojo butelį, jis smarkiai apsigauna", – mintyse piktinosi ji taisydama dirbtinės gėlės lapelius ant palangės. Paskui sustingo išgirdusi koridoriuje balsus – suprato, kad Gusas grįžta kartu su Oltmanu.

Nors lauke buvo šilta, Oltmanas kaip visada vilkėjo marškinius su švarku, buvo pasirišęs kaklaraištį. Žiūrėdama į jį Lilė negalėdavo išmesti iš galvos niekinamo Vinifredos apibūdinimo: „Jis pamaiva, mama. Turbūt galvoja, kad jeigu eidamas tikrinti daugiabučių išsipuoš, tai žmonės laikys jį svarbiu asmeniu. Jis buvo lygiai toks pat prižiūrėtojas kaip ir judu su tėčiu, kol nepradėjo seniui Olsenui padlaižiauti. Neleisk, kad jis liptų jums ant galvos."

„Bet jis lipa, – pamanė Lilė. – Man neramu, kaip vos įžengęs pro duris jis dairosi aplinkui. Žinau, kad vieną dieną privers mus išsikraustyti į kitą butą, tada jis galės pranešti ponui Olsenui, kad sumąstė, kaip uždirbti jam daugiau pinigų. Dar man neramu, nes Olsenas paseno ir verslo reikalus praktiškai perdavė Oltmanui."

Prasivėrė durys, ir vidun žengė Gusas su Oltmanu.

– Na, sveika, Lile, – energingai pasisveikino Hovardas Oltmanas ir keliais žingsniais perėjęs per kambarį ištiesė jai ranką pasisveikinti.

Šiandien jis buvo užsidėjęs madingus akinius nuo saulės, vilkėjo ploną šviesiai rusvą švarką, baltus marškinius, mūvėjo rudas kelnes, buvo pasirišęs žaliais ir rusvais dryžiais išmargintą kaklaraištį. Lilės nuomone, jo smėlio spalvos plaukai buvo apkirpti per trumpai, be to, dar per anksti vaikščioti tokiu ryškiu įdegiu. Vinifreda buvo tikra, kad pusę savo laisvo laiko Oltmanas pralei-

džia soliariumuose. Bet, nepaisant visų šių dalykų, Lilė nenoriai pripažino, kad atletiškai sudėtas Olsenas yra gražus vyras su taisyklingais veido bruožais, tamsiai rudomis akimis ir šilta šypsena. „Jeigu nežinotum, koks jis gali būti smulkmeniškas, galėtum apsigauti, – galvojo ji. Jis tvirtai paspaudė jai ranką. – Jis tvirtina dar neperkopęs keturiasdešimties. Sakyčiau, geriausiu atveju jam keturiasdešimt penkeri“, – galvojo Lilė šykščiai šypsodamasi.

– Nežinau, kodėl šovė galvon čia užsukti, – draugiškai plepėjo jis. – Jeigu visuose pastatuose turėtume tokius prižiūrėtojus kaip jūs, susikrautume turtus.

– Na, mudu tik stengiamės visur palaikyti tvarką, – Gusas atsakė pataikaujančiu balsu – tai suerzino Lilę.

– Išties tai daugiau nei pastangos. Jūs tai įgyvendinate.

– Malonu, kad užsukote, – pratarė Lilė žvilgčiodama į laikrodį ant židinio atbrailos. Buvo be penkių vienuolika.

– Negalėjau pravažiuoti pro šalį nepasisveikinęs. Na, dabar gal jau keliausiu.

Koridoriuje suskambo vidaus telefonas, ir Lilė buvo tikra, kad atėjo Karolina Makenzi. Juodu su Gusu susižvalgė, ir jis nuėjo prie sienoje pritvirtinto aparato.

– Taip, žinoma, užeikite. Mes jūsų laukiame...

„Tik neištark jos vardo, – meldėsi Lilė. – Tik neištark. Kai išeidamas Hovardas susitiks su ja, pamanys, kad ji atėjo apžiūrėti buto.“

– ...panele Makenzi, – baigė Gusas. – Buto numeris 1B. Kai įeisite į vestibiulį, jums iš dešinės.

Lilė stebėjo, kaip nuo Hovardo Oltmano veido dingo atsisveikinimo šypsena.

– Makenzi? Ar ne to vyruko, kuris pradingo prieš pat mano darbo pradžią, pavardė?

Daugiau nebuvo ką sakyti, išskyrus „Taip, Hovardai“.

– Ponas Olsenas man pasakojo, kaip jį slėgė tas viešumas. Jo nuomone, tas įvykis tik sutepė šio pastato įvaizdį. Kodėl ji ateina su jumis pasimatyti?

Eidamas durų link Gusas tiesiai išdrožė:

– Ji pageidauja pasikalbėti apie brolį.

– Noriu su ja susipažinti, – tyliai pratarė Hovardas Oltmanas. – Jeigu neprieštarausite, pasiliksiu.

10

Nežinau, ko tikėjausi įžengusi į tą pastatą Vest Endo aveniu. Prisimenu, kaip Makas man aprodė butą, į kurį persikraustė iš Kolumbijos studentų bendrabučio. Tada jis pradėjo trečią kursą, taigi man buvo penkiolika.

Jis gyveno mieste, todėl nei tėvams, nei man nebuvo būtinybės jį čia lankyti. Jis dažnai užsukdavo į namus arba visi susitikdavome restorane. Žinau, kad po dingimo tėvas su motina eidavo į pastatą kalbėtis su jo kambario draugais ir kitais žmonėmis, bet man eiti drauge neleisdavo. Pirmą vasarą jie netgi išsiuntė mane į stovyklą, nors aš tetroškau vieno – padėti ieškoti brolio.

Vis dėlto labai gerai, kad neturėjau progos anksčiau susitikti su Krameriais. Vakar visą dieną praleidau su motina: lakstėme po parduotuves ir pirkome būtiniausius daiktus jos kelionei laivu. Paskui vienuoliktos valandos vakaro žinios pranešė apie Niujorko universiteto studentę, kuri pradingo paryčiais išėjusi iš baro SoHo rajone. Buvo parodyti tėvas ir brolis, išeinantys iš jos buto Vilidže, ir aš supratau, kad ji gyveno visai šalia manęs. Suskaudo širdį dėl jų.

Niekaip negaliu įtikinti mamos, kad Vilidže gyventi taip pat saugu kaip Satone. Jos nuomone, Satonas yra saugi užuovėja, namai, kuriuos juodu su tėvu džiaugsmingai įsigijo, kai ji laukėsi manęs. Pirmiausia tai buvo erdvus šešių kambarių butas viename aukšte, bet paskui mano tėvui sekėsi vis geriau, tad jis nupir-

ko butą virš mūsų ir pavertė jį dvigubai didesniais apartamentais per du aukštus.

Dabar šis butas man primena kalėjimą, kuriame motina lig šiol klausosi – nuolat klausosi, kada durų spynoje pasisuks raktas ir Makas šūktelės: „Aš namie!" Man tikėjimas, kad vieną dieną jis grįš namo, virto nusivylimu, nesibaigiančiu liūdesiu. Jaučiuosi baisi savanaudė. Mylėjau Maką, savo didįjį brolį, draugą. Bet daugiau nebenoriu švaistyti gyvenimo veltui. Nusprendžiau kol kas nesisiūlyti į prokuroro padėjėjos vietą ne todėl, kad dirbdama neturėsiu daug laisvo laiko. Nutariau pirmiausia surasti Maką, o jei nepavyktų, pažadėjau sau, kad pagaliau imsiu rūpintis savo gyvenimu. Kol mama išvykusi, aš beveik tris savaites gyvensiu bute Satone, bet ne dėl saugumo: jei kartais Makas sužinotų, kad kalbuosi su visais, kurie sukosi aplink jį, gal pats man paskambins.

Pastatas, kuriame kadaise gyveno Makas, buvo senas: dvidešimto amžiaus pradžioje buvo populiarūs pilko akmens fasadai. Bet šaligatvis ir laiptai švarūs, laukujų durų rankena nupoliruota. Šios durys buvo neužrakintos: pro jas patenkama į siaurą prieangį, kur telefonspynėje surinkus reikiamo buto numerį tave įleidžia vidun arba atsirakinęs raktu pats gali įeiti į vestibiulį.

Aš tariausi su ponia Kramer; tikrai nežinau kodėl, bet ir per vidinį ryšį tikėjausi išgirsti jos balsą. Tačiau atsiliepė jos vyras ir pakvietė mane į pirmame aukšte įsikūrusį butą.

1B buto durys jau buvo praviros, mane pasitikęs vyras prisistatė esąs Gusas Krameris, prižiūrėtojas. Šįryt vartydama užrašus prisiminiau tėvo žodžius apie jį: „Tas vyrukas labiausiai jaudinasi, kad bus apkaltintas dėl Mako dingimo, jį mažai domina, kad Makui kažkas nutiko. O jo žmona dar blogesnė. Ji turėjo įžūlumo pasakyti, kad ponas Olsenas bus nepatenkintas. Tarsi mums rūpėtų to pastato savininko nuotaika!"

Keista, bet kai ruošiausi šiam susitikimui, niekaip negalėjau apsispręsti, ką rengtis. Buvau pasirinkusi lengvą kelnių kostiumėlį – tokį vilkėdavau teisme, kai dirbau teisėjo kanceliarijoje, bet dabar jis pasirodė per daug dalykiškas. Norėjau, kad Krame-

riai su manimi jaustųsi gerai. Kaip įmanydama stengiausi atrodyti kaip mažoji Mako sesutė, troškau jiems patikti, norėjau, kad jie *norėtų* man padėti. Todėl išsirinkau medvilninį sporto megztuką ilgomis rankovėmis, džinsus, apsiaviau sandalus. Kad mane lydėtų sėkmė, pasikabinau grandinėlę, kurią Makas padovanojo man šešiolikto gimtadienio proga. Ant jos kabėjo du karuliai – pačiūžos ir futbolo kamuolys – taip buvo pagerbtos dvi mano mėgstamos sporto šakos.

Kai Gusas Krameris pakvietė mane vidun, tai priminė kelionę laiku atgal. Nepaisant tėčio sėkmės, jam niekaip nepavyko priversti senelės atsisakyti buto Džeksono aukštumose, Kvinsyje. Šiame stovėjo tokie patys kaip senelės veliūru traukti baldai, žurnaliniai staliukai odiniu stalviršiu, tįsojo staklėmis austas persiškas kilimas. Vienintelis daiktas, kuris nederėjo šioje vietoje, buvo stiklinis kavos stalas.

Mano pirmas įspūdis apie Lilę ir Gusą Kramerius: bėgant metams tokie žmonės supanėšėja. Jos plieno spalvos pražilę plaukai buvo lygiai tokio pat atspalvio kaip sutuoktinio. Abu buvo šiek tiek žemesni nei vidutinio ūgio, tvirto sudėjimo. Abiejų akys šviesiai mėlynos, nepatikli veido išraiška – tarsi abu siūlytų po šykščią šypseną.

Tiesą sakant, kambaryje buvo ir trečias žmogus, kuris ėmėsi šeimininko vaidmens.

– Panele Makenzi, labai malonu susipažinti. Aš – Hovardas Oltmanas, Olseno nekilnojamojo turto regiono vadovas. Tuo metu, kai dingo jūsų brolis, čia dar nedirbau, bet žinau, koks susirūpinęs buvo ponas Olsenas – ir tebėra susirūpinęs. Gal prisėskime ir išsiaiškinkime, kuo mes galėtume jums padėti.

Jaučiau Kramerių pasipiktinimą, kad Oltmanas viską perėmė į savo rankas, bet man buvo lengviau išdrožti paruoštą kalbą. Prisėdau ant artimiausios kėdės kraštelio ir pasisukau į jį.

– Taigi jūs jau girdėjote, kad prieš dešimt metų dingo mano brolis Makas. Nuo tada nerandame jo pėdsakų. Bet kasmet Motinos dieną jis skambina – taip nutiko ir šiemet prieš kelias die-

nas. Pakėliau ragelį, kol jis kalbėjo su mano motina, ir prisiekiau jį surasti. Kitą dieną jis nuėjo į Šventojo Pranciškaus bažnyčią – šioje vietoje mano dėdė dirba pastoriumi – ir paliko raštelį su perspėjimu, kad to nedaryčiau. Labai bijau, kad Makas papuolęs į bėdą ir gėdijasi prašyti pagalbos.

– Raštelį? – sušuko Lilė Kramer, ir aš nutilau. Buvau apstulbusi: jos skruostai išraudo, ji nevalingai čiupo vyrui už rankos. – Norite pasakyti, kad jis atėjo į bažnyčią ir paliko jums raštelį? – perklausė ji.

– Taip, jis dalyvavo vienuoliktos valandos mišiose. Kodėl tai jus taip stebina, ponia Kramer? Per tuos metus buvo parašyta nemažai straipsnių apie mano brolio dingimą ir jo skambučius mums.

Gusas Krameris atsakė už žmoną.

– Panele Makenzi, mano žmona visada skaudžiai išgyveno dėl jūsų brolio. Jis buvo vienas iš maloniausių, mandagiausių vaikinų, kurie čia gyveno.

– Tą patį tvirtino ir ponas Olsenas, – įsiterpė Hovardas Oltmanas. Tada jis nusišypsojo. – Panele Makenzi, leiskite paaiškinti. Ponas Olsenas labai gerai žino, kokie spąstai mūsų laikais tyko jaunų žmonių, net labai talentingų jaunuolių. Jis visada pats pasitikdavo naujus studentus. Tą jis daro jau daugybę metų, bet ponas Olsenas man pasakojo, kokį gerą įspūdį jam paliko jūsų tėvai ir brolis. Dar galiu pridurti, kad Krameriai visada budriai saugo, kad nebūtų girtuokliaujama arba dar blogiau – vartojami narkotikai. Taigi jeigu jūsų brolis ir susidūrė su problemomis, jos prasidėjo ar rutuliojosi ne po šiuo stogu.

Taip kalbėjo žmogus, kuris nepažinojo Mako, kuris yra girdėjęs tik nuotrupas. Mintis pasakyta garsiai ir aiškiai. Neieškok čia savo brolio problemų, panele.

– Net mintyse neturėjau, kad gyvenimas šiame pastate galėjo tapti Mako dingimo priežastimi. Bet jūs suprantate, kad visai logiška pradėti paieškas nuo ten, kur jis paskutinį kartą buvo matytas. Brolis, kokį jį pažinojau, savo noru niekada nebūtų sukėlęs

motinai, tėvui ir man skausmo ir nerimo, kuriame gyvename jau dešimt metų. – Jaučiau, kad ašaros jau visai netoli, tad suskubau pasitaisyti: – Norėjau pasakyti, nuolatinį nerimą, kurį išgyvename mudvi su motina. Manau, žinote, kad mano tėvas tapo Rugsėjo vienuoliktosios auka.

– Jūsų brolis niekada nepanėšėjo į jaunuolį, kuris galėtų pradingti be svarbios priežasties, – pritarė man Gusas Krameris.

Jo žodžiai nuskambėjo nuoširdžiai, bet man pro akis neprasprūdo, kaip jis staigiai žvilgtelėjo į žmoną ir nervingai kandžioja lūpas.

– Ar niekada nesusimąstėte, kad jūsų broliui į smegenis išsiliejo kraujas ar įvyko kas nors panašaus, kas galėjo sukelti dalinę ar visišką amneziją? – paklausė Hovardas Oltmanas.

– Viską apsvarstėme, – atsakiau. Iš krepšio išsitraukiau užrašinę ir rašiklį. – Ponia Kramer, pone Krameri, žinau, kad praėjo dešimt metų, bet norėčiau jūsų paklausti, gal pamenate, ką reikšminga veikė ar kalbėjo Makas. Na, turiu galvoje, gal ką nors, į ką tuo metu neatkreipėte dėmesio? Gal iš tiesų, kaip ponas Oltmanas sako, Makas patyrė amnezijos priepuolį? Ar jis atrodė kuo nors susirūpinęs ar sunerimęs, tarsi būtų turėjęs sveikatos sutrikimų?

Užduodama šiuos klausimus prisiminiau, kaip policijai nutraukus Mako paiešką tėvas pasamdė privatų seklį Luką Rivsą, kad jis tęstų tyrimą. Per pastarąsias penkias dienas perskaičiau kiekvieną jo užrašų žodį. Visa, ką jam papasakojo Krameriai, turėjau savo užrašinėje.

Klausiausi, kaip ponia Kramer iš pradžių neryžtingai, o paskui entuziastingai ėmė pasakoti, kad Makas buvo vienas iš tų jaunų žmonių, kurie visada palaikydavo jai atidarytas duris, susidėdavo nešvarius drabužius į skalbinių dėžę, susitvarkydavo.

– Niekada nemačiau jo susirūpinusio, – kalbėjo ji. Paskutinį kartą jį mačiusi, kai tvarkė butą, kurį jis nuomojosi kartu su kitais dviem vyresnių kursų studentais. – Tų dviejų vaikinų nebuvo, o jis miegamajame dirbo kompiuteriu ir pasakė, kad jam dulkių siurbimas netrukdys. Toks jis buvo visuomet. Ramus. Malonus. Mandagus.

– Kelintą valandą tai nutiko? – paklausiau jos.

Ji sučiaupė lūpas.

– Sakyčiau, kokią dešimtą ryto.

– Greičiausiai taip, – įsiterpė Gusas Krameris.

– Ir jūs daugiau jo nebematėte?

– Mačiau, kaip apie trečią jis ėjo iš pastato lauk. Kaip tik tuo metu grįžau iš stomatologo. Kišau raktus į mūsų buto durų spyną, bet Gusas mane išgirdo ir atidarė duris. Mes abu matėme, kaip Makas lipa laiptais žemyn. Eidamas per vestibiulį jis mums pamojavo.

Pastebėjau, kaip ji žvilgsniu laukė vyro pritarimo.

– Ką vilkėjo Makas, ponia Kramer?

– Tuos pačius drabužius kaip ir ryte: marškinėlius, džinsus, avėjo sportukus...

– Lile, tu vėl viską painioji. Išeidamas Makas vilkėjo švarką, kelnes ir prie kaklo susagstomą sportinę palaidinę, – nutraukė ją Gusas Krameris.

– Tą ir turėjau galvoje, – paskubomis sutiko ji. – Vis dar matau jį su džinsais ir sportiniais marškinėliais, nes taip jis atrodė tą rytą, kai persimetėme su juo keliais žodžiais. – Jos veidas persikreipė. – Aš ir Gusas su jo dingimu niekaip nesusiję, – sušuko ji. – Kodėl mus taip kankinate?

Žiūrėjau į ją galvodama apie detektyvo Luko Rivso pastabas, užrašytas tyrimo medžiagoje: Krameriai nervinosi, nes bijojo dėl Mako dingimo prarasti darbą. Dabar, beveik po dešimtmečio, toks paaiškinimas manęs neįtikina.

Jie nervinosi, nes kažką slėpė. Ir dabar stengėsi pasakoti seniai išmoktą istoriją. Prieš dešimt metų ponia Kramer Rivsui tvirtino, kad Makas jau ėjo iš pastato, kai ji pamatė jį, o jos vyras tuo metu buvo vestibiulyje.

Tą akimirką galėjau iš bet ko lažintis, kad nė vienas iš jų nematė iš šio pastato išeinančio Mako. Ar jis išvis kada nors iš čia išėjo? Bet tokią mintį akimirksniu atmečiau.

– Žinau, kad prabėgo daug laiko, – tariau. – Ar galėčiau pamatyti butą, kuriame gyveno brolis?

Mačiau, kad nuo mano prašymo jie krūptelėjo. Šįkart abu Krameriai sužiuro į Hovardą Oltmaną pagalbos.

– Žinoma, visi butai išnuomoti, – pradėjo jis, – bet dabar semestro pabaiga, daugelis studentų jau išsikraustė. Kokia padėtis 4D bute, Lile?

– Du, kurie dalijosi didįjį miegamąjį, jau išvažiavo. Valteris Kanonas gyvena Mako kambaryje, ir jis išvyksta šiandien.

– Tai gal malonėkite paskambinti ir pasidomėti, ar panelė Makenzi gali užeiti? – pasiūlė Oltmanas.

Netrukus mes jau lipome laiptais į ketvirtą aukštą.

– Studentai mielai naudojasi laiptais, – tarė man Oltmanas. – Tiesą sakant, džiaugiuosi, kad man nereikia kasdien laipioti aukštyn žemyn.

Valteris Kanonas buvo maždaug metro devyniasdešimties centimetrų ūgio dvidešimt dvejų metų vaikinas, kuris tik ranka numojo į mano atsiprašymus už sutrukdymą.

– Gerai, kad nepasirodėte prieš valandą, – tarė jis. – Visur buvo išmėtyti daiktai.

Jis paaiškino, kad jau kraunasi lagaminus ir važiuoja vasaros atostogų į Naująjį Hampšyrą, o rudenį pradeda studijuoti teisę.

„Kaip ir Makas prieš dingimą“, – liūdnai pagalvojau aš.

Butas atitiko miglotus mano prisiminimus. Mažas koridorius buvo užgriozdintas lagaminais, kuriuos Kanonas vešis, priešais laukujes duris – virtuvė, dešinėje – svetainė su durimis į miegamąjį ir vonios kambarys koridoriaus gale. Koridoriaus kairėje buvo įrengtas kitas vonios kambarys, o už jo – antras miegamasis, kuriame gyveno Makas. Nesiklausydama Oltmano komentarų, kaip puikiai tvarkomi butai, įėjau į brolio kambarį.

Balkšvos spalvos sienos ir lubos. Ant lovos užtiesta šviesi gėlėta lovatiesė. Priderintos užuolaidos įrėmina du langus. Tualetinis stalelis, stalas, minkštas krėslas – štai ir visi baldai. Grindys nuo sienos iki sienos užklotos pilkšvai mėlynu kilimu.

– Šis butas, kaip ir visi kiti, gyventojams išsikrausčius bus tučtuojau perdažytas, – kalbėjo Oltmanas. – Kilimas, lovatiesė,

užuolaidos bus išvalytos. Gusas Krameris pasirūpins, kad virtuvėje ir vonios kambariuose neliktų nė dėmelės. Mes labai didžiuojamės savo daugiabučiais.

„Makas čia gyveno dvejus metus", – galvojau aš. Pamėginau įsivaizduoti, kad jis šiame kambaryje jautėsi taip pat, kaip aš jaučiuosi savajame. Tai buvo jo erdvė. Jis galėjo keltis anksti arba vėlai, skaityti arba ne, atsiliepti telefonu arba nekelti ragelio. Spintos durys buvo praviros – žinoma, ji jau tuščia.

Vis galvojau apie Kramerio žodžius, kad tą popietę išeidamas Makas vilkėjo švarką ir sportinę palaidinę, mūvėjo kelnes.

„Koks oras buvo tądien? – spėliojau. – Tokia pat šalta gegužės diena kaip ir praėjęs sekmadienis? O jeigu diena buvo šilta, ir Makas išeidamas trečią popiet vilkėjo švarką, gal tai svarbi detalė? Gal jis ėjo į pasimatymą? Gal važiavo į merginos namus Konektikute ar Long Ailande?

Keista, bet ir po dešimties metų tame kambaryje jutau Mako buvimą. Jis visada toks ramus. Tėtis buvo aktyvus: greitai susidarydavo nuomonę, žaibiškai ir tiksliai įvertindavo, nuspręsdavo. Aš tokia pat. Makas panašesnis į mamą. Jis niekada nesikarščiuodavo. Kaip ir ji, suvokęs, kad su juo elgiamasi niekšiškai, nekonfliktuodavo, tiesiog pasitraukdavo į šalį. Manau, mama dabar taip ir elgiasi – ji Mako raštelį aukų krepšelyje vertina kaip antausį.

Priėjau prie lango norėdama pažiūrėti, ką jis pro jį matė. Žinodama, kaip Makas mėgo stovėti prie buto langų Satone ir stebėti Rytų upės panoramą su laivais, baržomis, tiltų šviesomis, į „LaGuardia" oro uostą besileidžiančius ir iš ten kylančius lėktuvus, buvau tikra, kad jis dažnai žiūrėdavo ir pro šiuos langus į Vest Endo aveniu – į šaligatviu skubančius žmones, gatve riedančius dviračius – vienas paskui kitą, šonas prie šono.

Mano mintyse vėl atgijo sapnas, kurį susapnavau Motinos dienos paryčiais prieš pat jo skambutį. Ir vėl klaidžiojau tamsiu taku trokšdama surasti Maką.

Jis ir vėl perspėjo mane, kad to nedaryčiau.

11

Pavargusiu balsu daktaras Deividas Endriusas tarė:

– Detektyve Barotai, Lisė iš klubo išėjo vakar trečią valandą ryto. Dabar trečiadienio popietė. Ji dingusi jau trisdešimt keturios valandos. Ar neturėtumėte dar kartą patikrinti ligoninių? Jeigu kas nors ir nutuokia, koks pacientų srautas ligoninių priėmimo skyriuose, Dievas mato – tai aš.

Lisės tėvas sėdėjo prie mažo virtuvinio stalo dukters draugės bute sukryžiavęs rankas, nuleista galva. Nusiminęs, nemiegojęs, netekęs vilties, nepanoręs su sūnumi grįžti į jo namus ir laukti ten. Praleidęs su tėvu visą naktį Gregas grįžo namo išsimaudyti ir persirengti, o tada turėjo važiuoti į ligoninę aplankyti pooperacinių ligonių.

Rojus Barotas sėdėjo prie stalo priešais Lisės tėvą. „Tą patį vakarą, kai mano duktė išsiruošė į išleistuvių pokylį, jo duktė nuėjo į naktinį klubą, o paskui prapuolė“, – galvojo Rojus staiga pajutęs netikėtą kaltės jausmą, kad jam labiau pasisekė.

– Daktare Endriusai, – prašneko jis, – turite neatmesti tikimybės, kad galbūt Lisei viskas gerai. Ji suaugusi, todėl turi teisę į privatumą.

Barotas pamatė, kaip skausmą daktaro veide pakeitė pyktis ir panieka. „Regis, ką tik pakišau mintį, kad ji laisvo elgesio mergina“, – pamanė jis ir susigriebęs pridūrė:

– Prašom negalvoti, kad Lisę laikau tokia. Mes jos dingimą vertiname rimtai.

Baroto viršininkas kapitonas Laris Ahornas labai aiškiai pabrėžė šios bylos svarbą.

– Tai ką darote, kad ją surastumėte? – Pyktis dingo nuo Deivido Endriuso veido, jis kalbėjo tyliu ir trūkčiojančiu balsu.

„Jis vos per žingsnį nuo šoko būsenos", – pamanė Barotas.

– Mes peržiūrėjome klubo „Woodshed" stebėjimo kamerų įrašus: ji tikrai išėjo viena. Bare liko tik muzikantai, barmenas ir saugos darbuotojas. Jie visi tvirtina išsiskirstę tik po gerų dvidešimties minučių, kai Lisė buvo išėjusi, todėl darome prielaidą, kad nė vienas paskui ją nesekė. Mes patikrinome – jų reputacija švari. Dabar mūsų žmonės tikrina kiekvieną pirmadienio vakare vaizdo kamerų užfiksuotą kadrą – gal pavyks atpažinti potencialų ramybės drumstėją.

– Gal jos laukė koks anksčiau išėjęs tipas? – Daktaras Endriusas žinojo, kad jo balsas skamba monotoniškai. „Ar šis detektyvas stengiasi mane nuraminti? – klausė savęs. Bet jo galvą tūkstantąjį kartą skrodė ta pati mintis: – *Žinau*, kad Lisei nutiko kažkas baisaus!"

Atstūmęs kėdę jis pakilo nuo stalo.

– Pasiūlysiu dvidešimt penkių tūkstančių dolerių premiją bet kuriam padėsiančiam ją surasti, – tarė jis. – Iškabinsiu jos nuotraukas su aprašymu, kuo ji vilkėjo. Jūs susipažinote su mano dukters kambario drauge Keite. Ji sukvies Lisės draugus ir jie išklijuos plakatus visose gatvėse nuo baro iki čia. Juk kas nors *ką nors* turėjo matyti.

„Kaip tėvas, papuolęs į jo padėtį, daryčiau tą patį", – taip pat atsistojęs pagalvojo Rojus Barotas.

– Daktare, tai labai gera mintis. Duokite mums jos nuotrauką, kurią nešiojatės piniginėje, pasakykite jos ūgį, svorį ir plaukų spalvą. Mes pasirūpinsime, kad plakatai būtų išspausdinti. Bus labai gerai, jei plakatus išklijuos dar iki šio vakaro, kai ims plūsti barų publika. Pažadu, kad mūsų žmonės persirengę sukiosis „Woodshed" ir kituose aplinkiniuose baruose, kalbėsis su žmonėmis. Jei pasiseks, gal surasime žmogų, kuris bus pastebėjęs,

kas jai rodė dėmesį. Bet jums, pone, patariu važiuoti į sūnaus butą ir pailsėti. Turiu pareigūną, kuris jus nuveš.

„Aš tik darau tai, ką privalau daryti, – niūriai pamanė Deividas Endriusas. – Bet jis teisus – turiu pamiegoti." Nieko neatsakęs jis tik linktelėjo.

Miegamojo durys buvo praviros. Praleidusi bemiegę naktį Keitė Karlail spėjo trumpai nusnūsti ir dabar pamatė juos išeinančius: Barotas tvirtai vedė daktarą už parankės.

– Daktare Endriusai, kaip jūs? – susirūpinusi paklausė ji.

– Daktaras Endriusas važiuoja į sūnaus butą, – paaiškino Barotas. – Aš važinėsiu pirmyn ir atgal. Beje, Keite, gal turite naujesnių Lisės nuotraukų? Daktaro Endriuso piniginėje jau kokių metų senumo.

– Taip. Turiu vieną gerą. Padariau ją praėjusią savaitę. Po SoHo rajoną vaikštinėjo Andželina Džouli ir Bradas Pitas su vaikais, tai aplink juos sukiojosi paparacai. Liepiau Lisei apsimesti kino žvaigžde ir porą kartų nufotografavau ją mobiliojo telefono aparatu. Viena iš tų nuotraukų tiesiog puiki. Ji ketino ją įrėminti jums, daktare Endriusai. – Jos balsas užlūžo. Susijaudinusi ji nubėgo į miegamąjį, ištraukė naktinio stalelio stalčių, čiupo nuotrauką ir greitai grįžo prie jų.

Nuotraukoje Lisė užfiksuota modelio poza: besišypsantis veidas žvelgia į fotoaparatą, jos ilgus plaukus plaiksto vėjelis, lieknas kūnas truputį sulinkęs, rankos giliai sukištos į džinsinio švarkelio kišenes.

Baroto akys klaidžiojo nuotraukoje nuo gražios merginos prie praeivių. Jų veidai nebuvo ryškūs. „Gal kuris nors praeivis atkreipė dėmesį į Lisę? – svarstė jis. – Koks sėlinantis grobuonis."

„Padidinsiu ją", – galvojo imdamas nuotrauką iš Keitės.

– Tikrai gera Lisės nuotrauka, – pagyrė jis. – Taip pat norėčiau, kad duotumėte man ir kitas nuotraukas, kurias tada padarėte. Kaip supratau, tą vakarą klube ji vilkėjo džinsinį švarkelį. Ir šioje nuotraukoje ji su juo.

– Ji vilkėjo tą patį džinsinį švarkelį, – patvirtino Keitė.

– Švarkelį ji nusipirko prieš dvejus metus – prieš pat motinos mirtį, – tarė Deividas Endriusas. – Prie jo dar buvo sijonas. Motina juokdavosi ir erzindavo ją, kad sijono apačia nudriskusi. Lisė atšaudavo, kad dabar tokia mada. O motina sakydavo, kad jeigu tai mada, tada reiktų grąžinti į madą ir apatinius sijonus.

„Kalbu sentimentaliai, – pats sau tarė Deividas Endriusas. – Atitraukiu šį detektyvą nuo Lisės paieškos. Turiu kuo greičiau iš čia nešdintis."

– Keite, tai labai gera Lisės nuotrauka. Ją būtinai kas nors atpažins. Labai tau ačiū.

Nelaukdamas atsakymo jis pasuko prie durų jausdamasis dėkingas, kad jį prilaiko tvirta ranka. Tylėdamas nulipo tris laiptatakius. Lyg pro miglą matė blyksinčius fotoaparatus, girdėjo kažkieno išrėktus klausimus ir buvo palydėtas prie policijos automobilio. Dar prisiminė paklausti detektyvo Baroto, ką šis dar darysiąs, kaip ieškosiąs Lisės. Barotas užtrenkė automobilio dureles, paskui pasilenkė prie lango.

– Daktare Barotai, mes jau apklausėme šio pastato gyventojus. Peržiūrėję vaizdo kamerų įrašus žinome, kad Lisė iki durų neatėjo, bet visi šie namai tokie panašūs. Gal ji pasiklydo? Todėl vieną po kito apeisime visus namus – visą rajoną. Mums labai pagelbės jos nuotrauka.

– Dėl Dievo meilės, kodėl ji turėjo pasiklysti? Ji gėrė nedaug, pats man taip sakėte. Barmenas ir visi tie žmonės patikino, kad ji išėjo gyva sveika, – šiurkščiai priminė jam Deividas Endriusas.

Barotui ant liežuvio galo jau sukosi atsakymas, kad kol neįrodyta priešingai, devyniasdešimt devyni procentai barmenų dievagojasi, kad dingęs asmuo išėjo iš baro blaivus. Bet vis dėlto jis tepasakė:

– Daktare, išmėginsime visas priemones. Pažadu.

Kai Barotas atsitraukė nuo policijos automobilio, staiga išdygęs reporteris atkišo mikrofoną jam į veidą.

– Klausykit, – nekantriai pratarė Barotas. – Kapitonas Ahornas penktą valandą rengia spaudos konferenciją. Jis įgaliotas skaityti pranešimą. Aš – ne.

Detektyvas grįžo į pastato vestibiulį, palaukė, kol reporteris su operatoriumi sėdę į savo vienatūrį nuvažiavo, tada išėjo laukan ir nuėjo prie kito namo. Kaip daugelio šio kvartalo namų, taip ir šio laukujės durys buvo užrakintos ir į vidų galėjai patekti tik atsirakinęs raktu arba paskambinęs gyventojui.

Barotas akimis nuo viršaus iki apačios permetė gyventojų pavardes ir perskaitęs pažįstamą – Karolinos Makenzi – išpūtė akis. „Koks mažas pasaulis“, – tarė sau mintyse.

Rojus Barotas išsitiesė kaip styga ir smiliumi perbraukė per Karolinos Makenzi pavardę.

Nepaprasta nuojauta, kuria jis, kaip detektyvas, itin pasižymėjo, kuždėjo, kad tarp šių dviejų bylų yra ryšys.

12

Išėjusi iš pastato, kuriame gyveno Makas, grįžau į namus Satone. Prieš pusantros dienos mama nusprendė vykti į kruizą, ir nuo to laiko buvo kupina energijos, tarsi mėgino atsigriebti už prarastą laiką, kai gyveno nežinioje. Ji man kalbėjo, kad išnaršys spintas, ištrauks drabužius, kurių reikia atsikratyti, o paskui vakare susitiks su Eliotu ir keliais draugais vakarienės.

Smalsavau, kodėl ji sugalvojo išvalyti spintas prieš išvažiuodama atostogų, bet paskui viskas tapo aišku. Mudviem bevalgant priešpiečius – sumuštinį su puodeliu arbatos pusryčių kambaryje – ji pasakė, kad su brokeriu įtraukė Satono butą į parduodamų sąrašą, todėl vos grįžusi ims dairytis kokio mažesnio butuko.

– Juk tu čia niekada nebegrįši, – tarė ji. – Aš žinau. Įrengsiu skambučių peradresavimą, jeigu kartais Makas skambintų kitą Motinos dieną, bet antra vertus, jeigu praleisiu jo skambutį, ką jau padarysi. Gal net nebudėsiu ir nebelauksiu.

Apstulbusi žiūrėjau į ją. Kai kalbėjo ketinanti išvalyti spintas, maniau, kad ji kalba apie savąsias. Bet dabar nė neklausus man buvo aišku, kad bus ištuštintos spintos Mako kambaryje.

– Ką ketini daryti su Mako daiktais? – kuo abejingesniu balsu pasidomėjau.

– Devas atsiųs ką nors, kas surinks ir nuveš juos į tokią vietą, kur jie bus tinkamai panaudoti. – Mama žvilgtelėjo į mane laukdama pritarimo, bet pasigedusi mano veide kokios nors išraiškos

greitai pridūrė: – Karolina, juk pati sakei, kad turiu judėti į priekį. Bet net jeigu šiandien Makas įžengtų pro duris ir drabužiai jam vis dar tiktų, jie greičiausiai nebemadingi.

– Nesuprask manęs klaidingai, – atsakiau. – Manau, idėja puiki, bet taip pat manau, kad likus dviem dienoms iki skrydžio į Graikiją dėl to turėtum mažiausiai sukti galvą. Klausyk, mama, padaryk sau paslaugą. Leisk *man* apžiūrėti ir atrinkti Mako drabužius. – Tai sakydama staiga pagalvojau, kad visai įmanoma, jog prieš dešimt metų niekas nuodugniai neišvertė šiame bute paliktų kelnių ir švarkų kišenių. Lukas Rivsas bylos ataskaitoje rašė, kad nieko reikšminga Mako drabužiuose jo studentiškame bute nerasta.

Beveik nedvejodama, net su palengvėjimu mama sutiko.

– Nežinau, Karolina, ką be tavęs daryčiau, – atsiduso ji. – Buvai man ir atrama, ir pagalbininkė per visas šias negandas. Bet aš tave pažįstu. Tik prieš dvi savaites baigei darbus, bet matau, kad jau kažką sugalvojai. Ką darysi, kai aš išvažiuosiu?

Netyčia ji man pati pakišo atsakymą, kuris tik iš dalies buvo nuoširdus.

– Mudvi žinome, kad šį butą pačiups akimirksniu, – atsakiau. – Niekada neketinau amžinai likti gyventi vieno kambario bute. Pasiieškosiu kokio didesnio būsto. Juk leisi man išsirinkti bet kuriuos baldus, kurių pati neimsi, tiesa?

– Žinoma. Duok žinią Eliotui. Jis tikrai pritars gero buto su vienu miegamuoju pirkimui. – Eliotas buvo mano senelio paliktų pinigų tvarkytojas.

Nurijusi paskutinį arbatos gurkšnį mama atsistojo.

– Gal jau lėksiu. Helena įtūš, jei vėluosiu. Šitiek iš manęs lupa už kirpimą, galėtų būti ir nuolankesnė. – Ji paskubomis pakštelėjo man į skruostą ir pridūrė: – Jei rasi kokį tinkamą butą, būtinai išsiaiškink, ar yra durininkas. Man niekad nepatiko, kad gyvenai tokioje vietoje, kurią reikia atsirakinti pačiai. Beje, klausiausi žinių. Tos tavo kaimynystėje gyvenusios ir dingusios merginos nėra jokių pėdsakų. Dieve, padėk jos šeimai.

Džiaugiausi, kad mama užsirašė pas kirpėją. Dabar, kai buvau pasiryžusi surasti Maką, jaučiau, kad negaliu gaišti nė minutės. Jis buvo taip arti mūsų, kai tą sekmadienį paliko raštelį. Susitikimas su Krameriais pasėjo manyje gilų nerimą. Suprantama, prisiminimai blėsta, bet kai kalbėjau su jais, abu prieštaravo vienas kitam dėl to, ką vilkėjo Makas ir kur jį paskutinį kartą matė. Ir dar – Lilę Kramer kone ištiko šokas, kai papasakojau, kad Makas dalyvavo mišiose. Kodėl? Ar Makas jiems kelia grėsmę? Ką jie žino, kas juos taip gąsdina?

Iš tėčio rašomojo stalo ištraukiau tyrėjo Rivso ataskaitą. Dabar norėjau sužinoti buvusių Mako kambario draugų Briuso Galbraito ir Nikolo Demarko adresus. Iš pradžių Nikas su tėčiu palaikydavo ryšį. Natūralu, kad laikui bėgant jis ėmė skambinti vis rečiau. Paskutinį kartą jį mačiau, kai jis dalyvavo tėčio atminimo mišiose, bet tą dieną prisimenu kaip pro miglą.

Tėčio darbo kambarys nedidelis, bet, kaip pats sakydavo, jame yra viskas, ko reikia. Plokštėmis apkalto kambario viduryje stovėjo didelis rašomasis stalas. Mamos siaubui, ant grindų buvo paklotas išblukęs kilimas, gulėjęs dar jo motinos svetainėje.

– Kilimas man primena, iš kur esu kilęs, Liv, – sakydavo tėvas po kiekvieno motinos užsiminimo, kad laikas kilimą išmesti.

Nusitrynęs odinis krėslas su bankete kojoms buvo mėgstamiausia tėčio vieta rytais. Keldavosi labai anksti, išsivirdavo kavos ir įsitaisydavo tame krėsle su rytiniais laikraščiais, paskui lįsdavo po dušu, apsirengdavo ir išeidavo į darbą.

Palei sieną priešais langus rikiavosi knygų lentynos. Šen bei ten stovėjo įrėmintos visų mūsų keturių nuotraukos, menančios laimingas dienas, kai buvome drauge. Tėčio išvaizda įspūdinga net paprastose nuotraukose: ryškūs žandikauliai, kuriuos švelnina plati šypsena, skvarbus žvilgsnis. Jis padarė viską, ką galėjo, kad surastų Maką. Esu tikra, kad jeigu būtų gyvas, ieškotų jo ir toliau.

Atidariusi viršutinį stalčių ištraukiau jo telefonų knygutę. Ant lapelio persirašiau Briuso Galbraito telefono numerį. Pamenu,

kad jis įsiliejo į savo šeimos verslą – prekybą nekilnojamuoju turtu Manhatane. Užsirašiau abu numerius: ir namų, ir darbo.

Nikas Demarkas, emigrantų, turinčių nedidelį restoranėlį Kvinsyje, sūnus, Kolumbijoje studijavo gavęs stipendiją. Pamenu, kad įgijęs magistro laipsnį Harvarde jis pasinėrė į restoranų verslą ir, kaip suprantu, labai sėkmingai. Radau jo Manhatano namų ir darbo telefono numerius.

Atsisėdau prie tėčio rašomojo stalo ir pakėliau ragelį. Pirmiausia nusprendžiau paskambinti Briusui. Turėjau savų priežasčių. Kai man buvo šešiolika, buvau aistringai įsimylėjusi Niką. Juodu su Maku buvo artimi draugai, todėl Makas jį nuolatos atsivesdavo namo vakarieniauti. Ir štai vieną vakarą juodu kartu atsivedė ir merginą. Barbara Hanover buvo Kolumbijos universiteto paskutinio kurso studentė, gyveno tame pačiame studentiškame name, ir man akimirksniu tapo aišku, kad Nikas pametęs dėl jos galvą.

Nors buvau beprotiškai įsimylėjusi, maniau, kad tą vakarą neišsidaviau. Bet Makas skaitė mane lyg knygą. Prieš jiems trims išeinant, jis pasivėdėjo mane į šalį ir tarė:

– Karolina, matau, kad Nikas krito tau širdin. Mesk jį iš galvos. Jis kiekvieną savaitę vaikšto vis su kita mergina. Geriau domėkis savo amžiaus vaikinais.

Kai ėmiau piktai gintis, Makas tik nusišypsojo.

– Tu susitvarkysi, – tokie buvo jo atsisveikinimo žodžiai tą vakarą. Tai įvyko prieš kokius šešis mėnesius iki jo dingimo, ir tai buvo paskutinis kartas, kai vakarieniavau viešint Nikui. Jaučiausi nesmagiai, todėl nenorėjau ten būti. Jei Makas pastebėjo, jog esu iki ausų įsimylėjusi Niką, vadinasi, tai buvo aišku ir visiems kitiems. Jaučiausi dėkinga tėvams, kad nė žodžiu apie tai neužsiminė.

Atsiliepusi Galbraitų nekilnojamojo turto bendrovės sekretorė pasakė, kad iki kito pirmadienio Briusas išvykęs į komandiruotę. Gal norėčiau palikti žinutę? Padiktavau savo pavardę ir telefono numerį, o paskui kiek padvejojusi pridūriau:

– Tai dėl Mako. Neseniai jis vėl skambino.

Paskui paskambinau Nikui. Jo biuras buvo Parko aveniu 400-ajame pastate. Tai už kokių penkiolikos minučių kelio pėsčiomis nuo buto Satone, galvojau rinkdama numerį. Kai paprašiau su juo sujungti, sekretorė pareiškė, kad jeigu esu žiniasklaidos atstovė, bet kokius pareiškimus daro tik pono Demarko advokatas.

– Nesu žurnalistė, – atsakiau. – Nikas buvo mano brolio draugas Kolumbijos universitete. Atsiprašau, nė nežinojau, kad jis turi bėdų su teisėsauga.

Gal nuolankumas mano balse, o gal tai, kad Niką pavadinau vardu, buvo priežastis, dėl kurios sekretorė tapo tokia atvira.

– Ponas Demarkas yra baro „Woodshed“ savininkas. Ten paskutinį kartą matė tą merginą, kuri prieš kelias dienas dingo, – paaiškino ji. – Jeigu paliksite savo telefono numerį, jis jums atskambins.

13

Aronas Kleinas bendrovėje „Volasas ir Madisonas“ dirbo jau keturiolika metų. Atėjo dirbti iš karto gavęs magistro laipsnį. Tuo metu Džošua Madisonas buvo privačios bendrovės, tvarkančios šeimų finansus, direktorius, bet kai prieš dvejus metus jis netikėtai mirė, jo partneris Eliotas Volasas perėmė vadovavimą ir valdybos pirmininko postą.

Aronas mėgo stačiokiškąjį Džošua Madisoną, bet iš pradžių jį gąsdino Volasas, kurio oficialumas buvo visiška priešingybė jo paties draugiškam būdui. Bet kai Aronas ėmė nuosekliai kilti karjeros laiptais ir dirbti su vis svarbesniais klientais, Eliotas pradėjo jį kviestis priešpiečių į vadovų valgomąjį bendrovės biure Volstrite. Tai buvo aiškus ženklas, kad jis rengiamas aukščiausio lygio pareigoms.

Prieš dešimt metų jųdviejų santykiuose įvyko milžiniškas lūžis, kai pamiršęs savo įprastą šaltumą Eliotas prisipažino Aronui išgyvenąs skausmą ir širdgėlą po Čarlzo Makenzio jaunesniojo dingimo. Eliotas daugybę metų tvarkė Makenzių šeimos pinigus, o kai Rugsėjo vienuoliktąją žuvo ir Čarlzas vyresnysis, apie Oliviją Makenzi ir jos vaikus jis kalbėdavo kaip susirūpinęs globėjas. Iš to, ką Eliotas pasakojo apie dingusį vaikiną, Aronas suprato, kad jis Maką laikė beveik sūnumi. Arono motina Estera Kolumbijos universitete dėstė Makui vaidybą, – tai dar labiau sutvirtino jųdviejų ryšį.

Dar po metų, kai per atsitiktinį apiplėšimą buvo nužudyta Arono motina, tas ryšys vis stiprėjo. Dabar kompanijoje buvo

niekam ne paslaptis, kad Aronas Kleinas taps Elioto Volaso įpėdiniu.

Pirmadienį ir antradienį Aronas lankė klientus Čikagoje. Trečiadienį priešpiet sulaukė viršininko skambučio.

– Aronai, ar turi reikalų per pietus?

– Jokių, kurių negalėčiau pakeisti, – greitai atsakė Aronas.

– Tada malonėk susitikti su manimi pusę pirmos valgomajame.

„Įdomu, kas nutiko", – svarstė Aronas padėjęs ragelį. Paprastai Eliotas planuoja pietus ne paskutinę akimirką. Penkiolika po dvylikos jis pakilo nuo rašomojo stalo, nuėjo į asmeninį vonios kambarį, perbraukė šukomis per išretėjusius plaukus ir pasitaisė kaklaraištį. „Veidrodėli, pasakyk, – mintyse kandžiai tarė jis, – kas pasaulyje plikiausias? Trisdešimt septynerių, gerai išsilaikęs, visai gražus vyras, bet jeigu ir toliau tokiu tempu pliksiu, sulaukęs penkiasdešimties ant galvos vargiai turėsiu šešis plaukus." Atsidusęs padėjo šukas į šalį.

„Dženė sako, kad galbūt dėl šios priežasties man taip gerai sekasi, – tarė sau. – Ji tvirtina, kad atrodau dešimčia metų vyresnis. Ačiū, brangioji."

Kai jie susidraugavo, Aronas visada žinojo, kad mėlynojo kraujo turinčiam Eliotui Volasui ne itin malonu, kad jo išrinktasis įpėdinis yra imigrantų anūkas. Su šia mintimi galvoje jis žingsniavo valgomojo link. „Vaikis iš Staten Ailando priartėja prie privilegijuoto, vieno iš pirmųjų Naujojo Amsterdamo naujakurių palikuonių, – mintijo jis. – Nesvarbu, kad imigranto anūkas buvo tarp dešimties geriausių Jeilio universiteto studentų ir turi Vortono magistro laipsnį, – tai vis tiek neprilygsta kilmingiems protėviams. Įdomu, ar ir šiandien išgirsiu istoriją apie pusbrolį Frankliną."

Aronui iki gyvo kaulo įkyrėjo Elioto amžinai kartojamas anekdotas, kaip Franklinas Delanas Ruzveltas pakvietė moterį respublikonę lydėti jį į vieną renginį Haid Parke, kai jo žmona Eleonora buvo išvykusi. Kai demokratų partijos pirmininkas jį

išbarė, nustebęs Ruzveltas atsakė: „Žinoma, kad pakviečiau ją būti mano palydove. Ji vienintelė moteris Haid Parke, prilygstanti man socialine padėtimi."

– Tai mėgstamiausia mano tėvo istorija apie pusbrolį Frankliną, – sukikendavo Eliotas.

Kai Aronas priėjo prie stalo, o padavėjas atitraukė jam kėdę, jis iš karto pajuto, kad Eliotui galvoje visai ne anekdotai apie garbingus protėvius. Jis atrodė susimąstęs, paskendęs mintyse, tiesą sakant, *susirūpinęs*.

– Aronai, malonu tave matyti. Greitai užsisakykime. Manęs dar laukia pora susirinkimų. Turbūt valgysi kaip įprastai?

– Kobo salotos be padažo ir šalta arbata, pone Kleinai? – šypsodamasis pasitikslino padavėjas.

– Visiškai teisingai. – Aronas neprieštaravo, kad viršininkas galvotų, jog tie pietūs su salotomis – tai jo pastovumo požymis. Tiesa ta, kad jo žmona Dženė mėgo gaminti, ir pati paprasčiausia jos pagaminta vakarienė gerokai lenkdavo nepriekaištingą vadovų valgomojo valgiaraštį.

Paskui užsisakė Eliotas, ir kai padavėjas nutolo, jis iškart perėjo prie reikalo.

– Sekmadienį sulaukėme žinių iš Mako, – tarė jis.

– Įprastas Motinos dienos skambutis? – paklausė Aronas. – Vis spėliojau, ar jis ir šiemet laikysis tradicijos ir paskambins.

– Paskambino, ir ne tik.

Aronas neatitraukė akių nuo Elioto Volaso veido, kol klausėsi ataskaitos apie raštišką Mako žinutę.

– Patariau Olivijai gerbti Mako norus, – pasakojo Eliotas. – Gal ir keista, bet, regis, ji pati priėjo prie tokios išvados. Ji galvoja apie Maką kaip apie dezertyravusį. Todėl ketina prisidėti prie mūsų bendrų draugų ir kartu su jais leistis į kruizą aplink Graikijos salas. Ir aš buvau pakviestas, taigi galbūt išvyksiu mažiausiai dešimčiai dienų.

– *Būtinai važiuokite,* – karštai pritarė Aronas. – Jau seniai neturėjote atostogų.

– O kitais metais man sueina šešiasdešimt penkeri. Daugelyje kompanijų tokio amžiaus jau būčiau išspirtas lauk. Tai nuosavos įmonės privalumas – jau seniai niekur nebuvau išvažiavęs. – Jis nutilo tarsi ruošdamasis ir galiausiai prakalbo: – Bet tave pasikviečiau ne tam, kad aptarčiau savo atostogų planus.

Nustebęs Aronas žiūrėjo, kaip Volaso akyse šmėkštelėjo nerimas.

– Aronai, išgyvenai motinos netektį dėl nelemtos žmogžudystės. O jeigu būtų buvę kitaip: motina būtų pradingusi, bet paskui palaikytų su tavimi ryšį, kaip elgtumeisi? Gerbtum jos norą ar vis dėlto mėgintum ją surasti? Dėl to jaučiuosi visiškai pasimetęs ir sunerimęs. Ar teisingai patariau Olivijai? O gal turėjau pasakyti, kad iš naujo ir dar intensyviau imtų ieškoti Mako?

Atsakymo ilgai laukti nereikėjo.

– Jeigu mano motina taip pasielgtų su manimi, kaip Makas pasielgė su savo šeima ir jumis, pasakyčiau: „Tebūnie tavo valia, mama, jeigu tu taip nori. Turiu ir kitų reikalų."

Eliotas Volasas šyptelėjo.

– Kitų reikalų? Labai savotiškai. Bet ačiū tau, Aronai. Turėjau išgirsti patikinimą, kad nenuvyliau Mako ar Olivijos... – Jis nutilo, o paskui pasitaisė: – Žinoma, norėjau pasakyti, jo motinos ir sesers.

– Tikrai nenuvylėte, – pabrėžtinai tarė Aronas.

Tą patį vakarą prieš vakarienę su žmona gurkšnodamas taurę vyno Aronas tarė:

– Džene, šiandien supratau, kad netgi visiški nuobodos įsimylėję elgiasi kaip mokinukai. Vos Eliotas ištaria Olivijos Makenzi vardą, jo akyse išdavikiškai įsižiebia žiburiukai.

14

Nikolui Demarkui, madingo naktinio klubo „Woodshed" ir prabangaus restorano Palm Biče savininkui, apie Niujorko universiteto studentės Lisės Endrius dingimą buvo pranešta antradienio pavakarę, kai jis žaidė golfą Pietų Karolinoje.

Trečiadienio rytą jis išskrido namo ir trečią valandą po pietų jau sekė paskui sekretorę ilgu koridoriumi devintame Hogano gatvės numeris vienas pastato aukšte į patalpą, kurioje dirbo Manhatano apygardos prokuratūrai pavaldūs detektyvai. Jam buvo paskirtas susitikimas su kapitonu Lariu Ahornu – detektyvų būrio vadovu.

Aukštas, lieknas, tvirto sportiško sudėjimo Nikas plačiais žingsniais ėjo per koridorių, jo kaktą vagojo nerimo raukšlės. Išsiblaškęs persibraukė ranka per plaukus, kurie, nepaisant trumpo kirpimo, drėgni garbanojosi.

„Reikėjo namuose užtrukti kiek ilgiau ir normaliai persirengti", – priekaištavo sau. Jis vilkėjo mėlynais ir baltais langeliais išmargintus sportinius marškinėlius, kurie net prie lengvo mėlyno švarko ir tamsiai mėlynų kelnių atrodė per daug paprasti.

– Tai detektyvų darbo salė, – paaiškino sekretorė, kai juodu įžengė į didelį kambarį su netvarkingai išstumdytomis stalų eilėmis. Vos už kokių šešių stalų sėdėjo pareigūnai, nors popierių stirtos ir skambantys telefonai liudijo, kad ir prie visų kitų verda darbas.

Penki vyrai ir viena moteris sužiuro, kai jis braudamasis tarp stalų žengė per salę paskui sekretorę. Jis puikiai suprato ką tik

tapęs stebėjimo objektu. „Veikiausiai jie visi žino, kas aš, kodėl esu čia, ir manęs nekenčia. Juk esu savininkas vulgaraus baro, kuriame girtauja nepilnamečiai", – galvojo jis.

Sekretorė pabeldė į salės kairėje įsikūrusio kabineto duris ir nelaukdama kvietimo įėjo vidun.

Kabinete kapitonas Laris Ahornas buvo vienas. Atsistojęs jis per stalą padavė ranką Demarkui.

– Ačiū, kad taip greitai atvykote, – iškart padėkojo jis. – Prašom sėsti.

Pasisukęs į sekretorę tarė:

– Pakvieskite detektyvą Geilorą.

Demarkas atsisėdo ant arčiausiai stalo stovinčios kėdės.

– Atsiprašau, negalėjau atvykti vakar vakare. Anksti ryte buvau išskridęs į Pietų Karoliną pasimatyti su draugais.

– Kaip supratau iš jūsų sekretorės, pilotavote nuosavą lėktuvą iš Teterboro oro uosto, – pradėjo Ahornas.

– Visiškai teisingai. Ir šįryt parskridau. Negalėjau anksčiau išskristi dėl tenykščių oro sąlygų. Čarlstone siautė stipri audra.

– Kada jūsų darbuotojai jums pranešė, kad pradingo jauna mergina Lisė Endrius, kuri ankstyvą antradienio rytą prieš pat uždarymą išėjo iš jūsų baro?

– Jie man paskambino į mobilųjį vakar apie devintą vakare. Buvau išėjęs su draugais vakarieniauti, todėl nebuvau jo pasiėmęs su savimi. Jeigu nuoširdžiai, kaip restorano savininkas negaliu pakęsti tų žmonių, kurie restorane atsiliepia telefonu arba skambina. Kai apie vienuoliktą grįžau į viešbutį, išklausiau paliktas žinutes. Ar yra kokių žinių apie panelę Endrius? Ar ji nepaskambino šeimai?

– Ne, – trumpai atsakė Ahornas, o paskui žvilgtelėjęs pro Demarką pakvietė: – Užeik, Bobai.

Nikolas Demarkas negirdėjo, kaip atsidarė durys. Jis atsistojo ir atsisuko. Gerai išsilaikęs, bebaigiąs šeštą dešimtį vyriškis pražilusiais plaukais greitu žingsniu perėjo kambarį. Šyptelėjęs atkišo ranką.

– Detektyvas Geiloras, – prisistatė jis ir atsisėdo veidu į Niką ir šonu į kapitono stalą.

– Pone Demarkai, – pradėjo Ahornas, – mes labai nerimaujame, kad Lisė Endrius tapo nusikaltimo auka. Jūsų darbuotojai mums tvirtino, kad pirmadienį vakare, apie dešimtą, lankėtės bare ir su ja kalbėjotės.

– Visiškai teisingai, – nedelsdamas patvirtino Nikas. – Ketinau skristi į Pietų Karoliną, todėl tą vakarą užtrukau savo biure Parko aveniu numeris 400. Po darbo užsukau į namus, persirengiau laisvalaikio drabužiais, o tada nuėjau į „Woodshed".

– Ar jūs dažnai lankotės savo klube?

– Sakyčiau, retkarčiais užsuku. Praktiškai klubui nebevadovauju, o ir nenorėčiau to daryti. „Woodshed" klubo šeimininkas ir vadovas yra Tomas Feracanas. Turiu pasakyti, kad jis puikiai tvarkosi. Per tuos dešimt mėnesių, kai mes dirbame, nebuvo nė vieno atvejo, kad alkoholis būtų parduotas nepilnamečiui arba jau gerokai padauginusiam suaugusiajam – jo paties labui. Prieš samdydami gerai patikriname darbuotojus, taip pat ir grupes, kurias kviečiame groti.

– „Woodshed" klubo reputacija gera, – sutiko detektyvas Geiloras. – Bet darbuotojai tvirtina, kad jūs gana ilgai kalbėjotės su Lise Endrius.

– Mačiau, kaip ji šoko, – paaiškino Nikas. – Ji labai graži mergina ir puiki šokėja. Pažiūrėjęs į ją gali pagalvoti, kad ji profesionalė. Be to, ji atrodė labai jauna. Žinau, kad jos asmens dokumentai buvo patikrinti, bet jeigu būtų reikėję lažintis, būčiau galėjęs prisiekti, kad ji nepilnametė. Dėl šios priežasties vienas iš padavėjų palydėjo ją prie mano staliuko ir liepė man pačiam įsitikinti. Jai buvo ką tik suėję dvidešimt vieni.

– Ji prisėdo prie jūsų staliuko, – monotoniškai pratarė Geiloras. – Jūs pavaišinote ją gėrimu.

– Ji išgėrė su manimi taurę „Pinot Grigio" vyno ir grįžo prie savo draugų.

– Apie ką judu kalbėjotės, pone Demarkai, kol ji gurkšnojo tą vyną? – paklausė kapitonas Ahornas.

– Įprastas pokalbis apie nieką. Ji pasakojo, kad kitais metais baigia Niujorko universitetą ir vis dar neapsisprendžia, ką norėtų daryti. Dar ji sakė, kad jos tėvas ir brolis gydytojai, bet jai ši profesija netinka. Ji prisipažino vis dažniau pagalvojanti apie socialinį darbą, bet dar nėra dėl to tikra. Ji ketino po koledžo padaryti metų pertrauką, o tada pagalvoti, ko imtis.

– Ar jums neatrodo, pone Demarkai, kad per daug asmeninės informacijos kaip nepažįstamajam?

Nikolas Demarkas tik patraukė pečiais.

– Visai ne. Paskui ji padėkojo už vyną ir grįžo prie savo draugų. Sakyčiau, kad prie mano staliuko ji pasėdėjo ne ilgiau kaip penkiolika minučių.

– Ką darėte paskui? – kamantinėjo Ahornas.

– Baigiau vakarieniauti ir grįžau namo.

– Kur jūs gyvenate?

– Mano butas yra Parko aveniu ir Septyniasdešimt aštuntosios gatvės sankirtoje. Visai neseniai Tribeko rajone įsigijau pastatą ir turiu butą palėpėje. Ten ir praleidau pirmadienio naktį.

Nikas svarstė, ar pateikti šią informaciją policijai, bet nusprendė, kad išmintingiau iš karto atskleisti visas kortas.

– Jūs turite butą palėpėje Tribeko rajone? Nė vienas jūsų darbuotojas to neminėjo.

– Aš nepasakoju darbuotojams apie savo investicijas.

– Ar tame pastate yra durininkas?

Jis papurtė galvą.

– Kaip jau minėjau, butas yra palėpėje. Pastatas penkių aukštų. Jis man priklauso, aš jį pirkau, kad galėčiau butus išnuomoti. Kiti aukštai kol kas neužimti.

– Šis pastatas toli nuo baro?

– Už kokių septynių kvartalų. – Nikas Demarkas kiek padvejojęs pridūrė: – Esu tikras, kad didumą šios informacijos jūs jau žinojote. Iš „Woodshed“ išėjau prieš vienuoliktą. Pėsčiomis par-

ėjau į namus Tribeke ir iš karto kritau į lovą. Mano žadintuvas sučirškė penktą ryto. Nusiprausiau, apsirengiau ir nuvažiavau į Teterboro oro uostą. Pakilau šešios keturiasdešimt penkios, nusileidau Čarlstono oro uoste. Vidudienį klube jau smūgiavau pirmą kartą.

– Ar jūs nepakvietėte panelės Endrius išgerti taurelės prieš miegą?

– Ne, nepakviečiau. – Nikolas Demarkas žvilgčiojo tai į vieną, tai į kitą detektyvą. – Važiuodamas iš oro uosto klausiausi žinių ir žinau, kad Lisės tėvas skyrė dvidešimt penkių tūkstančių dolerių premiją tam, kuris suteiks bet kokios informacijos, kur ji galėtų būti. Ketinu pridėti dar tiek pat. Labiau už viską noriu, kad Lisė Endrius būtų rasta gyva ir sveika. Pirmiausia dėl to, kad būtų baisu, jeigu jai kas nors atsitiktų...

– *Pirmiausia*? – nustebęs perklausė Ahornas. – Kokia dar priežastis, dėl kurios norite, kad ji būtų surasta?

– Antra priežastis yra labai savanaudiška, nes didžioji mano pinigų dalis buvo išleista įsigyti žemei, ant kurios įsikūręs klubas „Woodshed". Paskui remontavau patalpas, įrengiau, pasamdžiau žmones. Norėjau sukurti saugią, smagią vietą, kurioje galėtų linksmintis jauni ir kiek vyresni žmonės. Jeigu Lisės dingimo pėdsakai veda į kokį susitikimą, dėl kurio ji buvo susitarusi mano klube, žiniasklaida mus persekios tol, kol po šešių mėnesių klubo durys bus uždarytos. Noriu, kad ištirtumėte ir mano darbuotojus, ir lankytojus, ir mane. Bet prisiekiu – jūs veltui gaištate laiką, jei manote, kad esu kaip nors susijęs su tos merginos dingimu.

– Pone Demarkai, esate vienas iš daugelio, kurį mes apklausiame ir dar klausinėsime, – ramiai atsakė Ahornas. – Ar jūs registruojate skrydžio planus Teterbore?

– Žinoma. Jeigu patikrinsite įrašus, pamatysite, kad iki vakarykščio ryto viskas klojosi puikiai – skridau planuotu laiku. Šiandien dėl netoliese siautusių audrų skrydis buvo kiek lėtesnis.

– Ir paskutinis klausimas, pone Demarkai. Kaip jūs nusigavote į oro uostą ir iš jo parvažiavote?

– Savo automobiliu, pats vairavau.

– Kokį automobilį vairuojate?

– Jeigu neturiu daug bagažo, vairuoju mersedesą su nudengiamu stogu. Tiesą sakant, mano golfo lazdos guli visureigyje, juo ir važiavau į oro uostą ir atgal.

Nikolui Demarkui nė nereikėjo pamatyti, kaip detektyvai persimetė žvilgsniais, kad suprastų, kad Lisės Endrius dingimo byloje jis tapo įtariamuoju. „Ir suprantu kodėl, – galvojo jis. – Kalbėjau su ja kelios valandos prieš dingimą. Niekas negali patvirtinti, kad vėliau ji neatėjo į mano butą. Kitą rytą privačiu lėktuvu išskridau. Negaliu jų kaltinti dėl įtarinėjimų – toks jų darbas."

Santūriai šyptelėjęs atsisveikindamas padavė abiem vyrams ranką ir pridūrė, kad nedelsdamas paskelbs apie ketinimą paskirti dar dvidešimt penkių tūkstančių dolerių premiją tam, kas suteiks informacijos apie Lisės buvimo vietą.

– Mes savo ruožtu galime jus patikinti, kad dirbsime dvidešimt keturias valandas per parą, kad ją surastume. O jeigu jai kas nors atsitiko, rasime žmogų, kuris tai padarė, – tarė Ahornas, o jo balso toną Nikolas Demarkas neklysdamas suprato kaip perspėjimą.

15

Kai ėjau iš buto Satone, suskambo mano mobilusis. Skambinusysis prisistatė esąs detektyvas Barotas, ir nors mano pulsas padažnėjo, pasistengiau kalbėti labai ramiai. Pirmadienį jis tiesiog atsikratė manimi, tai ko dabar skambina?

– Panele Makenzi, turbūt jau žinote, kad jauna mergina, Lisė Endrius, gyvenanti jūsų kaimynystėje Tompsono gatvėje, vakar naktį pradingo. Dabar esu prie jos namų ir apklausinėju kvartalo kaimynus. Pamačiau, kad prie durų užrašyta ir jūsų pavardė. Būčiau labai dėkingas, jeigu sutiktumėte dar kartą pasikalbėti. Kada galėtume pasimatyti?

Laikydama telefoną prie vienos ausies parodžiau durininkui, kad iškviestų man taksi. Iš vieno automobilio kaip tik lipo keleivė. Laukdama, kol pagyvenusi dama išlips, atsakiau Barotui, kad jau vykstu namo ir, jei nebus eismo spūsčių, atvažiuosiu už kokių dvidešimties minučių.

– Palauksiu jūsų, – bejausmiu balsu atsakė jis nepalikdamas man galimybės atšauti, patogu man tai ar ne.

Kartais pakanka penkiolikos minučių iš Satono nuvažiuoti iki Tompsono gatvės. Bet būna dienų, kai automobiliai tiesiog šliaužia. Šiandien kaip tik tokia diena. Nesakyčiau, kad labai troškau kuo greičiau vėl pamatyti detektyvą Barotą, tiesiog paveldėjau tokią savybę iš tėvo – jeigu jau kur nors susiruošiu, degu nekantrumu kuo greičiau ten nukakti.

Prisiminiau tėvo nerimą dingus Makui. Lisės Endrius tėvas dabar turbūt išgyvena kažką panašaus. Vakar per vienuoliktos valandos vakaro žinias vos sulaikydamas ašaras daktaras Endriusas rodė dukters nuotrauką ir meldė padėti ją surasti. Pamaniau, kad suprantu, ką jis jaučia, bet paskui suabejojau. Nors ir menka paguoda, Makas vis dėlto išėjo vidury dienos. Lisė Endrius, be abejonės, buvo labiau pažeidžiama: naktį vienui viena ji negalėjo fizine jėga prilygti stipriam grobuoniui.

Nesilioviau apie tai galvojusi, kol taksi lėtai yrėsi Tompsono gatvės link.

Barotas sėdėjo ant rausvų smiltakmenio laiptelių. „Na ir vaizdelis", – pamaniau mokėdama vairuotojui. Popietė ir vėl buvo šilta, todėl jis buvo atsisagstęs švarką ir atlaisvinęs kaklaraištį. Pastebėjęs mane vikriai atsistojo, susiveržė kaklaraištį ir susisagstė švarką.

Mudu pasisveikinome santūriai ir mandagiai, pakviečiau jį vidun. Rakindama laukujes duris pastebėjau kelis autobusiukus su televizijų ženklais – jie stovėjo prie gretimo pastato, kur gyvena – ar gyveno – Lisė Endrius.

Mano vieno kambario butas yra užpakalinėje pastato dalyje ir vienintelis pirmame aukšte. Pradėjusi dirbti teisėjo Huoto kanceliarijoje, išsinuomojau jį metams pernai rugsėjį. Per pastaruosius devynis mėnesius jis tapo tikra ramybės priebėga nuo buto Satone, kur manęs niekaip neapleisdavo skausmas dėl tėvo netekties ir nerimo jausmas dėl Mako.

Mamą gąsdino šio buto dydis.

– Karolina, aštuoniasdešimt kvadratinių metrų! Juk negalėsi nė apsisukti, – dejavo ji.

Bet man patiko ši įsčias primenanti erdvė. Šiame mielame kokone pamažu išsivadavau iš chroniško vidinio liūdesio ir nerimo būsenos, – ji virto troškimu, net poreikiu susiimti ir gyventi toliau. Užaugau gražiai ir skoningai mamos įrengtuose namuose, bet išgyvenau tikrą džiaugsmą namų apyvokos reikmenų parduotuvėse pirkdama nukainotus daiktus savo mažam butui.

Mano erdviame miegamajame Satone yra net atskira erdvė sėdėti. Tompsono gatvės bute turiu išlankstomą gulimąją sofą su nepaprastai patogiu čiužiniu. Kai detektyvas Barotas atsekė paskui mane vidun, pagavau, kaip jis apžiūrinėjo mano kambarį: juodi emaliuoti žurnaliniai staliukai, ryškiai raudonos šiuolaikiškos lempos, mažas juodo emalio kavos stalelis ir krėslai be ranktūrių, aptraukti lygiai tokiu pat baltu audeklu kaip sofa. Jo žvilgsnis nuslydo nuo baltų sienų ant kilimo, išmarginto baltais, juodais ir raudonais raštais.

Už svetainės įrengta nedidelė virtuvė. Prie lango stovi apskritas staliukas ir dvi kalinėtos geležies kėdės su pagalvėlėmis, – štai ir visas valgomasis. Bet langas platus, įleidžia daug šviesos, ir ant palangės sustatyti vazonai su pelargonijomis teikia žalumos bei gyvumo.

Barotas viską įsidėmėjo, paskui mandagiai atsisakė vandens ar kavos puodelio ir įsitaisė priešais mane ant kėdės. Jis nustebino mane pradėjęs atsiprašinėti.

– Panele Makenzi, – tarė jis. – Neabejoju, pasijutote, tarsi jūsų nerimas man nerūpi, kai lankėtės pas mane pirmadienį.

Mano tylėjimas reiškė pritarimą.

– Vakar pradėjau vartyti jūsų brolio bylos medžiagą. Turiu prisipažinti, ne kažin kiek suspėjau. Sulaukėme skambučio dėl Lisės Endrius ir iškart ėmėme tirti, bet staiga supratau, kad turiu progą dar kartą pasikalbėti su jumis. Kaip jau sakiau, mes apklausiame visus kaimynus. Ar pažinojote Lisę Endrius?

Klausimas mane nustebino. Gal neturėjo nustebinti, bet pamaniau, kad kai jis paskambinęs paprašė susitikti, būčiau jam iš karto pasakiusi, jeigu ją pažinočiau.

– Ne, aš jos nepažinojau, – atsakiau.

– Ar matėte jos nuotrauką per televizorių?

– Taip, vakar vakare.

– Ar jums nepasirodė, kad kada nors buvote ją sutikusi? – kamantinėjo jis, tarsi tikrindamas, ar neišsisukinėju.

– Ne, nors, žinoma, gyvendama visai šalia gal ir praėjau pro ją gatvėje. Tame pastate gyvena nemažai studenčių. – Žinojau, kad mano balse buvo girdėti susierzinimas, – aš ir buvau susierzinusi. Tikiuosi, detektyvas Barotas nenori pasakyti, jog dėl to, kad mano brolis dingęs, aš kaip nors susijusi su tos merginos dingimu?

Barotas sučiaupė lūpas.

– Panele Makenzi, viliuosi, suprantate, kad aš, kaip ir kiti detektyvai, užduodame tuos pačius klausimus visiems kaimynystėje gyvenantiems žmonėms? Kadangi mudu jau pažįstami, ir jūs vienintelė iš šių žmonių suprantate, ką išgyvena jos tėvas ir brolis, tikiuosi, mums kaip nors padėsite. Esate nepaprastai patraukli mergina, be to, kaip teisininkė, pastabi. – Jis palinko į priekį sunėręs rankas. – Ar kada nors viena vaikščiojote po šias vietas naktį? Na, tarkim, grįžote po vakarienės ar iš kino, o gal net paryčiais?

– Taip, teko. – Pajutau, kad mano balsas suminkštėjo. – Kasryt apie šeštą bėgu prasimankštinti, o jeigu kur netoliese susitinku su draugais, namo pėsčiomis pareinu viena.

– Ar jums niekada nepasirodė, kad esate stebima, sekama?

– Ne, niekada. Kita vertus, labai vėlai nevaikštau, o tuo metu, kai grįžtu, Vilidže dar labai daug žmonių.

– Suprantu. Bet būčiau dėkingas, jeigu atidžiai sektumėte aplinką. Grobuonys, kaip ir padegėjai, kartais mėgsta stebėti, ką padarė. Ir dar. Yra vienas būdas, kaip galėtumėte mums pagelbėti. Jūs labai patinkate antrame aukšte gyvenančiai poniai Karter, tiesa?

– Ir ji man patinka. Ji siaubingai kenčia nuo artrito ir bijo išeiti į lauką, jei oras prastas, – paaiškinau. – Buvo porą kartų parkritusi. Todėl aplankau ją ir nuperku jai visko iš bakalėjos, kai paprašo. – Atsilošiau kėdėje nesuprasdama, kur link jis suka.

Barotas linktelėjo.

– Ji man taip ir sakė. Tiesą sakant, tiesiog jus liaupsino. Bet juk žinote, kaip būna su tais senais žmonėmis. Jie bijo kalbėti su

policija, nes nenori nemalonumų. Mano tetulytė tokia. Ji nė neprisipažintų mačiusi, kaip vienas kaimynas vairuodamas įlenkė kito kaimyno automobilį. „Tai ne mano reikalas“, – štai kaip ji paaiškina. Pastebėjau, kad ponia Karter nervinosi kalbėdama su manimi, – toliau dėstė jis. – Bet ji *prisipažino* mėgstanti sėdėti prie lango. Ji tvirtina nepažinusi Lisės iš nuotraukos, bet nuojauta man kužda ką kita. Gal ji pastebėjo pro šalį einančią Lisę, bet nenori būti įpainiota į tyrimą, tad jeigu išgertumėte su ja puodelį arbatos, galbūt ji jums atsivertų.

– Gerai, padarysiu, – mielai sutikau. Gal ponia Karter ir sena, bet pro jos akis niekas neprasprūsta, be to, ji mėgėja rymoti prie lango. Aišku, kad viską žino apie kitų trijų aukštų kaimynus. Kokia ironija: dabar aš padedu tirti Barotui, nors kreipiausi į jį tikėdamasi, kad *jis* man padės.

Barotas atsistojo.

– Ačiū, kad įsileidote, panele Makenzi. Greičiausiai suprantate, kad dabar mes ištisą parą dirbame su šia byla, bet kai ji bus baigta, ketinu grįžti prie jūsų brolio reikalų ir pažiūrėti, ką galima padaryti.

Pirmadienį jis man įteikė savo vizitinę kortelę, bet, matyt, įtarė, kad būsiu ją suplėšiusi, – aš taip ir padariau. Taigi paėmiau dar vieną, o jis pažadėjo palaikyti su manimi ryšį. Išlydėjusi jį užrakinau duris ir staiga pajutau, kaip man linksta keliai. Kažin kas kėlė man įtarimą, kad detektyvas Rojus Barotas nebuvo nuoširdus. Jam nebuvau vien tik dingusios merginos kaimynė. Jis mėgino rasti dingstį palaikyti su manimi ryšį.

Bet kodėl?

Atsakymo nežinojau.

16

Lilė Kramer nervinosi nuo tos akimirkos, kai pirmadienį paskambinusi Karolina Makenzi paprašė susitikti. Trečiadienį, kai ši išėjo, Lilė nuėjo į miegamąjį, atsigulė, užsimerkė ir tyliai pravirko – ašaros ritosi jai per skruostus.

Lilė girdėjo, kaip Gusas atsisveikino su Hovardu, o paskui įžengęs į miegamąjį atsistojo prie jos. Kai vyras ėmė reikalauti paaiškinti, kas atsitiko, ji plačiai atsimerkė.

– Kas atsitiko? Tuoj papasakosiu, Gusai! Praėjusį sekmadienį ir aš dalyvavau Šv. Pranciškaus bažnyčioje mišiose lotynų kalba. Jau seniai apie tai svajojau – nuo praėjusių metų, kai jos prasidėjo. Nepamiršk, mano tėvas buvo katalikas ir kartais vesdavosi mane į mišias, o tuo metu jos visos būdavo aukojamos lotynų kalba.

– Nesakei, kad buvai ten sekmadienį, – atšovė Gusas.

– O kodėl turėjau sakyti? Juk tu neišpažįsti jokios religijos, nenorėjau klausytis tavo svaičiojimų, kad visi dvasininkai apgavikai.

Guso Kramerio veido išraiška pasikeitė.

– Gerai jau, gerai. Taigi dalyvavai mišiose. Tikiuosi, ir už mane pasimeldei? Na, tai kas?

– Bažnyčioje buvo labai daug žmonių. Net nepatikėtum. Žmonės stovėjo šoninėse navose. Juk girdėjai, ką pasakė Karolina Makenzi. *Kad ir Makas ten lankėsi!* Žinau, nepatikėsi, bet mišiose man pasirodė, kad pastebėjau pažįstamą veidą – vos aki-

mirką. Juk žinai, kad be akinių esu žliba kaip šikšnosparnis, o pakeitusi rankinę aš juos pamiršau pasiimti.

– Kartoju – tai kas?

– Gusai, negi nesupranti, ką tau sakau? Tai buvo Makas! Kas, jei jis sugalvotų grįžti! Juk žinai, – sušnibždėjo ji, – juk žinai.

Kaip ji ir tikėjosi, Gusas akimirksniu įtūžo.

– Velniai griebtų, Lile, tas žmogus turėjo savų priežasčių dingti! Man jau nusibodo žiūrėti, kaip dėl jo grąžai rankas. Pakaks! Liaukis! Jo seseriai užteks, kiek papasakojai. O dabar laikyk liežuvį už dantų. – Staigiai pasilenkęs virš lovos paėmė ją už smakro taip, kad ji negalėtų išsisukti nuo jo žvilgsnio. – Be savo akinių esi pusaklė. Darai skubotas išvadas dėl to raštelio, kurį Makas tariamai paliko aukų krepšelyje. Tu jo ten nematei. Todėl viską pamiršk.

Savo nuostabai, Lilė išdrįso paklausti, kodėl jis toks tikras.

– Kaip tu gali žinoti, kad Mako ten nebuvo? – pašnibždomis įsitempusiu balsu paklausė ji.

– Tiesiog patikėk manimi! – Jo veidas patamsėjo nuo pykčio.

Guso įniršis buvo lygiai toks pat kaip ir prieš dešimt metų, kai ji jam papasakojo, ką rado valydama Mako kambarį. Jo įsiūtis jai nedavė ramybės ir vertė spėlioti, ar tik nebus Gusas atsakingas dėl Mako dingimo.

Nevykusiai meiliu judesiu Gusas perbraukė sudiržusia ranka Lilei per kaktą ir sunkiai atsidusęs tarė:

– Žinai, Lile, pradedu galvoti, gal ir gera mintis mums išeiti užtarnauto poilsio ir keltis į Pensilvaniją. Jeigu ta Mako sesuo pradės dažniau čia lankytis, anksčiau ar vėliau per daug prikalbėsi ir tikrai gailėsies.

Lilė, kuriai patiko gyventi Niujorke ir kuri bijojo neturėsianti ką veikti išėjusi į pensiją, suinkštė:

– Noriu išvažiuoti kuo greičiau, Gusai. Bijau dėl mūsų.

17

Briusas Galbraitas darbo dienos pabaigoje visada paskambindavo savo sekretorei. Priešingai nei daugelis žmonių, jis nesinešiojo savojo „BlackBerry", o ir mobilųjį dažnai išjungdavo.

– Man trukdo susikaupti, – toks buvo jo pasiaiškinimas. – Kaip stebint žonglierių su daugybe kamuoliukų.

Trisdešimt dvejų metų, vidutinio ūgio, šviesių plaukų, su berėmiais akiniais – jis pats šaipydavosi iš savęs, kad atrodo taip įprastai, kad jo nepastebėtų net vaizdo kameros. Kita vertus, nebuvo toks kuklus, kad nežinotų savo vertės. Jis mokėjo puikiai užbaigti sandorius, o kolegos manė, kad jis turi tikrai beveik antgamtišką gebėjimą nuspėti nekilnojamojo turto pokyčius.

Briusas Galbraitas tiek kartų padidino šeimos nekilnojamojo turto vertę, kad jo šešiasdešimtmetis tėvas tiesiog perdavė vadeles jam į rankas. Per atsisveikinimo vakarienę tėvas tarė:

– Briusai, nusiimu prieš tave skrybėlę. Esi puikus sūnus, bet verslininkas esi kur kas geresnis, nei aš pats kada nors buvau. Na, ir toliau uždirbinėk mums pinigus, o aš sieksiu savo tikslo – tapsiu puikiu golfo žaidėju.

Trečiadienį Briusas buvo Arizonoje ir po pietų kaip visada paskambino sekretorei. Ji jam pranešė, kad skambino Karolina Makenzi ir paliko žinutę: Makas ir vėl skambino, ar negalėtų Briusas jai paskambinti.

Karolina Makenzi? Mažoji Mako sesutė? Šių vardų jis netroško girdėti.

Briusas grįžo į savo liukso numerį jam priklausančiame Skotsdeilio viešbutyje. Purtydamas galvą nuėjo prie baro ir išsitraukė šalto alaus. Dar tik keturios, bet jis didžiąją dienos dalį praleido karštyje lauke, taigi nusipelnė, ramino save.

Jis įsitaisė didžiuliame krėsle priešais milžinišką langą iki pat grindų – vaizdas atsiveria tiesiai į dykumą. Tai visada būdavo jo mėgstamiausias reginys, bet dabar jis regėjo tik studentišką būstą, kurį nuomojosi kartu su Maku Makenziu ir Niku Demarku, ir tai, kas ten įvyko.

„Su Mako seserimi susitikti nenoriu, – nusprendė jis. – Visa tai įvyko prieš dešimt metų, bet netgi tada Mako tėvai žinojo, kad mes nebuvome artimi. Jis nė karto nepakvietė manęs vakarienės į savo namus Satone, nors nuolatos ten vedžiodavosi Niką. Makui į galvą net neatėjo mintis, kad ir man būtų smagu pasisvečiuoti. Jam visada tebuvau neįkyrus vaikinas, su kuriuo teko nuomotis butą. Nikas – širdžių ėdikas; Makas – mieliausias vaikinas pasaulyje. Toks malonus, kad net atsiprašė, kai aplenkęs keliomis dešimtosiomis balo išstūmė mane iš geriausių studentų dešimtuko. Niekada nepamiršiu tėvo veido išraiškos, kai prisipažinau, kad man nepavyko. Keturios kartos Kolumbijos universitete, o aš pirmas nepapuoliau į geriausiųjų dešimtuką. Ir Barbara... Dieve, kaip tada buvau ją įsimylėjęs. Tiesiog dievinau ją... O ji net nepažvelgdavo į mano pusę“, – prisiminė jis.

Užvertęs galvą jis išmaukė alų.

„Turiu paskambinti Karolinai, – nusprendė Briusas. – Bet pasakysiu jai tą patį, ką sakiau ir jos tėvams. Mudu su Maku gyvename viename bute, bet niekada kartu neleidome laisvo laiko. Tą dieną, kai prapuolė, jo net nemačiau. Išėjau, kai jie su Niku dar miegojo. Taigi palik mane ramybėje, mažoji sesute.“

Jis atsistojo. „Pamiršk, – nekantriai tarė pats sau. – Tiesiog išmesk iš galvos.“ Jis ir vėl prisiminė citatą, kuri šmėkštelėdavo jo mintyse, kai tik jis pagalvodavo apie Maką. Citata ne visai tiksli, bet jam ji tiko: „Tai nutiko kitame krašte, be to, ir karalius jau miręs.“

Jis grįžo prie telefono, pakėlė ragelį ir surinko numerį. Kai žmona atsiliepė, jo veidas nušvito vien išgirdus jos balsą.

– Sveika, Barbara, – pasisveikino jis. – Kaip laikaisi, brangioji? Kaip mūsų vaikai?

18

Po pietų su Aronu Kleinu Eliotas Volasas grįžo į kabinetą galvodamas apie Čarlzą Makenzį vyresnįjį ir jųdviejų draugystę, užsimezgusią Vietname. Kai juodu susitiko, Čarlis tarnavo mokomajame korpuse ir buvo jaunesnysis leitenantas. Eliotas papasakojo Čarliui, kad gimė Londone amerikiečių šeimoje ir sulaukęs devyniolikos su motina grįžo į Niujorką. Tada buvo pašauktas į karo tarnybą, po ketverių metų užsitarnavo laipsnį ir su Čarliu petys petin kovėsi nuožmiausiuose karo mūšiuose.

„Mudu vienas kitam patikome nuo pirmos dienos", – prisiminė Eliotas. Čarlis buvo ambicingiausias aukštumų siekiantis žmogus, kokį man yra tekę sutikti. Išėjęs į atsargą jis ketino iš karto studijuoti teisę – prisiekė tapsiąs labai geru advokatu ir milijonieriumi. Jis buvo netgi patenkintas, kad gimė šeimoje, neturinčioje nė sudilusio grašio, ir vis pasišaipydavo iš mano kilmės.

– Kuo vardu buvo tavo liokajus, Eli? – klausinėdavo jis. – Bertis, o gal Čonsis ar Dživsas?

Tai prisiminęs Eliotas atsilošė kėdėje ir nusišypsojo. „Atsakiau Čarliui, kad liokajus buvo vardu Viljamas, kad jis išėjo iš darbo, kai man buvo trylika. Dar pasakiau, kad mano tėvas, amžiną jam atilsį, buvo vienas iš labiausiai apsišvietusių žmonių, bet blogiausias verslininkas visoje žmonijos istorijoje. Štai kodėl motina galiausiai neteko kantrybės ir išsivežė mane iš Anglijos.

Čarlis tada manimi netikėjo, bet prisiekiau, kad savaip esu lygiai toks pat ambicingas kaip jis. Jis norėjo būti turtingas, nes

nepažinojo turtuolių pasaulio. Aš buvau iš tų, kurie viską turėjo, bet prarado, ir norėjau susigrąžinti. Kol Čarlis studijavo teisę, aš mokiausi koledže ir gavau magistro laipsnį.

Finansiškai mums abiem pasisekė, bet mūsų asmeniniai gyvenimai susiklostė labai skirtingai. Čarlis sutiko Oliviją, ir jųdviejų santuoka buvo puiki. Dieve, kokiu pašaliečiu jaučiausi matydamas, kokiais žvilgsniais jie vienas į kitą žiūri! Jie laimingai gyveno dvidešimt trejus metus, kol dingo Makas, o nuo tada kiekviena jų diena buvo kupina nerimo. Tada atėjo Rugsėjo vienuoliktoji ir Čarlio nebeliko. Mano vedybos su Norma jos atžvilgiu nebuvo doros. Kaip ten kartą pasakė princesė Diana? Jos santuokoje su Velso princu buvo trys žmonės? Taip, lygiai tas pat buvo ir mano santuokoje su Norma, tik tai visai ne žavu."

Prisiminęs Eliotas susiraukė ir paėmęs rašiklį pradėjo bloknote braižinėti. „Žinoma, Norma nieko nežinojo, bet tarp mūsų visada tvyrojo tai, ką jaučiau Olivijai. Bet dabar, kai mano santuoka tėra prisiminimas, po šitiek metų gal mudu su Olivija galėtume kurti bendrą ateitį? Ji supranta, kad jos gyvenimas nebegali suktis vien apie Maką, be to, matau, kad jos jausmai man pasikeitė. Jos akyse esu daugiau nei geriausias Čarlio draugas ir šeimos finansų patarėjas. Pajutau tai pabučiavęs ją ir palinkėjęs labos nakties. Pajutau ir tada, kai Olivija pripažino, kad Karolinai reikia laisvės, kad ji liautųsi dėl jos nerimavusi, bet labiausiai iš to, kad ji ruošiasi parduoti butą Satone."

Atsistojęs Eliotas nuėjo prie raudonmedžio knygų spintos, kurioje buvo įrengtas šaldytuvas, ir išsitraukė butelį vandens. „Kažin, – svarstė jis, – ar ne per anksti pasiūlyti Olivijai, kad tas butas su mansarda Penktajame aveniu, vos už kvartalo nuo Metropoliteno muziejaus, galėtų būti puiki vieta gyventi? *Mano* butas su mansarda. Net prieš dvidešimt penkerius metus, kai mudu su Norma išsiskyrėme, įsigydamas jį įsivaizdavau, kad perku Olivijai."

Suskambo telefonas, ir per vietinį ryšį kimus jo asmeninės sekretorės balsas pranešė:

– Skambina ponia Makenzi, pone.

Eliotas nuskubėjo prie stalo ir pakėlė ragelį.

– Eliotai, čia Olivija. Su Džune Krabtri tarėmės vakarieniauti, bet paskutinę minutę ji pasakė negalinti. Žinau, kad Karolina susitinka su drauge Džeke. Gal kartais norėtum pakviesti moteriškę vakarienės?

– Su malonumu. Kaip tu į tai, kad pas mane išgertume po taurelę, o paskui pavakarieniautume „Le Cirque“?

– Puiku. Tada iki pasimatymo.

Padėjęs ragelį Eliotas suprato, kad kaktą išpylė smulkūs prakaito lašai. „Visą gyvenimą tik to ir norėjau, – galvojo jis. – Dabar jau niekas mums nesutrukdys, bet bijau, kad vis dėlto kas nors gali nutikti.“ Paskui nusiramino ir garsiai nusijuokė pagalvojęs, koks būtų tėvo požiūris į tokius nuogąstavimus.

„Kaip pasakytų brangusis pusbrolis Franklinas, – pamanė jis, – vienintelis dalykas, kurio turėtume bijoti, yra pati baimė.“

19

Trečiadienio pavakarę ir iki pat vėlyvo vakaro sunerimę Niujorko universiteto studentai Grenič Vilidžo ir SoHo rajonuose klijavo plakatus ant parduotuvių vitrinų, telefonų stulpų ir medžių tikėdamiesi, kad kas nors atpažinęs Lisę Endrius pateiks informacijos, padėsiančios ją rasti.

Plakatuose buvo prieš keletą dienų draugės nufotografuotos besišypsančios Lisės nuotrauka; ūgis, svoris; baro „Woodshed“ adresas; laikas, kada ji iš ten išėjo; namų adresas, kur ji greičiausiai turėjo eiti; ir informacija apie penkiasdešimties tūkstančių dolerių premiją, kurią siūlė jos tėvas ir Nikolas Demarkas.

– Čia daugiau informacijos, nei paprastai pateikiame, bet mes tikrai darome viską, – trečiadienį devintą vakaro tarė kapitonas Laris Ahornas Lisės broliui. – Gregai, būsiu su tavimi atviras. Jeigu Lisė buvo pagrobta, su kiekviena valanda tikimybė rasti ją gyvą ir sveiką mažėja.

– Žinau. – Gregas Endriusas atėjo į štabą po to, kai davė tėvui išgerti stiprių migdomųjų ir paguldė jį į lovą savo svečių kambary. – Lari, jaučiuosi toks bejėgis. Kuo galiu padėti? – Ir jis susmuko į kėdę.

Kapitonas Ahornas pasilenkė per stalą prie Grego ir visiškai rimtai pasakė:

– Būk ramsčiu savo tėvui, rūpinkis ligoniais. Visa kita palik mums, Gregai.

Gregas pasistengė atrodyti nusiraminęs.

– Taip ir darysiu.

Jis lėtai atsistojo, tarsi jam būtų reikėję pastangų judėti. Nuėjęs prie Ahorno kabineto durų atsisuko.

– Lari, pasakei „*jeigu* Lisė buvo pagrobta". Prašau tavęs, negaišk laiko galvodamas, kad ji sąmoningai pasmerkė mus tokioms kančioms.

Atidaręs duris Gregas susidūrė akis į akį su Rojumi Barotu, kuris kaip tik ketino belstis į viršininko kabinetą. Barotas girdėjo, ką pasakė Endriusas: tai jam priminė Karolinos Makenzi žodžius, pasakytus šioje patalpoje prieš dvi dienas apie brolį. Barotas pasisveikino su išeinančiu Gregu ir žengė vidun.

– Su įrašais jau baigta, – trumpai tarė jis. – Norite užmesti akį, Lari?

– Noriu, – atsakė Ahornas sekdamas tolstantį Gregą. – Kaip manai, ar būtų naudos, jei tuos įrašus su mumis peržiūrėtų ir brolis?

Barotas staigiai apsisuko ir pasekė Ahorno žvilgsnį.

– Gal ir būtų. Einu jį pagausiu prie lifto.

Barotas pasivijo Gregą jau spaudžiantį lifto mygtuką ir paklausė, ar jis nenueitų kartu su jais į techninę patalpą. Dar Barotas paaiškino:

– Daktare Endriusai, visi įrašai, kuriuos nufilmavo vaizdo kameros pirmadienio vakarą bare „Woodshed", kadras po kadro buvo padidinti. Mėginsime atsirinkti, kas šokių aikštelėje sukosi arčiausiai Lisės ar kas išėjo su paskutiniais lankytojais.

Nieko nesakęs Gregas linktelėjo, paskui nusekė paskui Barotą ir Ahorną į techninę patalpą ir pasiėmė kėdę. Kai paleido įrašą, Barotas, kuris jau buvo dukart jį peržiūrėjęs, trumpai komentavo Gregui ir kapitonui Ahornui turinį.

– Be to, kad ji visą vakarą sėdėjo kartu su draugais, nieko ypač svarbaus parodyti neturime. Visi draugai patvirtino, kad Lisė visą laiką buvo kartu su jais, išskyrus tas penkiolika minučių, kurias ji praleido su Demarku prie jo staliuko arba kai ji šoko. Kai jos draugai antrą valandą nakties išėjo, vienintelį kartą ji prisėdo prie

staliuko, kai muzikantai pradėjo krautis daiktus. Baras jau buvo ištuštėjęs, todėl turime keletą aiškių kadrų, o paskui ji išėjo.

– Ar galėtumėte dar kartą parodyti tą kadrą, kur ji sėdi prie staliuko? – paprašė Gregas. Pamačius sesers vaizdo įrašą jį apėmė liūdesys.

– Žinoma. – Barotas atsuko įrašą vaizdo leistuve. – Ar pamatėte ką nors, ko mes nepastebėjome, daktare? – paklausė stengdamasis išlaikyti abejingą balsą.

– Lisės veido išraišką. Šokdamasi šypsojosi. O dabar pažiūrėkite į ją. Ji atrodo tokia susimąsčiusi, tokia liūdna. – Jis nutilo. – Prieš dvejus metus mirė mūsų motina, ir Lisė sunkiai išgyveno širdgėlą.

– Gregai, ar negalėjo jos dvasinė būsena sukelti laikinos amnezijos ar nerimo priepuolio, dėl kurio ji būtų pabėgusi? – Ahorno klausimas buvo įžvalgus ir reikalavo tiesaus atsakymo. – Ar tai įmanoma?

Gregas Endriusas prispaudė delnus prie smilkinių, tarsi mėgindamas suaktyvinti mąstymo procesą.

– Nežinau, – galiausiai atsakė jis. – Tiesiog nežinau. – Kiek padvejojęs jis kalbėjo toliau: – Jei turėčiau atsakyti savo ir Lisės galva, sakyčiau, kad taip negalėjo nutikti.

Barotas greitai prasuko įrašą į priekį.

– Gerai. Tą paskutinę valandą, kai tik ji papuldavo į kameros objektyvą, jos rankose nebuvo taurės – tai patvirtina padavėjo ir barmeno žodžius, kad tą vakarą ji išgėrė tik porą taurių vyno ir išeidama nebuvo girta. – Jis išjungė leistuvą. – Viskas, – ištarė jis.

Gregas Endriusas atsistojo. Įtemptu balsu tarė:

– Gal jau eisiu namo. Ryt ryte turiu operuoti, pamėginsiu kiek numigti.

Palaukęs, kol jis išeis, Barotas atsistojo ir pasirąžė.

– Ir aš mielai numigčiau, bet einu į „Woodshed".

– Kaip manai, ar Demarkas ten šįvakar pasirodys? – paklausė Ahornas.

– Spėju, taip. Jis žino, kad ten knibždėte knibždės mūsų žmonių. Be to, jis pakankamai nuovokus, kad suprastų, kad tai – didžioji naktis jo klube. Į vidų iš smalsumo norės patekti daugybė lankytojų, žinoma, ir visokios vadinamosios garsenybės būriuosis aplinkui, nes žino, kad ten bus žiniasklaida. Patikėkite manimi. Susirinks visokios padugnės.

– Žinoma, susirinks. – Ahornas atsistojo. – Nežinau, ar grįžęs į biurą tikrinai, bet nustatyta Lisės mobiliojo telefono buvimo vieta – jis visą dieną buvo nešiojamas po Manhataną. Demarkas tik šiandien ryte grįžo iš Pietų Karolinos, tad jeigu tai jo rankų darbas, kažkas dirba kartu su juo Niujorke.

– Būtų gera manyti, kad mergina padarė kvailystę ir dabar bėgioja po Manhataną, – burbtelėjo Barotas imdamas švarką. – Nemanau, kad šis reikalas taip baigsis. Mano galva, tas, kuris ją sučiupo, yra nekvailas, todėl žino, kad įjungtas telefonas gali mus užvesti ant kelio.

– Ir suvokia, kad po apylinkes judantis telefonas perša mintį, jog ji vis dar gyva. – Ahornas atrodė susimąstęs. – Mes taip kruopščiai patikrinome Demarką, kad net žinome, kada jam iškrito pieniniai dantys. Jo biografijoje nėra nieko tokio, kas įrodytų, jog jis galėjo taip pasielgti.

– Ar mūsų žmonės nerado už ko užsikabinti ir kitų trijų dingusių merginų bylose?

– Nieko, nors kapstėmės iš pagrindų. Nuo pirmadienio vakaro peržiūrime kreditinių kortelių čekius – gal kurio „Woodshed" lankytojo pavardė sutaps su anų bylų lankytojų pavardėmis.

– Aha. Gerai, Lari, iki pasimatymo.

Ahornas tiriamai pažvelgė Barotui į akis.

– Juk tavo galvoje, be Demarko, sukasi dar kažkas, tiesa, Rojau?

– Nesu dėl to tikras. Leiskite dar pagalvoti, – neaiškiai numykė Barotas.

Ahornas suprato, kad Barotas kažką mąsto.

20

Džekė Reinolds buvo geriausia mano draugė dar nuo pirmos klasės, kai šešiametės lankėme privačią Šv. Širdies mokyklą. Ji ne tik pati šauniausia bičiulė, bet ir puiki sportininkė. Džekė gali taip stipriai smūgiuoti golfo kamuoliuką, kad Taigeris Vudsas tik išsižiotų. Rugsėjį baigusios mokslus Kolumbijoje, mudvi kartu išvažiavome į Duką. Kol studijavau teisę, ji siekė psichologijos daktaro laipsnio.

Jos išvaizda neklystamai rodė – apsigimusi sportininkė: aukšta, tvirto kūno sudėjimo, ilgi kaštoniniai plaukai dažniausiai ant sprando gumele surišti į uodegą. Ryškiai rudos akys yra jos išskirtinis bruožas: skleidžia šilumą ir užuojautą, todėl žmonės nori jai atsiverti. Visada sakau, kad ji turėtų savo pacientams taikyti mažesnes kainas.

– Tau nereikia traukti iš jų problemų, Džeke. Vos tik įėję pro duris jie iš karto tau išsilieja.

Mudvi dažnai kalbamės telefonu, kas kelios savaitės susitinkame. Anksčiau dažniau, bet pastaraisiais metais Džekė gana rimtai pradėjo susitikinėti su vienu vaikinu. Tedas Sojeris yra Ugniagesių departamento leitenantas ir tiesiog puikus žmogus. Jis tikisi kada nors tapti Niujorko ugniagesių komisaru, paskui užsitarnauti majoro laipsnį, – dedu galvą, kad jis padarys ir viena, ir kita.

Džekė visada nerimauja, kodėl taip retai vaikštau į pasimatymus. Ji teisingai aiškina, kad mažai domiuosi vaikinais, nes

jaučiuosi emociškai perdegusi. Šįvakar, jeigu vėl kalbėsimės šia tema, ketinu ją nuraminti, jog dabar darau viską, kad nebeplaukčiau pasroviui.

Mudvi susitikome restorane „Il Mulino“ – čia Vilidže gaminami mūsų mėgstamiausi makaronai. Kol užsigerdamos „Pinot Grigio“ vynu valgėme lakštinių liežuvėlius su jūrų moliuskų padažu, papasakojau jai apie Mako telefono skambutį ir raštelį, kurį jis paliko aukų krepšelyje.

– „Dėde Devonai, perduokite Karolinai, kad ji manęs jokiu būdu neieškotų“, – pakartojo Džekė. – Atleisk, Karolina, bet jei Makas parašė tokį raštelį, man atrodo, kad jis papuolęs į kažkokią bėdą, – tyliai pasakė ji. – Jeigu jis būtų ramus ir tikrai norėtų likti vienas, parašytų maždaug taip: „Prašom manęs neieškoti“ arba dar paprasčiau: „Karolina, palik mane ramybėje“.

– Šito ir bijau labiausiai. Kuo daugiau skaitau tą raštelį ir apie jį galvoju, tuo labiau užuodžiu neviltį.

Papasakojau Džekei, kad ėjau pasimatyti su detektyvu Barotu.

– Jis, galima sakyti, parodė man duris, – tariau. – Raštelis jam pasirodė visai neįdomus. Pareiškė, kad jeigu Makas nori būti paliktas ramybėje, turiu gerbti jo norus. Tada pradėjau tirti pati ir aplankiau prižiūrėtojus, kurie tvarkė Mako butą.

Ji išklausė detalios ataskaitos apie susitikimą ir pertraukė tik klausimu apie ponią Kramer.

– Sakai, ji atrodė susinervinusi, kai kalbėjotės?

– Ji tokia ir buvo: vis per petį dairėsi į vyrą, tarsi būtų norėjusi gauti patvirtinimą, kad atsakė teisingai. Paskui abu susipainiojo pasakodami, kada paskutinį kartą matė Maką ir ką jis vilkėjo.

– Žinoma, po dešimties metų prisiminimai gali išblėsti, – sutiko Džekė. – Tavim dėta, pasistengčiau pasimatyti su ponia Kramer, kai jos vyras nesisukios aplinkui.

Įsidėjau šį patarimą į galvą ir tada papasakojau jai apie savo antrą pokalbį su detektyvu Barotu. Džekė nė nenutuokė, kad mano butas yra visai prie to pastato, kuriame gyveno Lisė En-

drius. Išdėsčiau jai apie mudviejų susitikimą ir tą pojūtį, kad jis nori su manimi palaikyti ryšį dėl dar kažkokios priežasties.

Džekės akyse įžvelgiau nerimą.

– Lažinuosi, kad detektyvas Barotas gailisi nepaėmęs iš tavęs to raštelio, – karštai prakalbo ji. – Dar lažinuosi, kad jis netrukus pasirodys ir paprašys jo.

– Kodėl? – paklausiau.

– Karolina, ar jau pamiršai apie tas merginas, prapuolusias visai prieš Mako dingimą? Kolumbijos studentų grupelė, kartu ir Makas, lankėsi tame SoHo rajono bare, iš kurio ir dingo pirmoji mergina? Tai įvyko vos kelios savaitės iki Mako dingimo.

– Aš apie tai nepagalvojau, – prisipažinau. – Bet kaip tai susiję su dabartine situacija?

– Nes tu įteikei detektyvams įtariamąjį. Makas nenori, kad tu jo ieškotum, o tai, mano galva, reiškia, kad jis gali būti papuolęs į bėdą. O gal *yra* papuolęs. Jis paskambino motinai sekmadienį ir vėliau paliko raštelį aukų krepšelyje. Tarkime, Makas nusprendė sužinoti, kur tu dabar gyveni, kad dar kartą tave perspėtų. Tarkime, jis atėjo ankstyvą antradienio rytą ir pastebėjo gatve einančią Lisę Endrius. Lažinuosi, kad detektyvas Barotas taip dėlioja šiuos įvykius.

– Džeke, gal iš proto išsikraustei? – pradėjau aš, bet žodžiai įstrigo gerklėje. Labai bijojau, kad ji bus teisingai pakomentavusi Baroto minčių eigą. Jo akimis, – ir tai mano kaltė – Makas tapo įtariamuoju Lisės Endrius, o galbūt ir kitos jaunos merginos, prapuolusios prieš dešimt metų, vos savaitė iki jo paties dingimo, byloje.

Paskui mane apėmė baimė, kai prisiminiau, kad iki Lisės Endrius buvo pasigesta ne vienos, o trijų merginų.

Ar tik Barotas nepradėjo galvoti, kad Makas, jeigu gyvas, yra žudikas maniakas?

21

Kartais geriausias dalykas žudymo akimirką būdavo baimės kvapas, kurį užuosdavo jo šnervės. Jos žinojo turėsiančios mirti ir išlemendavo kelis žodžius.

Viena klausė: „Kodėl?“

Kita šnibždėjo: „Viešpatie, priimk... mane...“

Trečia mėgino ištrūkti, tada spjovė į jį.

Jauniausioji maldavo: „Nereikia, prašau, nereikia.“

Jis labai norėjo šįvakar nueiti į „Woodshed“, pasiklausyti, kas ką kalba. Juk smagu stebėti, kaip dirba paprastais drabužiais apsirengę detektyvai. Jis juos pastebi per mylią. Jų akių vokai visada šiek tiek nuleisti, nes taip jie stengiasi paslėpti, kad jų skvarbios mažos akutės šaudo po kambarį.

Prieš valandą iš Bruklino pasinaudojęs su tinklu nesusietu telefonu ir išankstinio apmokėjimo kortele paskambino plakate nurodytu numeriu. Nutaisęs susijaudinusį balsą jis pranešė:

– Ką tik išėjau iš restorano „Peter Luger“. Mačiau, kad ta mergina, Lisė Endrius, ten vakarieniauja su kažkokiu vyruku. – Paskui jis išjungė abu mobiliuosius: ir savo, ir Lisės – ir nuskubėjo į metro.

Jis įsivaizdavo, kaip policininkai suguža, apverčia aukštyn kojom restoraną, suerzina lankytojus, apklausia padavėjus... Dabar jie jau bus supratę, kad tai tebuvo pakvaišėlio skambutis. Įdomu, kiek tokių skambučių jie sulaukė? Kiek žmonių tvirtino matę Lisę? Bet iš tiesų ją matė tik vienas žmogus. *Aš!*

Bet šeima nemano, kad tai pamišėlio skambutis. Šeima niekada nebūna tikra, kol nepamato lavono. Tuščiai nelauk, šeima. Jeigu manimi netikite, pasikalbėkite su kitų merginų artimaisiais.

Jis įsijungė televizorių norėdamas paklausyti vienuoliktos valandos žinių. Kaip ir tikėjosi, karščiausios žinios buvo transliuojamos iš „Woodshed“. Prie įėjimo rikiavosi ilgiausia vidun patekti norinčiųjų eilė. Reporteris kalbėjo: „Policija sulaukė anoniminio skambučio, esą Lisė Endrius buvo pastebėta vakarieniaujanti Brukline, bet informacija nepasitvirtino.“

Jis buvo nusivylęs, kad policija nepranešė susekusi Lisės telefoną Brukline. „Bet vėliau trumpam nusinešiu Lisės telefoną į Tompsono gatvę, – pagalvojo jis. – Jie tikrai išeis iš proto nuo minties, kad ji gali būti laikoma visai netoli namų.“

Jis vos nenusijuokė balsu.

22

Niko Demarko skambučio sulaukiau tik penktadienį popiet. Man pasisekė, kad mobilusis suskambo kaip tik tą akimirką, kai stovėdama Satono buto tarpduryje atsisveikinau su motina.

Eliotas atvyko nuvežti ją į Teterboro oro uostą, iš kur ji kartu su Klarensais privačiu lėktuvu skris į Korfu salą – ten prišvartuota jų jachta.

Elioto vairuotojas išnešė lagaminus iš koridoriaus ir jau spaudė lifto mygtuką. Po trisdešimties sekundžių jie visi jau būtų nusileidę, bet automatiškai atidariau mobiliojo dangtelį. Ištarusi „Sveikas, Nikai" tuoj pat norėjau nusikąsti liežuvį. Abu iš karto sukluso, taigi abejonių neliko – ir mama, ir Eliotas suprato, kad skambina Nikas Demarkas. Trečiadienį spaudos konferencijoje įrašytas pranešimas, jog jis labai apgailestauja dėl to, kad Lisė Endrius jo klube galėjo susitikti su piktadariu, buvo transliuojamas ir kartojamas jau keturiasdešimt aštuonias valandas.

– Karolina, atleisk, kad nepaskambinau anksčiau, – tarė Nikas. – Pati supranti, pastarosios kelios dienos buvo beprotiškos. Kokie tavo planai? Gal galime susitikti šįvakar, o gal rytoj?

Pasisukau ir žengiau žingsnį svetainės link.

– Šįvakar, – greitai atsakiau žinodama, kad į mane spokso Eliotas ir mama. Tai man priminė žaidimą „Statulos", kurį žaisdavome, kai buvau gal dešimties. Vienas išsuka žaidėjus, o kai pasako „stop", žaidėjai turi sustingti ir stovėti nejudėdami. Laimi tas, kuris nesujudėjęs išstovi ilgiausiai.

Mama sustingusi laikė ranką ant durų rankenos, o Eliotas su jos krepšiu kaip statula stovėjo vestibiulyje. Norėjau pasakyti Nikui, kad atskambinsiu, bet norėjau greičiau susitarti dėl susitikimo.

– Kur tu būsi?

– Bute Satone.

– Užvažiuosiu tavęs paimti. Septintą, gerai?

– Puiku. – Pokalbis baigtas.

Mama atrodė susirūpinusi.

– Ar tai Nikas Demarkas? Kodėl jis tau išvis skambina?

– Todėl, kad aš pati trečiadienį jam paskambinau.

– Kodėl? – nustebęs pasidomėjo Eliotas. – Juk su juo nepalaikei ryšių nuo tėvo laidotuvių, tiesa?

Parinkau keletą tikrų faktų ir suplakiau juos į vientisą melą.

– Kadaise buvau Niką karštai įsimylėjusi. Gal vis dar kažką tebejaučiu. Kai pamačiau jį per televizorių, pagalvojau – nieko čia bloga, jei paskambinsiu ir pareikšiu užuojautą, kad Lisė Endrius pradingo išėjusi iš jo klubo. Ir štai – jis man paskambino!

Mamos veide pastebėjau atsargų palengvėjimą.

– Man visada patiko Nikas, kai su Maku ateidavo pas mus vakarieniauti. Kiek žinau, jo verslas klostosi *labai* sėkmingai.

– Taip, regis, pastaruosius dešimt metų jam tikrai gerai sekėsi, – sutiko Eliotas. – Atsimenu, jo tėvai turėjo kažkokį restoranėlį. Nors, jei atvirai, dabar jam visai nepavydžiu to žiniasklaidos dėmesio. – Ir jis palietė mamos ranką. – Olivija, mums laikas eiti. Nes kitaip papulsime į spūstis, o tada Linkolno tunelyje bus tikras košmaras.

Motina garsėjo tuo, kad išvažiuodama paskutinę minutę tikėdavosi, kad visuose šviesoforuose degs žalia šviesa ir kelias bus laisvas. Tą akimirką pagalvojau, kad jei tėvas būtų gyvas, jo raginimas nebūtų toks švelnus kaip Elioto.

„Olivija, dėl Dievo meilės, mes juk už dyką skrendame į Graikiją! Nepraleiskime tokios progos!“ – štai kaip jis būtų skubinęs.

Tada užplūdo paskutinė atsisveikinimo bučinių ir linkėjimų banga, mama su Eliotu įlipo į liftą, ir užsidarančios lifto durys

prarijo jos paskutinius žodžius: „Jeigu ko reikės, paskambink man, Karolina!“

Turiu prisipažinti, jaudinausi dėl pasimatymo su Niku, jeigu tai galima pavadinti pasimatymu. Iš naujo pasidažiau, susišukavau ir nutariau palikti plaukus palaidus, o paskutinę minutę sugalvojau apsivilkti naują „Escada“ kostiumėlį, kurį mama primygtinai siūlėsi man nupirkti. Ir kelnės, ir švarkelis buvo šviesiai žalsvos spalvos, ir aš žinojau, kad ji paryškina rausvas mano rudų plaukų sruogas.

Kodėl aš taip jaudinausi? Nes po dešimties metų vis dar nesmagiai jaučiausi dėl Mako pastebėjimo – neva akivaizdu, kad esu iki ausų įsimylėjusi Niką. „Visai ne dėl jo gražinuosi, – tvirtinau sau. – Tiesiog nenoriu atrodyti kaip vėpla paauglė, tebealpstanti dėl savo dievaičio.“ Bet kai paskambinęs durininkas pranešė, kad apačioje laukia ponas Demarkas, per sekundės dalį vėl pasijutau kaip šešiolikinė kvailė, kuri nesugeba slėpti savo jausmų.

Kai atidariau jam duris, iš karto supratau, kad jis jau nebe tas valiūkiškas nerūpestingasis Nikas.

Kai mačiau jį per televizorių, pastebėjau, kad smakro linija tapo griežtesnė, tamsiuose plaukuose jau buvo matyti žilų sruogų. Susidūrusi su juo akis į akį pastebėjau ir daugiau. Šelmiškų viliokių rudų akių žvilgsnis dabar buvo surimtėjęs. Bet vis dėlto šypsena, kai jis paėmė man ranką, liko ta pati – regis, mane matydamas jis džiaugėsi nuoširdžiai. Draugiškai pakštelėjęs į skruostą apsiėjo be įprastos „mažoji Karolina, kaip tu užaugai“ dalies.

Vietoj to jis tarė:

– Karolina Makenzi, *juris doctoris*! Kažkur girdėjau, kad išlaikei advokatės egzaminus ir dirbi teisėjo kanceliarijoje. Norėjau pasveikinti, bet taip ir neprisiruošiau. Atsiprašau.

– Kelias į pragarą grįstas gerais ketinimais, – dalykiškai pastebėjau. – Bent jau taip mums tvirtino sesuo Patricija penktoje klasėje.

– O mums brolis Merfis septintoje klasėje sakė: „Niekada neatidėk rytdienai to, ką gali padaryti šiandien.“

Nusijuokiau.

– Jie abu buvo teisūs, – pasakiau. – Akivaizdu, kad nelabai laikeisi šių pamokymų.

Mudu pasikeitėme grimasomis. Šitaip geraširdiškai šaipydavomės vienas iš kito prie vakarienės stalo. Pasiėmiau rankinę.

– Esu pasiruošusi, – tariau.

– Puiku. Mano automobilis apačioj. – Jis apsidairė. Iš tos vietos, kur stovėjo, buvo matyti valgomojo kampas. – Tiek daug gražių prisiminimų susiję su šia vieta, – atsiduso jis. – Kai grįždavau namo savaitgaliais, mama norėdavo žinoti kiekvieną smulkmeną: ką mes valgėme, kokios spalvos buvo staltiesės, kokios servetėlės, kokias gėles tavo motina merkė stalo viduryje.

– Galiu tave patikinti, kad taip vakarieniaudavome ne visada, – pasakiau ieškodama raktų rankinėje. – Kai judu su Maku ateidavote vakarienės, mamai patiko šokinėti apie jus.

– Ir Makas mėgo pasipuikuoti savo namais prieš draugus, – prisiminė Nikas. – Žinai, bet aš jam atsakiau tuo pačiu. Nusivedžiau jį į mūsų pamėgtą vietą „Astorijoje", kur kepama visame pasaulyje geriausia pica ir ruošiami skaniausi makaronai.

Ar tai susierzinimas Niko balse, tarsi jį piktina palyginimas? Gal ne, nors nebuvau tikra. Kai liftu leidomės žemyn, jis pastebėjo, kad liftininkas Manuelis mūvi absolvento žiedą, ir juo pasidomėjo. Manuelis didžiuodamasis atsakė ką tik baigęs Džono Džėjaus koledžą ir dabar ruošiasi studijuoti policijos akademijoje.

– Noriu kuo greičiau tapti policininku, – prisipažino jis.

Nuo tada, kai pradėjau studijuoti Duko teisės universitete, namuose lankydavausi retai, bet vis dėlto mudu su Manueliu dažnai persimesdavome maloniais žodeliais. Jis mūsų pastate dirbo kokius trejus metus, bet per kelias sekundes Nikas apie jį sužinojo daugiau nei aš per visą tą laiką. Supratau, kad Nikas sugeba priversti žmones jam atsiverti, – gal dėl šio bruožo jam taip gerai sekasi restoranų verslas.

Juodas Niko mersedesas stovėjo priešais pastatą. Nustebau pamačiusi, kaip iššokęs vairuotojas atidarė mums dureles. Ne-

žinau kodėl, bet niekada neįsivaizdavau Niko turint vairuotoją. Didelio, stambaus, kokių penkiasdešimt penkerių metų vyriškio veidas panėšėjo į pensijon išėjusio profesionalaus boksininko. Jo plati nosis, regis, jau buvo beveik be kremzlės, o ant smakro matėsi didelis randas.

Nikas mus supažindino.

– Benis dvidešimt metų dirbo tėčiui. Kai prieš penkerius tėtis išėjo į pensiją, aš jį paveldėjau. Man labai pasisekė. Beni, tai Karolina Makenzi.

Nepaisant jo šypsnio ir „Malonu su jumis susipažinti, panele Makenzi", man susidarė įspūdis, kad Benis nužiūrinėja mane tiriamu žvilgsniu. Akivaizdu, kad žinojo, kur važiuojam, nes pajudėjo nelaukdamas nurodymų.

Kai atsiplėšėme nuo šaligatvio, Nikas pasisuko į mane.

– Karolina, manau ir viliuosi, kad pavakarieniausi su manimi.

„O aš maniau ir vyliausi, kad tu norėsi pavakarieniauti", – tariau mintyse.

– Būtų malonu, – garsiai atsakiau.

– Najake yra labai graži vietelė – vos kelios mylios nuo Tapano Zi tilto. Puikus maistas, rami vieta. Norėčiau pailsėti nuo žiniasklaidos. – Jis atlošė galvą ant odinės sėdynės.

Kai išsukome į Ruzvelto kelią, Nikas papasakojo, kad vakar popiet jis vėl buvo iškviestas į apygardos prokuratūrą atsakyti į dar kelis klausimus apie jųdviejų pokalbį su Lise Endrius tą naktį, kai ji dingo.

– Nelaimei, tą naktį nakvojau savo bute palėpėje, – atvirai prisipažino jis. – Galiu tik žodžiu paaiškinti, kad tą vakarą nekviečiau jos užsukti į svečius. Daugiau niekas į jų dėmesio lauką nepapuolė, todėl įtariamas aš.

„Ne tu vienas", – pamaniau, bet nusprendžiau nesidalyti savo mintimis apie tai, kad per mane detektyvas Barotas įtaria ir Maką. Pastebėjau, kad automobilyje Nikas neužsimena apie Maką, ir man buvo įdomu kodėl. Juk perdaviau jam per sekretorę, kad norėčiau su juo pasimatyti, nes Makas vėl paskambino, –

jis tikrai turėjo suprasti, kad ketinu kalbėti apie brolį. Pamaniau, gal jis nenori, kad Benis girdėtų mūsų pokalbį. Įtariau, kad vairuotojas įdėmiai klausosi.

Niko parinktas restoranas „La Provence“ buvo toks, kaip jis ir žadėjo. Kadaise tai buvo privatūs namai, ir ta atmosfera išliko. Staliukai stovėjo toli vienas nuo kito. Stalo centre pastatyta žvakė buvo apipinta gėlių pumpurais. Kiekvieną stalą puošė vis kitokios gėlės. Ant plokštėmis apkaltų sienų kabėjo tapyti paveikslai su, spėju, Prancūzijos peizažais. Metrdotelis šiltai pasisveikino su Niku, taigi buvo aišku, kad jis čia nuolatinis lankytojas. Mes nusekėme paskui metrdotelį prie kampinio staliuko šalia lango su vaizdu į Hadsono upę. Dangus buvo giedras, ir upę apglėbusio Tapano Zi tilto vaizdas buvo tiesiog nuostabus.

Prisiminiau savo sapną: seku paskui tiltu einantį Maką. Nuvijau sapną šalin.

Prie vyno taurės papasakojau Nikui apie įprastą Mako skambutį Motinos dieną, o paskui ir raštelį, įmestą į aukų krepšelį.

– Raštelyje jis reikalauja, kad jo neieškočiau, tai verčia mane galvoti, kad jis pateko į bėdą, – tariau. – Bijau, kad Makui reikalinga pagalba.

– Nesu dėl to tikras, Karolina, – tyliai paprieštaravo Nikas. – Mačiau, kokie artimi buvote šeimoje. Jeigu jam būtų reikėję finansinės paramos, būtų ją akimirksniu gavęs iš motinos. Jeigu jis būtų pasiligojęs, manau, tikrai norėtų būti arčiau tavęs ir motinos. Niekada nemačiau, kad Makas vartotų narkotikus, bet gal jis įjunko ir suprato, kad to neištvertų tėvas, jei sužinotų. Nemanyk, kad aš visus tuos metus nesukau galvos, dėl ko jis dingo.

Galbūt tokio atsakymo ir tikėjausi, bet vis tiek rodėsi, kad man prieš nosį užsitrenkia visos durys, kurias mėginu atverti. Nieko nesakiau, ir palaukęs minutėlę Nikas tarė:

– Karolina, juk pati sakei, kad Mako balsas buvo gana žvalus, kai jis skambino. Tai kodėl vertini raštelį kaip pagalbos šauksmą, o ne griežtą reikalavimą, net įsakymą? Juk gali tą raštelį perskaityti ir taip: „Pasakyk Karolinai, kad nedrįstų manęs ieškoti!“

Jis buvo teisus. Žinojau tai. Bet ir klydo. Tą man tvirtino nuojauta.

– Tebūnie kaip yra, – pasakė Nikas. Dabar jo balsas tapo švelnus. – Jei kada nors Makas vis dėlto pasirodys, aš jam gerai įspirsiu už tai, kaip jis elgėsi su tavimi ir motina. Na, o dabar papasakok apie save. Įtariu, kad darbas pas teisėją turėtų netrukus baigtis. Kaip visa tai atrodo?

– Viską tau papasakosiu, – nutraukiau jį. – Bet pirma dar keli žodžiai apie Maką. Trečiadienio rytą nuėjau pasimatyti su Krameriais.

– Krameriais? Su tais, kurie prižiūrėjo pastatą, kuriame mudu su Maku gyvenome?

– Taip. Nikai, gal tu ir nepatikėsi, bet ponia Kramer labai nervinosi. Ji vis žvilgčiojo į vyrą laukdama patikinimo, kad ji gerai kalba. Prisiekiu, ji labai bijojo padaryti kažkokią klaidą. Ką apie juos manei, kol gyvenai ten?

– Jei nuoširdžiai, apie juos neturiu jokios nuomonės, nes išvis apie juos negalvojau. Ponia Kramer tvarkė butą – dėkui tavo motinai už rūpestį – ir kartą per savaitę mums skalbė. Priešingu atveju ten būtų buvusi kiaulidė. Ji buvo visai nebloga šeimininkė, bet tikra ilganosė. Žinau, kad Briusas Galbraitas ant jos niršo. Kai jis vieną dieną grįžo namo, rado ją skaitančią jo laiškus nuo stalo. Jeigu ji skaitė jo laiškus, vadinasi, peržiūrėdavo ir manuosius.

– Ar jūs dėl to ją apkaltinote?

Jis nusišypsojo.

– Ne. Bet aš pasielgiau kaip tikras pakvaišėlis. Išspausdinau laišką, apačioje parašiau jos vardą ir įkišau tarp kitų laiškų taip, kad ji surastų. Jame buvo maždaug toks tekstas: „Brangusis, man toks malonumas skalbti tavo drabužius ir kloti tau lovą. Žiūrėdama į tave jaučiuosi kaip jauna mergaitė. Gal nusivesi mane kada pašokti? Su gilia meile, Lilė Kramer."

– Negali būti! – sušukau.

Trumpą akimirksnį Niko akyse sužibo tokios pažįstamos šelmiškos ugnelės.

– Kai viską gerai apsvarsčiau, išmečiau jį anksčiau, nei ji laišką surado. Nors kartais gailiuosi taip padaręs.

– Kaip manai, ar ir Makas su ja turėjo tokią pačią bėdą – ji skaitė ir jo laiškus?

– Jis nė karto neminėjo, bet, regis, irgi dėl to buvo nepatenkintas. Priežasties taip ir neatskleidė, o paskui prapuolė.

– Nori pasakyti, kad tai įvyko netrukus iki jo dingimo?

Niko veido išraiška pakito.

– Karolina, juk nemanai, kad Krameriai yra kaip nors susiję su Mako dingimu?

– Nikai, tu papasakojai tai, kas niekam nešovė į galvą tyrimo metu: Briusas užtiko ją skaitančią svetimus laiškus, Makas taip pat buvo dėl to nepatenkintas. Apibūdink man Gusą Kramerį.

– Geras prižiūrėtojas. Ūmaus būdo. Porą kartų girdėjau, kaip jis šaukė ant ponios Kramer.

– Ūmaus būdo? – perklausiau pakėlusi antakius, o paskui tariau: – Neprivalai atsakyti, tiesiog pagalvok. Tarkime, tarp jųdviejų su Maku įvyko koks nors konfliktas...

Tuo metu prie mūsų priėjo padavėjas priimti užsakymo, – Nikas taip ir neatsakė į mano klausimą. Paskui mudu kalbėjomės apie tai, kas įvyko per tuos dešimt metų. Papasakojau apie savo ketinimą pasisiūlyti į apygardos prokuratūrą.

– Dar tik ketini? – Nikas kilstelėjo antakius. – Kaip kartojo brolis Merfis, „Niekada neatidėk rytdienai to, ką gali padaryti šiandien". Ar yra kokių priežasčių, kodėl atidėlioji?

Gana miglotai numykiau, kad reikia susirasti butą. Po vakarienės Nikas atsiprašęs išsitraukė savo „BlackBerry" ir patikrino žinutes. Paklausiau, ar yra žinių apie Lisę Endrius.

– Gera mintis. – Spustelėjęs jis atsidarė žinių suvestinę, permetė ją akimis, o paskui visai išjungė „BlackBerry". – Vilties, kad ji bus rasta gyva, lieka vis mažiau, – rimtai tarė jis. – Nenustebsiu, jeigu ir rytoj manęs paprašys užsukti į prokuratūrą.

„Gal ir aš sulauksiu Baroto skambučio", – pamaniau. Mes baigėme gerti kavą, ir Nikas pakvietė padavėją.

Jau gerokai vėliau, kai parvežęs išleido mane prie namų Satone, jis vėl grįžo prie Mako temos.

– Kiaurai tave permatau, Karolina. Juk ketini ir toliau ieškoti Mako, ar ne?

– Taip.

– Su kuo dar ruošiesi kalbėtis?

– Paskambinau Briusui Galbraitui.

– Iš jo nei pagalbos, nei užuojautos nesulauksi, – kreivai šyptelėjo jis.

– Kodėl?

– Atsimeni Barbarą Hanover – merginą, kurią mudu su Maku atsivedėme vakarienės į jūsų namus?

„Kaip galėčiau ją pamiršti", – pamaniau.

– Taip, prisimenu ją. – Paskui nesusiturėjau nepridūrusi: – Buvai ją iki ausų įsimylėjęs.

Nikas gūžtelėjo pečiais.

– Prieš dešimt metų aš kiekvieną savaitę ką nors iki ausų įsimylėdavau. Na, bet iš to nieko gera. Beje, jai rūpėjau visai ne aš, o Makas.

– Makas? – Ar buvau tiek sutelkusi dėmesį į Niką, kad daugiau nieko nepastebėjau?

– Nežinojai? Bet Barbara tuo metu ieškojo bilieto į medicinos mokyklą. Jos motina sirgo kažkokia baisa liga, kuri suėdė visus pinigus, skirtus Barbaros išsilavinimui. Štai kodėl ji ištekėjo už Briuso Galbraito. Pameni, jie tą vasarą slapta susituokė?

– Ir apie šiuos dalykus tyrimo metu nebuvo kalbama, – lėtai pratariau. – Briusas pavydėjo Makui?

Nikas patraukė pečiais.

– Niekada nežinodavai, kas vyksta Briuso galvoje. Bet koks skirtumas? Tu su Maku kalbėjai mažne prieš savaitę. Juk nemanai, kad jį slapstytis privertė Briusas, ką?

Jaučiausi kaip kvailė.

– Žinoma, nemanau, – atsidusau. – Tiesą sakant, apie Briusą ničnieko nežinau. Juk jis pas mus niekada nesilankė.

– Jis atsiskyrėlis. Paskutiniais metais Kolumbijoje, net kai eidavo drauge su mumis į Vilidžo ir SoHo klubus, atrodydavo vienišas. Mes jį pravardžiavome Vienišiumi.

Nenuleidau akių nuo Niko veido – troškau sužinoti daugiau.

– Kai Makas dingo ir prasidėjo tyrimas, ar policija bent apklausė Briusą? Bylos medžiagoje apie jį sužinojau tik vieną dalyką – Briusas tvirtino paskutinį sykį Maką matęs bute.

– Nemanau, kad apklausė. Kita vertus, o kodėl turėjo? Juk juodu su Maku kartu niekur neidavo.

– Viena mano draugė ką tik priminė, kad maždaug savaitę prieš dingdamas Makas su kitais vyrukais iš Kolumbijos lankėsi klube, iš kurio tą patį vakarą prapuolė pirmoji mergina. Ar neprisimeni – gal Briusas irgi ten buvo?

Nikas atrodė susimąstęs.

– Taip, buvo. Prisimenu, nes klubas buvo ką tik atsidaręs, todėl mes nusprendėme jame apsilankyti. Rodos, jis išėjo anksčiau. Jis niekada nebuvo vakarėlių siela. Na, bet jau vėlu, Karolina. Man buvo labai smagu. Ačiū už vakarą.

Jis pakštelėjo man į skruostą ir atidarė duris į vestibiulį. Apie tolesnius susitikimus – jokios užuominos. Nužingsniavau per vestibiulį prie lifto ir tik tada atsisukau.

Nikas jau sėdėjo automobilyje, o Benis, stovėdamas ant šaligatvio, laikė prie ausies mobilųjį – jo veido išraiška buvo neįskaitoma. Netrukus Benis grėsmingai išsiviepė, uždarė mobiliojo dangtelį, sėdo prie vairo ir nuvažiavo.

23

Kiekvieną šeštadienio rytą Hovardas Oltmanas kviesdavosi savo viršininką Dereką Olseną pusryčių. Jie susitikdavo lygiai dešimtą „Lamplighter Diner“ – visai netoli nuo vieno Olsenui priklausančių daugiabučių.

Visą dešimtmetį dirbdamas Olsenui, kuris laikui bėgant darėsi vis irzlesnis, Oltmanas tapo labai artimas senyvo amžiaus našliui – šiuos santykius jis rūpestingai puoselėjo. Pastaruoju metu aštuoniasdešimt trejų metų Olsenas visai atvirai kalbėjo, kaip jį erzina jo vienintelis artimas giminaitis – sūnėnas.

– Manai, Hovi, kad Stivui nors kiek rūpi, gyvas aš ar miręs? – retoriškai klausė jis skrebučio gabaliuku rinkdamas kiaušinio trynio gurinėlius lėkštėje. – Jis turėtų man dažniau paskambinti.

– Neabejoju, kad rūpite, – guviai atsakė Hovardas. – Ir man tikrai rūpite, bet niekaip negaliu jūsų įtikinti neužsisakinėti dviejų keptų kiaušinių su kumpiu, kai mudu susitinkame šeštadieniais.

Olseno akys tapo švelnesnės.

– Esi geras draugas, Hovi. Man nusišypsojo sėkmė tą dieną, kai atėjai pas mane dirbti. Esi dailus vyrukas. Gražiai rengiesi. Gerai elgiesi. Galiu su draugais žaisti bridžą ar golfą žinodamas, kad visada gerai man dirbi. Tai kas vyksta pastatuose? Ar viskas gerai?

– Sakyčiau, taip. 825-ame pora jaunuolių nesumokėjo nuomos mokesčio, todėl užsukau jų aplankyti ir priminiau, kad jūsų labdaros gavėjų sąraše jų pavardžių nėra.

Olsenas sukikeno.

– Aš būčiau šiurkščiau pasakęs. Nenuleisk nuo jų akių. – Jis skimbtelėjo puodeliu į lėkštutę – parodė padavėjui norįs dar kavos. – Kas dar?

– Dar vienas mane labai nustebinęs dalykas. Vakar paskambino Gusas Krameris ir pranešė, kad po dviejų savaičių nori mesti darbą.

– Ką? – Linksmumas kaipmat išnyko nuo Olseno veido. – Nenoriu, kad jis išeitų, – pareiškė jis. – Gusas yra geriausias prižiūrėtojas, kokį man yra tekę turėti. O Lilė tupinėja aplink studentus kaip višta perekšlė. Ir tėvams ji patinka. Jie pasitiki ja. Kodėl jie nori išeiti?

– Gusas aiškino, kad jiems laikas pailsėti.

– Kai praėjusį mėnesį buvau pas juos užsukęs, tada tas laikas dar nebuvo atėjęs. Hovi, turiu tau kai ką pasakyti. Kartais tu per daug spaudi, kai visai nėra reikalo. Manai darąs man paslaugą, kad išgrūsi juos lauk iš didelio buto ir išnuomosi jį? Viską žinau, bet lyginant su tuo atlyginimu, kurį jiems moku, tas butas vis tiek yra pelningas sandoris. Kartais peržengi ribas. Kaip ir šiuo atveju. Elkis su jais gražiai. Pakelk jiems atlyginimą, padaryk taip, kad jie liktų! O dabar dar vienas dalykas, kurį turi atsiminti, kai bendrauji su jais ir kitais prižiūrėtojais. Tu man atstovauji, bet *nesi* aš. Aišku? Ar viskas aišku?

– Žinoma. – Hovardo Oltmano balso stygos jau tarė žodį „Derekai“, bet vietoj jo jis nuolankiai ištarė: – Viskas aišku, pone Olsenai.

– Džiaugiuosi girdėdamas. Kas dar?

Hovardas ketino papasakoti viršininkui, kad trečiadienį pas Kramerius lankėsi Karolina Makenzi ir klausinėjo apie dingusį brolį, – bet suprato, kad tai būtų klaida. Kai Olseno nuotaika tokia prasta, jis išbars, kad nuo to ir reikėjo pradėti pasakojimą, kad jis, Hovis, visai nesupranta, kas yra svarbu. Be to, kai per pastaruosius dešimt metų Olsenas kalbėdavo apie Makenzio dingimą, jis visada tiesiog užvirdavo: veidas išrausdavo, balsas tapdavo spigus.

– Tas vaikis pradingo gegužę, – šaukdavo jis. – Visi butai buvo išnuomoti iki kito rugsėjo. Paskui pusės jų atsisakyta. Makenzis paskutinį kartą pastebėtas mano pastate, todėl jo tėvai manė, kad po laiptinę šlaistosi koks nors pamišėlis...

Hovardas suprato, kad viršininkas tiriamai į jį žvelgia.

– Hovi, regis, dar kažkas sukasi tavo galvoje. Ar ne tiesa?

– Visiškai nieko, pone Olsenai, – nukirto Hovardas.

– Gerai. Ar skaitei apie tą dingusią merginą? Kuo ji ten vardu, Lisė Endrius?

– Taip, skaičiau. Labai liūdna. Šįryt prieš išeidamas žiūrėjau ryto žinias. Nemanau, kad jie dar tikisi ją rasti gyvą.

– Jaunos merginos turėtų laikytis atokiai nuo tų klubų. Mano laikais jos kartu su motinomis sėdėdavo namie.

Hovardas jau siekė sąskaitos, kurią padavėjas padėjo priešais Olseną. Tai buvo ritualas, kurį jie kartojo kiekvieną savaitę. Devyniasdešimt devyniais atvejais iš šimto Olsenas leisdavo ją paimti. Bet kai susierzindavo, mokėdavo pats.

Olsenas čiupo sąskaitą.

– Nenoriu, kad Krameriai išeitų iš darbo, Hovi, supratai? Prisimeni, kaip pernai vis kabinėjaisi prie Devyniasdešimt aštuntosios gatvės prižiūrėtojo? Jo vietoj dirbantis naujokas nepakenčiamas. Jeigu Krameriai išeis, gali ir tu pasiieškoti kito darbo. Girdėjau, kad mano sūnėnas vėl be darbo. Jis nekvailas, tiesą sakant, net velniškai sumanus. Jeigu jis gautų tavo lengvą gyvenimą, butą ir atlyginimą, gal ir man skirtų daugiau dėmesio.

– Supratau, pone Olsenai. – Hovardas Oltmanas siuto ant darbdavio, bet dar labiau ant savęs. Jis blogai sužaidė. Krameriai atrodė įniršę kaip katės ant įkaitusio skardinio stogo, kai prieš kelias dienas pasirodė Karolina Makenzi. Kodėl? Jam pakaks sumanumo išsiaiškinti, kas juos taip neramina. Jis tyliai pasižadėjo tai sužinoti, kol dar nevėlu. „Noriu išsaugoti savo darbą, – galvojo jis. – Man jo reikia."

Jis neketina jo prarasti nei dėl Kramerių, nei dėl Karolinos Makenzi!

24

„Vis mažiau vilties, kad Lisė Endrius bus rasta gyva“, – daktaras Deividas Endriusas perskaitė ekrano apačioje slenkantį naujausių žinių pranešimą. Jis sėdėjo ant odinės sofos poilsio kambaryje sūnaus bute Parko aveniu. Nesumerkė akių visą naktį, bet paryčiais, matyt, užsnūdo. Nubudo išgirdęs Gregą išsiruošiant lankyti ligonių ir pamatė, kad antklodė aplink jį tvarkingai apkamšyta.

Dabar, praėjus trims valandoms, jis vis dar gulėjo lovoje: tai užsnūsdamas, tai žiūrėdamas televizorių. „Turėčiau nusiprausti ir apsirengti, – galvojo jis, bet negalėjo nė pajudėti – toks nuvargęs jautėsi. Laikrodis ant židinio atbrailos rodė be penkiolikos dešimt. – Aš vis dar su pižama, – mąstė jis. – Juokinga.“ Jis pažvelgė į televizoriaus ekraną. Ką jis ką tik matė? „Matyt, perskaičiau, nes televizoriaus garsas išjungtas“, – suprato jis.

Apgraibomis ėmė ieškoti nuotolinio valdymo pultelio – prisiminė jį dėjęs ant pagalvėlės, kad spėtų pagarsinti, jeigu kas nors būtų rodoma apie Lisę.

„Jau sekmadienis, – galvojo jis. – Praėjo daugiau nei penkios dienos. Ką šią minutę jaučiu? Nieko. Jokios baimės, jokios širdgėlos, nei to mirtino pykčio tam, kuris ją pagrobė. Dabar, štai šią akimirką, jaučiuosi atbukęs.“

Tai ilgai nesitęs.

„Vis mažiau vilties, – prisiminė jis. – Ar tai ką tik perskaičiau ekrane? O gal pats sugalvojau? Kodėl ši mintis tokia pažįstama?“

Mintyse iškilo motinos paveikslas: kai ji šeimyniniuose vakarėliuose skambindavo pianinu, visi kartu imdavo dainuoti. Visiems patikdavo senos vodevilių dainos, prisiminė jis. Viena iš jų prasidėdavo tokiais žodžiais: „Brangioji, senstu aš."

Lisė niekada nepasens. Jis užsimerkė pajutęs, kaip jį užliejo skausmo banga. Emocinį stingulį tarsi ranka nuėmė.

Brangioji, senstu aš... Tarp aukso garbanų sidabro gijos... Šiandien jau šviečia virš kaktos... Gyventi lieka vis mažiau...

Vis mažiau vilties... Štai šie žodžiai priminė tą dainą.

– Tėveli, kaip tu?

Atsimerkęs Deividas Endriusas pamatė susirūpinusį sūnaus veidą.

– Negirdėjau, kada grįžai, Gregai. – Jis pasitrynė akis. – Ar žinai, kad gyventi lieka vis mažiau? Lisei gyventi. – Jis nutilo, tada pradėjo iš pradžių. – Ne, ne taip. Lieka vis mažiau vilties, kad ji bus rasta gyva.

Perėjęs per kambarį Gregas Endriusas prisėdo šalia tėvo ir apkabino jį per pečius.

– Mano viltis negęsta, tėveli.

– Tikrai? Tada tu tiki stebuklais. Kodėl gi ne. Aš ir pats jais kažkada tikėjau.

– Nesiliauk tikėjęs, tėveli.

– Prisimeni, kaip gerai jautėsi tavo motina, bet per vieną naktį viskas pasikeitė, ir mes jos netekome? Štai tada ir nustojau tikėti stebuklais.

Deividas papurtė galvą mėgindamas atsikratyti tų minčių ir paplojo sūnui per kelį.

– Geriau pasirūpink savimi, sūnau. Dėl manęs. Tu man vienas likai. – Jis atsistojo. – Jaučiuosi, tarsi kalbėčiau per miegus. Man viskas bus gerai, Gregai. Nusiprausiu, apsirengsiu ir važiuosiu namo. Čia iš manęs vis tiek jokios naudos. Taip įtemptai dirbdamas ligoninėje turi nors namie pailsėti. O aš grįžęs gal susiimsiu į rankas, bent taip tikiuosi. Mėginsiu grįžti į kasdienį gyvenimą ir visi lauksime, kuo visa tai baigsis.

Gregas Endriusas žiūrėjo į tėvą kaip gydytojas: pastebėjo pajuodusius ratilus po akimis, apsiblaususį žvilgsnį. „Per keturias dienas tėvas smarkiai sulyso. Jis nė kąsnio burnoje neturėjo nuo tada, kai sužinojo apie Lisę", – galvojo Gregas. Jis nenorėjo, kad tėvas išvažiuotų, kita vertus, Greniče jis tris dienas per savaitę dirbo savanoriu pirminės pagalbos centre, ten jis bus tarp draugų.

– Suprantu, tėveli, – tarė Gregas. – Gal manai netenkąs vilties, bet aš tuo netikiu.

– O tu patikėk, – paprastai atsakė tėvas.

Išsimaudęs, persirengęs po keturiasdešimties minučių jis buvo pasiruošęs važiuoti. Prie laukujų durų abu vyrai apsikabino.

– Tėti, juk turi mažiausiai tuziną draugų, kurie norėtų su tavimi pavakarieniauti. Gal nueik su jais į klubą šįvakar? – įkalbinėjo Gregas.

– Jei ne šiandien, tai netrukus tikrai nueisiu.

Kai tėvas išvažiavo, bute atsivėrė tuštuma. „Mes stengiamės nepasiduoti dėl kitų, – galvojo Gregas. – Gal pasinaudosiu savo patarimu ir ką nors nuveiksiu. Pirmiausia pabėgiosiu po Centrinį parką, o paskui numigsiu."

Jis taip pat ketino šįvakar nueiti į klubą „Woodshed" ir grįžti iki Lisės namų apie trečią nakties – tuo pačiu metu, kai ji patraukė namų link. „Gal rasiu su kuo pasikalbėti, gal policininkai ko nors nepastebėjo", – svarstė jis. Detektyvas Barotas jam sakė, kad civiliais drabužiais apsirengę detektyvai tai daro kas naktį, bet Gregas degte degė noru pagelbėti.

„Negalėjau to daryti, kol tėvas buvo čia, – galvojo jis. – Jis būtų primygtinai reikalavęs vestis jį kartu."

Diena pradėjo niauktis, bet kai vienuoliktą išėjęs laukan jis pamatė, kad pro debesis lenda saulė, jo nuotaika šiek tiek pasitaisė. Tokį gražų kaip šis pavasario rytą jo mažoji sesutė, jo linksmoji, puikioji Lisė negali būti mirusi. Bet jeigu gyva, tai kur ji? „O, kad tai būtų nervinis išsekimas ar amnezijos priepuolis", – meldėsi Gregas bėgte įveikęs tris kvartalus parko link. Ten jis nusprendė pasukti į šiaurę ir apibėgti Centrinio parko valčių stoginę.

„Dešinė koja, kairė; dešinė koja, kairė... O... kad... mes... ją... surastume... O... kad... mes... ją... surastume..." – bėgimo ritmu kartojo jis.

Maždaug po valandos pavargęs, bet jau ne toks įsitempęs jis grįžo namo. Suskambo mobilusis. Apimtas prieštaringų jausmų – vilties ir baimės – jis iš švarko kišenės išsitraukė telefoną, atidarė dangtelį ir pamatė, kad skambina tėvas.

Žodžiai „Sveikas, tėti" sustingo lūpose, jis įsiklausė. Girdėjosi nevaldoma tėvo rauda. „O Dieve, – pamanė jis, – jie rado jos kūną."

– Lisė, – šiaip taip išlemeno Deividas Endriusas. – Gregai, Lisė. Ji *paskambino*!

– Ką?!

– Ji paliko atsakiklyje žinutę mažiau nei prieš dešimt minučių. Aš ką tik įžengiau vidun. Negaliu patikėti. Praleidau jos skambutį!

Vėl pasigirdo tėvo rauda.

– Tėti, ką ji sakė? Kur ji?

Rauda netikėtai nutrūko.

– Ji pasakė... kad... myli mane, bet nori likti viena. Prašė atleidimo... Ji sakė... ji sakė... kad vėl paskambins Motinos dieną.

25

Šeštadienio rytą praleidau Mako kambaryje Satone. Nesakyčiau, kad šis kambarys labai prašmatnus, bet žinau viena – jame jau nebejaučiu Mako dvasios. Kai nuo Mako dingimo buvo praėjusios kelios dienos, tėtis išrausė jo rašomąjį stalą vildamasis rasti kokią nors užuominą, kur jis galėjo išvykti, bet tesurado tipiškus koledžo studento reikmenis: egzaminų konspektus, atvirukus, krūvelę laiškų popieriaus. Viename segtuve buvo sudėtos Mako prašymų kopijos: priimti jį mokytis Duko teisės mokykloje, pranešimas, kad jis priimtas. Ant jo Mako ranka iškeverzotas linksmas „JĖGA!“

Tačiau tėtis nerado ko ieškojęs – Mako kalendoriaus, galinčio mums pakišti užuominą apie kokį nors svarbų susitikimą, į kurį jis nuėjo ir dingo. Po kelerių metų mama paprašė namų tvarkytojos nuimti nuo sienų Mako priklijuotus plakatus ir kamštinę lentą, nusagstytą jo ir draugų nuotraukomis. Visus, užfiksuotus tose nuotraukose, vėliau apklausė policija ir privatus seklys.

Rudos ir šviesios smėlio spalvos lovatiesė, priderinti pagalvių užvalkalai ir kontrastingos langų užuolaidos, kakavos rudumo kilimas – visi šie daiktai liko.

Ant komodos vis dar stovėjo mūsų keturių nuotrauka. Staiga pagalvojau, ar Mako smilkiniai nusidabruoti žilų plaukų. Tokį jį sunku įsivaizduoti. Prieš dešimt metų jo veidas atrodė toks berniukiškas. Dabar jis daugiau nei koledžo studentas – dar ir

įtariamasis vienoje ar keliose pagrobimo ir/arba žmogžudystės bylose.

Kambaryje dar dvi spintos. Atidariau abiejų duris ir užuodžiau iš jų sklindantį silpną pelėsių kvapą – taip visada atsitinka, kai mažose erdvėse nejuda oras.

Ištraukiau iš pirmosios spintos švarkų ir kelnių stirtą, paklojau ant lovos. Visi drabužiai buvo apvilkti plastikiniais valyklų maišais: kai Mako nebuvo jau kokius metus, mama atidavė išvalyti visus jo drabužius, paskui sukabino atgal į spintą. Pamenu, tėtis tada kalbėjo: „Liv, išdalinkime juos. Jeigu Makas grįš, nusivesiu jį apsipirkti. Tegu kas nors naudojasi visais šiais daiktais."

Jo pasiūlymui nebuvo pritarta.

Šiuose steriliuose drabužiuose nieko nebeįmanoma rasti. Bet juk negaliu štai taip visko suversti į didžiulius šiukšlių maišus. Žinau, būtų lengviau nutempti į labdaros centrą, bet gaila, jei viskas susiglamžytų. Tada prisiminiau, kad sandėliuke už virtuvės yra sukrauti keli didžiuliai Mako lagaminai – jis juos vežėsi į vieną paskutinių šeimos kelionių.

Suradusi atsinešiau juos į Mako kambarį ir užkėliau ant lovos. Atidariusi pirmą iš įpratimo patikrinau visas kišenes – ar ten nieko nėra. Jos buvo tuščios. Tvarkingai sulanksčiusi sukroviau į lagaminą kostiumus, švarkus, kelnes, o ant viršaus padėjau smokingą – juo Makas vilkėjo fotografuodamasis paskutiniam mūsų kalėdiniam atvirukui.

Kitas lagaminas buvo truputį mažesnis. Ir vėl apčiupinėjau šonines kišenes. Šįkart kažką užčiuopiau – pamaniau, kad tai fotoaparatas. Ištraukusi nustebau – tai buvo diktofonas. Neprisiminiau Mako turėjus tokį. Jame buvo juostelė, ir aš spustelėjau mygtuką.

„Ką manote, ponia Klein? Ar aš nors kiek panašus į Lorensą Olivjė ar Tomą Hanksą? Jūsų atsakymą įrašinėju, todėl būkite maloni."

Išgirdau moters juoką.

„Tu nė į vieną iš jų nepanašus, Makai, bet skaitei tikrai gerai."

Buvau taip priblokšta, kad sustabdžiau įrašą, nes ašaros užtvindė man akis. Atrodė, lyg Makas yra čia, kambaryje, ir kalbasi su manimi, girdžiu jo balsą – gyvą, žaismingą.

Tie kasmetiniai skambučiai Motinos dienos proga ir augantis pyktis visai išdildė iš atminties, kaip kalbėdavo Makas – linksmai, energingai.

Vėl paspaudžiau mygtuką.

„Gerai, ponia Klein, pradedu, – tarė Makas. – Jūs liepėte pasirinkti ištrauką iš Šekspyro. Ką manote apie šią? – Atsikosėjęs jis pradėjo deklamuoti: „Kai žiauriai engiamas lemties kraupios..."

Staiga jo balsas pasikeitė – tapo pavargęs, liūdnas.

„...Vaitoju, keikdamas save ir žmones, Ir į nebylų dangų aš kreipiuos —"*

Juostoje tik tiek buvo įrašyta. Atsukusi perklausiau dar kartą. Ką šis įrašas galėjo reikšti? Ar ši ištrauka parinkta atsitiktinai, ar sąmoningai, nes atitiko Mako nuotaiką? Kada padarytas įrašas? Kiek laiko buvo likę iki jo dingimo?

Esteros Klein vardas taip pat figūravo apklaustųjų sąraše, bet, žinoma, nieko reikšminga ji papasakoti negalėjo. Miglotai prisimenu, kaip tėtis su mama buvo nustebę, kad Makas pas ją lankė privačias vaidybos pamokas. Galiu suprasti, kodėl jis tai nuo jų nuslėpė. Tėčiui nepatiko, kad Makas per daug domisi aktoryste.

Estera Klein žuvo nuo užpuoliko rankos visai šalia namų Amsterdamo aveniu praėjus vos metams po Mako dingimo. Man kilo mintis, kad studijuodamas pas ją jis galėjo įrašyti ir daugiau juostelių. Jeigu taip, kur jos atsidūrė po ponios Klein mirties?

Stovėjau Mako kambaryje rankose laikydama diktofoną ir galvojau – išsiaiškinti bus visai nesunku.

Esteros Klein sūnus Aronas buvo artimas dėdės Elioto kolega. Paskambinsiu jam.

---

* Viljamas Šekspyras. 29 sonetas. (*Raštai. VI.* / Vertė A. Churginas) Vilnius, „Vaga", 1965.

Įsikišau diktofoną į rankinę ir ėmiau pakuoti Mako drabužius. Kai baigiau, visi stalčiai, visos spintos buvo tuščios. Mama leido tėčiui atiduoti šiltus Mako paltus, kai vieną nepaprastai šaltą žiemą labdaros organizacijos tiesiog meldė jų.

Jau ketinau užsegti antrąjį lagaminą, paskui dvejodama ištraukiau iš jo iškilmingą juodą kaklaraištį, kurį rišau Makui prieš pozuojant kalėdiniam atvirukui. Laikydama jį rankose mintimis grįžau į praeitį: liepiau jam pasilenkti, nes negalėjau pasiekti užrišti.

Tada įsukau jį į popierinę servetėlę ir įsikišau į rankinę – nusinešiu į butą Tompsono gatvėje. Prisiminiau, kaip Makas juokdamasis tada atsakė: „*Tebūnie pašlovintas tas saitas, kuris sujungė...** O dabar, Karolina, tik nesugadink."

---

* Pirma Johno Fawcetto atsisveikinimo himno eilutė.

26

Jis svarstė, ar jos tėvas jau išklausė žinutę. Jau įsivaizdavo jo reakciją ją išgirdus. Jo mergaitė gyva, bet nenori jo matyti! Ji žadėjo paskambinti Motinos dieną! Liko laukti tik penkiasdešimt viena savaitė!

„Dabar tėtukas turbūt kankinasi nežinioje", – galvojo jis.

Nėra abejonės, nuo šiol policija klausysis daktaro Endriuso telefoninių pokalbių Greniče. Jis jau įsivaizdavo, kaip uoliai jie dirba. O gal jie iškels rankas nusprendę, kad Lisė turi teisę į privatumą, ir liausis jos ieškoję? Galbūt. Paprastai žmonės taip elgiasi.

Jam būtų saugiau, jeigu jie taip ir padarytų.

Ar jie praneš žiniasklaidai, kad ji paskambino?

„Man patinka pirmųjų puslapių antraštės, – mintijo jis. – Patinka skaityti apie Lisę Endrius. Nuo antradienio visi žino, kad ji dingo. Taigi ji ištisas tris dienas puikavosi pirmuosiuose laikraščių puslapiuose. Bet šiandien istorija buvo palaidota ketvirtame puslapyje – tai mane nuvylė."

Tai įvyko ir su kitomis trimis merginomis – per dvi savaites jų istorijos numirė.

Kaip ir jos pačios.

„Dar kiek pažaisiu – neleisiu žmonėms taip greitai pamiršti Lisės istorijos, – galvojo jis, – o dabar pasilinksminsiu nešiodamasis jos mobilųjį. Tai išves juos iš proto.

Viens, du, trys
Štai ir vabalas seklys.
Eina jis ieškot sraigelės,
Kuri slepias po lapeliais.
Tuoj suras jis kirmėlytę,
Kuri guli po gėlyte.
Kur palindo žalias žiogas,
Pasakysi tu."

Jis nusijuokė. „Visose trijose vietose", – sukikeno jis. Visose trijose.

27

– Daktare, ar jūs tikras, kad atsakiklyje įrašytas jūsų sesers balsas?

– Visiškai tikras! – nykščiu ir smiliumi Gregas nevalingai masažavo kaktą. „Nežinojau, kas yra galvos skausmas, – pamanė jis. – Dar to betrūko, kad dabar įsiskaudėtų.“ Praėjus trims valandoms po tėvo skambučio jis sėdėjo apygardos prokuratūros detektyvų salėje. Žinutė, kurią tėvas rado atsakiklyje Greniče Konektikute, buvo persiųsta čionai. Techniniame kambaryje Gregas, detektyvas Barotas ir Laris Ahornas klausėsi jos jau kelintą kartą.

– Sutinku su Gregu, – Barotui tarė Ahornas. – Pažįstu Lisę nuo tada, kai ji buvo maža, todėl galiu prisiekti – tai jos balsas. Jis nervingas, susijaudinęs, todėl gali būti, kad Lisė išgyvena kažkokį nervinį sukrėtimą arba... – Jis žvilgtelėjo į Gregą. – Arba ji buvo priversta palikti tokią žinutę.

– Nori pasakyti, privertė ją pagrobęs žmogus?

– Taip, Gregai, tą ir turiu galvoje.

– Juk pats sakei, kad skambinta iš jos mobiliojo? – paklausė Gregas stengdamasis kalbėti lygiu balsu.

– Taip, iš jos, – patvirtino Ahornas. – Iš bokšto Penkiasdešimtosios gatvės Madisono aveniu. Gal ji laikoma kažkur šiose vietose. Kita vertus, jeigu ji dingo savo noru, nesuprantu, kaip ji nueina iki parduotuvės nusipirkti būtiniausių produktų – ją bet kas gali pastebėti. Juk jos nuotrauka visuose laikraščiuose, internete, rodoma per televiziją.

– Nebent vaikšto užsimaukšlinusi parandžą, kuri slepia viską, išskyrus akis, – svarstė Barotas. – Bet Manhatane netgi taip apsirengusi patrauktų dėmesį. – Jis vėl atsuko Lisės skambučio įrašą. – Mūsų technikai mėgina išsiaiškinti, kokie garsai girdimi fone. Sutelkime dėmesį dabar į juos.

Laris Ahornas pastebėjo niūrią draugo veido išraišką.

– Rojau, manau, mums jos daugiau nereikia klausyti.

– Kas dabar bus? – paklausė Gregas. – Jeigu nuspręsite, kad Lisė tikrai pasitraukė savo noru, liausitės jos ieškoję?

– Ne, – užjausdamas nuramino jį Ahornas. – Nė minutės nesiliausime. Neblogai pažįstu Lisę, todėl dingimas net savo noru reiškia kažką bloga. Dirbsime dvidešimt keturias valandas per parą, kol ją rasime.

– Ačiū Dievui. – „Turiu dar kažką paklausti, – bandė prisiminti Gregas. – Ak taip.“ – O kaip žiniasklaida? Ar ketinate pranešti, kad Lisė susisiekė su mumis?

– Mes nenorime, kad kas nors žinotų, – atsakė Laris purtydamas galvą. – Tai buvo pirmas dalykas, kurio paprašiau kalbėdamas su tavo tėvu.

– Prašei ir manęs, bet galvojau, kad nori įsitikinti, ar tai ne kokio pamišėlio darbas, ar kas neimituoja Lisės balso.

– Gregai, mes norime, kad apie tai nebūtų nė užsiminta, – pakartojo Laris. – Kad ir kaip baisu, gera žinia yra ta, kad dar prieš kelias valandas Lisė buvo gyva.

– Ir aš taip manau. Bet kur ji, jeigu vis dar gyva? Kas jai vis dėlto nutiko? Kitos merginos, kurios dingo iš vieno klubo SoHo rajone, taip niekada ir neatsirado.

– Bet nė viena iš jų nepaskambino šeimai, Gregai, – priminė Laris.

– Daktarai Endriusai, štai dar kas... – pradėjo Barotas.

– Vadinkite mane tiesiog Gregu. – Grego Endriuso lūpomis nuslinko kažkas panašaus į šypsnį. – Kai gavau daktaro laipsnį ir kas nors paskambinęs namo teiraudavosi daktaro Endriuso, Lisė dar ištisus mėnesius automatiškai paduodavo ragelį tėvui.

Barotas šyptelėjo.

– Panašiai ir pas mus. Jeigu sūnus gauna gerą pažymį ar apdovanojamas už pasiekimus, sesuo galvoja, kad tai buvo klaida. Gerai, Gregai, – toliau kalbėjo jis, – paskutinį kartą matėtės su seserimi prieš savaitę Motinos dieną. Ar ta diena kuo nors ypatinga?

– Mane patį tai išmuša iš vėžių, – prisipažino Gregas. – Mūsų motina mirė vos prieš dvejus metus, tad ši diena mums liūdna. Visi trys nuėjome į bažnyčią, aplankėme motinos kapą, paskui klube pavakarieniavome. Lisė ketino grįžti kartu su manimi, bet paskutinę minutę apsigalvojo ir pasiliko nakčiai su tėvu. Ryte ji išvažiavo traukiniu.

– Ar prieš motinos mirtį ši diena jums visiems buvo dar kuo nors ypatinga? Kitokia nei įprasta?

– Ne, nieko panašaus. Švęsdavome ją visi kartu, bet nieko ypatinga. Kol seneliai buvo gyvi, jie irgi būdavo su mumis. Bet tikrai nieko nepaprasta. – Gregas pastebėjo, kaip abu detektyvai susižvalgė, ir Laris Ahornas linktelėjo galva Rojui Barotui. – Judu man kažko nepasakote? – sukluso Gregas. – Kas yra?

– Gregai, ar pažįsti Kароliną Makenzi? – paklausė Ahornas.

Jam pradėjo kalti smilkiniuose. Pasirausęs atmintyje Gregas papurtė galvą.

– Nemanau.

– Ji teisininkė, – neprašomas paaiškino Ahornas. – Dvidešimt šešerių. Jos vieno kambario butas yra Tompsono gatvėje – gretimame name gyvena tavo sesuo.

– Ar ji pažįsta Lisę? – greitai paklausė Gregas. – Gal turi minčių, kur ji galėtų būti?

– Ne, ji jos nepažįsta, bet gal prisimeni dešimties metų senumo bylą, kai koledžo studentas išėjo iš savo buto ir dingo kaip į vandenį. Jis vardu Čarlzas Makenzis jaunesnysis, visi jį vadino Maku.

– Prisimenu tą bylą. Bet jo taip ir nerado?

– Ne, – patvirtino Ahornas. – Bet jis kasmet skambina savo mamai Motinos dieną.

– *Motinos dieną?!* – Gregas net pašoko. – Jis dingęs jau dešimt metų, bet skambina mamai Motinos dieną! Norite pasakyti, kad Lisė sugalvojo elgtis taip pat?

– Gregai, mes nieko nenorime pasakyti, – ramino jį Ahornas. – Lisei buvo vienuolika, kai dingo Makas Makenzis, todėl nėra pagrindo manyti, kad ji yra girdėjusi apie jį. Bet visai įmanoma, kad tavo tėvas pažinojo tą šeimą. Regis, jūs sukiojatės tuose pačiuose sluoksniuose.

– Visko gali būti. – Gregas atrodė suglumęs. – Ar Makas Makenzis praėjusį sekmadienį skambino motinai?

– Taip, skambino. – Ahornas nusprendė susilaikyti ir dar nepasakoti, kad Makas paliko raštelį aukų krepšelyje. – Mes nežinome, ką tas vaikinas daro ir kodėl jis pasitraukė į pogrindį. Ne daug kas yra girdėjęs, kad jis vieną kart metuose skambina šeimai. Tai tiesiog verčia mus galvoti, ar tik nebus Lisė su juo susitikusi kokiame SoHo klube ir nusprendusi dingti kaip jis ir palaikyti ryšį kaip jis.

– O ką tu žinai apie Makenzį, Lari? Na, ar jis dingo savo noru, ar nebuvo papuolęs į kokią bėdą? – Laukdamas atsakymo Gregas reikšmingai žiūrėjo į Larį.

– Mes neradome nieko daugiau, nei pasakyta. Jam viskas puikiai klojosi, o jis tiesiog spruko šalin.

– Tą patį galima pasakyti ir apie Lisę, – atšovė Gregas. – Manai, jeigu ji susidėjo su tuo vaikinu, tai kitą kartą mes ją išgirsime tik ateinančių metų Motinos dieną? – Jis žiūrėjo tai į vieną detektyvą, tai į kitą. – Pala pala, o gal manote, kad tas Makas yra koks keistuolis ir kaip nors susijęs su Lisės dingimu?

Laris per stalą žvelgė į kitoje pusėje sėdintį buvusį kambario draugą. „Per šią savaitę paseno ne tik jo tėvas, – pastebėjo jis. – Gregas atrodo dešimtmečiu senesnis, nei buvo prieš mėnesį, kai mudu žaidėme golfą."

– Gregai, mes tiriame kiekvieną žmogų, analizuojame kiekvieną situaciją, galinčią užvesti mus ant kelio. Kol kas – vien akligatviai. O dabar padaryk man paslaugą ir paklausyk mano patarimo. Eik namo, gerai pavalgyk ir anksti gulk į lovą. Guoskimės tuo, kad žinome, jog šįryt Lisė dar buvo gyva. Tu turi daugybę ligonių, kurie priklauso nuo tavęs, nuo tavo gebėjimo vėl

pastatyti juos ant kojų. Negali jų nuvilti, o taip gali įvykti, jei tinkamai nesimaitinsi ir nemiegosi.

„Labai panašu į tai, ką patariau tėvui, – pamanė Gregas. – Eisiu namo. Kelias valandas numigsiu, ko nors užkąsiu. Bet šiąnakt pasisukiosiu tarp SoHo klubų ir Tompsono gatvės. Lisė šįryt dar buvo gyva. Bet jeigu ji papuolė į rankas kokiam pamišėliui, tai dar nereiškia, kad ji *liks* gyva."

Atstūmęs kėdę Gregas atsistojo.

– Tu visiškai teisus, Lari, – tarė jis.

Greit atsisveikino ir jau buvo beišeinąs, bet staiga atsisuko suskambus Ahorno telefonui. Ahornas čiupo aparatą ir prispaudė prie ausies.

– Kas nutiko?

Gregas pamatė piktą Lario veido išraišką, o paskui išgirdo jį keikiantis. Jau antrą kartą šiandien jis pamanė, kad rastas Lisės kūnas.

Ahornas žvilgtelėjo į jį.

– Prieš kelias minutes kažkas paskambino į „New York Post" ir pasakė, kad Lisė Endrius šiandien skambino tėvui ir pažadėjo vėl paskambinti kitą Motinos dieną. Laikraštis laukia patvirtinimo. – Spjaute išspjaudamas žodžius jis suriko: – Nieko nekomentuosiu! – Ir su trenksmu metė telefono ragelį.

– Ar tai Lisės darbas? – nesuprato Gregas.

– Į skambutį atsiliepęs reporteris nežino. Sako, girdėjosi prislopintas šnabždesys. Skambinusiojo numeris nebuvo rodomas.

– Vadinasi, skambinta ne iš Lisės telefono, nes jos numeris rodomas, – tarė Gregas.

– Būtent tai ir noriu pasakyti, Gregai. Būsiu negailestingas, bet teisingas. Arba Lisė išgyvena kažkokį nervinį sukrėtimą ir nori viešumo, arba ji pateko į rankas pavojingam, žaidimus mėgstančiam pamišėliui.

– Kuris namo skambina tik Motinos dieną, – tyliai pridūrė Rojus Barotas.

– Arba kuris turi butą palėpėje netoli „Woodshed" klubo ir ilgametį vairuotoją, dėl jo pasiryžusį bet kam, – karčiai užbaigė Ahornas.

28

Hovardas Oltmanas įtemptai mąstė, ką pasiūlyti Krameriams, kad įtikintų juos likti prižiūrėtojais. „Olsenas teisus, – mintyse sutiko jis. – Vyrukas, kurį pernai atleidau iš daugiabučio Devyniasdešimt aštuntojoje gatvėje, sutaupydavo mums daugybę pinigų. O aš to nesupratau. Olsenas nenori ten daryti didelio remonto. Šalimais esantis pastatas parduodamas; kai tas bus nupirktas, Olsenas tikisi, kad jam irgi bus pasiūlyta gera kaina. Senasis prižiūrėtojas tik su kramtomąja guma ir aitvaro virvele sugebėjo išlaikyt namą nesugriuvusį. Naujasis surašė, kas turi būti sutaisyta, ir vis kartoja Olsenui, kad nepradėti to daryti nedelsiant yra nusikaltimas.

Reikėjo man laikyti liežuvį už dantų, nereikėjo gilintis, kam Krameriams reikalingas butas su trimis miegamaisiais – iš kurių dviem niekada nesinaudojama."

Todėl kaskart užsukęs pas Kramerius jis vis prašydavo leidimo pasinaudoti tualetu. Taip galėdavo užmesti akį į atsarginius miegamuosius. Ir nė karto per tuos dešimt metų, kai dirba pas Dereką Olseną, jis nepastebėjo, kad ant lovų pagalvių būtų persodinti meškiukai. Jis žinojo, kad Krameriai niekada nesinaudoja tais kambariais, bet pats sau nutarė – juk turėjo suprasti, kad didelis butas tenkina prasčiokišką Lilės tuštybę.

„O juk prasčiokus gerai pažįstu, – liūdnai mąstė jis. – Kai buvau vaikas, o tėvelis nusipirko savo pirmą naujutėlaitį automobilį – patį pigiausią iš visų, – atrodė, tarsi būtų išlošęs loterijoje.

Mes turėjome jį parodyti visiems giminaičiams, nes tėvelis tikėjosi, kad jiems iš pavydo seilės tekės."

„Gal turėčiau internete pradėti dienoraštį ir aprašyti savo sumautą šeimyną? – klausė savęs Hovardas. – Negaliu leisti, kad Krameriai išeitų į užtarnautą poilsį. Gal Olsenas atlyš, jei greitai surasiu gerų žmonių? Kita vertus, tai būtų panašu į jį – nė akimi nemirktelėjus mane atleisti ir atiduoti mano darbą tam savo iškrypėliui sūnėnui. Po trisdešimties dienų Olsenas greičiausiai atšliaužtų ant kelių maldaudamas grįžti, bet vis dėlto geriau nerizikuosiu. Tai ką man daryti su Krameriais?"

Per savaitgalį Hovardas Oltmanas apsvarstė keletą sprendimų ir susikūrė planą. Pirmadienio rytą be penkiolikos dešimt įžengė į pastatą Penktajame aveniu, kur gyveno Krameriai.

Jis tvirtai nutarė, kad maldavimas pasilikti, siūlymas pakelti atlyginimą ar patikinimas, kad šis didelis butas visada bus jų namai, netiks. „Jeigu Gusas Krameris supras, kad išeidamas į pensiją gali palikti mane be darbo, jis būtinai tai padarys net nenorėdamas dabar išeiti užtarnauto poilsio."

Kai atsirakinęs laukujes duris jis įžengė į vestibiulį, rado Gusą Kramerį blizginantį ir taip jau švytinčias žalvarines pašto dėžutes.

Gusas pakėlė akis.

– Manau, jau nebeilgai tą darysiu, – tarė jis. – Tikiuosi, kitas žmogus, kurį rasite, bus nors perpus toks geras, koks aš buvau beveik dvidešimt metų.

– Gusai, ar Lilė yra? – beveik pašnibždom paklausė Hovardas. – Man reikia su jumis abiem pasikalbėti. Man dėl judviejų neramu.

Pamatęs Guso veide išgąstį jis suprato einąs teisingu keliu.

– Ji bute, tvarko daiktus, – atsakė Gusas. Nebesirūpindamas, kad nuo pašto dėžutės reikėtų nuvalyti paskutinį poliruoklio debesėlį, jis patraukė per vestibiulį buto link. Atrakinęs stumtelėjo duris ir įėjo vidun – Hovardas vos spėjo pagauti, kol jos neužsitrenkė jam prieš nosį.

– Pakviesiu Lilę, – šiurkščiai tarė Gusas.

Hovardui buvo aišku, kad Krameris nori šnektelėti su žmona, o gal ir perspėti ją prieš pokalbį su juo. „Ji viename iš tų dviejų miegamųjų koridoriaus gale, – pamanė jis. – Greičiausiai rūšiuoja daiktus. Pagaliau sugalvojo, kaip išnaudoti laisvą plotą."

Maždaug po penkių minučių Krameriai pasirodė svetainėje. Lilė Kramer akivaizdžiai nerimavo. Ji nuolatos kramtė lūpas, o kai Hovardas ištiesė jai ranką, prieš paduodama jam ir nenoriai atsakydama į pasveikinimą ji nušluostė savo delną į sijoną.

Kaip jis ir tikėjosi, jos delnas buvo drėgnas.

„Kumščiuok kartą ar du išsyk, – nutarė Hovardas. – Kad susverdėtų."

– Pradėsiu nieko neslėpdamas, – tarė jis. – Nedirbau čia, kai dingo tas vaikinas Makenzis, bet buvau, kai anądien pasirodė jo sesuo. Lile, buvai labai susinervinusi – kaip ir dabar. Man kaip stebėtojui buvo aišku, kad bijai su ja kalbėti. Tai kiša mintį, kad žinai, kodėl ar kaip tas vaikinas dingo. O gal net esi su tuo kaip nors susijusi?

Jis stebėjo, kaip Lilė Kramer metė vyrui siaubo kupiną žvilgsnį, o Guso Kramerio skruostikauliai išraudo ir pasidarė bjaurios raudonai purpurinės spalvos.

„Buvau teisus, – galvojo jis. – Jie mirtinai išsigandę." Įsidrąsinęs jis dar pridūrė:

– Sesuo jūsų taip nepaliks. Kitą kartą ji galbūt ateis su policija ar privačiu sekliu. Jeigu manote, kad atsikratysite jos pabėgdami į Pensilvaniją, judu neprotingi. Jeigu grįžusi jūsų neberas, pradės klausinėti. Sužinos, kad staiga metėte darbą. Lile, keliems žmonėms esate sakiusi, kad nesitrauksite iš Niujorko, kol jums nesukaks devyniasdešimt?

Lilė bandė sulaikyti ašaras.

Hovardas prabilo minkštesniu tonu.

– Lile, Gusai, pagalvokite apie tai. Jeigu dabar išvyksite, Karolina Makenzi ir policija bus tikri, kad turite ką slėpti. Nežinau, kas tai, bet judu mano draugai, todėl noriu jums padėti. Leiskite Olsenui pranešti, kad judu persigalvojote ir nenorite išeiti iš

darbo. Kai Karolina Makenzi paskambins kitą kartą ir paprašys su ja pasimatyti, praneškite ir man – būtinai dalyvausiu. Jai visai atvirai pareikšiu, jog vadovybei nepatinka, kad darbuotojai yra trukdomi. Be to, priminsiu jai, kad už persekiojimą baudžiama.

Abiejų veiduose pamatęs palengvėjimą jis suprato įtikinęs juos pasilikti. „Ir nereikėjo jokio atlyginimo kėlimo ar pažado palikti butą", – triumfavo jis.

Priimdamas Lilės nuolankumą ir santūrią Guso padėką jis degė noru išsiaiškinti, ko jie taip bijo ir ar žino, kodėl prieš dešimtmetį dingo Makas Makenzis.

29

Sekmadienio rytą dalyvavau paskutinėse mišiose Šv. Pranciškaus Saleziečio bažnyčioje. Atėjau anksti, įsitaisiau paskutiniame klaupte ir pradėjau stebėti ateinančių parapijiečių veidus. Nereikia nė sakyti, kad nepastebėjau nė vieno nors šiek tiek panašaus į Maką. Dėdė Devas visada sako turiningus, dažnai airišku humoru paįvairintus pamokslus. Šiandien negirdėjau nė vieno pamokslo žodžio.

Kai mišios baigėsi, trumpam užsukau į kleboniją išgerti puodelio kavos. Šypsodamasis ir mostu kviesdamas į kabinetą Devonas pasakė, kad Vestčesteryje susitinka su draugais sužaisti golfo partijos, bet draugai galį ir palaukti. Jis įpylė kavos į du didelius baltus puodelius, ir kai atsisėdau, padavė vieną man.

Dar nebuvau jam sakiusi, kad ėjau pasimatyti su Krameriais, bet kai papasakojau, nustebau, kad jis juos labai gerai prisimena.

– Kai sužinojome, kad Makas dingo, mudu su tavo tėčiu nuvykome į jo butą Vest Ende, – prisiminė jis. – Pamenu, ta moteris buvo labai nusiminusi vien nuo minties, kad Makui galėjo kažkas nutikti.

– Gal prisimeni ką nors apie Gusą Kramerį – kaip jis reagavo? – pasidomėjau.

Kai dėdės Devono veide pasirodo mąsli veido išraiška, jis tampa stulbinamai panašus į mano tėvą. Kartais tai mane paguodžia. O kartais sukelia skausmą. Šiandien dėl tam tikrų priežasčių išgyvenau skausmą.

– Žinai, Karolina, – tarė jis, – tas Krameris tikras keistuolis. Regis, jis labiau sielojosi dėl žiniasklaidos dėmesio, nei nerimavo dėl Mako.

Po dešimties metų lygiai tą patį pagalvojau apie Kramerį, bet žinodama, kad dėdei Devonui reikia išvykti, nesileidau į ilgas kalbas. Tik ištraukiau diktofoną, kurį radau Mako lagamine, ir paaiškinau, kaip jį aptikau. Paleidau jam įrašą. Stebėjau, kaip liūdnai šypsosi dėdė klausydamas Mako pokalbio su mokytoja, kaip sumišęs suraukia antakius, kai Makas ima deklamuoti:

„Kai žiauriai engiamas lemties kraupios

Vaitoju, keikdamas save ir žmones,

Ir į nebylų dangų aš kreipiuos—"

Kai išjungiau, dėdė dusliu balsu tarė:

– Džiaugiuosi, kad šalimais nebuvo tavo motinos, kai radai šią juostą, Karolina. Tavim dėtas, jai neduočiau paklausyti.

– Ir neketinau to daryti. Dėde Devonai, mėginu suprasti, ar šis įrašas yra svarbus. Ar Makas tau kada nors pasakojo lankąs privačias pamokas pas vaidybos dėstytoją Kolumbijoje?

– Prisimenu, kad jis tai padarė ekspromtu. Žinai, kai Makui buvo kokie trylika metų, jam mutavo balsas, jis išgyveno laikotarpį, kai balsas tapo aukštas, spigus. Mokykloje iš jo negailestingai tyčiojosi.

– Neprisimenu, kad Makas būtų kalbėjęs spigiu balsu, – paprieštaravau, bet paskui prisiminiau – man buvo vos aštuoneri, kai Makui suėjo trylika.

– Žinoma, jo balsas pamažu žemėjo, bet Makas buvo daug jautresnis vaikis, nei daugelis įsivaizdavo. Kai jam būdavo skaudu, jis slėpdavo jausmus, bet po daugelio metų man prisipažino, koks tuo metu nelaimingas jautėsi, – tapšnodamas per savo puodelio šoną dalijosi prisiminimais dėdė Devonas. – Gal ano skausmo prisiminimai ir nuvedė jį į balso lavinimo pamokas. Kita vertus, Makas norėjo tapti geru advokatu. Jis man kalbėjo, kad geras teismo bylų advokatas taip pat turi būti geras aktorius. Gal taip galima paaiškinti tas pamokas ir juostoje jo deklamuojamą ištrauką.

Akivaizdu, kad negalime daryti išvadų. Ar Makas pasirinko tokį tamsų sonetą dėl to, kad pats išgyveno tokį periodą, ar tiesiog deklamavo paruoštą tekstą – galime tik spėlioti.

Pusę pirmos šiltai mane apkabinęs dėdė Devonas išvažiavo žaisti golfo. Grįžau į butą Satone ir labai džiaugiausi ten parsigavusi, nes buto Vakarų Vilidže namais nebelaikiau. Mane labai neramino tai, kad gyvenau kaimynystėje su Lise Endrius. „Jei ne ši aplinkybė, – svarsčiau, – kažin, ar detektyvas Barotas būtų susiejęs Maką su jos dingimu."

Norėjau pasikalbėti su Aronu Kleinu, Mako vaidybos dėstytojos sūnumi. Jį rasti nebus sunku. Aronas beveik dvidešimt metų dirbo bendrovėje „Volasas ir Madisonas", o dabar dėdė Eliotas jį dar pasirinko įpėdiniu. Prisiminiau, kad praėjus metams po Mako dingimo dėstytoja tapo užpuoliko auka, mama su tėčiu ėjo jo aplankyti, kai jis sėdėjo šiva dienomis – žydų gedulo ir susikaupimo apeigose.

Bėda ta, kad nenorėjau, jog apie mūsų susitikimą žinotų dėdė Eliotas. Šis manė, kad mudvi su mama ketiname paklusti Mako reikalavimui, kuris trumpai skambėjo taip: „Palikite mane ramybėje." Jeigu Eliotas sužinotų, kad kalbėjau su Aronu apie Maką, anksčiau ar vėliau apie tai prasitartų mamai.

Taigi turėjau pasimatyti su Kleinu ne biure, paprašyti jo laikyti mūsų pokalbį paslaptyje ir dar tikėtis, kad jis neišplepės Eliotui.

Grįžau į tėtės darbo kambarį, įsijungiau šviesą ir vėl pradėjau vartyti Mako bylos medžiagą. Žinojau, kad privatus seklys Lukas Rivsas apklausė Mako vaidybos dėstytoją, kaip ir kitus Kolumbijos universiteto fakulteto dėstytojus. Neseniai skaičiau jo komentarus ir žinojau, kad ta apklausa nebuvo naudinga, bet dabar ieškojau užrašų apie Esterą Klein.

Komentaras buvo labai trumpas: „Ponia Klein labai apgailestauja ir yra sukrėsta, kad Makas dingo. Ji nežino, ar studentas turėjo kokių nors bėdų."

„Nepavojingas teiginys", – pagalvojau aš ir galvoje iškilo žodžio „nepavojingas" apibrėžimas žodyne: nežalingas, nekenksmingas, negalįs sudominti ar sujaudinti.

Tie keli žodžiai, kuriais jie persimetė juostoje, piršo mintį, kad jųdviejų santykiai buvo šilti. Ar Estera Klein sąmoningai išsisukinėjo kalbėdama su Rivsu? Jeigu taip, tai kodėl?

Šis klausimas neleido man užmigti, todėl visą naktį prasivarčiau lovoje. Nekantriai laukiau pirmadienio ryto. Įsivaizdavau, kad Aronas Kleinas yra iš tų vadovų, kurie į darbą ateina anksti, todėl be dvidešimt devynios paskambinau į biurą ir paprašiau su juo sujungti.

Jo sekretorė uždavė įprastą klausimą: „Kaip jus pristatyti?" ir, rodės, supyko, kai atsakiau, kad tai asmeniška, bet išgirdęs mano pavardę Aronas Kleinas iš karto pakėlė ragelį.

Kaip įmanydama trumpiau paaiškinau jam, kad ir toliau ieškau savo brolio, bet nenoriu liūdinti Elioto ir motinos; kad radau juostą su Mako ir Arono motinos balsais; kad norėčiau susitikti su juo ne biure ir duoti jam paklausyti.

Jo atsakymas buvo šiltas, supratingas.

– Eliotas man pasakojo, kad praėjusią savaitę Motinos dieną skambino jūsų brolis, o paskui paliko raštelį prašydamas liautis jo ieškojus.

– Visiškai teisingai, – patvirtinau. – Štai todėl ir noriu, kad šis pokalbis liktų tarp mudviejų. Juosta, kurią radau, gali kelti įtarimų, kad Makas turėjo problemų. Nežinau, kiek jūsų motina jums apie jį pasakojo.

– Makas jai labai patiko, – iškart atsakė Kleinas. – Suprantu, kodėl nenorite į šį reikalą painioti Elioto ir motinos. Man tikrai labai gaila jūsų dėl brolio. Klausykite, šiandien iš darbo išeinu anksčiau. Šįvakar mano berniukai mokykloje groja, todėl nenoriu praleisti jų pasirodymo įstrigęs spūstyse. Visas juostas, kurias mano motina įrašė su savo privačiais studentais, laikau dėžėje palėpėje. Manau, jeigu ji įrašinėjo jūsų brolį, tos juostos taip pat ten. Gal norėtumėte šįvakar apie penktą atvažiuoti prie mano namų? Aš jas visas jums atiduočiau.

Žinoma, iš karto sutikau. Paskambinusi garažo darbuotojui pasakiau, kad paimsiu motinos automobilį. Žinau, kad daug kar-

tų perklausyti Mako balsą bus skausminga, bet aš bent įsitikinsiu, kad įrašas, kurį radau lagamine, tėra vienas iš daugelio panašių; taip padarysiu galą kankinančiai baimei, esą Makas įklimpęs į kažkokią baisią bėdą, apie kurią negali mums pasakyti.

Patenkinta, kad pavyko susitarti, išsiviriau puodelį šviežios kavos ir įsijungiau ryto žinias. Apmirusia širdimi klausiausi naujausios informacijos apie Lisės Endrius bylą. Kažkas anonimiškai pranešė laikraščio reporteriui, kad šeštadienį ji paskambino tėvui ir pažadėjo vėl paskambinti Motinos dieną.

MOTINOS DIENĄ!

Suskambo mano mobilusis. Nuojauta kuždėjo, kad tai – detektyvas Barotas. Kai neatsiliepiau, po akimirkos išklausiau tokią žinutę: „Panele Makenzi, norėčiau kuo skubiau su jumis vėl pasimatyti. Mano telefono numeris..."

Išjungiau telefoną, širdis daužėsi kaip pašėlusi. Turiu jo telefono numerį, bet neketinu skambinti, kol nepasimatysiu su Aronu Kleinu.

Penktą valandą vakaro privažiavusi prie Kleino namo Dariene, patekau į tikrą audrą. Kai prie durų paspaudžiau skambutį, man jas atidarė graži, ketvirtą dešimtį baigianti moteris, kuri prisistatė esanti Arono žmona Dženė. Jos veido išraiška man sakė, kad įvyko kažkas baisaus.

Ji palydėjo mane į poilsio kambarį. Ant kilimo tarp išverstų dėžių klūpojo Aronas Kleinas. Įrašai buvo sudėlioti į atskiras krūvas. Jų buvo mažiausiai trys šimtai.

Arono veidas buvo klaikiai išbalęs. Pamatęs mane jis lėtai atsistojo. Pro mane jis pažvelgė į savo žmoną.

– Džene, nė vienos juostos čia nėra. Nė vienos.

– Negali būti, Aronai, – užprotestavo ji. – Kam būtų...

Nutildęs ją jis pažvelgė į mane, jo veido išraiška tapo priešiška.

– Niekada netikėjau, kad mano mama tapo atsitiktinio apiplėšimo auka, – tvirtai pareiškė jis. – Tuo metu atrodė, kad iš

jos namų niekas nedingo, bet tai netiesa. Nėra nė vienos juostos su įrašytomis jūsų brolio pamokomis. Žinau, kad jų buvo bent dvidešimt, dar žinau, kad jam pradingus jos visos tebebuvo. Vienintelis žmogus, kuris galėjo jas paimti, yra jūsų brolis.

– Nesuprantu, – tariau susmukdama į artimiausią krėslą.

– Dabar tikiu, motina buvo nužudyta, kad kažkas galėtų patekti į jos butą. Žudikas paėmė jos buto raktą. Tuo metu nepastebėjau, kad kas nors būtų dingę. Bet vis dėlto kai kas išnešta – dėžė, kurioje buvo juostos su jūsų brolio pamokų įrašais.

– Jūsų motiną užpuolė beveik metams praėjus po Mako dingimo, – priminiau. – Kam jam jų prireikė? Kokia jam iš jų nauda? – Ir staiga supykusi paklausiau: – Kokias užuominas jūs čia laidote?

– Aš nelaidau užuominų, – atšovė Aronas Kleinas. – Tiesiai sakau jums: dabar tikiu, jog jūsų prapuolęs brolis gali būti atsakingas už mano motinos mirtį. Šiose juostose galėjo būti kokia nors inkriminuojanti medžiaga. – Jis mostelėjo į langą. – Visą savaitę ieškoma mergina iš Greničo. Aš jos nepažįstu, bet važiuodamas klausiausi žinių; ji paskambino tėvui ir pažadėjo kitą kartą paskambinti Motinos dieną. Ar tik ne *šią* dieną pasirinko skambinti ir jūsų brolis? Nenuostabu, kad jis perspėjo jus jo neieškoti.

Atsistojau.

– Mano brolis ne žudikas. Jis ne piktadarys. Kai tiesa iškils aikštėn, bus aišku, kad Makas nėra atsakingas nei už jūsų motinos mirtį, nei už Lisės Endrius dingimą.

Išėjau lauk, sėdau į automobilį ir grįžau namo. Buvau taip sukrėsta, kad vairavau nematydama kelio, ir atsipeikėjau tik tada, kai sustojusi priešais namus Satone pamačiau manęs vestibiulyje laukiantį detektyvą Barotą.

30

– Nagi, tėveliuk. Juk tu ant manęs nepyksti. Žinai, kad tave myliu, – Stivas Hoknis meilikaujamai kalbėjo kitoje stalo pusėje sėdinčiam senajam dėdei Derekui Olsenui, kurį iš namų taksi nusivežė vakarienės į Šešiasdešimt penktojoje įsikūrusį restoraną „Shun Lee West". – Mes valgome visame Niujorke skaniausią kinų maistą. Savaitę pavėlavę švenčiame tavo gimtadienį. Gal jį švęsime ištisus metus.

Stivas matė, kad sulaukė norimo atsako. Iš dėdės akių traukėsi pyktis, o lūpos nenoriai ėmė šypsotis. „Turėčiau būti atsargesnis, – priekaištavo sau mintyse Hoknis. – Pamiršau jo gimtadienį. Jau seniai dariau tokią kvailystę."

– Tau pasisekė, kad neišmetu tavęs iš buto ir kad įvairovės dėlei tau nereikia sukti galvos dėl išlaikymo, – be pagiežos sumurmėjo Olsenas. Jis visad stebėdavosi, kokie skirtingi jausmai jį užplūsta matant gražuolį mirusios sesers sūnų. „Tai todėl, kad jis toks panašus į Irmą, – primindavo sau Olsenas. – Tokie patys tamsūs plaukai, didelės rudos akys, tokia pati nuostabi šypsena. Mano kūnas", – galvojo jis atsikąsdamas garuose virto koldūno, kurį jam užsakė Stivas. – Labai skanu, – pagyrė jis. – Tu visą laiką vedžioji mane po tokias gražias vietas. Matyt, per daug pinigų tau duodu.

– Ne per daug, tėveliuk. Tiesiog daug koncertavau. Didysis proveržis jau visai čia pat. Dar manimi didžiuosies. Tik pagalvok – mano grupė bus antrieji „Rolling Stones".

– Girdžiu tai nuo tada, kai tau sukako dvidešimt. Kiek tau dabar metų? Keturiasdešimt dveji?

Hoknis nusišypsojo.

– Trisdešimt šešeri, tu tai žinai.

Olsenas nusijuokė.

– Žinau, žinau. Bet paklausyk manęs: vis dar laikausi nuomonės, kad turi imtis pastatų priežiūros. Hovis kartais tampo man nervus. Jis erzina žmones. Jau būčiau šiandien jį atleidęs, jei Krameriai nebūtų persigalvoję, ačiū Dievui.

– Krameriai? Juk jie niekada neišvažiuos iš Niujorko! Tai jų duktė privertė juos nusipirkti tą namuką Pensilvanijoje, ir pasakysiu kodėl. Ji nenori, kad tėvai dirbtų prižiūrėtojais. Tai kenkia jos įvaizdžiui tarp nuobodų pasipūtėlių draugų.

– Na, Hovis įkalbėjo juos pasilikti, bet turėtum pagalvoti ir daugiau dalyvauti versle.

„Tik ne tai! – pagalvojo Stivas, bet užgniaužė kylantį susierzinimą. – Būk atsargus, – vėl perspėjo save, – būk atsargus. Esu vienintelis jo giminaitis, bet su tokia nuotaikų kaita jis gali viską palikti labdarai arba atriekti didžiąją dalį Hoviui. Šią savaitę jis ant jo pyksta. Kitą kartą jau tvirtins, kad niekas geriau už Hovį netvarko jo verslo reikalų, kad jis jam – kaip tikras sūnus."

Nurijęs kelis kąsnius jis tarė:

– Gerai, tėveliuk, ir aš svarstau, kaip čia tau daugiau padėti. Tik pagalvok, kiek man esi padaręs. Gal kai kitą kartą lankysitės su Hoviu pastatuose, galėčiau ir aš eiti. Tikrai norėčiau.

– Tikrai? – griežtai perklausė Olsenas ir įsmeigė akis sūnėnui į veidą. Likęs patenkintas tuo, ką pamatė, tarė: – Matau, kalbi rimtai.

– Žinoma. Kodėl tave vadinu tėveliuku? Juk nuo dvejų metų man atstoji tėvą.

– Perspėjau tavo motiną, kad netekėtų už to vyro. Jis nebuvo geras. Nedoras, nusikaltėlis. Kai buvai paauglys, bijojau, kad nueisi jo keliais. Ačiū Dievui, kad išsipainiojai. Na, žinoma, ir aš šiek tiek padėjau.

Stivas Hoknis dėkingai nusišypsojo ir įkišęs ranką kišenėn ištraukė mažą dėžutę. Padėjęs ją ant stalo pastūmė dėdės pusėn.

– Sveikinu su gimtadieniu, tėveliuk.

Pamiršęs paskutinį koldūną Olsenas greitai atrišo kaspinėlį, nuplėšė dovanų popierių ir atidarė dėžutę. Tai buvo „Montblanc" parkeris auksine plunksna, ant kurios puikavosi išgraviruoti jo inicialai. Jo veidą nušvietė patenkinta šypsena.

– Iš kur žinojai, kad pamečiau savo gerąjį rašiklį?

– Kai paskutinį kartą mačiau, rašei kažkokia pigena. Nebuvo sunku suprasti.

Padavėjas atnešė lėkštę su mandarinine antimi. Likusią vakarienės dalį Stivas Hoknis apdairiai skyrė atsiminimams apie savo velionę motiną: kaip ji visada kartojusi, kad jos vyresnysis brolis – pats sumaniausias, pats geriausias žmogus, kokį jai yra tekę pažinti.

– Kai mama apsirgo, ji man pasakė norinti tik vieno dalyko – kad būčiau į tave panašus.

Pasakojimą vainikavo sentimentalios ašaros, susikaupusios dėdės akyse.

Po vakarienės Hoknis šūktelėjo taksi, parvežė dėdę namo ir nepaliko jo tol, kol neįvedė buto vidun.

– Užrakink abi spynas, – toks buvo jo perspėjimas, kai abu jausmingai atsiglėbesčiavo. Kai tik išgirdo, kad Olsenas įvykdė paliepimą, jis nulipo laiptais žemyn ir greitu žingsniu nuskubėjo į savo butą už dešimties kvartalų.

Namie jis nuplėšė nuo savęs švarką, kelnes, marškinius su kaklaraiščiu ir įlindo į šiurkštaus audinio kelnes bei sportinį nertinį. „Laikas varyti į SoHo, – tarė sau. – Dieve, galima iš proto išsikraustyti taip ilgai sėdint su tuo seniu."

Jo butas pirmame aukšte turėjo atskirą įėjimą. Išėjęs laukan jis apsidairė – taip elgėsi dažnai – prisiminęs buvusią buto savininkę – vaidybos dėstytoją, kuri buvo nužudyta tiesiog gatvėje vos už vieno kvartalo nuo namų.

„Kiti mano butai buvo tikros skylės, – galvojo jis. – Bet po dėstytojos mirties tėveliukas net džiaugėsi man jį perleidęs. Įtikinau jį, kad žmonės prietaringi. Jis sutiko niekam nenuomoti buto, bent jau kol jos mirtis nenueis nuo laikraščių puslapių. Tai įvyko prieš devynerius metus. Bet kas dabar prisimena? Neketinu šio buto atsisakyti, – prisiekė sau. – Jis kuo puikiausiai tinka mano reikmėms. Be to, čia nėra kamerų, sekančių kiekvieną mano žingsnį.“

31

Detektyvas Barotas turėjo vieną puikią priežastį manęs ieškoti – jam reikėjo raštelio, kurį Makas paliko aukų krepšelyje. Palikau jį tėvo darbo kabinete. Pakviečiau Barotą užeiti, ir jis nusekė paskui mane vidun.

Sąmoningai pasielgiau nemandagiai ir palikau jį vieną stovėti koridoriuje, o pati nuėjau atnešti raštelio. Jis vis dar buvo plastikiniame maišelyje. Ištraukusi dar kartą atidžiai apžiūrėjau. Dešimt žodžių didžiosiomis raidėmis. „DĖDE DEVONAI, PERDUOKITE KAROLINAI, KAD JI MANĘS JOKIU BŪDU NEIEŠKOTŲ."

Iš kur man žinoti, kad tai iš tiesų parašė Makas?

Popieriaus skiautė buvo nelygiai iškirpta iš didesnio lapo. Kai praėjusį pirmadienį pasiūliau jį Barotui, jis nesusidomėjo. Pasakė, kad jį rankose laikė bažnyčios aukų tvarkytojas, mano dėdė, motina ir aš. Neprisimenu, ar minėjau, kad jį rodžiau ir dėdei Eliotui. Ar yra vilties, kad ant jo liko ir Mako pirštų atspaudų?

Įkišau jį atgal į maišelį ir nunešiau Barotui. Jis kalbėjo mobiliuoju telefonu. Pamatęs mane ateinančią koridoriumi, pokalbį baigė. Tikėjausi, kad paėmęs raštelį jis tiesiog išeis, bet jis tarė:

– Panele Makenzi, man reikia su jumis pakalbėti.

„Kad tik išlikčiau rami", – tvardžiausi vesdama jį į svetainę. Staiga pajutau silpnumą keliuose, tad iškart atsisėdau į karalienės Onos stiliaus krėslą su aukštu atlošu galvai – tai buvo mėgstamiausia tėčio vieta šiame kambaryje. Žvilgtelėjau į jo portretą, nutapytą mano motinos užsakymu ir vis dar kabantį virš židinio

atbrailos. Krėslas stovėjo priešais židinį, todėl tėtis juokaudavo, kad sėdėdamas jame jis nieko kita nedaro, tik grožisi savimi. „Dieve, Liv, tu tik pažiūrėk į tą didingai atrodantį šėtoną, – sakydavo jis. – Gal sumokėjai papildomai, kad mane tokį gražų nutapė?“

Sėdėjimas tėčio krėsle teikė man drąsos. Detektyvas Barotas prisėdo ant sofos krašto ir žiūrėjo į mane visiškai šaltu žvilgsniu.

– Panele Makenzi, man ką tik pranešė, kad į biurą iš Darieno Konektikute paskambinęs Aronas Kleinas pranešė įsitikinęs, kad jo motiną prieš devynerius metus nužudė jūsų brolis. Jis tvirtina visada manęs, kad žudikas norėjo kažką rasti jos bute. Dabar jis įsitikinęs, kad tai buvo įrašai su jūsų brolio balsu. Jis sakė, kad jūs nešėte jam perklausyti kažkokią juostą. Jūs ją turite?

Jaučiausi taip, tarsi man į veidą būtų šliūkštelėję ledinio vandens. Žinojau, kaip tas įrašas jam nuskambės. Jis, kaip ir visi kiti prokuratūroje, galvos, kad Makas buvo papuolęs į didžiulę bėdą ir apie tai prisipažino Esterai Klein. Suspaudžiau krėslo ranktūrius.

– Mano tėvas buvo advokatas, kaip ir aš, – atsakiau Barotui, – todėl prieš ką nors sakydama ar duodama ketinu pasikonsultuoti su savo advokatu.

– Panele Makenzi, noriu jums kai ką pasakyti, – tarė jis. – Šeštadienio rytą Lisė Endrius vis dar buvo gyva. Dabar svarbiausia ją rasti, jei dar ne per vėlu. Turbūt girdėjote žinias, kad prieš dvi dienas ji skambino tėvui ir pažadėjo susisiekti su juo kitą Motinos dieną. Greičiausiai sutiksite, kad sunku patikėti, jog tėra sutapimas, kad ji kartoja – o gal *verčiama* kartoti – jūsų brolio *modus operandi*.

– Kad Makas skambina Motinos dieną, jokia paslaptis, – užprotestavau aš. – Ir kiti žmonės apie tai žinojo. Metai po Mako dingimo vienas reporteris parašė apie jį straipsnį ir šį faktą paminėjo. Visa tai galima rasti internete, taip kad gali sužinoti kiekvienas norintis.

– Bet internete nėra informacijos, kad po jūsų brolio vaidybos mokytojos žūties iš jos buto buvo pavogti visi įrašai su jo

balsu. – Barotas atsilošė. Jis nužvelgė mane rūsčiu žvilgsniu. – Panele Makenzi, jeigu toje juostoje, kurią turite, yra kokios nors informacijos, padėsiančios surasti jūsų brolį, vedama padorumo jausmo turėtumėte ją man atiduoti.

– Juostos jums neatiduosiu, – atsakiau. – Bet prisiekiu – joje nėra nieko tokio, kas leistų įtarti, kur galėtų būti Makas. Pasakysiu daugiau. Įrašas tėra minutės trukmės. Makas taria kelis žodžius savo dėstytojai, o paskui ima deklamuoti Šekspyro ištrauką. Tai viskas.

Manau, Barotas manimi patikėjo. Jis linktelėjo.

– Jeigu ką nors iš jo sužinotumėte, – tarė jis, – ar jums pasirodytų, kad kažkas gali padėti jį surasti, tikiuosi, nepamiršite, kad Lisės Endrius gyvybė yra daug svarbiau nei noras apsaugoti brolį.

Kai Barotas išėjo, padariau dalyką, kurį turėjau atlikti nedelsdama – paskambinau Arono Kleino viršininkui Eliotui Volasui – geriausiam tėvo draugui, netikram mano dėdei, mamos gerbėjui – ir prisipažinau sulaužiusi susitarimą paisyti Mako prašymo. Taip užtraukiau broliui įtarimą nužudymu ir pagrobimu.

32

Nikas Demarkas praleido neramų savaitgalį. Jis nenorėjo sau pripažinti, kaip jaudinosi vėl matydamas Karoliną. „Pica ir makaronai“ – taip kadaise mintyse jis vadino vakarienes pas Makenzius Satone.

Visai nemokėjau elgtis, – prisiminė jis. – Nuolatos stebėjau, kokiomis šakutėmis jie valgo, kaip pasikloja servetėles ant kelių. Mano tėvas servetėlę pasikišdavo po smakru. Net nuo pono Makenzio juokų apie darbininkišką jo kilmę man nebūdavo lengviau. Manau, jis buvo labai malonus žmogus, stengęsis, kad toks nerangus idiotas jaustųsi geriau.

O tas susižavėjimas Barbara? Pažvelgęs į praeitį matau, kad tai buvo dar vienas dalykas, kurio pavydėjau Makui.

Bet man rūpėjo visai ne ji.

Man rūpėjo Karolina.

Su ja man visada būdavo gera. Ji ir linksma, ir aštrialiežuvė. Man patiko vakaras, kurį praleidome drauge.

Mako šeima buvo snobiškai ideali. Mylėjau savo gimdytojus, bet troškau, kad tėtis nenešiotų petnešų. Norėjau, kad mama nečiuptų kiekvieno eilinio lankytojo į savo meškos glėbį. Kaip ten sakoma? „Iš pradžių mūsų vaikai mus myli; paaugę mus teisia; kartais jie mums atleidžia“, – ar kažkas panašaus.

Turėtų būti ir kitoks posakis: „Iš pradžių tėvai mus myli, o kai mes užaugame, jie mus teisia. Kartais jie mums atleidžia.“ Bet nedažnai.

Nenorėjau, kad mano tėvai ir toliau laikytų tą mažą restoranėlį. Nesupratau, ką darau, kai paskyriau tėvą vadovauti mano naujajam restoranui. Jis buvo nelaimingas. O ir mama ilgėjosi virtuvės. Jų aukštuomenės sūnus nebeleido jiems būti tuo, kuo jie buvo.

Niką Demarką lydi didžiulė sėkmė, jis išrenkamas mėnesio jaunikiu, jį sekioja merginos, – su kartėliu galvojo jis. – Nikas Demarkas, didysis rizikuotojas. O dabar galbūt jis, Nikas Demarkas, tėra kvailys, nuėjęs kiek per toli.

Lisė Endrius.

Ar kas nors girdėjo, kaip siūliau jai padėti įsitvirtinti pramogų versle? Kameros neužfiksavo, kaip padaviau jai vizitinę kortelę, bet gal kas nors pastebėjo, kad pastūmiau ją prie jos?

33

Antradienio rytą kapitonas Laris Ahornas ir detektyvas Bobas Geiloras – abu sąlygiškai žvalūs po šešių valandų miego – grįžo į apygardos prokuratūros techninę patalpą ir peržiūrėjo vaizdo kamerų įrašus, paimtus iš kitų trijų naktinių klubų, iš kurių dingo jaunos merginos.

Buvo iš naujo peržiūrėtos Emilės Vali, Rozmari Kamings ir Virdžinijos Trent bylos. Naujausiomis technologijomis buvo paryškintos grūdėtos dešimties metų senumo Emilės Vali nuotraukos. Į naktinį klubą „The Scene" įėjusioje studentų grupelėje buvo galima labai aiškiai atpažinti Maką Makenzį ir Niką Demarką.

– Kai pradėjome ieškoti Emilės Vali, visi šie Kolumbijos universiteto jaunuoliai atėjo kartu po to, kai mes susisiekėme su keliais, atsiskaičiusiais kreditine kortele, – balsu mąstė Ahornas. – Už kokio mėnesio po mūsų pokalbio dingo ir kitas jaunuolis – Makenzis. Jei pažvelgtume praeitin, gal turėtume tą dingimą vertinti kaip įtartiną ir susieti su Vali byla?

– Jo nebematyti kitų dviejų klubų vaizdo kamerų įrašuose – iš ten dingo kitos dvi merginos. Na, Kamings dingo po trejų metų, o Trent – prieš ketverius. Per tą laiką jis galėjo labai pasikeisti išoriškai. Jis aktyviai lankė vaidybos užsiėmimus vidurinėje mokykloje *ir* koledže, – pasakė Geiloras.

– Galėčiau prisiekti, kad tas Demarkas – mūsų ieškomas tipas, bet iš vaidybos dėstytojos buto dingę įrašai ir nuoroda į Motinos dieną sviedžia atgal į Mako Makenzio kiemą, – su kartėliu

balse ir veide apibendrino Ahornas. – Bet kaip jam pavyko dešimt metų slapstytis? Iš ko jis gyvena? Kaip jis galėjo nešiotis jos mobilųjį telefoną po Brukliną ir Manhataną, o jo niekas nepastebėjo? Kiekvienas policininkas turi jo, pasendinto, nuotraukas. Ir kur jis laikė Lisę nuo tos akimirkos, kai ji dingo, iki to laiko, kai ji paskambino šeštadienį? Jeigu ji dar gyva, tai kur jis ją dabar slepia?

– Ir ką jis jai *daro*? – karčiai pridūrė Rojus Barotas.

Nė vienas iš kolegų negirdėjo, kaip jis įslinko į patalpą, todėl abu krūptelėjo.

– Turėtum dabar namie miegoti, – tarė Ahornas.

Barotas papurtė galvą.

– Pamiegojau. Bent jau tiek užteko. Klausykit, ką tik užsukau pas technikus. Jie baigė didinti abi Lisės kambario draugės Keitės darytas nuotraukas, tarp jų ir tą, kurią išspausdinome plakate. Ji fotografavo mažiau nei po minutės, kai pykštelėjusi įamžino Andželiną Džouli ir Bradą Pitą su vaikais. Dabar galime įžiūrėti ir tolėliau stovinčių žmonių veidus.

– Tai ką gi tu radai? – sukluso Ahornas.

– Pažiūrėkite į *šią* nuotrauką. Pažįstate tą vyruką iš kairės?

– Juk tai Demarkas! – šūktelėjo Ahornas ir tarsi negalėdamas tuo patikėti pakartojo dar sykį: – Demarkas!

– Visiškai teisingai, – patvirtino Barotas. – Demarkas mums niekada nesakė, kad lankėsi Grenič Vilidže savaitė iki Lisės dingimo ir net stovėjo kitoje gatvės pusėje, kai Keitė ją fotografavo. Dar jis mums tvirtino, kad nevažinėja visureigiu, jis mieliau renkasi mersedesą. Bet nė žodžiu neužsiminė, kad mersedesą vairuoja jo vairuotojas.

Ahornas atsistojo.

– Manau, laikas tą vyruką vėl pasikviesti ir kaip reikiant prispausti, – tarė jis. – Juk jam visai nesudėtinga pasikviesti vairuotoją, kad tas vidury nakties išgabentų Lisę iš jo palėpės buto ir kur nors paslėptų. Mūsų vyrukai randa vis naujų įkalčių prieš jį. Demarkas prisipirko nemažai nekilnojamojo turto turėdamas ne

itin daug pinigų. Finansine prasme jis vaikšto plonu ledu. Jeigu jis netektų licencijos pardavinėti alkoholį tame naujame madingame klube „Woodshed“, jis gali grįžti į tuos laikus, kai Kvinsyje pigioj skylėj pardavinėjo makaronus. – Ahornas žvilgtelėjo į Bobą Geilorą. – Kviesk jį čionai.

– Galvą guldau, kad su juo ateis ir advokatas, – burbtelėjo Barotas. – Nustebau, kai praėjusią savaitę Demarkas pasirodė be jo.

34

Motina žadėjo iš Graikijos grįžti trečiadienį, o mano nerimas vis augo. Išklausęs mano skambučio Eliotas pirmadienio vakarą atvažiavo manęs nuraminti. Ypač paguodė jo supratingumas, kai papasakojau, kad Aronas Kleinas, jo išrinktasis bendrovės „Volasas ir Madisonas" įpėdinis, dabar įtikėjo, kad Makas yra kaltas dėl jo motinos mirties.

– Tai visiška nesąmonė, – užjaučiamai kalbėjo Eliotas. – Aronas pamiršo, kaip pats man tvirtino, kad iš motinos buto niekas neprapuolė. Gerai prisimenu jo žodžius: „Kodėl kažkas turėjo nužudyti mano motiną, paimti jos namų raktus, bet iš buto nieko nepavogti?" Raminau jį, kad motinos žudikas, matyt, buvo apsvaigęs nuo narkotikų ir supanikavo pamatęs ją nebegyvą. Aronas nusiteikęs surasti ką nors, kurį net po šitiek metų galėtų apkaltinti dėl motinos žūties, bet trauk mane velniai, jei jam pavyks tai prikabinti Makui.

Jausmingoje Elioto kalboje neliko nei oficialumo, nei santūrumo. Tėtis būtų kalbėjęs dar smarkiau. Manau, tą akimirką išnyko paskutinės mano dvejonės dėl mamos ir Elioto artumo. Tą pačią akimirką apsisprendžiau nebevadinti jo dėde, o tiesiog Eliotu.

Mudu suvokėme, kad man neišvengiamai teks dalyvauti apklausoje dėl Mako, todėl turėčiau pasisamdyti baudžiamųjų bylų advokatą. „Neleisiu, kad Makas būtų apkaltintas ir nuteistas laikraščiuose, – prisiekė Eliotas. – Pasiklausinėsiu ir surasiu patį geriausią advokatą."

Dar mes priėjome prie vieningos nuomonės, kad mama turi žinoti, kas vyksta.

– Neilgai truks, kol koks sumanus reporteris susies Mako ir tos merginos dingimą dėl nuorodos į Motinos dieną, – nusprendė Eliotas. – Negana to, bijau, kad ir iš detektyvų galima visko laukti: jie gali sąmoningai nutekinti informaciją žiniasklaidai. Todėl neturi atrodyti, tarsi tavo mama nuo jų slėptųsi.

Paskambinęs jai Eliotas švelniai patarė namo grįžti anksčiau. Iki trečiadienio vakaro, kai parskrido mama, viskas įvyko taip, kaip jis pranašavo. Žurnalistai – kaip skalikai užuodę šviežią pėdsaką – iš karto atnaujino trijų jaunų merginų, dingusių iš naktinių klubų, temą, be to, paminėjo, kad Makas su koledžo draugais lankėsi klube „The Scene“, kai prapuolė pirmoji mergina Emilė Vali. Žinoma, laikraščių antraštės skelbė apie ryšį tarp įprastų Mako skambučių ir Lisės Endrius žinutės tėvui.

Mama ir ją tvirtai apkabinęs Eliotas turėjo brautis pro kameras ir mikrofonus, kai juodu atvažiavo į butą Satone. Ji pasisveikino su manimi taip, kaip aš ir tikėjausi, bet vyliausi išvengti. Jos paakiai buvo paburkę nuo verkimo, ji pirmą kartą atrodė nė diena ne jaunesnė nei šešiasdešimt dvejų. Ji tarė man:

– Karolina, juk sutarėme, kad leisime Makui gyventi savo gyvenimą. Dabar dėl tavo kišimosi į ne savo reikalus mano sūnus medžiojamas kaip nusikaltėlis. Eliotas buvo labai malonus ir pakvietė mane pagyventi jo namuose. Mano lagaminai vis dar automobilyje, taigi aš važiuoju. O tu tvarkykis su ta minia gatvėje ir atsiprašyk kaimynų, kad buvo sutrikdyta *jų* ramybė. Prieš išeidama norėčiau paklausyti tą įrašą.

Tylėdama atnešiau juostelę, atsisėdome virtuvėje ir įjungiau. Makas juokauja su dėstytoja: „Ar aš panašus į Lorensą Olivjė arba Tomą Hanksą?“, paskui dramatiškas pokytis balse, kai jis ima deklamuoti Šekspyrą.

Kai išjungiau diktofoną, mamos veidas iš širdgėlos buvo perbalęs.

– Kažkas buvo blogai, – sušnibždėjo ji. – Ir kodėl jis neatėjo pas mane? Nebuvo tokios blogybės, iš kurios nebūčiau jo išpainiojusi. – Tada ji ištiesė ranką. – Duok man tą juostą, Karolina, – tarė ji.

– Mama, negaliu, – atsakiau. – Nenustebčiau, jei dėl šio įrašo gautume teismo šaukimą. Tu manai, kad šis įrašas reiškia, jog Makas buvo papuolęs į bėdą. Kitas paaiškinimas – jis tiesiog deklamuoja paruoštą tekstą. Rytoj iš ryto aš ir Eliotas susitinkame su baudžiamųjų bylų advokatu. Man reikia jos, kad duočiau jam paklausyti.

Netarusi nė žodžio motina nusisuko. Eliotas sušnibždėjo:

– Vėliau tau paskambinsiu, – ir nuskubėjo paskui ją koridoriumi. Kai jie išėjo, dar kartą perklausiau įrašą. „Vaitoju, keikdamas save ir žmones, / Ir į nebylų dangų aš kreipiuos—“

Galbūt Makas vaidino, o gal kalbėjo apie save, – jo žodžiuose susipynė skausmas ir kartėlis. Dabar jie kuo puikiausiai tinka man. Po kelių minučių bute suskambo laidinis telefonas. Kai atsiliepiau: „Klausau“, kažkas netaręs nė žodžio padėjo ragelį.

35

Jis negalėjo atsidžiaugti žiniasklaidos straipsniais apie kitas tris merginas: Emilę, Rozmari ir Virdžiniją. Jis taip gerai jas prisimena. Emilė buvo pirmoji. Dėl jos dingimo spaudoje daug triukšmo nekilo. Kartą ji jau buvo pabėgusi, todėl, kai nepasirodė namuose Trentone, Naujajame Džersyje, net jos tėvai pamanė, kad tai jos pasirinkimas.

Bet kai po trejų metų dingo Rozmari, visi ėmė galvoti – gal ir Emilė buvo pagrobta? O kai prieš ketverius metus prapuolė Virdžinija, žiniasklaida triumfuodama galų gale susiejo visas tris merginas.

Žinoma, tai truko neilgai. Retkarčiais koks nors apie Pulitzerio premiją svajojantis žurnalistas parašydavo apybraižą apie tris merginas, bet nieko nauja apie jas nepranešdavo, ir visuomenė nustojo domėtis šia istorija.

Lisė visus išjudino. „Makai, kur dabar esi?“ – skamba iš kiekvienų lūpų.

Apsivilkęs sportinį kostiumą su gobtuvu, užsidėjęs tamsius akinius jis bėgiojo po Satono kvartalą. Kaip ir tikėjosi, aikštėje buvo pilna televizijos autobusiukų. „Nuostabu, – džiaugėsi jis. – Nuostabu.“ Išsitraukęs mažą metalinę dėžutę iš kišenės spragtelėjęs atidarė ir išėmė Lisės mobilųjį. Kai jis surinks numerį, jie jau galės nustatyti, kad skambinta iš šių vietų. „Bet juk šito ir noriu, tiesa?“ – šypsodamasis paklausė savęs. Surinkęs numerį jis palaukė, o kai išgirdo Karolinos balsą, išjungė telefoną. Paspartinęs žingsnį išnyko judrioje Penkiasdešimt septintosios gatvės pėsčiųjų minioje.

36

Briusas Galbraitas ir jo žmona Barbara Hanover Galbrait kaip įmanydami vengė pokalbio apie Maką Makenzį. Bet galiausiai trečiadienio vakarą, kai vaikai buvo suguldyti ir jie baigė žiūrėti dešimtos valandos žinias, Briusas suprato, kad jam būtina pakalbėti ta tema.

Jiedu sėdėjo bibliotekoje savo erdviame bute Parko aveniu. Kai Briusas išvažiuodavo verslo reikalais, jį visada iš naujo sujaudindavo mintis, koks jis laimingas namuose su šeima. Barbara vilkėjo lengvą šviesiai žalią pižamą, buvo paleidusi šviesius plaukus ant pečių. Jau seniai praėjo laikai, kai jos akivaizdoje jis jausdavosi nerangus, nevikrus, bet jo pasąmonėje vis dar kirbėjo baimė, kad vieną dieną atsibudęs supras tik sapnavęs, kad gyvenimas, kurį jis žinojo, tebuvo iliuzija.

Jis matė, kaip Barbara kasdien jaučia vis didesnę įtampą nuo tada, kai žiniasklaida ėmė sieti Maką su Lisės Endrius, tos merginos iš Konektikuto, dingimu, o paskui ir su vaidybos dėstytojos nužudymu.

Per žinių laidą Briusas su neįveikiamu pavydu stebėjo žmonos veidą, kol ekrane šmėkščiojo Mako nuotraukos. Paspaudęs nuotolinio valdymo pultelio mygtuką jis palaukė, kol užgeso ekranas, ir nutarė – laikas pasikalbėti.

– Barbara, – tarė jis, – ir aš buvau tame klube, kai pradingo pirmoji mergina.

– Žinau. Kaip ir dvidešimt kitų Kolumbijos studentų, tarp jų ir Makas su Niku, – atsakė ji vengdama žiūrėti jam į akis.

– Manęs ieškojo Karolina Makenzi, bet aš jai neperskambinau. Lažinuosi, kad ji ir toliau atkakliai skambinės. Jei policija vėl ims tirti, neišvengiamai būsiu apklaustas ir aš. Juk vis dėlto mudu su Niku buvome Mako kambario draugai.

Jis stebėjo, kaip žmona mėgina sulaikyti ašaras.

– Kur link suki? – drebančiu balsu paklausė ji.

– Manau, turėtum su vaikais nuvažiuoti į Martos Vynuogyną aplankyti savo tėvo. Juk jis išgyveno jau tris infarktus. Visi supras, jei pasakysi, kad jo sveikata silpna.

– O kaipgi mokykla?

– Už tuos pinigus, kuriuos mokame, galime gauti pamokų planą ir privatų mokytoją. Šiaip ar taip, po kelių savaičių mokslo metai baigiasi.

Žmonos veide jis matė netikrumą.

– Barbara, užsiimi privačia praktika drauge su kitais dviem pediatrais, tad savo asmeninį gyvenimą gali kontroliuoti. Manau, dabar tinkamas laikas tą padaryti.

Jis atsistojęs priėjo prie jos ir pasilenkęs pabučiavo į viršugalvį.

– Galėčiau Maką užmušti už tai, kaip jis su tavimi pasielgė.

– Viską pamiršau, Briusai. Tikrai.

„Ne, ne viską, – pamanė jis. – Išmokau su tuo gyventi, bet nė už ką neleisiu jam tavęs vėl įskaudinti.“

37

Trečiadienio vakarą, netrukus po to, kai mama su Eliotu išėjo, paskambino detektyvas Barotas. Maniau, kad blogiau jau negali būti, bet klydau. Barotas ramiai paklausė, ar žinau, kad neseniai mano namuose pasigirdęs skambutis – kai pagalvojau, kad kažkas apsirikęs ne ten paskambino, – buvo iš Lisės Endrius mobiliojo telefono. Buvau tokia sukrėsta, kad prieš ką nors išlemendama mąsčiau visą minutę.

– Tai neįmanoma. – Nutilau norėdama suvokti jo žodžius. – Tai visiškai neįmanoma.

Barotas trumpai aiškiai patikino, kad tai tiesa. Ar aš nemananti, kad brolis mėgina su manimi susisiekti?

– Kai atsiliepiau, tas žmogus iš karto padėjo ragelį. Pagalvojau, kad kažkas apsiriko. Argi nežinote, kad su niekuo nekalbėjau? – piktai užsipuoliau jį.

– Žinome. Taip pat, panele Makenzi, žinome, kad jūsų namų telefono numeris nėra skelbiamas. Nėra abejonės. Jeigu jūsų brolis turi Lisės telefoną ir mėgina su jumis susisiekti, o jūs mums nepadėsite jo surasti, galite tapti labai rimto nusikaltimo bendrininke.

Nieko jam neatsakiau. Tiesiog padėjau ragelį.

Ketvirtadienį maždaug tarp ketvirtos ir septintos ryto nusprendžiau paskambinti Lukui Rivsui ir kuo greičiau su juo susitikti. Man reikia pagalbos žmogaus, kuriuo galiu visiškai pasitikėti ir kuris yra visiškai nešališkas. Studijuodama Mako bylos

medžiagą jau pastebėjau, kad jis tikrai gerai padirbėjo apklausdamas visus, su kuriais mano brolis bendravo. Jis labai aiškiai išsakė savo nuomonę mano tėčiui: „Jūsų sūnaus biografijoje nėra nieko, kas galėjo kelti problemų, dėl kurių jam būtų reikėję bėgti. Neatmesčiau psichinės ligos – gal jis sėkmingai ją nuo visų slėpė."

Mudu su Eliotu vidurdienį susitinkame su Terstonu Karveriu – baudžiamosios teisės advokatu, kurį Eliotas pasamdė atstovauti mūsų interesams. Devintą ryto paskambinau Rivsui. Jis darbe dar nepasirodęs, bet sekretorė pažadėjo, kad jis iš karto paskambins. Akivaizdu, kad ji prisiminė mano pavardę. Po pusės valandos Rivsas paskambino. Kaip mokėdama trumpiau papasakojau, kas nutiko.

– Ar galite su manimi šįryt pasimatyti? – maldaujamai paklausiau jo.

Jis atsakė žemu, melodingu balsu:

– Perstumdysiu savo darbotvarkę. Kur susitinkate su advokatu?

– Parko ir Keturiasdešimt penktosios kampas, – atsakiau. – „MetLife" pastatas.

– Mano telefono numeris nepasikeitė, bet prieš dvejus metus persikrausčiau į kitą biurą. Dabar dirbu Parko ir Trisdešimt devintosios sankirtoje, vos už kelių kvartalų nuo „MetLife". Ar galite ten ateiti pusę vienuoliktos?

Taip, galėčiau. Buvau jau nusipraususi ir apsirengusi. Neprognozuojama gamta pateikė dar vieną audringą dieną. Pamačiusi pro langą, kad žmonės įsisiautę į švarkus, rankas susikišę į kišenes, persirengiau. Lengvą kostiumėlį, kuriuo ketinau pasipuošti, pakeičiau veliūriniu sportiniu kostiumu, su kuriuo atrodžiau greičiau ne kaip teisininkė, o kaip kažkieno sesuo. Negalėčiau pasakyti, kad atrodžiau gražiai. Jis buvo tamsiai pilkas, ir pažiūrėjusi į veidrodį pastebėjau, kad išryškina ratilus po akimis ir neįprastą mano odos blyškumą. Paprastai dieną dažausi nedaug, bet šįkart skyriau laiko ir užsitepiau makiažo pagrindą, brūkštelėjau per akių vokus šešėliais, paskui per skruostus raudoniu ir baigiau

lūpų blizgiu. „Visa išsigražinusi einu ginti brolio“, – pamaniau, bet paskui pati pasibjaurėjau tuo minties kartėliu.

O jei taip ir nebūčiau nuėjusi pas detektyvą Barotą. O jei Mako lagamine nebūčiau radusi juostos su įrašu. Paikos mintys.

Jaučiau, kad ima skaudėti galvą, todėl, nors ir nebuvau alkana, nuėjau į virtuvę, išsiviriau puodelį kavos, pasiskrudinau anglišką akytą bandelę. Nusinešiau viską prie pusryčių stalo ir atsisėdusi gėrėjausi puikiu Rytų upės vaizdu. Dėl smarkaus vėjo upės tėkmė buvo labai stipri, ir aš ėmiau tapatintis su ja. Buvau nešama srovės, kuriai negalėjau priešintis, ji mane plukdys tol, kol sunaikins arba paleis.

Džiaugiausi, kad tas kelias dienas mama praleido Graikijoje, o butas buvo mano. Bet dabar ji kažkur kitur. Niekaip negalėjau patikėti, kad mama Niujorke, bet gyvena ne savo namuose. Kai tik išėjau iš buto, iš karto supratau kodėl. Žiniasklaidos autobusiukai veikė visu pajėgumu, reporteriai apspito mane laukdami pranešimo. „Tas pat jai nutiko praėjusį vakarą“, – pagalvojau.

Buvau paskambinusi durininkui, kad iškviestų man taksi. Nekreipdama dėmesio į mikrofonus įšokau automobilio vidun ir sušukau: „Važiuokite!“ Nenorėjau, kad kas nors išgirstų, kur aš keliauju. Po dvidešimties minučių jau sėdėjau Luko Rivso biuro priimamajame. Lygiai pusę vienuoliktos jis palydėjo įsitempusią porą – spėju, dar vieni jo klientai, – prie laukujų durų ir apsidairęs priėjo prie manęs.

– Panele Makenzi, prašom užeiti.

Prisimenu, kad su juo mačiausi tik kartą, kai prieš dešimt metų jis buvo užsukęs į Satoną; taigi arba jis prisiminė mano veidą, arba spėjo, kad aš Karolina Makenzi, nes laukiamajame daugiau nieko nebuvo.

Lukas Rivsas buvo dar žemesnis, nei aš prisiminiau. Nemanau, kad jo ūgis su batais buvo daugiau nei metras šešiasdešimt du centimetrai. Jo tankūs, šiurkštūs plaukai buvo dažyti sukuriant natūralaus žilimo iliuziją. Veidas aplink burną buvo išvagotas smulkių raukšlių – tai rodė, kad jis užkietėjęs rūkalius. Jo že-

mas, malonus balsas nesiderino su tokiu mažu ūgiu, bet puikiai tiko prie šiltų akių ir nuoširdaus rankos paspaudimo.

Nusekiau paskui jį į kabinetą. Užuot sėdę prie rašomojo stalo, mudu patraukėme prie dviejų kėdžių, sofos ir kavos staliuko.

– Nežinau kaip jūs, panele Makenzi, – tarė jis mostu pakvietęs sėstis ant kėdės, – bet tokiu metu geriu antrą rytinės kavos puodelį. Ką jūs į tai? Ar, kaip mano draugai britai, mieliau išgertumėte puodelį arbatos?

– Juodos kavos neatsisakyčiau, – atsakiau.

– Abu gersime tą patį.

Pravėrusi duris galvą vidun kyštelėjo registratorė.

– Ką gersite, pone Rivsai?

– Du puodelius juodos. Ačiū, Mardže. – Paskui pasisukęs į mane paaiškino: – Šiais politinio korektiškumo laikais mūsų mažoje virtuvėlėje pats pradėjau virti kavą. Mano padėjėjas, sekretorė, registratorė ir buhalterė mane iš ten tikrąja to žodžio prasme išmetė. Jie pasakė, kad mano kava nuėstų net sienų dažus.

Buvau jam tokia dėkinga už pastangas sumažinti įtampą, kad pajutau, kaip akis akimirksniu užplūdo ašaros. Jis apsimetė to nepastebėjęs. Buvau jam minėjusi, kad galiu atsinešti Mako bylos tyrimo medžiagą, bet jis patikino turįs kopiją. Ji jau gulėjo ant kavos stalelio. Jis parodė į ją.

– Supažindinkite mane su naujienomis, Karolina. – Jis nenuleido akių nuo mano veido, kol pasakojau, kad dėl mano kaltės Makas tapo įtariamuoju dviejose bylose – Lisės Endrius ir Esteros Klein.

– O dabar jie galvoja, kad Makas turi Lisės mobilųjį. Na taip, mūsų telefonas oficialiai neskelbiamas, bet jis nesikeitė nuo mano vaikystės. Jį žino šimtai žmonių. – Prikandau lūpą. Ji taip drebėjo, kad nebegalėjau kalbėti. Galvoje šmėstelėjo mintis, kad mama visus šiuos metus nenorėjo niekur eiti iš namų dėl vienos priežasties – kad niekada nepražiopsotų Mako skambučio.

Rivsas manęs klausėsi, o jo veido išraiška rodė tolydžio augantį susirūpinimą.

– Bijau, Karolina, kad jūsų brolis labai tinkamas įtariamasis. Būsiu atviras. Negalėjau suprasti, kodėl dvidešimt vienų jaunuolis, kuriam nieko netrūksta, nusprendė dingti. Jeigu nuoširdžiai, kai pastarosiomis dienomis žiniasklaidos dėmesys jam išaugo, vėl ėmiau vartyti jo bylą ir toliau tirti – iš profesinio smalsumo. Jūsų tėvas atsilygino man dosniai, o aš niekuo negalėjau padėti išnarplioti jūsų brolio dingimo klausimo.

Jis pažvelgė pro mane.

– A, štai ir kava, kurią viriau ne aš. – Jis palaukė, kol puodeliai buvo sustatyti ant stalo, ir kai likome vieni, kalbėjo toliau: – Dabar į šį reikalą žiūriu policininko akimis. Tą naktį, kai dingo pirmoji mergina, jūsų brolis lankėsi klube „The Scene". Kartu buvo du jo kambario draugai ir penkiolika kitų Kolumbijos universiteto studentų. Klubas nedidukas, jame, suprantama, buvo barmenas, keli padavėjai ir maža muzikantų grupė. Šis mano sudarytas lankytojų sąrašas yra pridėtas ir prie jūsų brolio bylos. Policija dabar mano, kad jis gali būti prikišęs nagus prie pirmojo dingimo, taigi svarstykime kaip policijos tyrėjai. Pasitelkus dabartines technologijas darosi vis paprasčiau atsekti žmonių gyvenimus. Didžiuodamasis pasigirsiu, kad šios agentūros techninei sistemai lygių nėra. Atnaujinsime duomenis apie kiekvieną lankytoją, kuris, mūsų žiniomis, lankėsi tame bare prieš dešimt metų, kai visa tai prasidėjo.

Jis gurkštelėjo kavos.

– Nuostabi. Stipri, bet visai nekarti. Puikios rūšies, sutinkate su manimi?

Įdomu, ar tai buvo perspėjimas? Gal jis pajuto mano augantį pyktį Makui ir, reikia pripažinti, mamai?

Jis atsakymo nelaukė.

– Minėjote, kad prižiūrėtojai Krameriai, regis, kažką slepia?

– Nesu tikra, ar slepia, – patikslinau. – Žinau viena – jie atrodė siaubingai išsigandę, tarsi būtų kaltinami kažką žiną apie Mako dingimą.

– Prieš dešimt metų juos apklausiau. Liepsiu savo darbuotojams patikrinti, ar jų gyvenime nenutiko ko nors, ką mums praverstų žinoti. O dabar papasakokite apie Nikolą Demarką. Atskleiskite man visas subtilybes – tiek teigiamas, tiek neigiamas, – kurias pastebėjote.

Norėjau būti objektyvi.

– Akivaizdu, Nikas dešimtmečiu paseno, – tariau. – Na, jis labiau subrendęs. Kai man buvo šešiolika, buvau aistringai jį įsimylėjusi, todėl nežinau, ar mano vertinimas nešališkas. Jis buvo gražus, linksmas, jei pažvelgtume į praeitį, manau, jis su manimi flirtavo, o aš buvau labai jauna ir nusprendžiau, kad jam patinku. Makas perspėjo mane, kad laikyčiausi nuo Niko atokiai, todėl, kai jis dar kelis kartus atėjo vakarienės, pasistengdavau būti kur nors išėjusi su draugais.

– Makas jus perspėjo? – Rivsas kilstelėjo antakį.

– Na, žinote, vyresnysis brolis. Manau, kad nemokėjau slėpti savo jausmų, o Makas pasakė, kad visos merginos įsimyli Niką. Na, galėčiau dar pridurti, kad kai paskutinį sykį su juo mačiausi, jo galva buvo prikimšta planų.

– Ar kalbėjotės su juo apie kitą kambario draugą – Briusą Galbraitą?

– Taip, kalbėjau. Nikas su juo visai nepalaiko ryšių. Jeigu atvirai, manau, jis ne itin mėgsta Briusą. Net vadina jį Vienišiumi. Sakiau jums, kad palikau Briusui žinutę prašydama susitikti, bet jis kol kas nepaskambino.

– Paskambinkite dar kartą. Abejoju, ar Briusas Galbraitas nekreips dėmesio į tokį prašymą dabar, kai jūsų brolis vėl atsidūrė žiniasklaidos dėmesio centre. O aš nedelsdamas pradedu rinkti informaciją apie kitus. Dėl tos nuorodos į Motinos dieną policija jau mėgina susieti Maką su Lisės Endrius dingimu, taip pat su kitomis merginomis. *Dabar* tas skambutis iš Lisės mobiliojo į jūsų namus nepaliks jiems abejonių dėl jo kaltės. Visi įkalčiai veda prie Mako. Vis suku galvą, gal visa tai prasidėjo tą vakarą klube „The Scene" – kelios savaitės iki Mako dingimo.

Kaipmat nusitvėriau tos minties.

– Pone Rivsai, norite pasakyti, kad kažkas sąmoningai mėgina susieti Maką su tuo keturių merginų dingimu?

– Manau, tai įmanoma. Juk pati sakėte, kad prieš kelerius metus laikraštyje pasirodė apybraiža, kurioje buvo parašyta, kad jūsų brolis skambina tik Motinos dieną. Kas žino, gal kažkas šios informacijos nepamiršo, o dabar naudojasi ja, kad atitrauktų įtarimą nuo savęs. Yra visokių tapatybės vagysčių. Pavyzdžiui, kai dingęs asmuo neketina gintis. Lisės pagrobėjas turi jos telefoną. Greičiausiai jis turi ir niekur neskelbtą jūsų namų numerį.

Tokia prielaida turėjo pagrindą. Kai išėjau iš Rivso biuro, pajutau, kad šįkart kreipiausi teisingu adresu – šis žmogus ieškos tiesos be išankstinio nusistatymo, kad Makas tapo žudiku.

38

Lydimas savo advokato Polo Merfio ketvirtadienį popiet Nikas Demarkas vėl pasirodė apygardos prokuratūroje. Šįkart kapitono Ahorno kabinete tvyrojo atvirai priešiška atmosfera. Jokių rankų paspaudimų, jokių padėkos žodžių už tai, kad jis greitai atsiliepė į prašymą kuo skubiau atvykti.

Nikas suko galvą dėl kitų rūpesčių. Ankstyvą antradienio rytą jis sulaukė išsigandusios motinos skambučio – tėvas buvo skubiai nuvežtas į ligoninę dėl skausmų krūtinėje. Nikas nedelsdamas išskrido į Floridą. Kol kas tyrimų rezultatai buvo blogi, todėl gydytojai tėvą laikė ligoninėje, kad užkirstų kelią galimam širdies priepuoliui. Kai Nikas įžengė į palatą, mama puolė jam į glėbį ir įsikniaubė.

– Ak, Nikai, jau galvojau, kad jo netekome, – verkė ji.

Tėvas, vyresnė Niko kopija, gulėjo paramstytas pagalvėmis, išblyškusiu veidu, su deguonies vamzdeliais nosies šnervėse, ant rankos pritvirtinta intravenine lašeline ir atrodė aiškiai nelaimingas.

– Nikai, nekenčiu ligoninių, – vietoj pasisveikinimo pareiškė jis. – Bet gal nėra labai blogai, kad taip nutiko. Vežamas greitosios pagalbos automobiliu galvojau apie dalykus, kuriuos norėčiau tau pasakyti, tik tavo motina man neleistų. Dabar tu juos tikrai išgirsi. Man šešiasdešimt aštuoneri. Dirbu nuo keturiolikos. Pirmą kartą gyvenime jaučiuosi nereikalingas, ir tas man nepatinka.

– Tėti, juk nupirkau tau restoraną, – paprieštaravo Nikas. – Tu pats nusprendei išeiti į pensiją.

– Žinoma, nupirkai restoraną, bet turėjai suprasti – man jis netinka. Jaučiausi ne savo rogėse. Man buvo silpna žiūrėti, kaip taškai pinigus madingiems daiktams ir brangiam maistui. Mačiau, kaip tokie restoranai atsidaro ir žlunga. Padaryk sau paslaugą ir parduok šį restoraną arba bent susek sąsagėlėmis valgiaraščio lapus, kur įrašytos ančių kepenėlės ir ikrai, nes žmonės jų nepageidauja.

– Dominikai, tik nesijaudink, – maldavo motina.

– *Turiu* jaudintis. Privalau atsikratyti tuo sunkumu iš krūtinės, kol negavau infarkto. Mėnesio jaunikis! Bjauru žiūrėti, koks patenkintas atrodei. Galima pamanyti, kad gavai aukščiausią karinį įvertinimą – Kongreso garbės medalį. Pasakysiu tau – baik tas nesąmones.

– Tėveli, girdžiu tave. Tikėsi ar ne, šįkart tavęs klausysiu. Pasakyk, ko tu nori. Ką turėčiau padaryti, kad būtum laimingas?

– Nenoriu žaisti golfo, nenoriu sėdėti prabrangiose valdose ir laukti, kol gausiu golfo kamuoliuku į kaktą, nes mes įsikūrę prie pat šešioliktos duobutės.

– Tėti, visa tai nesunku sutvarkyti. Kas dar?

Nikas vis dar neatsikvošėjo nuo to niekinamo tėvo žvilgsnio.

– Tau trisdešimt dveji. Atsipeikėk. Būk sūnus, kuriuo galėtume didžiuotis. Nustok lakstęs paskui tas merginas, su kuriomis susipažįsti klubuose. Tiesą sakant, traukis iš to klubų verslo! Prisivirsi košės. Susirask mielą merginą. Mudu su tavo motina jau artėjame prie septyniasdešimtmečio. Pragyvenome susituokę penkiolika metų, kol Dievas mums atsiuntė sūnų. Neversk penkiolika metų laukti anūko.

Visi šie žodžiai sukosi Niko galvoje, kai jis su advokatu įsitaisė kietuose, nepatogiuose krėsluose priešais kapitono Ahorno rašomąjį stalą. Detektyvai Barotas ir Geiloras sėdėjo kapitonui iš abiejų pusių.

„Sušaudymo būrys", – pamanė Nikas. Advokato Merfio žvilgsnis bylojo tą patį.

– Pone Demarkai, – pradėjo Ahornas, – jūs mums neminėjote, kad turite ir sedaną „Mercedes 550", kuriuo važinėjate tik su vairuotoju.

Nikas susiraukė.

– Palaukite. Jeigu neklystu, jūs manęs klausėte, kokius automobilius aš vairuoju. Sedano niekada nevairuoju. Aš sėdu tik prie mersedeso nuimamu stogu ir visureigio vairo.

– Jūs nepaminėjote savo vairuotojo.

– Nė nemaniau, kad turėčiau paminėti.

– Mes taip nemanome, pone Demarkai, – atsakė Ahornas. – Ypač dėl to, kad jūsų vairuotojas Benis Sepinis turi ilgą kriminalinę praeitį.

Nė nepažvelgęs į advokatą Nikas jau žinojo, ką šis galvoja: „Ir kodėl mano klientas man to nepasakojo?"

– Beniui penkiasdešimt aštuoneri, – paaiškino Nikas Ahornui. – Vaikystėje neturėjo normalios šeimos, todėl paauglys įsitraukė į gatvės gaują. Septyniolikos buvo pasodintas atlikti bausmės į suaugusiųjų kalėjimą už vagystę, ten praleido penkerius metus. Išėjęs pradėjo dirbti pas mano tėvą. Tai įvyko prieš trisdešimt penkerius metus. Kai prieš penkerius metus mano tėvas išėjo į poilsį, jis pradėjo dirbti man. Benis padorus ir geras žmogus.

– O kodėl jo buvusios žmonos prašymu prieš dešimt metų teismas paskyrė kardomąją priemonę?

– Pirmoji Benio žmona mirė jauna. O antroji mėgino priversti jį perrašyti jų bendrą butą jos vardu. Tas kaltinimas buvo suklastotas; ji atsiėmė pretenzijas tą pačią akimirką, kai gavo butą.

– Aha. Pone Demarkai, ar dažnai dienos metu vaikštinėjate po Grenič Vilidžą?

– Žinoma, ne. Juk esu verslininkas.

– Ar matėte Lisę pirmadienį – savaitė iki jos dingimo?

– Kiek prisimenu, tikrai ne.

– Leiskite jums parodyti jūsų nuotrauką, pone Demarkai. – Ahornas linktelėjo, ir Barotas išdėliojo ant stalo priešais Niką ir Merfį Lisės kambario draugės darytų nuotraukų kopijas.

– Atpažįstate tą vaikiną antrosios nuotraukos fone, pone Demarkai? – paklausė Barotas.

– Žinoma, tai aš, – atšovė Nikas. – Prisimenu tą dieną. Susitikau priešpiečių su nekilnojamojo turto agentu. Domiuosi nekilnojamuoju turtu – ketinu įsigyti nuosavybę netoli tos vietos, kur tiesiami senieji geležinkelio bėgiai. Kai tik prasidės rekonstrukcija, apylinkių nuosavybės kaina šoktelės į padanges. Paskui pastebėjau besiblaškančius paparacus – apsidairęs pamačiau Bradą Pitą ir Andželiną Džouli.

– Kur jūs valgėte priešpiečius?

– Restorane „Casa Florenza", už kampo, visai netoli nuo tos vietos, kur buvo fotografuojama.

– Ir tvirtinate nematęs, kad draugė fotografuoja Lisę Endrius?

– Ne tik tvirtinu, bet nemačiau iš tiesų, – karštai atsakė Nikas.

– Ar turite tų priešpiečių sąskaitą? – Geiloras paklausė taip, tarsi labai nustebtų, jei jis ją turėtų.

– Ne, neturiu. Nekilnojamojo turto brokeris nori parduoti man žemę, todėl mokėjo jis. Jeigu jam pasiseks, uždirbtų komisinių ilgam pakaks jo automobilio degalams.

– O kaip ilgai galėsite pilti degalus į *savo* mašinas, pone Demarkai? – įdūrė Ahornas. – Finansiškai jūs vos laikotės ant kojų, tiesa?

– Kokį ryšį pono Demarko verslo reikalai turi su šia apklausa? – įsiterpė Polas Merfis.

– Gal jokio, – atsakė Ahornas. – O gal labai svarbų. Jeigu valstija nuspręs atimti alkoholio licenciją iš naktinio klubo „Woodshed", nemanau, kad jūsų klientas išsivers ten pardavinėdamas ledinukus. Patikėkite manimi, mes pasistengsime rasti pagrindą, kad licencija būtų atimta, jei tik įtarsime, kad ponas Demarkas slapukauja.

Ahornas kreipėsi į Niką:

– Ar turite niekur neskelbiamą Makenzių buto Satone telefono numerį?

– Jeigu nepasikeitė, esu tikras, kad kažkur turiu. Prisimenu, kad po Rugsėjo vienuoliktosios skambinau poniai Makenzi dėl jos vyro žūties.

– Kaip manote, ar Lisė Endrius nebegyva?

– Tikiuosi, ne. Tai būtų baisu.

– Gal *žinote,* ar ji dar gyva?

– Kokie čia neįtikėtini klausimai?

– Eime iš čia, Nikai, – paragino atsistojęs Merfis.

Ahornas nekreipė į jį dėmesio.

– Pone Demarkai, ar turite jūsų vardu neregistruotą telefoną su išankstinio apmokėjimo kortele? Tokias turi aferistai ir gudručiai.

– Pakaks! Mes daugiau neketiname klausytis jūsų pigaus pramano! – suriko Merfis.

Atrodė, tarsi Laris Ahornas jo negirdi.

– O gal jūsų neramusis vairuotojas tokį turi, ką, pone Demarkai? Jeigu turi, tai gal jis atsiliepė į jūsų siaubingą skambutį, kai paprašėte išvežti Lisę iš jūsų buto palėpėje? Jeigu ji buvo dar gyva, gal jis nutarė ją pasilaikyti savo malonumui? Jeigu taip, ar jis informuoja jus, kaip Lisė laikosi?

Sugniaužęs kumščius Nikas puolė prie durų, bet išgirdo paskutinį Ahorno klausimą:

– Ar jūs ginate savo kambario draugą Maką Makenzį? O gal padedate jo mielajai sesutei apsaugoti jį? Juk turėjote su ja mažą *tête-à-tête* praėjusį penktadienį, tiesa?

39

Išėjusi iš Luko Rivso susitikau su Eliotu Terstono Karverio biure „MetLife“ pastate. Karverį iš karto pažinau: esu mačiusi jį teisme, kol dirbau pas teisėją Huotą. Jis buvo aukštas vyras su didžiule plaukų kupeta – spėju, labai anksti pražilo, nes jam buvo ne daugiau nei penkiasdešimt penkeri.

Po susitikimo su Rivsu jaučiausi tvirčiau ir papasakojau Karveriui apie jo spėjimą. Makas dingęs. Visi žino, kad jis kasmet skambina Motinos dieną. Tas, kas pagrobė Lisę Endrius, mėgino telefono skambučiais mesti įtarimo šešėlį ant Mako.

Eliotas atrodė ir pavargęs, ir labai susirūpinęs; jis nusitvėrė už šios galimybės. Jis papasakojo, kad praėjusį vakarą mano motina buvo tokia susikrimtusi, kad vos įžengusi į jo butą palūžo, verkė, raudojo, tad jis net dabar dėl jos labai nerimauja.

– Tik vakar vakare supratau, kad Olivija visą laiką buvo įsitikinusi, jog Mako galvoje kažkas susijaukė, jeigu jis štai taip dingo, – aiškino jis Karveriui. – O dabar ji mano, jeigu Makas tikrai kaltas dėl visų tų dingimų, jis tiesiog išsikraustęs iš proto ir baigs savo dienas liūdnai – policija jį nušaus.

– Ir dėl to ji kaltina mane, – pridūriau.

– Karolina, juk ji turi *ką nors* kaltinti. Tai truks neilgai. Tikrai neilgai.

Buvai man ir pagalbininkė, ir atrama. Tokius žodžius man ji pasakė praėjusią savaitę, kai Makas paskambino ankstyvą Motinos dienos rytą. Vis dar tikėjau, kad kažkuriuo metu mama su-

pras, kodėl pamėginau padėti tašką šioje Mako dingimo istorijoje. Dabar su ja yra Eliotas, jis jai padeda, ir supratau, kaip esu jam dėkinga už tai. Nesvarbu, kuo visa tai baigsis, šią akimirką sėdėdama dailiai plokštėmis iškaltame Terstono Karverio biure atsikračiau pavydo, kurį jaučiau dėl to, kad veikiausiai Eliotas mamos gyvenime pakeis mano tėvą.

Vėliau tą pačią dieną paskambinau Briusui Galbraitui. Rodos, laukiau visą amžinybę, kol jis nenoromis sutiko priimti mane savo biure penktadienio popietę.

– Bet turiu tau pasakyti, Karolina, – tarė jis, – kad Mako nemačiau ir nieko apie jį negirdėjau nuo tos dienos, kai jis dingo. Nė neįsivaizduoju, ką tikiesi iš manęs sužinoti.

Mane nutvilkė pagieža jo balse, bet vis dėlto susilaikiau jam neišrėžusi žodžių, kurie sukosi man ant liežuvio galo. *Noriu žinoti, kodėl taip nekenti Mako.*

Penktadienį pavakare apsireiškiau Galbraito biure. Jis buvo įsikūręs šešiasdešimt trečiame pastato Amerikos aveniu aukšte, ir iš jo vėrėsi plati miesto panorama. Tokį reginį galėčiau palyginti tik su vaizdu iš Vaivorykštės salės Rokfelerio centre.

Mano prisiminimai apie Briusą buvo migloti. Mama su tėčiu neleido man dalyvauti Mako paieškose, kai anuomet zujo pirmyn ir atgal į jo butą. Jei neklystu, Briusas buvo šviesiaplaukis su berėmiais akiniais ant nosies.

Jo pasisveikinimas buvo ganėtinai nuoširdus; Briusas nusprendė atsisėsti ne į savo įprastą, mano galva, vietą, bet į vieną iš dviejų odinių krėslų, pastatytų iš abiejų stalo pusių. Pirmiausia išreiškė užuojautą dėl to, kad bulvarinė spauda mėgina susieti Maką su Lisės Endrius dingimu.

– Galiu tik įsivaizduoti, kaip tai veikia tavo motiną, – tarė jis. Ir po pauzės pridūrė: – Ir tave, žinoma.

– Briusai, – pradėjau, – vadinasi, gali suprasti, kodėl trokštu ne tik rasti Maką – nežinau, pavyks ar ne, – bet ir panaikinti jam metamus įtarimus dėl tų dingusių moterų.

– Man tai visiškai suprantama, – tarė jis. – Bet reikalas tas, kad Makas, Nikas ir aš tik nuomojome bendrą butą. Makas su Niku buvo artimesni. Kartu vaikščiodavo linksmintis, net į pasimatymus eidavo drauge. Nikas daugybę kartų lankėsi jūsų namuose ir vakarieniavo. Todėl geriau jį, o ne mane klausinėk apie Maką. Gali pasikalbėti su visu Kolumbiją baigusiu kursu, bet aš neturiu ko pridurti.

– O kaip Barbara? – paklausiau. – Kartą ir ji pas mus vakarieniavo. Maniau, kad ji Niko mergina, bet paskui jis prisipažino, kad ji buvo įsimylėjusi Maką, o kai šis dingo, ji ištekėjo už tavęs. Ar kada nors su ja kalbėjai apie Maką? Gal ji žino, kas dėjosi Mako galvoje prieš jam dingstant?

– Žinoma, mudu su Barbara kalbėjomės apie Maką, ypač dabar, kai tiek daug apie jį rašoma spaudoje. Ją labai glumina mintis, kad jis galėjo dalyvauti nusikaltime. Ji sako, kad tai ne tas žmogus, kurį ji pažinojo.

Briuso balsas buvo ramus, bet pastebėjau, kaip jam į skruostus plūstelėjo raudonis. „Jis tikrai nekenčia Mako, – pagalvojau. – Pavydas? Kaip toli tas pavydas galėjo jį nuvesti? Jis toks užsidaręs, toks santūrus, atrodo eilinis žmogus, bet, sprendžiant iš pasiekimų, yra nepaprastai talentingas nekilnojamojo turto magnatas.“ Mano atminty iškilo Mako paveikslas: pritrenkiamai gražus vaikinas, trykštantis nepaprastu humoro jausmu ir žavesiu.

„Prisimenu girdėjusi, kad Makas išstūmė Galbraitą iš geriausių studentų dešimtuko. Galbraito savimeilė patyrė skaudų smūgį, – svarsčiau mintyse. – O kai Makas prapuolė, Barbara, kuri, anot Niko, buvo galvą pametusi dėl mano brolio, ištekėjo už Galbraito tik todėl, kad galėtų įstoti į medicinos mokyklą...“

– Susipažinau su Barbara savo namuose prieš dešimt metų, – pasakiau. – Būčiau dėkinga, jei ji sutiktų su manimi pasikalbėti.

– Bijau, tai neįmanoma, – nukirto Galbraitas. – Jos tėvas labai pasiligojęs. Jis gyvena Martos Vynuogyno saloje. Ji išskrido ten su vaikais praleisti su juo paskutinių gyvenimo savaičių. – Jis atsistojo, ir aš supratau, kad susitikimas baigtas. Jis palydėjo mane iki laukiamojo, kur atsisveikindama ištiesiau jam ranką. Man pro akis neprasprūdo, kaip jis patrynė delną į kelnių klešnę ir nenoriai atsakė rankos paspaudimu. Jo delnas vis tiek buvo drėgnas ir prakaituotas. Prasčiokas brangiu kostiumu vengė žiūrėti į akis.

Prisiminiau, kad Nikas jį pavadino Vienišiumi.

40

Jei ir buvo žmogus, kurio Lilė Kramer nekentė labiau nei Hovardo Oltmano, tai Stivas Hoknis, Dereko Olseno sūnėnas. Štai kodėl Lilė sudrebėjo, kai jis pranešė atvyksiąs penktadienio rytą. Jiedviem su Gusu Hovis pasakė – dabar neprotinga skubėti į Pensilvaniją, tarsi turėtumėte ką slėpti, – ir iš pradžių šį patarimą pora priėmė su dėkingumu. Bet vis dėlto Lilė puikiai žinojo apie nuolat kintančią Olseno draugystę: jis garbindavo tai sūnėną, tai asistentą, todėl ji bijojo, kad Stivas pasirodys vienas.

„Hovis išvykęs kartu su Olsenu, – galvojo ji, – tai Stivas ketina viską perimti." Ji pradžiugo, kad Gusas užlipo laiptais viršun pakeisti kai kurių oro kondicionierių filtrų. Išvalęs laiptus tarp antrojo ir trečiojo aukšto, jis buvo blogos nuotaikos. Vienas koledžo studentas vakar naktį išpylė alų ant laiptų.

– Turbūt tempė visą keturiasdešimties litrų statinaitę, – bambėjo prieš pat Hoknio atvykimą Gusas. – Alus nutekėjo per visus laiptus. Reikėtų priversti juos susitvarkyti.

„Gerai, kad Gusas pastebėjo netvarką, kol dar Hoknio nėra, – džiaugėsi ji. – Jis čia surengtų didelį vaidinimą tikrindamas koridorius, laiptus ir ieškodamas prie ko dar prikibti." Staiga ją apėmė begalinis nuovargis. „Gal vis dėlto būtų visai smagu, jeigu nereikėtų nuolatos dirbti?" Stengdamasi būti mandagi ji pakvietė Hoknį vidun ir paklausė, ar jis norėtų puodelio arbatos. Eidamas pro ją jis nušvito plačia šypsena.

„Nėra abejonės, jis išvaizdus vyras, – galvojo ji. – Ir puikiai tą žino.“ Jis visada apie save labai geros nuomonės, o kai buvo maždaug dvidešimties, Olsenas sumokėjo už jį užstatą ir kelis kartus ištraukė iš bėdos. Jis vos nesėdo už grotų. Dabar jo akys akiplėšiškai žibėjo. Jis atsisakė arbatos, bet įsitaisė ant sofos užmetęs koją ant kojos, o ranką pasidėjęs ant atkaltės.

– Lile, – pradėjo jis. – Mano dėdei praėjusį mėnesį sukako aštuoniasdešimt treji.

– Žinau, – atsakė ji. – Mes išsiuntėme jam atviruką.

– Jūs geresni nei aš, – vėl nusišypsojo Stivas. – Manau, atėjo laikas man perimti didžiąją jo verslo dalį. Juk pažįstate jį. Aišku, jis nepripažįsta, kad yra senas, bet tai jau pastebima. Dar žinau, kad pastaruoju metu Hovis jam labai tampo nervus.

– Mes su Hoviu sutariame, – atsargiai pratarė Lilė.

– Jis vis ieško priekabių, kad jūs atsisakytumėte šio buto, ar ne?

– Regis, jau nebe.

– Jis tikras priekabiautojas. Žinau, kad mano dėdė jūsų paklausys, todėl papasakokite jam, koks bjaurus su jumis būna ir buvo Hovis.

– Kam turėčiau jį trukdyti, juk ne mano reikalas, ką ponas Olsenas mano apie Hovį?

– Nes man reikia jūsų pagalbos, Lile. Regis, jau pamiršote, kad buvau šiame pastate tada, kai Makas Makenzis apkaltino jus pavogus jo laikrodį. O po kelių dienų jis dingo.

Išbalusiomis lūpomis Lilė pralemeno:

– Jis tą laikrodį surado. Ir atsiprašė manęs.

– Ar kas nors girdėjo, kaip jis atsiprašė?

– Nežinau. Na, tiksliau, ne, nemanau.

Hoknis pakilo nuo sofos.

– Lile, dėl atsiprašymo meluojate. Matau iš jūsų akių. Bet nesijaudinkite. Niekam nesakiau apie Mako laikrodį ir nesakysiu. Juk mes nemėgstame Hovio, ar ne, Lile? Beje, pasakysiu dėdei Derekui, kad šis pastatas – tikras jo pasididžiavimas. Ir tai tik dėl judviejų su Gusu darbo.

41

Derekas Olsenas toli gražu nebuvo tik ūmus, aikštingas senis, kaip apie jį manė sūnėnas Stivas ir pastatų priežiūros vadybininkas Hovis. Jis buvo talentingas investuotojas, į nekilnojamąjį turtą strategiškai pasirinktuose daugiabučiuose įdėtus pinigus pavertęs asmeniniu turtu, vertu milijonų dolerių. Dabar jis nutarė, kad atėjo tinkamas laikas pradėti išpardavinėti pastatus.

Penktadienio rytą paskambinęs į bendrovę „Volasas ir Madisonas“ jis šiurkščiai pareikalavo, kad jį sujungtų su Eliotu Volasu. Elioto sekretorė, jau seniai įpratusi prie Olseno elgesio, nekvaršino jam galvos sakydama, kad ponas Volasas pakeliui į labai svarbų susirinkimą. Ji paprašė jo palūkėti, o pati nuskuodė koridoriumi prie lifto paskui Eliotą.

– Skambina Olsenas, – tarė ji.

Irzliai atsidusęs Eliotas grįžo į kabinetą ir pakėlė ragelį.

– Kaip laikotės, Derekai? – draugiškai pasisveikino jis.

– Gerai. Matau, kad jūsų vadinamasis sūnėnas laikosi daug blogiau.

– Kaip žinote, Makas dingo prieš dešimt metų. Absurdas, kad policija dabar mėgina pripaišyti jam kažkokius nusikaltimus. Kuo galėčiau jums padėti?

– Jis ir man sukėlė daugybę rūpesčių, kai dingo iš vieno mano nuomojamo buto. Na, bet dabar skambinu ne dėl to. Praėjusį mėnesį buvo mano gimtadienis. Man sukako aštuoniasdešimt treji. Laikas viską parduoti.

– Jums tą patariu jau penkerius pastaruosius metus.

– Jeigu būčiau pardavęs prieš penkerius metus, ne už tokią kainą kaip dabar. Noriu ateiti pas jus pasikalbėti. Pirmadienį dešimtą tiks?

– Taip, tiks, – šiltai sutiko Eliotas. Supratęs, kad Olsenas baigė pokalbį, jis trenkė ragelį ant telefono aparato. – Reikia pakeisti visos dienos susitikimus, – paliepė sekretorei skubėdamas prie lifto.

Ji nulydėjo viršininką užjaučiamu žvilgsniu. Tame susirinkime bus nuspręsta, kas firmoje perims Arono Kleino pareigas. Mat praleidęs namuose keturias dienas Kleinas telefonu pranešė atsistatydinąs, nes negalįs dirbti petys į petį su žmogumi, kuris yra jo motinos žudiko pusėje.

42

Gregas Endriusas susikūrė planą, kurio ir laikėsi. Po ligoninės iš karto traukdavo namo, ko nors įsimesdavo į burną ir krisdavo į lovą miegoti. Žadintuvas jį pažadindavo pirmą valandą nakties. Antrą nakties jis jau sėdėdavo su alaus bokalu klube „Woodshed“ ir tupėdavo ten iki pat uždarymo. Paskui iš savo automobilio stebėdavo, kaip padavėjai, barmenai ir muzikantai per kelias minutes išeina iš klubo: nė vienas neišeidavo vienas, kaip tvirtino darę ir tą naktį, kai dingo Lisė.

Tris pastarąsias naktis jis pėsčiomis nužingsniuodavo mylią, kuri skyrė klubą ir Lisės butą, sustodamas prie kiekvieno praeivio gatvėje ir klausinėdamas, gal jie netyčia buvo čia tą naktį, kai dingo Lisė, gal matė ją. Visų atsakymai buvo neigiami. Ketvirtą ir penktą naktį jis automobiliu važinėjo po aplinkines gatves – gal kartais ji namo ėjo ne pačiu trumpiausiu keliu.

Šeštadienį paryčiais jis stebėjo, kaip darbuotojai rakina „Woodshed“ duris ir jau ketino dar pasivažinėti po apylinkes, kai staiga pasigirdo beldimas į stiklą. Į jį spoksojo vyras su purvo dryžiais ant veido, susivėlusiais plaukais. Būdamas tikras, kad jis prašys pinigų, Gregas šiek tiek nuleido stiklą.

– Tu jos brolis, – tarė vyras kimiu balsu, jam iš burnos tvoskė alkoholio tvaikas. Gregas instinktyviai atšlijo.

– Taip.

– Mačiau ją. Pažadi, kad gausiu premiją?

– Jeigu padėsi rasti mano seserį, tada taip.

– Užsirašyk mano pavardę.

Gregas iš daiktinės išsitraukė bloknotą.

– Zakas Vintersas. Gyvenu Moto gatvės prieglaudoje.

– Manai matęs mano seserį?

– Taip, tą naktį, kai ji dingo.

– Kodėl iš karto neatėjai?

– Tokiais žmonėmis kaip aš niekas netiki. Jeigu papasakosiu jiems ją matęs, antras jų žingsnis bus toks – jie mane apkaltins jai ką nors padarius. Štai taip būna. – Vintersas nešvaria ranka pasirėmė į mašiną.

– Jeigu tavo informacija padės surasti mano seserį, asmeniškai įteiksiu tau premiją. Ką žinai apie ją?

– Ji buvo paskutinė lankytoja. Patraukė štai šiuo keliu. – Jis mostelėjęs ranka parodė. – Tada prie jos privažiavo didelis visureigis ir sustojo.

Gregas pajuto, kaip viduje viskas apsivertė.

– Ar ją įsodino jėga?

– Jokiu būdu. Girdėjau, kaip vairuotojas šūktelėjo: „Sveika, Lise“, ir ji pati įlipo į visureigį.

– Gal gali apibūdinti mašiną?

– Aišku. Tai buvo juodas mersedesas.

43

Šeštadienio rytą jis išgyveno vieną iš pasikartojančių sąžinės graužimo priepuolių. Jis labai sielojosi dėl to, ką padarė.

„Nemaniau, kad kada nors vėl žudysiu, – galvojo jis. – Aš bijojau. Po pirmos žmogžudystės stengiausi būti geras. Bet paskui tai įvyko dar du kartus. Vis dar mėginau liautis. Bet negalėjau. O paskui *jis* mane privertė dar kartą – ir dar vieną kartą. Tada jau negalėjau sustoti.

Kartais jaučiuosi, kad tuoj jam prisipažinsiu. Tai būtų beprotybė, o aš juk nesu beprotis.

Turiu sumanymą, apie kurį vis galvoju. Jis gana pavojingas, bet juk visada būna pavojinga. Žinau, mane vieną dieną sugaus. Bet neleisiu jiems manęs uždaryti į kalėjimą. Eisiu savo keliu, bet kartu pasiimsiu ir tą, kas pasipainios man ant kelio.

Nuo trečiadienio vakaro nesiliečiau prie telefono. Kitas skambutis numatytas sekmadienį.

Kokia gera mintis.

Paskui surasiu dar ką nors.

Dar ne laikas liautis."

44

Ankstyvą šeštadienio rytą Gregas Endriusas paskambino Lariui Ahornui į mobilųjį: žodžiai pynėsi, kai jis pasakojo, kad vienas tipas matė, kaip tą naktį Lisė lipo į juodą mersedesą visureigį.

– Ji pažinojo vairuotoją, – įtikinėjo Gregas, o jo balsas nuo įtampos ir nuovargio buvo prikimęs. – Jis pašaukė ją vardu, ir ji įsėdo.

Vienuoliktą ar dvyliktą naktį nuo pranešimo apie Lisės dingimą Ahornas miegojo ne ilgiau kaip keturias valandas per parą. Kai suskambo mobilusis, nusikamavęs Laris buvo paniręs į gilų miegą. Dabar mėgindamas išsibudinti jis pažvelgė į laikrodį.

– Gregai, dabar pusė penkių ryto. Kur tu esi?

– Pakeliui į namus. Su manimi sėdi Zakas Vintersas, benamis. Jis girtas. Leisiu jam mano bute išsimiegoti, o paskui atvešiu jį tau. Esu tikras, kad jis nieko daugiau nežino, bet tai pirma patikima informacija. O kaip tas klubo savininkas, kuris buvo pasikvietęs Lisę prisėsti prie savo staliuko? Kokį automobilį jis vairuoja?

„Tą naktį Nikas Demarkas vairavo visureigį, – pamanė Ahornas. – Jis pats sakė važiavęs tuo automobiliu, nes jame sudėtos jo golfo lazdos. Nepamenu, ar minėjo automobilio spalvą." Visiškai atsibudęs jis atsisėdo, išlipo iš lovos ir išėjęs iš miegamojo uždarė paskui save duris.

– Demarkas turi bent tris skirtingus automobilius, – atsargiai pasakė jis. – Na, gal sužinokime, ar jo visureigis yra juodas mer-

sedesas. Regis, jis tikrai juodas. Gregai, mes turėsime patikrinti tą liudininką. Kuo, sakai, jis vardu? Zakas Vintersas?

– Taip.

– Gerai, mes jį patikrinsime. Jeigu vežiesi jį į savo butą, būk atsargus. Jis turbūt alkoholikas.

– Jis toks ir yra. Gal atsibudęs daugiau ką prisimins apie Lisę. *O Dieve!*

– Kas atsitiko, Gregai?

– Lari, aš jau miegu. Vos neatsitrenkiau į taksi, kuris užlindo man prieš pat nosį. Pasimatom apie dešimtą tavo biure.

Spragtelėjimas ausyje reiškė viena – Gregas Endriusas pokalbį baigė.

Prasivėrė miegamojo durys. Lario žmona Šila rišdamasi chalato diržėlį dalykiškai tarė:

– Kol maudysies duše, išvirsiu tau kavos.

Po valandos Laris kartu su Barotu ir Geiloru jau sėdėjo biure.

– Man atrodo įtartina, – numykė Barotas.

Geiloras pritardamas linktelėjo.

– Spėju, jeigu tas tipas – koks ten jo vardas – Zakas Vintersas ir buvo tą naktį netoliese „Woodshed", jis greičiausiai buvo per daug girtas, kad ką nors įžiūrėtų, o ką jau kalbėti, kad išgirstų. Iš bet ko lažinuosi, kad jis tik mėgina kaip nors gauti premiją.

– Ir aš taip sakyčiau, – sutiko Ahornas. – Bet gal vis dėlto patikrinkime jį. Gregas sakė, kad apie dešimtą atveš jį čionai.

Geiloras peržiūrinėjo savo užrašus.

– Kai Demarkas čia lankėsi pirmą kartą, jis tvirtino savo visureigį laikęs garaže po namu, kurio palėpėje yra jo butas, nes kitą rytą ketino į lėktuvą pasiimti savo golfo lazdas. – Jis pažvelgė į Barotą su Ahornu. – Jo visureigis yra juodas mersedesas, – glaustai apibendrino jis.

– Tai gal išėjęs iš klubo jis patraukė į tą garažą, įsėdo į visureigį ir nusprendė grįžti, užkalbinti Lisę? – Ahornas kietai sučiaupė

lūpas. – Manau, laikas paspirginti tą Demarką ir pranešti žiniasklaidai, kad jis – mūsų įtariamasis Lisės byloje.

Barotas atsivertė Makenzio bylą.

– Tik paklausyk, Lari. Kai tėvas atėjo čia pirmą kartą po sūnaus paskelbimo dingusiu, štai kokius jo žodžius tada užrašė mūsų žmonės: „Makui nebuvo jokios priežasties staiga dingti. Jis baigė mokslus būdamas vienas iš dešimties geriausių studentų. Įstojo į Duko teisės mokyklą. Mokslo baigimo proga nupirkęs padovanojau jam mersedesą visureigį. Dar niekada nemačiau tokio susijaudinusio vaikio. Kai jis prapuolė, buvo pravažiuota vos keli šimtai mylių."

– Tai kas? – nesuprato Ahornas.

– Makenzis paliko automobilį garaže.

– Ar paklausei, kokios jis spalvos?

– Juodos. Tiesiog svarstau, ar jis *tebėra* mėgstamiausias Mako automobilis?

– Kas nutiko tam, kurį jam padovanojo tėvas?

– Nežinau. Gal sesuo galėtų mums pasakyti.

– Paskambink jai, – paliepė Ahornas.

– Dar nėra nė šešių, – priminė Geiloras.

– Bet mes jau atsikėlę, ar ne? – įsiterpė Barotas.

– Palaukit. – Ahornas iškėlė ranką. – Rojau, ar paprašei Karolinos Makenzi, kad ji mums perduotų raštelį, kurį brolis paliko aukų krepšelyje?

– Ji man jį kišo prieš dvi savaites, – lyg gindamasis atsakė Barotas. – Bet aš jį grąžinau jai. Tai popieriaus skiautė su dešimčia didžiosiomis raidėmis parašytų žodžių. Pamaniau, nėra vilties ką nors iš jo išpešti. Mes neturime jos brolio pirštų atspaudų. Tą raštelį čiupinėjo mažiausiai vienas bažnyčios patarnautojas, jos dėdė kunigas, ji pati, jos motina.

– Gal ir mažai iš jo naudos, bet aš noriu dėl to raštelio ir juostos, kurios ji mums neatidavė, nusiųsti jai teismo šaukimą. Dabar skambink Karolinai ir klausk, kas nutiko jos brolio automobiliui. Spėju, kad po metų kitų jie jį pardavė.

Barotas tyliai sau pripažino, kad jaučia šiokį tokį malonumą taip anksti žadindamas Karoliną. Pirmadienio vakare ji atsisakė leisti paklausyti ar atiduoti juostą su įrašu – tai vertė manyti, kad ji gina brolį. Jam patiko, kad ji atsiliepė po pirmo signalo; vadinasi, miegojo prastai. „Mes irgi be poilsio", – galvojo jis. Jis kalbėjo trumpai. Iš nustebusios jo veido išraiškos kolegos suprato, kad pokalbis pakrypo netikėta linkme.

Padėjęs ragelį Barotas tarė:

– Ji pasitars su advokatu. Jeigu jis pritars, ji atneš ir juostą, ir raštelį. Girdėjote, patikinau ją, jog advokatas tikrai pritars.

– O kaip brolio visureigis?

– Nepatikėsite. Jis buvo pavogtas iš šeimos namų garažo Satone praėjus kokiems aštuoniems mėnesiams po Mako dingimo.

– Pavogtas! – nustebęs šūktelėjo Geiloras.

– O kiti automobiliai? – pasidomėjo Ahornas.

– Ne. Daugiau nebuvo pavogtas nė vienas automobilis. Garažas nedidelis. Budėjo vienas vaikinas, jis po vidurnakčio būdelėje užmigo. Atsibudo su užmaukšlintu maišu ant galvos, juosta užklijuota burna, o pats prirakintas prie kėdės. Visureigio jau nebebuvo.

Trys vyrai susižvalgė.

– Jeigu Makas pavogė nuosavą visureigį, gali būti, kad jis vis dar juo važinėja, – iškėlė prielaidą Geiloras. – Mano uošvė savo mersedesą vairuoja jau dvidešimt metų.

– O jeigu jis vis dar juo važinėja ir jeigu girtuoklis nemeluoja, lygiai tokia pati galimybė, kad Lisę nusivežė Makenzis, o ne Demarkas, – niūriai išdėstė Laris Ahornas. – Na, gerai, dabar laikas siųsti teismo šaukimus. Gal garsajuostė, kurią Makenzis įrašė su vaidybos dėstytoja, duos mums medžiagos, su kuria galėsime padirbėti?

45

Hovardas Oltmanas puikiai žinojo apie greitai besikeičiančias viršininko simpatijas, bet pirmo signalo, kad šį kartą reikalas rimtas, jis sulaukė šeštadienio rytą, kai ponas Olsenas nėjo su juo pusryčiauti. Jis pastebėjo, kad Olsenas rašo nauju „Montblanc" rašikliu, ir teisingai spėjo, kad tai greičiausiai sūnėno Stivo Hoknio dovana.

„Stivas seniui užkalbinėja dantis, – su kartėliu galvojo Hovardas. – Gali būti, kad Olsenas jam viską paliks. Gavęs valdžią, Stivas pirmiausia atleis mane. Paskui parduos visus tuos daugiabučius ir susižers grynuosius į kišenę."

Pastatas, kuriame jis gyveno Devyniasdešimt ketvirtojoje gatvėje, buvo pats mažiausias iš visų Olsenui priklausančių. Vos keturių aukštų, kiekviename aukšte po du butus. Daugelis nuomininkų čia gyveno jau ne pirmus metus. Jo paties butas buvo vienintelis pirmame aukšte. Negausiai apstatytoje baldais, nepriekaištingai švarioje svetainėje daugiausia vietos užėmė metro penkiasdešimties centimetrų įstrižainės televizorius. Daugelį vakarų Hovardas skirdavo po lygiai laiko dviem savo mėgstamoms veikloms: žiūrėti filmus per televizorių ir bendrauti internetu su draugais iš viso pasaulio. Jam atrodė, kad šie žmonės daug įdomesni nei tie, kuriuos jis sutinka kasdieniame gyvenime.

Jis buvo puikus virėjas, visada pasigamindavo skanią vakarienę, žiūrėdamas filmą valgydavo nuo padėklo ir išgerdavo porą

taurių vyno, paskui išjungdavo televizorių ir įsitaisydavo miegamajame prie kompiuterio.

Hovardui butas patiko – jis jam atiteko kartu su darbu. Patiko ir darbas, o ypač tai, kad dabar jis buvo atsakingas už visus Olseno pastatus. „Aš užsidirbau, – pasakė pats sau. – Gavau šį darbą, nes įrodžiau savo vertę. Galiu bet ką sutaisyti. Galiu pastatyti sieną ir iš vieno kambario padaryti du. Moku pakeisti senus laidus, moku sumeistrauti spintelę. Galiu dažyti, klijuoti tapetus ar gremžti grindis. Štai dėl ko Olsenas vis kėlė man pareigas. Bet kas bus, jeigu jis viską paliks Stivui?"

Šis klausimas vis sukosi jo mintyse. Pirmą kartą jis niekaip negalėjo sutelkti dėmesio į filmą, rodomą per DVD leistuvą. Ką padaryti, kad Olsenas supyktų ant savo sūnėno?

Ir tada jam šovė mintis. Juk jis turi raktus nuo visų butų tame name, kur gyvena Stivas Hoknis. Jis Stivo bute įtaisys kamerą. „Mačiau jį apdujusį nuo narkotikų, visada įtariau, kad jis prekiauja narkotikais, – galvojo Hovardas. – Jeigu galėčiau tai įrodyti, tas reikalas su dėdė jam baigtųsi."

Kraujo balsą nutildyti sunku. Galbūt.

Patenkintas, kad rado galimą gresiančios problemos sprendimą, jis išjungė televizorių ir koridoriumi patraukė į miegamąjį. Išgirdęs pažįstamą įjungto kompiuterio ūžimą nusišypsojo.

Tik dabar pajuto, kaip laukia virtualaus susitikimo su savo draugu Singhu iš Mumbajaus.

46

Penktadienio naktį miegojau blogai, o detektyvo Baroto skambutis šeštą ryto palaidojo viltį dar kelias valandas pasnausti.

Kodėl Barotui staiga taip parūpo, kas nutiko Mako visureigiui? – padėjusi ragelį stebėjausi lipdama iš lovos. Paprastai langą miegamajame palieku atvirą, todėl dabar nužingsniavau jo uždaryti. Virš Rytų upės jau tekėjo saulė ir žadėjo gražią dieną. Nors pūtė šaltokas vėjelis, mačiau, kad šįkart sinoptikai orą nuspėjo teisingai: diena bus saulėta, šilta, oras dieną įšils iki dvidešimt laipsnių šilumos. Nėra abejonės, netrukus šį puikų gegužės rytą žmonės, vakar nesuskubę išvažiuoti į vasarvietes, pradės masiškai traukti iš miesto. Satono gyventojai, neturintys antro namo Hamptonuose, būtinai ką nors turi Keipe, Nantakete, Martos Vynuogyne ar *dar kur.*

Tėtis nenorėdavo prisirišti prie vieno atostogų namo, bet prieš dingstant Makui visada ilsėdavomės rugpjūtį. Man labiausiai patiko atostogos, kai buvau penkiolikos, o tėtis išnuomojo namą Toskanoje, maždaug pusvalandis kelio nuo Florencijos. Tai buvo stebuklingas mėnuo, labiausiai dėl to, kad paskutinį kartą buvome visi kartu.

Mintys grąžino mane į dabartį. Kodėl Barotas klausinėjo apie Mako visureigį?

Mūsų garažas santykinai mažas. Jame stovi tik namo gyventojų automobiliai ir yra dar kokių dešimt laisvų vietų svečiams.

Tėtis visureigį nupirko vos savaitė iki Mako dingimo. Makas laikė mašiną garaže prie savo buto Vest Saide. Bet praėjus dviem savaitėms, kai jis prapuolė, tėtis paėmė atsarginius raktus ir parsivarė visureigį į mūsų garažą. Pamenu, automobilis buvo labai nešvarus, net vairuotojo kilimėlis buvo išteptas purvu – matyt, Makas vairavo prastu oru. Tėtis sumokėjo garažo darbuotojui, kad šis mašiną sutvarkytų. Jis puikiai padirbėjo – taip puikiai, kad nieko nebuvo rasta, kai policininkai galiausiai nusprendė mašinoje patikrinti pirštų atspaudus.

Kai visureigį pavogė, tėtė buvo tikras, kad garažo darbuotojai jį nužiūrėjo ir nuvarė. Jo nuomone, vyrukas, kuris buvo rastas surištas, buvo nusikaltimo bendrininkas, bet jokių įrodymų nebuvo, o jis netrukus išėjo iš darbo.

Kodėl Barotas klausinėjo apie Mako visureigį?

Šį klausimą sau kartojau virdama kavą ir kepdama kiaušinienę. Prie durų gulėjo laikraščiai, valgydama permečiau juos akimis. Bulvarinė spauda vėl rašė apie Lisę Endrius ir spėliojo, ar prie jos dingimo gali būti prisidėjęs Makas. Arono Kleino kaltinimas, neva Makas nužudė jo motiną, kad pavogtų įrašus, tebebuvo karščiausia naujiena. Trečiame puslapyje buvo išspausdinta Mako nuotrauka, kurią jis darė grupės albumui, – kompiuteriu jis buvo dešimčia metų pasendintas. Stengdamasi nepravirkti atidžiai ją tyrinėjau. Mako veidas buvo pilnesnis, kakta aukštesnė, jis šypsojosi dviprasmiška šypsena. Įdomu, ar ir Eliotas užsisakęs šiuos laikraščius? Jeigu taip, ar mama juos jau vartė?

Pažįstu ją – ji primygtinai reikalautų, kad jai parodytume nuotraukas. Prisiminiau Elioto žodžius, kuriuos jis man pasakė Trentono Karverio biure: mama visada tikėjusi, kad Makas pabėgo dėl kažkokio psichinio sutrikimo. Dabar svarsčiau, ar yra tiesos jos žodžiuose. O jeigu ji teisi, ar galėjo Makas pavogti savo automobilį? Ši galimybė atrodė tokia neįtikima, kad net nejučia pradėjau purtyti galvą. „Ne, ne, ne“, – garsiai tariau.

Bet aš su juo kalbėjau prieš dvi savaites. Jis paliko tą raštelį dėdei Devonui. Vienintelis racionalus paaiškinimas – jo elgesys

neracionalus. Motina bijo, kad jis prikišęs nagus prie Lisės Endrius, kad policija jį suseks, ir jeigu jis suimamas priešinsis, bus nušautas. Ar tai pagrįsta? Įmanoma?

Nei mama, nei tėtis, nei aš prieš dingimą nepastebėjome jokių pokyčių Mako elgesyje, bet gal kas nors kitas atkreipė dėmesį. Ponia Kramer? Tvarkydama, skalbdama ji nuolat užeidavo į butą. Atrodė tikrai susinervinusi, kai susitikome. Ar ji įžvelgia manyje grėsmę? Jeigu man pavyktų pakalbėti su ja akis į akį, kol jos vyro nėra šalia, gal pavyktų ką išpešti.

Briusas Galbraitas nekenčia Mako. Kas tarp jųdviejų nutiko, kokia tos neapykantos priežastis? Niko nuomone, Barbara buvo pametusi galvą dėl Mako. Briusas paprasčiausiai pavydi? O gal kažkas įvyko, kad jis pyksta net po dešimties metų?

Minčių srautas nešė mane tolyn, ėmiau svarstyti apie daktarės Barbaros Galbrait kelionę į Martos Vynuogyną aplankyti pasiligojusio tėvo. Įdomu, kiek ji ketina ten viešėti? Prisiminiau, kaip griežtai atkirto Briusas, kai prasitariau, kad norėčiau pasikalbėti su ja. Staiga galvon šovė mintis, kad jis tyčia išsiuntė ją iš miesto, kad sutrukdytų man ar policijai su ja susitikti. Mako byloje ji minima kaip artima draugė.

Sukroviau indus į indaplovę ir nuėjusi į tėčio darbo kambarį įjungiau kompiuterį – nutariau paieškoti Barbaros tėvo adreso ir telefono numerio Martos Vynuogyne. Radau kelias poras su pavarde Hanover: Džudė ir Sidas, Frenkas ir Natali, dar Vynuogyne buvo vienas Ričardas Hanoveris. Žinojau, kad Barbaros motina mirė maždaug tuo metu, kai ji baigė studijas, todėl nusprendusi surizikuoti surinkau Ričardo Hanoverio telefono numerį.

Po pirmo signalo atsiliepė vyriškis. Nebejaunas, bet visai žvalus balsas. Buvau pasiruošusi ir pasakiau tokią kalbą:

– Sveiki, skambiname iš Niujorko, iš įmonės „Kluni gėlės“. Noriu patikslinti Ričardo Hanoverio adresą – ar tai Meiden Pat vienuolika?

– Visiškai teisingai, bet kas man siunčia gėlių? Aš nesergu, nemirštu, nešvenčiu gimtadienio. – Jis kalbėjo nuotaikingai – kaip sveikas žmogus.

– Ak, atsiprašau, turbūt įsivėlė klaida, – greitai tariau. – Gėlės skirtos poniai Džudei Hanover.

– Jokios bėdos. Kitą kartą jos gali būti skirtos man. Geros dienos.

Kai padėjau ragelį, pirmiausia pasidarė gėda. Tapau visiška melage. Antra mintis – daktarė Barbara Galbrait iš Niujorko išvyko visai ne dėl po širdies smūgio pasiligojusio tėvo, o todėl, kad nenorėjo likti Niujorke, kad jos neklausinėtų apie Maką.

Jau žinojau, ką daryti. Palindau po dušu, apsirengiau ir puoliau mesti daiktus į krepšį. Turiu susitikti su Barbara akis į akį. Jeigu mama teisi, ir prieš dešimt metų Makui galvoje kažkas tikrai užsikirto, gal Barbara matė kokių psichinės ligos požymių? Supratau, kad kaip pašėlusi stengiuosi apginti Maką, jeigu jis iš tiesų gyvas, nestabilios psichikos ir žudo žmones.

Paskambinau Eliotui į mobilųjį. Jis garsiai neištarė mano vardo ir tyliu balsu pažadėjo perskambinti, – tai bylojo, kad mama šalia jo.

Kai po pusvalandžio jis man atskambino, negalėjau patikėti tuo, ką išgirdau.

– Tavo detektyvas Barotas atėjo čia ieškodamas tavo motinos, norėjo su ja pasikalbėti. Perspėjau jį, kad turime pasamdę advokatą, bet Olivija jam sušuko kažką panašaus: „Ar jūs nesuprantate, kad mano sūnus išgyvena nervinį sukrėtimą? Ar nesuprantate, kad jis nepakaltinamas? Jis nesuvokia, ką daro."

Man burna taip išdžiūvo, kad pajėgiau tik šnibždėti.

– O ką atsakė Barotas?

– Jis pakartojo tavo motinos žodžius, kad ji mananti, jog Makas gali būti psichinis ligonis.

– O kur mama dabar?

– Karolina, jai kilo tokia isterija, kad iškviečiau gydytoją. Jis suleido jai vaistų, bet mano, kad ją reikėtų stebėti kelias dienas. Vežu ją į tokią nuostabią sanatoriją Konektikute, ten ji galės kiek pailsėti ir – ak, ją konsultuos psichiatras.

– Kur tai yra? – paklausiau. – Atvažiuosiu pas jus.

– Sedžviko dvaras Dariene. Karolina, nevažiuok. Olivija nenori tavęs matyti. Jai bus dar blogiau, jeigu primygtinai prašysi su ja pasimatyti. Ji mano, kad išdavei Maką. Pažadu ja pasirūpinti, paskambinsiu tau iš karto, kai ji ten įsikurs.

Nieko kita neliko kaip sutikti. Makui negali būti nieko blogiau už mamą, sakančią policijai, kad jis pamišęs. Baigusi pokalbį nuėjau į miegamąjį, įjungiau garsajuostę su Mako įrašu ir ėmiau studijuoti raštelį, kuriame spausdintomis raidėmis jis parašė dėdei Devonui dešimt žodžių: „DĖDE DEVONAI, PERDUOKITE KAROLINAI, KAD JI MANĘS JOKIU BŪDU NEIEŠKOTŲ." Klausiausi jo balso: „Kai žiauriai engiamas lemties kraupios, / Vaitoju, keikdamas save ir žmones, / Ir į nebylų dangų aš kreipiuos—"

Jau galėjau įsivaizduoti Baroto reakciją, kai jam po motinos žodžių į rankas papuls šis raštelis ir įrašas. Skendėjau mintyse, bet paskambinęs durininkas pranešė, kad detektyvas Geiloras jau pakeliui.

– Atsiprašau, panele Karolina, jis neleido man pranešti. Jis parodė teismo šaukimą ir sakė turįs įteikti.

Kol nesuskambo durų skambutis, čiupau mobilųjį ir surinkau mūsų baudžiamųjų bylų advokato Terstono Karverio numerį. Jis pakartojo man tai, ką sakė biure: aš negaliu atsisakyti daryti tai, kas nurodyta šaukime.

Kai atidariau duris detektyvui Geilorui, jis šaltai ir dalykiškai įteikė man teismo šaukimą. Jame buvo reikalaujama Mako raštelio, kurį jis paliko aukų krepšelyje, ir Mako lagamine rastos garsajuostės. Drebėdama iš pykčio beveik nusviedžiau juos detektyvui. Ramino tik viena mintis – pasidariau jų kopijas.

Kai jis išėjo, susmukau į artimiausią krėslą ir mintyse be paliovos kartojau: „Vaitoju keikdamas save ir žmones..." Galiausiai atsistojau, nuėjau į miegamąjį ir ištuštinau krepšį, kurį buvau pradėjusi krautis. Akivaizdu, kad reikia atsisakyti minties vykti į Martos Vynuogyną. Buvau tokia susimąsčiusi, koks turėtų būti kitas logiškas mano žingsnis, kad ne iš karto supratau, jog skam-

ba mobilusis. Nuskubėjau atsiliepti. Skambino Nikas, jis jau ketino palikti žinutę.

– Aš čia, – sušukau.

– Gerai. Nes žinutė nuskambėtų labai painiai. Karolina, – dalykiškai tarė jis, – manau, turėtum žinoti, kad mane ką tik paskelbė įtariamuoju Lisės Endrius byloje. Pavartęs laikraščius matau ir kitą policininkų teoriją: neva Makas siautėja ir žudo žmones. Dar turiu tau pasakyti, kad ketvirtadienį vėl lankiausi prokuratūroje, ir jie netgi iškėlė mintį, kad mudu drauge dangstome Maką.

Jis man neleido išsižioti ir bėrė žodžius toliau:

– Šįryt antrą kartą šią savaitę skrendu į Floridą. Mano tėvas ligoninėje. Vakar jį ištiko nestiprus širdies smūgis. Rytoj planuoju grįžti. Jeigu nebus jokio reikalo pasilikti Floridoje, gal galime rytoj vakare pavakarieniauti? – O paskui dar pridūrė: – Buvo labai smagu su tavimi pasimatyti, Karolina. Dabar pradedu suprasti, kodėl taip laukdavau tų kvietimų į jūsų namus vakarieniauti, ir kad vakarienės būdavo visai kitokios, kai nedalyvaudavo mažoji Mako sesutė.

Atsakiau, kad labai tikiuosi, jog jo tėvas greitai pasveiks, dar pridūriau, kad rytojaus vakaras tiks. Dar kelias akimirkas laikiau prispaudusi prie ausies telefoną, nors Nikas jau buvo padėjęs ragelį. Mano galvoje nuo prieštaringų jausmų tvyrojo sumaištis. Pirma, prisipažinau sau, kad taip niekada ir nepasveikau nuo meilės jam, kad visą savaitę man ausyse skambėjo jo balsas, prisiminiau šilumą, kurią jutau sėdėdama su juo prie stalo aną vakarą.

Antra, kilo klausimas, gal Nikas žaidžia su manimi katę ir pelę. Prokuratūra ką tik paskelbė jį įtariamuoju Lisės Endrius byloje. Žinojau, kad tai labai rimta, beveik prilygsta kaltinimui. Bet policija taip pat mano, kad jis galbūt padeda man dangstyti Maką. Nikas neskambino man visą savaitę, nors Mako vardas nesitraukė nuo laikraščių antraščių. Per vakarienę jis nerodė nė mažiausio pritarimo mano baimei, kad Makui iš tiesų reikia pagalbos.

Ar tikrai Nikas paskelbtas įtariamuoju? O gal šią priemonę jam pasiūlė policija, kad nuginkluotų mane? Buvęs artimas Mako, dabar virtusio nusikaltėliu, kambario draugas Nikas galbūt tikisi pasinaudoti savo įtaka, kad įtikintų mane įduoti Maką policijai, jeigu jis vėl su manimi susisiektų?

Papurčiau galvą tarsi norėdama atsikratyti visų šių klausimų, bet jie nuo manęs neatstojo.

Dar blogiau – atsakymo į juos nežinojau.

47

Daktaras Deividas Endriusas nebeišeidavo iš savo namų Greniče nuo tada, kai sulaukė Lisės skambučio. Nemiegojęs, sulysęs šešėlis vyro, koks jis buvo iki dukters dingimo, budėjo prie telefono ir čiupdavo ragelį po pirmo signalo kaskart jam suskambėjus. Jis iš kambario į kambarį vaikščiojo su nešiojamu rageliu. O naktį eidamas miegoti padėdavo ragelį ant pagalvės šalia savęs.

Kai sulaukdavo kokio nors skambučio, tuoj pat baigdavo pokalbį sakydamas, kad nori palikti laisvą liniją, jei kartais skambintų Lisė.

Namų šeimininkė, dirbanti jam jau dvidešimt metų ir paprastai išeinanti po pietų, dabar likdavo su juo iki vakaro ir mėgindavo įsiūlyti daktarui ką nors suvalgyti: bent dubenėlį sriubos ar puodelį kavos su sumuštiniu. Visiems draugams jis aiškiai pasakė, kad nenori užimti linijos, be to, liepė jo nelankyti.

– Man taip geriau – tada nesijaučiu įsipareigojęs palaikyti pokalbį, – aiškino jis.

Šeštadienio rytą Gregas atvežė Zaką Vintersą į Lario Ahorno biurą, bet sėdėdamas ir klausydamas, kaip Ahornas apklausia Zaką, jis matė, kaip istorija apie Lisę, įsėdusią į juodą mersedesą visureigį, pradeda išsinarplioti. Zakas tvirtino, kad jis trainiojosi po tą kvartalą kokį pusvalandį, bet visi klubo darbuotojai, iš-

ėję paskui Lisę vos po kelių minučių, prisiekė jo gatvėje nematę. Tada jis prisipažino nuolat geriąs ir vieną kartą buvęs išmestas iš klubo „Woodshed", kai mėgino iš lankytojų kaulyti išmaldos. Jis prisipažino, kad už išmetimą pyko ant klubo šeimininko Niko Demarko, ir žinojo, kad šis turi juodą mersedesą visureigį.

Po užsitęsusios apklausos Gregas nuvežė Zaką į tą vietą, kurioje jį sutiko. Nusikamavęs Gregas grįžo namo ir kritęs į lovą išmiegojo iki sekmadienio devintos ryto. O tada prašviesėjusia galva ir pailsėjęs nusimaudė po dušu, apsirengė ir išvažiavo į Greničą.

Jį pritrenkė, kaip pasikeitė tėvas per savaitę. Namuose buvo ir tėvo buto tvarkytoja Anė Poters – anksčiau ji niekada neateidavo sekmadieniais.

– Jis nieko nevalgo, – sušnibždėjo ji. – Jau vienuolikta, o jis nuo vakar nė kąsnelio burnoj neturėjo.

– Ar nepagamintumėte mums abiem pusryčių, Ane? – paprašė Gregas. – Pažiūrėsiu, ką galiu padaryti.

Pasisveikinęs su juo, tėvas tučtuojau grįžo į minkštą krėslą svetainėje, kad nešiojamas telefonas būtų pasiekiamas. Gregas atėjo į svetainę ir įsitaisė ant kėdės, stovinčios arčiausiai prie krėslo.

– Tėti, vaikščiojau po gatves ieškodamas Lisės. Taip daugiau daryti negaliu, o tu nebegali *šitaip* elgtis! Tokiu elgesiu mes Lisei nepadėsime, o save tikrai sunaikinsime. Buvau prokuratūroje. Laris Ahornas ir jo žmonės daro viską, kad ją rastų. Noriu, kad su manim ko nors užkąstum, o paskui eisime pasivaikščioti. Diena labai graži. – Jis atsistojo ir pasilenkęs apkabino tėvą. – Tu žinai, kad aš teisus.

Daktaras Deividas Endriusas linktelėjo, bet jo veidas virpėjo. Gregas vėl jį apkabino.

– Tėti, žinau. Žinau. Nagi, eime, palik telefoną čia. Jeigu suskambės, atsiliepsime.

Gregas pralinksmėjo pamatęs, kad tėvas suvalgė pusę porcijos Anės iškeptos kiaušinienės su kumpiu. Gregas kramsnojo

skrebučio riekutę ir gėrė antrą puodelį kavos, kai suskambo telefonas. Tėvas pašoko nuo stalo, bet nespėjo pakelti ragelio, todėl įsijungė atsakiklis.

Be jokios abejonės, tai buvo Lisė.

– Tėti, tėti, – dejavo ji, – padėk man. Prašau, tėti. Jis sako, kad nužudys mane.

Kai Lisė pradėjo raudoti, žinutė baigėsi.

Daktaras Deividas Endriusas čiupo telefono ragelį, bet jame buvo girdėti tik pypsėjimas. Jo keliai sulinko, Gregas laiku spėjo jį sugriebti ir pasodinti į krėslą. Kol Gregas tikrino tėvo pulsą, vėl suskambo telefonas.

– Gregai, juk tai buvo Lisė, ar ne?

Gregas spustelėjo mikrofono mygtuką – kad pokalbį girdėtų ir tėvas.

– Jokios abejonės, Lari. Ir tu tą žinai.

– Gregai, ji dar gyva, ir mes tikrai ją surasime. Prisiekiu tau.

Daktaras Deividas Endriusas pagriebė ragelį. Kimiu balsu jis suriko:

– Turi ją rasti, Lari! Juk girdėjai, ką ji sakė! Kad ir kas ją pagrobė, tikrai nužudys! Dėl Dievo meilės. Rask ją, kol dar ne vėlu!

48

Nuovargis kaipmat išgaravo, kai Laris Ahornas operatyviniame skyriuje paleido įrašą su Lisės maldavimu padėti.

– Paskambino pusę dvylikos, lygiai prieš valandą, – pranešė jis. – Skambinta iš Manhatano vidurio. Tiesa, įmanoma, kad pagrobėjas įrašė jos balsą ir kiekvieną kartą leidžia jį iš skirtingų vietų.

– Jeigu taip, ji gali būti jau nužudyta, – burbtelėjo Barotas.

– Vis dėlto tolesnį tyrimą vykdysime vadovaudamiesi prielaida, kad ji gyva, – nukirto Ahornas. – Nėra abejonės, kad tas, kuris ją laiko, pats yra ant trumpo pavadžio. Jis nori dėmesio. Jau kalbėjau su kriminalistikos psichologu daktaru Lou. Jo nuomone, tam vyrukui labai patinka antraštės, jis mėgsta klausytis Gretos van Susteren ir Nensės Greis žinių. Greičiausiai jis tikisi triukšmo, kai pranešime, kad Lisė dar kartą paskambino tėvui ir paliko jam žinutę.

Nebegalėdamas tverti Laris atsistojo ir pabarbeno pirštais į stalą.

– Bijau net pagalvoti, bet tą dalyką turime turėti galvoje. Kokias penkias, na, gal septynias dienas pranešimas, kad Lisė skambino, išsilaikys pirmuosiuose laikraščių puslapiuose, bet jeigu daugiau jokios informacijos nebus, dėmesio sumažės.

Ahorno kabinete trumpam pasitarimui susigrūdo visi detektyvai ir rūškanais veidais išklausė jo informacijos.

– Lisė nuėjo į tą klubą pirmadienio naktį ir dingo. Po šešių dienų gavome jos žinutę su pažadu paskambinti ateinančių metų

Motinos dieną. Po savaitės dar vienas skambutis. Mūsų daktaro Lou nuomone, grobikas gali nebelaukti dar vienos savaitės, kad vėl papultų į antraštes.

– Visa tai krečia tas Makenzis, – pareiškė Rojus Barotas. – Būtumėt matę jo motiną, kai vakar nuėjau su ja susitikti į jos gerbėjo butą.

– Gerbėjo? – sušuko Ahornas.

– Elioto Volaso, stambaus investicijų bankininko. Aronas Kleinas, vaidybos dėstytojos sūnus, dirbo jo bendrovėje keturiolika metų. Kleinas man papasakojo, kad juodu tapo itin artimi po jo motinos žūties. Volasas kraustėsi iš proto dėl prieš metus dingusio Makenzio, taigi juos siejo bendri dalykai. Mako Makenzio tėvas kariavo Vietname kartu su Volasu, nuo tada jie visą gyvenimą liko draugais. Kleino nuomone, Volasas visada buvo įsimylėjęs Oliviją Makenzi.

– Ar ji gyvena kartu su juo? – pasidomėjo Ahornas.

– Gal ne visai taip. Dėl visų tų aplink Satoną susispietusių žurnalistų ji apsistojo pas jį. Kleinas tvirtina nenustebsiantis, jei ji ištekėtų už Volaso. Volasas paskubėjo ją išvežti į privačią psichiatrijos kliniką, tad ji nebegali mums ir toliau tvirtinti, kad jos sūnus pamišęs.

– Ar gali būti, kad ji palaiko ryšį su sūnumi?

Barotas patraukė pečiais.

– Sakyčiau, jei Makas palaikytų su kuo ryšį, tai tik su seserimi.

– Gerai. – Ahornas pasisukęs kreipėsi į visus detektyvus. – Tarkime, kad už viso šito stovi Demarkas. Noriu, kad jį sektumėte dvidešimt keturias valandas per parą, septynias dienas per savaitę. Noriu, kad ir Karolina Makenzi būtų sekama. Pasiklausysime visų telefoninių pokalbių, kurių dar neklausėme. Prisijunkite prie Makenzi telefono Tompsono ir Satono butuose, prie jos mobiliojo ir prie visų Demarko telefonų – kad ir kur jis dirba ar gyvena.

– Lari, turiu dar vieną mintį, – prabilo Bobas Geiloras. – Zakas Vintersas gal ir girtuoklis, bet, manau, jis tikrai kažką tą naktį

matė. Jis trinasi prie įėjimų. Tai, kad jo nematė nei „Woodshed“ baro padavėjai, nei grupės nariai, dar nieko neįrodo. Esu tikras, kad būdamas čia jis kažko nepasakė.

– Eik ir pasikalbėk su juo, – įsakė Ahornas. – Regis, jis gyvena prieglaudoje Moto gatvėje, ar ne?

– Kartais, bet kai oras geras, jis susideda savo daiktus į skalbinių dėžę ir miega lauke.

Ahornas linktelėjo.

– Gerai. Mums padės ir FTB, bet noriu, kad nepamirštumėte vieno dalyko: Lisę pažįstu nuo tada, kai jai buvo šešeri. Noriu ją surasti, noriu, kad ją surastume *mes*.

49

Norėdama išvengti žurnalistų, sekmadienio rytą išsmukau pro tarnybines duris ir ilgai vaikščiojau paupiu. Po Elioto skambučio apie mamą jaučiausi lyg išplakta rimbu, mane pykino ramybės neduodančios abejonės dėl Niko – ir, reikia pripažinti, dėl Mako.

Diena pateisino viltis – buvo šilta, pūtė švelnus vėjelis. Rytų upės tėkmė, dažnai tokia stipri, atrodė švelni kaip saulės spinduliai. Upe plaukiojo valtys – jų nebuvo labai daug, bet jos papildė peizažą. Myliu Niujorką. Dieve, padėk man, bet aš myliu netgi tą ryškų įkyriai šviečiantį „Pepsi-Cola" ženklą kitoje upės pusėje, Long Ailande.

Po trijų valandų pasivaikščiojimo jaučiausi ir fiziškai, ir protiškai išsekusi. Grįžusi į butą Satone, nusirengiau, nusimaudžiau ir atsiguliau į lovą. Miegojau visą popietę: atsibudau šeštą prašviesėjusia galva ir pajėgi įveikti sunkumus. Apsirengiau kasdieniškai – mėlynai ir baltai dryžuotais marškiniais bei baltais džinsais. Man visai nesvarbu, jei Nikas pasirodys su kostiumu ir kaklaraiščiu. Nenorėjau, kad atrodytų, tarsi mažoji Karolina pasipuošė į pasimatymą.

Nikas atvažiavo lygiai septintą. Jis vilkėjo sportinius marškinius, mūvėjo rusvai žalsvas kelnes. Norėjau eiti pro duris, bet pirmieji jo žodžiai buvo tokie:

– Karolina, man tikrai reikia su tavimi pasikalbėti, ir būtų geriausia, jei tai padarytume čia.

Nusekiau paskui jį į biblioteką. „Biblioteka“ skamba įspūdingai, bet iš tiesų tai tėra kambarys su knygų lentynomis, patogiais krėslais ir sienų plokštėmis, kuriose įmontuotas baras. Nikas nuėjo tiesiai prie jo, įsipylė škotiško viskio su ledu, o man nė neklausęs įpylė taurę baltojo vyno su pora ledo kubelių.

– Šitai gėrei praėjusią savaitę. Kažkur skaičiau, kad Vindzoro hercogienė deda ledo į šampaną, – tarė paduodamas man taurę.

– O aš skaičiau, kad Vindzoro hercogas mėgsta gryną viskį, – atšoviau.

– Nenuostabu, juk buvo ją vedęs. – Jis man šyptelėjo. – Žinoma, juokauju. Nė neįsivaizduoju, kokia ji.

Prisėdau ant sofos krašto. Jis pasirinko vieną iš krėslų ir apsuko jį.

– Prisimenu, man šie krėslai patiko, – atsiduso jis. – Pažadėjau sau, kad jeigu praturtėsiu, turėsiu bent vieną tokį.

– Ir?

– Niekada neturėjau laiko apie tai pagalvoti. Kai pradėjau uždirbti ir įsigijau butą, pasamdžiau interjero dizainerę. Ji sukūrė vesterno stilių. Kai pamačiau įrengtą butą, pasijutau kaip Rojus Rodžersas.

Atidžiai tyrinėjau jį: pastebėjau, kad žili plaukai aplink smilkinius daug ryškesni, nei man pasirodė. Po akimis atsirado maišeliai, o susirūpinimo išraiška, kurią pastebėjau praėjusią savaitę, dabar virto giliu nerimu. Jis vakar skrido į Floridą, nes jo tėvas patyrė širdies smūgį. Pasidomėjau, kokia tėvo sveikata.

– Visai nebloga. Širdies smūgis buvo nestiprus. Po poros dienų jį išleis.

Paskui Nikas pažvelgė tiesiai man į akis.

– Karolina, kaip manai – Makas gyvas? Jeigu jis gyvas, ar jis galėtų daryti tokius dalykus, dėl kurių policija jį įtaria?

Man ant liežuvio galo jau sukosi nuoširdus atsakymas – kad nebežinau, – bet laiku susiturėjau.

– Kodėl, velniai griebtų, to klausi? Žinoma, ne. – Vyliausi, kad mano atsakyme buvo girdėti pasipiktinimas.

– Karolina, nežiūrėk į mane šitaip. Ar nesupranti, kad Makas buvo mano geriausias draugas? Niekaip negaliu suvokti, kodėl jis nusprendė dingti. O dabar svarstau, ar jo galvoje galėjo vykti kažkas tokio, ko mes tuo metu nepastebėjome.

– Tu nerimauji dėl Mako ar dėl savęs, Nikai? – tiesiai paklausiau.

– Į šį klausimą neatsakysiu. Karolina, maldauju tavęs vieno: jeigu jis su tavimi susisiektų arba tau paskambintų, nemanyk, kad darai jam gera tai slėpdama. Ar girdėjai naujieną – Lisė Endrius šįryt paskambino tėvui? – Jis žvelgė į mane viltingai.

Akimirką buvau per daug sutrikusi, kad ką nors pasakyčiau, bet paskui šiaip taip išspaudžiau, kad visą dieną nebuvau įsijungusi nei radijo, nei televizoriaus. Kai Nikas papasakojo, mano galvoje ėmė suktis Baroto teorija, kad Makas pavogė savo automobilį. Keista, bet prisiminiau, kad kai buvau penkerių ar šešerių, Makui iš nosies netikėtai pasipylė kraujas. Namuose buvo tėtis, jis čiupo nuo vonios kambario kabyklos monograma papuoštą rankšluostį, kad sustabdytų kraują. Tuo metu pas mus dirbo tokia pagyvenusi namų šeimininkė, tiesiog dievinusi Maką. Ji buvo labai nepatenkinta ir vis mėgino iš tėčio rankų ištraukti rankšluostį.

– Juk tai gerieji, parodomieji rankšluosčiai, – klykė ji.

Tėtis smagiai prisimindavo šią istoriją, bet visada pridurdavo:

– Vargšė ponia Anderson labai jaudinosi dėl Mako, bet prašmatnių rankšluosčių nenorėjo leisti naudoti. Pasakiau jai, kad ant rankšluosčių išsiuvinėti mūsų vardai, taigi Makas gali juos gadinti, jeigu nori!

Galėjau įsivaizduoti Maką vagiantį nuosavą automobilį, bet niekaip nemačiau jo Lisės pagrobėjo ir jos tėvo kankintojo vaidmeny. Pažvelgiau į Niką.

– Nežinau, ką galvoti apie Maką. Prisiekiu tau ir visiems, kurie klaus, kad per tuos dešimt metų, be tų skambučių Motinos dieną, nesu Mako nei mačiusi, nei su juo kalbėjusi.

Nikas linktelėjo, bet, spėju, nepatikėjo manimi. Tada jis uždavė dar vieną klausimą.

– Ar manai, kad *aš* susijęs su Lisės dingimu? Kad laikau ją kažkur paslėpęs?

Prieš atsakydama įsiklausiau, ką sako mano širdis.

– Ne, nemanau, – ir pridūriau: – Bet judu abu esate įtraukti į visą tą reikalą. Makas, nes aš nuėjau į policiją. Tu, nes ji dingo iš tavo klubo. Jeigu nė vienas iš jūsų nekaltas, tada kas?

– Karolina, nė nežinau, kur pradėti ieškoti atsakymo į šį klausimą.

Kalbėjomės ilgiau nei valandą. Pasakiau jam, kad ketinu pasimatyti akis į akį su Lile Kramer, nes ji vyro akivaizdoje bijo apie kažką prasitarti. Prisiminėme, kad prieš dingdamas Makas dėl kažko buvo supykęs ant ponios Kramer, bet Nikui nepaaiškino kodėl. Papasakojau Nikui, kaip priešiškai Mako atžvilgiu buvo nusiteikęs Briusas Galbraitas, kai susitikau su juo praėjusią savaitę, o Barbara išskubėjo aplankyti savo tėvo į Martos Vynuogyną, kad tik išvengtų klausimų.

– Ketinu ten rytoj arba antradienį nuvažiuoti, – prisipažinau. – Motina nenori manęs matyti, ja pasirūpins Eliotas.

Nikas paklausė, ar, mano nuomone, mama tekės už Elioto.

– Manau, taip, – atsakiau. – Nuoširdžiai tikiuosi. Jiedu gera pora. Mama tikrai mylėjo tėtį, bet jam patiko maištauti. O Eliotas jai tikras sielos draugas, nors man ir sunku su tuo susitaikyti. Jie abu perfekcionistai, manau, jiems bus gera drauge. – Paskui pridūriau žodžius, kurių nemaniau kada nors ištarti garsiai. – Štai dėl tos priežasties ji visada labiau mylėjo Maką. Jis visada elgėsi teisingai. Aš mamos skoniui esu per daug impulsyvi. Liudininkė, kuri nueina į policiją ir sukelia visą šią sumaištį.

Pati nustebau, kad visa tai atvirai išklojau Nikui. Manau, jis buvo ketinąs prieiti, apkabinti, bet pajuto, kad man tai nepatiks. Todėl jis tarė linksmu balsu:

– Pažiūrėsim, ar atspėsi: „Ji iššoko iš tėvo kaktos visiškai subrendusi."

– Deivė Minerva, – atsakiau. – Sesuo Katerina, šešta klasė. – O, jai patiko dėstyti mitologiją. – Atsistojau. – Kvietei mane va-

karienės. Gal einam į „Neary's"? Norėčiau suvožtinio su jautiena ir skrudintų bulvyčių.

Nikas dvejojo.

– Karolina, turiu tave perspėti. Lauke pilna kamerų. Mano automobilis stovi netoli durų. Galime iki jo nubėgti. Nemanau, kad jie mus sektų.

Taip ir nutiko. Kai tik išėjome iš pastato, žybtelėjo kamerų šviesos. Kažkas man į veidą kyštelėjo mikrofoną.

– Panele Makenzi, ar manote, kad jūsų brolis...

Nikas čiupo mane už rankos, ir mudu nubėgome prie jo automobilio. Jis važiavo Jorko aveniu iki Septyniasdešimt antrosios, paskui apsisuko ir padaręs lankstą grįžo atgal.

– Manau, dabar jau viskas bus gerai, – nuramino jis.

Nei pritariau, nei nepritariau. Mane guodė vienintelis dalykas – mama yra tokioje vietoje, kur jos negali pasiekti žurnalistai.

„Neary's" yra airiška užeiga Penkiasdešimt septintojoje gatvėje – vos vienas kvartalas nuo Satono. Aplinkinių namų gyventojams ši vieta kaip antrieji namai. Atmosfera čia šilta, maistas geras, bet keisčiausia, kad ir kokį vakarą užeitum, pažintum bent pusę vakarieniaujančiųjų.

Kai man reikėdavo moralinės paramos – Dievas mato, man tikrai jos reikėjo, – Džimis Niris tikrai ją suteikdavo.

– Karolina, kokia gėda, kad jie laido tokias užuominas apie Maką, – tarė jis padėjęs šiltą ranką man ant peties. – Tas vaikinas buvo šventas. Palauk ir pamatysi – tiesa išaiškės.

Pasisukęs jis atpažino ir Niką.

– Sveikas, vaikine. Prisimeni, kaip judu su Maku čia ateidavote, kartą lažinaisi, kad mano sūdyta jautiena puikiai dera prie tavo tėvo makaronų?

– Taip ir neišsiaiškinome, – atsiduso Nikas. – Dabar tėvas Floridoje – išėjo į pensiją.

– Į pensiją? Kaip jam tai patinka? – nustebo Džimis.

– Nepatinka.

– Ir man nepatiktų. Pasakyk jam, kad grįžtų, ir galiausiai turėsime atsakymą.

Džimis pasodino mus salės gale prie kampinio staliuko. Tada Nikas papasakojo apie savo kelionę į Floridą.

– Meldžiau motinos, kad saugotų tėtį nuo Niujorko laikraščių, – guodėsi jis. – Nežinau, kaip reaguotų sužinojęs, kad esu paskelbtas svarbiausiu įtariamuoju Lisės byloje.

Valgydami suvožtinius su smulkiai pjaustyta jautiena pagal nebylų abipusį susitarimą ėmėme kalbėtis kitomis temomis. Nikas pasakojo, kaip atidarė pirmąjį savo restoraną, kaip gerai klostėsi reikalai. Jis puse lūpų prasitarė, kad per greitai žengė pirmyn.

– Manau, per dažnai skaičiau Donaldo Trampo sėkmės istoriją, – prisipažino jis. – Atrodė, labai smagu čiuožinėti plonu ledu. Į „Woodshed" klubą sukišau pasakiškus pinigus. Tinkama vieta tinkamu laiku. Bet jeigu Tabako ir alkoholio tarnyba norės uždaryti, visada ras prie ko prisikabinti. Jeigu taip atsitiktų, patekčiau į didelę bėdą.

Atsargiai pasikalbėjome apie Barbarą Hanover.

– Atsimenu, vis galvodavau, kokia ji graži, – tariau.

– Ji buvo ir yra graži, Karolina. Bet ji nuolatos tarsi skaičiuodavo: „Kas geriausia Barbarai?" Sunku visa tai paaiškinti. Kai baigėme mokslus, aš įstojau į magistrantūrą, Makas dingo, o dėl Briuso – visai nesukau galvos, ar dar kada jį pamatysiu.

Abu išgėrėme kapučino kavos, ir Nikas parvežė mane į Satoną. Ten testovėjo vienas televizijos autobusiukas. Nikas skubiai įvedė mane pastato vidun ir palydėjo prie lifto. Kai liftininkas atidarė duris, Nikas tarė:

– Karolina, nei aš, nei Makas to nepadarėme. Laikykis šitos minties.

Atsisveikino ir nepabučiavęs į skruostą nuėjo. Pakilau viršun. Ant telefono blykčiojo lemputė. Žinutę paliko detektyvas Barotas. „Panele Makenzi. Šįvakar be dvidešimt devynios jums vėl skambino iš Lisės Endrius mobiliojo telefono. Jūsų brolis nepaliko žinutės."

50

Lukas Rivsas savaitgalį nesiilsėjo. Jis praleido jį biure dirbdamas su technikais. Čarlzas Makenzis vyresnysis beveik prieš dešimt metų pasamdė jį, kad surastų jo dingusį sūnų, bet jis niekada taip ir nesugebėjo rasti nė menkiausios užuominos, kas nutiko Makui, – ši nesėkmė niekada nedavė jam ramybės.

Dabar jis manė, kad reikia kuo skubiau rasti atsakymą ne tik dėl to, kad sužinotų, kas atsitiko Makui, bet kad rastų tikrąjį žudiką ir galbūt išgelbėtų Lisės Endrius gyvybę.

Pirmadienį aštuntą ryto jis grįžo į savo biurą Parko aveniu. Trims nuolatiniams tyrėjams buvo liepęs ateiti anksčiau. Pusę devynių visi susėdo aplink jo stalą.

– Nujaučiu kai ką, o nuojauta man kartais padeda, – pradėjo jis, – todėl ja pasikliausiu. Ketinu daryti prielaidą, kad Makas dėl šių nusikaltimų nekaltas, dar ketinu daryti prielaidą, kad atsakingas tas žmogus, kuris jį gana gerai pažinojo. Na, pažinojo – tai yra žinojo apie Motinos dienos skambučius bei niekur neskelbiamą Makenzių namų telefono numerį.

Rivsas vieną po kito nužvelgė visus tyrėjus.

– Pradėsime nuo žmonių, kurie supo Maką. Kalbu apie du jo kambario draugus: Niką Demarką ir Briusą Galbraitą. Dar išknisime viską, ką galime, apie prižiūrėtojus – sutuoktinius Lilę ir Gusą Kramerius. Paskui patikrinsime kitus Kolumbijos universiteto draugus, kurie kartu su juo buvo klube tą vakarą, kai dingo pirmoji mergina. Savaitgalį mūsų technikai pervertė visus

laikraščius ir vaizdo įrašus apie tas tris pradingusias merginas. Padidinome visus juose užfiksuotus veidus – nesvarbu, įžiūrimi jie ar ne. Išstudijuokite tuos veidus. Ir įsidėmėkite.

Lukas atėjo į darbą taip anksti, kad pats išsivirė kavos. Jis gurkštelėjo, susiraukė ir kalbėjo toliau:

– Satone įsikūrė žurnalistai. Vienas iš mūsų privalo visą laiką sukiotis aplinkui. Išsitraukite mobiliuosius ir naudokite juos kaip kameras. Kas nors taip pat turi būti gatvėje, kai atsidarys „Woodshed" klubas: fotografuokite ne tik įeinančius ir išeinančius svečius, bet ir tuos, kurie trinsis gatvėje. Šią savaitę SoHo rajone atsidaro dar pora klubų. Sukiokitės kartu su paparacais prie jų.

– Lukai, juk tai neįmanoma, – paprieštaravo Džekas Rodžersas, jo vyriausiasis padėjėjas. – Mes trise negalime tiek padaryti.

– Jūsų niekas ir neprašo, – atšovė Rivsas – žemas jo balsas pakilo keliomis oktavomis aukštyn. – Pasitelk asmenų, kuriuos reikalui esant kviečiamės į pagalbą. Turime kokius trisdešimt į pensiją išėjusių policininkų.

Rodžersas linktelėjo.

– Gerai.

Rivsas prakalbo tyliau.

– Nuojauta kužda, kad nusikaltėliui patinka dėmesys. Jis gali būti ten, kur susigrūda žurnalistai. Visi veidai, kuriuos užfiksuosite nuotraukose, laboratorijoje bus didinami. Man nesvarbu, kiek jų bus, nors darau prielaidą, kad šimtai. Gal vienas iš jų sutaps su tuo, kurį pastebėjome tarp žurnalistų po kitų nusikaltimų. Kartoju, šiuo metu laikysimės prielaidos, kad Makas Makenzis yra nekaltas.

Jis pažvelgė į Rodžersą.

– Kodėl nekalbi, Džekai?

– Gerai, Lukai, pasakysiu. Jeigu tu teisus, mes gal ir rasime nuotrauką to vyruko, kuris pasirodo visose vietose. Gal jis bus storas, gal plonas, gal plikas, o gal ilgus plaukus susirišęs į uodegą. Gal jis bus tas, kurio tikra motina nepažintų, bet tai bus Čarlzas Makenzis jaunesnysis.

51

Detektyvas Bobas Geiloras sekmadienį iškart po susirinkimo pradėjo ieškoti Zako Vinterso. Moto gatvės prieglaudoje, kuri retkarčiais atstodavo jam namus, jo nebuvo. Gatvėse jo niekas nematė nuo ankstyvo šeštadienio ryto, kai jis trainiojosi aplink „Woodshed“, o paskui patraukė miegoti į Grego Endriuso butą. Sekmadienį po pietų jis buvo apklausiamas, tad tikėtina, kad paskui grįžo į savo įprastas vietas. Bet prieglaudoje nepasirodė.

– Zakas paprastai čia užsuka kiekvieną dieną, – Geilorui pasakojo graži trisdešimtmetė savanorė Džoana Kulman, dirbanti prieglaudos virtuvėje. – Žinoma, tai priklauso nuo oro. Jam patinka SoHo klubų rajonas. Jis giriasi, kad ten gauna geresnę pašalpą.

– Ar jis kada nors atviravo, kad sukiojosi aplink „Woodshed“ tą naktį, kai prapuolė Lisė Endrius?

– Tik ne man. Bet jis turi porą gerų, kaip jis vadina, draugužių. Leiskite man jų paklausinėti. – Ji nušvito nuo minties, kad dirbs detektyvės darbą.

– Gal eisiu su jumis kartu, – pasisiūlė Geiloras.

Ji papurtė galvą.

– Neikite, jeigu norite ką sužinoti. Paprastai čia per vakarienę nedirbu, bet šiandien pavaduoju draugę. Palikite man savo telefono numerį. Aš jums paskambinsiu.

Bobas Geiloras turėjo tuo pasitenkinti. Jis didžiąją dienos dalį praleido be naudos bastydamasis po SoHo ir Grenič Vilidžą.

Zakas Vintersas tarsi pradingo nuo žemės paviršiaus.

52

Derekas Olsenas laikėsi duoto žodžio ir atvažiavo į Elioto Volaso biurą lygiai dešimtą. Ryžtinga eisena, išvalytas ir išlygintas, nors nuo dėvėjimo jau blizgantis kostiumas, dar likusių žilų plaukų kuokštai, sutepti prie galvos, teikė jam guvumo. Eliotas Volasas stebėjo jį ir suprato, kad jeigu Olsenas tikrai įgyvendins savo planą ir išparduos nekilnojamąjį turtą, netrukus praneš savo sūnėnui Stivui, pastatų priežiūros vadybininkui Hoviui ir dar kam tik nori, kad jau gali vyniotis meškeres.

Širdingai šypsodamasis Volasas paragino Olseną sėstis.

– Žinau, Derekai, kad neatsisakysite puodelio kavos.

– Praėjusį kartą arbatos skonis priminė pamazgas. Pasakykite savo sekretorei, kad noriu keturių gabaliukų cukraus ir riebios grietinėlės, Eliotai.

– Žinoma.

Olsenas vos ne vos sulaukė, kol Eliotas perduos nurodymus sekretorei, o tada su pasitenkinimo šypsena pratarė:

– Jūs ir jūsų patarimas. Ar prisimenate, kaip sakėte, kad turėčiau atsikratyti tų trijų apgriuvusių, jau seniai uždarytų namų mieste?

Eliotas jau nujautė, kas bus toliau.

– Derekai, daugybę metų jūs už tas skyles mokėjote mokesčius, draudimą. Žinoma, nekilnojamojo turto kainos pakilo, bet jeigu norite, galiu jums įrodyti, kad jei būtumėte juos pardavęs ir nusipirkęs akcijų, kurias jums patariau įsigyti, būtumėte išlošęs.

– Ne, nebūčiau! Žinojau, kad vieną dieną jie užsigeis nugriauti tuos laužus ant Šimtas ketvirtosios gatvės kampo, o tada supirkėjai norės mano pastatų.

– Regis, supirkėjai išsivertė ir be jų. Juk jie nugriovė kooperatinių daugiabučių pastatą.

– Ta pati firma grįžo pas mane. Šią popietę baigsime tvarkyti pardavimo dokumentus.

– Sveikinu, – nuoširdžiai tarė Volasas. – Bet tikiuosi, nepamiršote, kad jūsų vardu esu daug investavęs?

– Išskyrus į tą rizikos draudimo fondą.

– Taip, išskyrus į tą rizikos draudimo fondą, bet tai įvyko seniai.

Sekretorė atnešė Olsenui arbatos ir Eliotui kavos.

– Šįkart skani, – pagyrė Olsenas paragavęs. – Kaip tik tokią mėgstu. O dabar pakalbėkime. Noriu parduoti viską. Noriu įsteigti tikslinį fondą. Galėsite jį tvarkyti. Noriu, kad jo lėšos būtų panaudotos Niujorko parkams. Parkams su daugybe medžių. Šiame mieste per daug dangoraižių.

– Jūs labai dosnus. Ar ketinate kiek nors palikti savo sūnėnui arba kam kitam?

– Stivui paliksiu penkiasdešimt tūkstančių dolerių. Tegu nusiperka naujus būgnus ar gitarą. Kai mudu vakarieniaujame, iš jo žvilgsnio matau, kaip nesiliauja svarstęs, kiek aš dar trauksiu. Iš poros savo pastatų prižiūrėtojų girdėjau, kad jis jau pranešė viską perimąs į savo rankas. Jis nuperka man plunksnakotį, nusiveda vakarienės, o pamatęs, kad rodau jam gerus jausmus, nusprendžia, kad gali perimti mano verslą. Jis su savo tais muzikavimais... Kai tik jį nustoja kviesti į visokias skyles, tuos naktinius klubus, jis sugalvoja sau ir savo nevykėlių grupei naują vardą, apsirengia keisčiausiais apdarais ir pasisamdo kokį niekam tikusį viešųjų ryšių agentą. Jei ne jo motina, mano sesuo, Dieve, duok jai amžiną atilsį, seniai būčiau jį išspyręs.

– Žinau, Derekai, kad jis jus nuvylė, – Eliotas pamėgino nutaisyti užjaučiamą veido išraišką.

– Nuvylė! Cha! Beje, Hoviui Oltmanui taip pat paliksiu penkiasdešimt tūkstančių.

– Esu tikras, kad jis bus dėkingas. Ar jis žino apie jūsų planus?

– Ne. Jis darosi labai įžūlus. Galiu jums pasakyti, kad ir jis turi įžūlumo galvoti, kad jį paskirsiu savo paveldėtoju. Prašom nesuprasti manęs neteisingai. Jis gerai dirbo. Ačiū jums, kad rekomendavote jį man, kai tas kitas vyrukas su savo darbu nesusitvarkė.

Eliotas linktelėjo priimdamas padėką.

– Vienas iš mano klientų pardavinėjo pastatą ir užsiminė, kad jis laisvas.

– Na, netrukus jis ir vėl liks be darbo. Bet jis nėra tobulas, nes nesupranta, kad tokių gerų darbuotojų kaip Krameriai negalima stumti iš vieno ar dviejų papildomų miegamųjų.

– Ar jūsų advokatas vis dar Džordžas Rodenburgas?

– Žinoma. Kodėl turėčiau jį keisti?

– Na, norėjau su juo pasikalbėti apie fondo kūrimą. Sakėte, kad šiandien po pietų pasirašote Šimtas ketvirtosios gatvės pastato pardavimo sutartį. Ar norite, kad dalyvaučiau?

– Viską sutvarkys Rodenburgas. Pasiūlymas guli ant stalo jau daugybę metų. Tik kaina kita.

Olsenas atsistojo.

– Gimiau Bronkse, Tremonto aveniu. Gražu ten buvo. Turiu seną nuotrauką: mudu su seserimi sėdime ant laiptelių prie mažo, vos kelių butukų, namo – na, panašų dabar aš turiu. Praėjusią savaitę nuvažiavau ten. Gerokai apleista. Netoli nuo vietos, kur mes gyvenome, yra kampinis žemės sklypas. Dabar ten tokia netvarka: piktžolės, alaus skardinės ir šiukšlės. Kol dar gyvas, noriu, kad toje vietoje atsirastų parkas. – Kai jis sukosi durų pusėn, jo veidą trumpam nušvietė palaiminga šypsena. – Viso gero, Eliotai.

Eliotas Volasas palydėjo savo klientą per laukiamąjį, paskui koridoriumi iki lifto. Grįžęs į savo kabinetą jis nuėjo prie šaldytuvo ir pirmą kartą per savo sąmoningą gyvenimą vienuoliktą valandą ryto įsipylė taurę gryno viskio.

53

Pirmadienį prieš pietus nuvažiavau prie senojo Mako buto. Paspaudžiau mygtuką ties Kramerių pavarde ir po akimirkos išgirdau neryžtingą pasisveikinimą. Žinojau, kad turiu kalbėti greitai:

– Ponia Kramer, čia Karolina Makenzi. Turiu su jumis pasikalbėti.

– O, ne. Šį rytą mano vyro nėra.

– Noriu pasikalbėti su jumis, o ne su juo, ponia Kramer. Prašom įleisti mane vidun vos kelioms minutėms.

– Gusui tai nepatiks. Aš negaliu...

– Ponia Kramer, jūs turbūt skaitote laikraščius. Greičiausiai žinote, kad policija mano, jog mano brolis gali būti susijęs su tos merginos dingimu. Turiu su jumis pasikalbėti.

Akimirką pagalvojau, kad ji nenori bendrauti ir padėjo ragelį, bet paskui išgirdau spragtelėjimą, ir durys į vestibiulį atsidarė. Įėjau vidun, perėjau per vestibiulį ir paskambinau į jos duris. Ji šiek tiek jas pravėrė, tarsi norėdama per plyšelį įsitikinti, kad neatsivedžiau su savimi visos armijos, pasiruošusios šturmuoti jos butą. Galiausiai ji atidarė jas tiek, kad galėjau užeiti.

Kambaryje, kuris man priminė tėčio mamos svetainę Džeksono aukštumose, dabar vyko kraustymo ir pakavimo darbai – kampe stovėjo didelės kartoninės dėžės. Nuo langų nukabintos dieninės ir naktinės užuolaidos, ant sienų nebeliko paveikslų, ant

staliukų – lempų ir visokių puošnių niekučių, kuriuos mačiau lankydamasi praeitą kartą.

– Kraustomės į savo kotedžą Pensilvanijoje, – paaiškino Lilė Kramer. – Mudu su Gusu labai norime pailsėti.

Ji bėga, pagalvojau spoksodama į ją. Nors kambaryje buvo vėsu, jos kaktą išpylė maži prakaito lašeliai. Jos žili plaukai buvo suimti nuo veido ir tvirtai užkišti už ausų. Oda atrodė tokia pati pilka kaip plaukai. Esu tikra, ji nė nenumanė, kad jos rankos neramiai, nervingai masažuoja viena kitą.

Neprašyta prisėdau ant kėdės. Supratau, kad nėra reikalo klausinėti užuolankomis.

– Ponia Kramer, jūs pažinojote mano brolį. Kaip manote, ar jis žudikas?

Ji prikando lūpas.

– Nežinau, koks jis iš tiesų, – pratrūko ji. – Jis mane apšmeižė! O juk buvau su juo tokia maloni. Man jis tikrai patiko. Taip gerai prižiūrėjau jo drabužius ir kambarį. O paskui jis mane apkaltino.

– Kuo apkaltino?

– Nesvarbu. Tai buvo netiesa, bet aš negalėjau patikėti savo ausimis.

– Kada tai įvyko?

– Kelios dienos prieš jam dingstant. O paskui jis dar išsityčiojo iš manęs.

Nė viena negirdėjome, kaip atsidarė buto durys.

– Užčiaupk burną, Lile, – įėjęs kambarin paliepė Gusas. Tada jis atsisuko į mane. – O jūs nešdinkitės iš čia! Jūsų brolis turėjo įžūlumo taip pasielgti su mano žmona, o dabar pažiūrėkite, ką jis padarė toms mergaitėms!

Įsiutusi atsistojau.

– Pone Krameri, nesuprantu, apie ką kalbate. Netikiu, kad mano brolis kokiu nors būdu blogai pasielgė su jūsų žmona, bet rizikuosiu savo gyvybe, kad įrodyčiau – jis už jokius nusikaltimus neatsakingas!

– Norėčiau tuo tikėti, bet leiskite paaiškinti, apie ką kalbu. Mano žmona išgyvena nervinį sukrėtimą, nes bijo, kad kai jie sučiups jūsų brolį žudiką, jis suvers visą kaltę jai.

– Nevadinkite jo žudiku! – sušukau. – *Nedrįskite* jo vadinti žudiku.

Guso veidas iš pykčio paraudo.

– Kaip norėsiu, taip vadinsiu! Bet štai ką jums pasakysiu: jis žudikas, kuris lankosi bažnyčioje. Lilė matė jį tą dieną, kai jis įmetė raštelį į aukų krepšelį, ar ne, Lile?

– Neturėjau akinių, bet vis tiek esu tikra, – patvirtinusi Lilė Kramer pravirko. – Pažinau jį. Jis matė, kad žiūriu į jį. Jis buvo su tamsiais akiniais, su lietaus apsiaustu, bet tai tikrai buvo Makas – bažnyčioje.

– Jei norite žinoti, prieš valandą čia lankėsi policininkai, ir mes jiems tai pasakėme, – išrėkė man Gusas Krameris. – O dabar nešdinkitės iš čia ir palikite mano žmoną ramybėje!

54

Šeštadienio vakarą, įsitikinęs, kad Stivas išėjo koncertuoti, Hovardas Oltmanas įslinko į jo butą. Svetainėje ir miegamajame jis kruopščiai ir atsargiai įrengė slaptas vaizdo kameras. Įrašai bus perduodami tiesiai į jo kompiuterį.

„Ir kodėl nesugalvojau to padaryti anksčiau? – klausė savęs montuodamas sekimo įrangą. – Ačiū, Stivai, kad palengvinai man gyvenimą. – Stivas buvo palikęs šviesą abiejuose kambariuose, taip pat vonios kambaryje. – Jo dujų ir elektros sąskaitas apmoka Derekas, – su apmaudu galvojo Hovardas, – kai man savąsias tenka padengti pačiam."

Stivas tikras apsileidėlis. Jo lova neklota. Ant kėdės sumesti keli kvaili kostiumai, kuriuos jis dėvi koncertų metu. Kartoninėje dėžėje ant grindų suversti perukai, kuriuos užsidėdavo vaidindamas kai kuriuos personažus. Hovardas pasimatavo vieną peruką su ilgais tamsiai rudais plaukais. Pasižiūrėjęs į save veidrodyje skubiai jį nusiėmė. Su peruku jis panėšėjo į moterį, dėl to prisiminė dėstytoją, kuri čia kadaise gyveno, bet buvo nužudyta.

„Nesuprantu, kaip Stivas Hoknis gali gyventi bute, kuris priklausė nužudytam žmogui, – galvojo jis. – Turiu iš čia nešdintis."

Pirmadienio rytą Hovardas užvažiavo pasiimti pono Olseno lankyti jam priklausančių namų, bet jo nerado. Pastato prižiūrėtojas paaiškino, kad Olseną jau paėmė automobilis iš transporto paslaugas teikiančios įmonės.

Labai susirūpinęs Hovardas nuvažiavo į įprastą pirmą stotelę – pastatą, kuriame prižiūrėtojais dirbo Krameriai. Jau buvo bekišąs raktą į laukujų durų spyną, kai jos plačiai atsivėrė ir pro jį prabėgo graži mergina, apsipylusi ašaromis.

„Karolina Makenzi! – pamanė jis. – O ką *ji* čia veikia?" Apsisukęs jis nuskubėjo paskui ją ir prisivijo už pusės kvartalo, kai ji nuotolinio valdymo pulteliu atrakino savo automobilį.

– Panele Makenzi, aš Hovardas Oltmanas. Mes susipažinome prieš porą savaičių, kai kalbėjomės pas Kramerius. – Jis kalbėjo greitai, kiek uždusęs.

Jis žiūrėjo, kaip ji nekantriai nusišluostė ašaras, kurios vis dar plūdo iš akių.

– Bijau, kad dabar negaliu kalbėti, – atsakė ji.

– Klausykit, mačiau jūsų nuotrauką laikraštyje ir skaičiau visą tą nesąmonę apie jūsų brolį. Viskas įvyko dar iki tada, kai pradėjau dirbti pas poną Olseną, bet norėčiau jums kaip nors padėti.

– Ačiū. Ir aš norėčiau.

– Jeigu jus kuo nors nuliūdino Krameriai, aš jais pasirūpinsiu, – pažadėjo jis.

Ji nieko neatsakė, tik ranka stumtelėjo jį nuo vairuotojo durelių. Hovardas žengė atatupstas, o ji greitai atidarė dureles, įsėdusi vidun užsirakino ir užvedė mašiną. Ji daugiau į jį nepažvelgė, tik pavažiavusi atbula pasuko vairą ir išsukusi iš stovėjimo vietos pradingo.

Paniurusiu veidu Hovardas Oltmanas patraukė tiesiai į Kramerių butą. Stipriai spaudė jų durų skambutį, bet jie neatidarė. Jis pamėgino atrakinti duris savo raktu, bet buvo nuleistas spynos saugiklis.

– Gusai ir Lile, turiu su jumis pakalbėti, – šūktelėjo jis.

– Eik po velnių, – iš anapus durų riktelėjo Gusas Krameris. – Mes šiandien išsikraustome. Gali pasilaikyti ir šitą darbą, ir butą, ir viską, kas su juo priklauso. Žinai, Hovi, geriau pasisaugok. Jeigu į visa tai įsipainiojęs Stivas, pats tuoj ieškosies vietos, kur gyventi. O dabar nešdinkis.

Hovardas patrypčiojo koridoriuje ir jam neliko nieko kita kaip išeiti. „Ar Stivas važinėja po namus su Olsenu? – svarstė jis. – Kam gi dar Olsenas būtų užsakęs automobilį iš firmos?“

Liko vienintelis būdas išsiaiškinti, ar Stivas su juo. Hovardas grįžo į savo butą ir įsijungė kompiuterį. Stebėdamas vaizdo kameros įrašus Hovardas matė, kad Stivas vakar visą dieną tai ateidavo, tai išeidavo iš savo buto, – bet visada vienas. Dabar svetainė buvo tuščia. „Tai gal jis išvažiavo su Olsenu? – svarstė Hovardas, bet slapta kamera miegamajame užfiksavo ant lovos krašto vienais apatiniais sėdintį Stivą – jis vieną po kito matavosi perukus. Paskutinis, kurį jis pasirinko, buvo ilgais tamsiai rudais plaukais. Kamera pagavo, kaip jis savo atvaizdui veidrodyje nusišypsojo ir pasiuntė oro bučinį. Paskui Stivas atsisuko ir pažvelgė tiesiai į objektyvą.

– Hovi, aš irgi turiu čia sumontavęs vaizdo kameras, – tarė jis. – Man jų reikia. Kai kurie mano draugai nėra patikimi. Taigi jeigu tu žiūri arba kai žiūrėsi šį įrašą – linkiu tau gražios dienos.

Hovardas drebančiais pirštais išjungė kompiuterį.

55

Pirmadienį po pietų detektyvui Bobui Geilorui paskambino jauna virtuvės darbuotoja, su kuria jis susipažino Moto gatvės prieglaudoje.

– Sveiki, čia Džoana Kulman, – susijaudinusiu balsu prisistatė ji. – Žadėjau ką nors sužinoti apie Zaką.

Detektyvų kambaryje buvo triukšminga, taigi Geiloras užblokavo visus garsus, išskyrus Džoanos balsą.

– Gerai. Ką galite papasakoti?

– Jis persikraustė į gatvę. Daugiau jokių prieglaudų, nes jau atšilo. Praėjusį vakarą jis pasirodė su savo daiktais prie Bruklino tilto – visiškai girtas. Gyrėsi draugams, kad gal gaus premiją Lisės Endrius byloje.

– Jau bandė. Nemanau, kad jam pavyks.

– Mano informatorius Pitas yra jaunas vyrukas, kuris mėgina išsigydyti nuo narkotikų. Šiuo metu jis gana švarus, todėl tikiu jo pasakojimu. – Ji prislopino balsą. – Pasak jo, Vintersas tvirtina turįs kažkokį įrodymą, bet negalįs rodyti, nes kaltė būtų suversta jam.

– Gerai. Taigi Vintersas praėjusią naktį sukiojosi Bruklino tilto rajone?

– Taip, netoli kažkokių statybinių konstrukcijų, turbūt jis vis dar ten. Anot Pito, jam reikia gerai išsimiegoti.

– Džoana, jeigu kada nors norėtumėte dirbti mūsų departamente, manykite, kad jau esate priimta! – iš visos širdies pagyrė ją Geiloras.

– Ne, ačiū. Turiu pakankamai darbo ir čia su tais vargšais.

– Dar kartą ačiū, Džoana.

Geiloras atsistojo ir nuėjęs į Lario Ahorno kabinetą trumpai atraportavo.

Ahornas klausėsi tylėdamas.

– Tai manai, kad Vintersas kažką nuo mūsų nuslėpė? – paklausė jis. – Turbūt tu teisus. Surask jį ir gerai iškvosk. Gal jis dar neišsiblaivė, todėl viską tau atvirai išklos.

– Ar nėra jokių žinių iš Lisės šeimos?

Ahornas atsidusęs atsilošė kėdėje.

– Šįryt kalbėjau su Gregu. Jis tėvą nuolatos girdo raminamaisiais. Nebepaliks jo vieno, kol šis reikalas vienaip ar kitaip neišsispręs. – Jis patraukė pečiais. – Žinoma, mudu su tavim suprantame, kad gal niekada taip ir nesužinosime, kas Lisei nutiko ar dar *nutiks*.

– Netikiu tuo, – paprieštaravo Geiloras. – Buvai teisus vakar sakydamas, kad tas vyrukas trokšta dėmesio.

– Pradedu tikėti, kad jis trokšta būti sugautas, bet taip, kad tai būtų įspūdingas sprogimas. – Ahornas sugniaužė kumščius. – Gregas prieš valandą skundėsi, kad jaučiasi visiškas bejėgis. Na, aš jaučiuosi lygiai taip pat.

Kai Geiloras pasisuko eiti, vėl suskambo telefonas. Ahornas pakėlė ragelį ir įsiklausė.

– Sujunk, – tarė jis mostu kviesdamas Geilorą grįžti. – Tai Gregas Endriusas.

Geiloras išgirdo, kaip Laris Ahornas pasakė:

– Žinoma, jeigu tavo tėvas nori, kad mes tai išspausdintume laikraščiuose, mes tuo pasirūpinsime. – Jis atsisėdo ir paėmė rašiklį. – Tai citata iš Biblijos. Gerai. – Jis rašė prie ausies prispaudęs ragelį, kartą sustabdė Gregą ir paprašė pakartoti. – Užrašiau. Aš viskuo pasirūpinsiu.

Giliai atsidusęs jis padėjo ragelį.

– Štai tokį tekstą daktaras Endriusas nori perskaityti per televizijos stotis ir išspausdinti laikraščiuose, kad Lisės pagrobė-

jas suprastų, jog jis karštai trokšta susigrąžinti dukterį sveiką ir gyvą. Tai perfrazuota ištrauka iš pranašo Ozėjo knygos:

1 Kai buvai vaikas, aš tave pamilau...

3 Aš pats mokiau tave vaikščioti, savo rankomis tave nešiojau...

4 Buvau jiems kaip tie, kurie glaudžia kūdikius prie skruosto. / Nusileidau ligi tavęs, / kad tave pamaitinčiau.*

Abiejų vyrų akyse sužvilgo ašaros, ir detektyvas Bobas Geiloras išėjo ieškoti Zako Vinterso.

Zako Vinterso mintyse sukosi doleriai, krūvos dolerių, o kai pramerkė akis, pamatė prie jo stovintį kažkokį vyrą. Zakas gulėjo susirietęs savo mėgstamoje vietoje – statybvietėje šalia Bruklino tilto: senasis automobilių garažas buvo nugriautas, o naujas pastatas dar nė nepradėtas. Medinė tvora buvo nuardyta, oras šiltas, todėl jis, kaip ir daugelis jo draugų, naudojosi šia vieta kaip namais. Kas dešimt dienų, o kartais net kas dvi savaites policininkai juos išvaikydavo, bet po dienos kitos jie ir vėl su savo daiktais sugrįždavo. Kaip ir Zakas, visi suprato, kad vieną dieną, kai prasidės statybos, visiems teks traukti kur akys mato, bet kol kas ši vieta puikiai tiko nakvynei.

Zakas sapnavo penkiasdešimties tūkstančių dolerių premiją, kurią jis gaus tuoj pat, kai tik sugalvos, kaip ją paimti pačiam išsisukus nuo nemalonumų, bet pajuto, kaip kažkas purto jį už peties.

– Nagi, Zakai, atsibusk, – liepė vyriškas balsas.

Zakas lėtai pramerkė akis. Apėmė jausmas – kažkas pažįstama. „Šį vyruką pažįstu. Jis iš policijos. Jis buvo tame kambaryje, kur mane nuvežė brolis papasakoti apie Lisę. Būk atsargus, Zakai, – perspėjo jis save. – Tądien jis buvo labai piktas."

Zakas apsivertė ir lėtai pasikėlė ant alkūnių. Jis buvo užsiklojęs žiemine striuke, todėl dabar patraukė ją į šalį. Pasimarkstė

---

* Biblija. Ozėjo 11, 1–4 (vertė Antanas Rubšys). Lietuvos Biblijos draugija, 2007.

nuo ryškios vidurdienio saulės, paskui greitai apsidairė, ar nedingo parduotuvės vežimėlis. Jis miegojo nuvertęs jį šalia savęs ant žemės, kojas padėjęs ant rankenos taip, kad niekas negalėtų paliesti vežimėlio pirma nepajudinęs jo. Vežimėlis tebegulėjo vietoje, nors kai kurie laikraščiai, kuriuos jis laikė ant viršaus, buvo nuslydę.

Jis vėl pasimarkstė.

– Ko reik? – suvebleno jis.

– Noriu su tavim pakalbėti. Kelkis.

– Gerai jau, gerai. Ramiai. – Zakas apgraibomis susirado vyno butelį, kuris stovėjo šalia jo, kol miegojo.

– Jis tuščias, – burbtelėjo Geiloras. Pačiupęs Zaką už rankos stipriai jį trūktelėjo. – Sakei draugui, kad kažką žinai apie Lisės dingimą, bet mums sekmadienį nepapasakojai. Klok, ką žinai!

– Nesuprantu, apie ką kalbi.

– Taip, kur jau nesupranti. – Geiloras pasilenkė ir pačiupęs vežimėlį už rankenos iš karto jį pastatė. – Pasakojai draugui, kad kai ką matei. Už tai galėtum gauti premiją, kuri pažadėta už Lisę Endrius. Ką matei?

Zakas rankos mostu nusibraukė nuo švarko žemes.

– Žinau savo teises. Eik nuo manęs šalin. – Jis jau tiesė ranką į savo vežimėlį, bet Geiloras pastojo jam kelią.

Detektyvas kalbėjo piktu tonu.

– Zakai, gal man padėtum? Noriu, kad apverstum šitą vežimą ir parodytum jo turinį. Žinome, kad nesi kaltas dėl Lisės Endrius dingimo. Buvai per daug girtas, kad ką nors padarytum. Bet jeigu tarp tavo daiktų yra kažkas tokio, kas mums padėtų ją surasti, savo premiją tikrai gausi. Pažadu.

– Jo, kur jau ne. – Ištiesęs ranką Zakas jau norėjo išlupti vežimėlio rankeną iš Geiloro gniaužtų. – Vežimėlis susvyravo, ir keli laikraščiai nuslydo nuo jo. Po laikraščiais į purvinus vyriškus marškinius pusiau įvyniotas gulėjo kažkoks daiktas. Geiloras iš karto atpažino prabangią moterišką kosmetinę.

– Iš kur šitą gavai? – griežtai paklausė Geiloras.

– Ne tavo reikalas, – atšovė Zakas ir greitai pastatęs vežimėlį sukišo laikraščius į vietą. – Nešdinuosi iš čia. – Jis pradėjo stumti vežimėlį prie artimiausio šaligatvio.

Neatsilikdamas nuo jo nė per žingsnį Geiloras išsitraukė mobilųjį ir paskambino Ahornui.

– Man reikalingas kratos orderis, kad galėtume apžiūrėti Zako Vinterso vežimą, – tarė jis. – Jis turi brangią sidabrinės ir juodos spalvos kosmetinę. Lažinuosi, kad ji priklauso Lisei Endrius. Neatstosiu nuo jo, kol privažiuosite. Paklauskite Lisės kambario draugės, ar ji žino, kokią kosmetinę tą naktį su savimi turėjo Lisė.

Po keturiasdešimties minučių dviejų policijos ekipažų padedamas su kratos orderiu kišenėje Geiloras jau atidarinėjo Lisės Endrius kosmetinę.

– Bijojau, kad apkaltinsite mane ją pavogus, – verkšleno Zakas Vintersas. – Kai ji lipo į visureigį, jai iš rankų iškrito rankinė. Kai kurie daiktai išsibarstė. Ji daugelį susirinko, bet kai nuvažiavo, nuėjau patikrinti, ar nebus ten iš jos rankinės iškritę keli doleriai. Na, suprantate, ką noriu pasakyti. Pamačiau štai šitą ir paėmiau. Būsiu atviras – kosmetinėje radau penkiasdešimties dolerių banknotą, tai šiek tiek save apdovanojau ir...

– Ar tu nenutilsi? – nutraukė jį Geiloras. – Jeigu būtum ją atidavęs sekmadienį, gal tai dar būtų turėję kokios reikšmės.

Be įprastų, jaunos merginos nešiojamų kosmetinių priemonių, ten dar gulėjo vizitinė kortelė. Ji priklausė Nikui Demarkui, ant jos buvo užrašytas jo palėpės buto adresas ir telefonas. Kitoje kortelės pusėje buvo parašyta: „Lise, galiu jums atverti kai kurias pramogų verslo duris. Su malonumu tai padarysiu. Paskambinkite man. Nikas.“

56

Šypsodamasis pasitenkinimo kupina šypsena Derekas Olsenas pasirašė paskutinį didžiulės šūsnies lapą – šiuo dokumentu nutriušęs daugiabutis, kuris jam priklausė Šimtas ketvirtojoje ir Riversaido gatvių sankirtoje, nuosavybės teise perėjo bendrovei „Twining Enterprises“, multimilijonierei nekilnojamojo turto bendrovei, kuri netoliese statė prabangų daugiabutį. Olsenas pareikalavo, kad pardavimo sutarties sudaryme dalyvautų pats Daglas Tviningas vyresnysis, bendrovės valdybos pirmininkas.

– Žinojau, Dagai, kad sumokėsi, kiek prašau, – tarė Olsenas. – Tikra nesąmonė, kad tau nereikėjo mano pastato.

– Man jo nereikėjo. Aš jo norėjau, – ramiai atsakė Tviningas. – Galėjau išsiversti ir be jo.

– Ir neturėti kampinio pastato? Prarasti vaizdą? Tai gal man reikėjo parduoti tiems, kurie stato tuos kvailus sidabrinius pastatus, tada tavo turtuoliai vakaruose būtų spoksoję į plytų sieną? Baik juokus.

Tviningas žvilgtelėjo į savo advokatą.

– Ar mes jau baigėme?

– Manau, taip, pone.

Tviningas atsistojo.

– Na, Derekai, spėju, turėčiau tave pasveikinti.

– Kodėl gi ne? Dvylika milijonų dolerių už aplūžusį namą, už kurį prieš keturiasdešimt metų sumokėjau tik penkiolika tūks-

tančių? Štai jums kainų augimas. – Iš Olseno veido pradingo džiugi šypsena. – Gal jausitės geriau sužinoję, kad šiuos pinigus investuoju į gerą reikalą. Daugybė vaikų, augančių Bronkse, o ne jūsų prabangiuose butuose, ir negalinčių vasarą atostogauti Hamptonuose, dabar turės parkus, kuriuose galės žaisti. Dereko Olseno parkus. Taigi kada ketinate namą nugriauti?

– Ketvirtadienio rytą atvažiuoja griovimo technika. Manau, pats tuo užsiimsiu. Jau pamiršau, kaip tai daroma.

– Ateisiu pažiūrėti. Viso gero, Dagai. – Olsenas pasisuko į savo advokatą Džordžą Rodenburgą. – Gerai, keliaujam, – tarė jis. – Gali mane pavaišinti vakariene. Buvau toks susijaudinęs, kad pietų nenorėjau. Kol valgysime, paskambinsiu Hoviui ir savo sūnėnui – pranešiu, koks įvykis jų laukia ketvirtadienio rytą. Pasakysiu jiems, kad už tą pastatą gavau dvylika milijonų žaliųjų ir kad jie bus panaudoti parkams įrengti. Norėčiau pamatyti jų veidus. Juos abu turbūt ištiks širdies smūgis.

57

Išėjusi iš Kramerių grįžau į Satoną, nuvažiavau tiesiai į garažą, praėjau pro blyksinčius fotoaparatus, užlipau laiptais viršun ir įsimečiau kelis daiktus į krepšį. Užsidengusi veidą pačiais didžiausiais, kokius tik galėjau rasti, akiniais nuo saulės, nusileidau liftu į garažą, kad apkvailinčiau juos, ir šįkart sėdau į motinos automobilį. Paskui melsdama Dievo, kad neįvyktų avarija, lėkte išlėkiau laukan ir greitai pasukau į Penkiasdešimt septintąją gatvę. Dideliu greičiu pralėkiau Pirmuoju aveniu, paskui Devyniasdešimt šeštąja gatve, norėdama įsitikinti, kad niekas manęs neseka. Nenorėjau, kad kas nors suprastų, kur susiruošiau.

Žinoma, negalėjau būti tikra šimtu procentų, bet kai iš Devyniasdešimt šeštosios pasukau į dešinę ir išvažiavau į šiaurinį greitkelį, jokių televizijos autobusiukų nesimatė. Greitkelis buvo pavadintas prezidento Franklino Delano Ruzvelto garbei. Ta proga prisiminiau Eliotą. Mane persmelkė baisi mintis, kad jeigu vis dėlto Makas kaltas dėl visų tų nusikaltimų ir įklius, apie tai bus rašoma mėnesių mėnesiais, o ir teismo procesai užtruks visą amžinybę. Eliotas turi daugybę klientų turtuolių. Žinau, kad jis myli mamą, bet ar nori tokio žiniasklaidos dėmesio? Jeigu jis mamą vestų, ar norėtų, kad proceso metu jos nuotraukos būtų spausdinamos bulvariniuose laikraštpalaikiuose?

Šiuo metu jis ją globoja, bet kaip ilgai tai tęsis? Jeigu Makui liūdnai baigtųsi, žinau, kad tėtis, jei dabar būtų gyvas, tvirtas kaip uola stotų jo pusėn, nuverstų kalnus, kad tik parūpintų jam

gynybą dėl nepakaltinamos būsenos. Prisiminiau anekdotą, kurį Eliotas dažnai kartodavo apie prezidentą Ruzveltą, pasikvietusį respublikonę lydėti jį į renginį, kai jo žmona Eleonora buvo išvykusi, o Haid Parke nebuvo nė vieno jam kilme lygaus demokrato. Svarsčiau, ką galvotų Ruzveltas ar Eliotas apie mamą, kuri būtų nuteisto žudiko maniako motina? Kai reikalai šitaip klostosi, kone girdėjau Elioto žodžius, kuriuos jis pasakys mamai: „Gal geriau likime draugai."

Privažiavusi visada sausakimšą Bronkso sankryžą pamėginau išmesti viską iš galvos ir susikaupusi vairuoti. Automobilių eismas lėtėjo, kol galiausiai ėmė šliaužti, todėl sugebėjau paskambinti ir rezervuoti vietą į paskutinį keltą iš Falmuto į Vynuogyną. Paskui užsisakiau kambarį viešbutyje „Chappaquiddick". Galiausiai išjungiau telefoną – nenorėjau su niekuo kalbėti.

Buvo beveik pusė dešimtos, kai pagaliau atvykau į salą ir įsiregistravau viešbutyje. Nusikamavusi, bet nerandanti ramybės nusileidau į barą ir suvalgiau mėsainį užgerdama dviem taurėmis raudonojo vyno. Paskui nepaisydama visų medicininių patarimų prarijau migdomųjų tabletę, kurią radau ant mamos naktinio stalelio, ir nuėjau miegoti.

Miegojau lygiai dvylika valandų.

58

Pusę penktos Nikas Demarkas buvo savo biure miesto centre, kai suskambo jo telefonas. Kapitonas Laris Ahornas liepė tučtuojau atvykti į prokuratūrą. Mėgindamas nuryti seiles visiškai išdžiūvusioje burnoje Nikas sutiko. Padėjęs ragelį jis tučtuojau paskambino savo advokatui Polui Merfiui.

– Jau einu, – viską suprato jis. – Susitiksime prokuratūros vestibiulyje.

– Turiu geresnį pasiūlymą, – tarė Nikas. – Šiaip ar taip, jau ketinau po penkiolikos minučių eiti, taigi greičiausiai Benis apačioje manęs jau laukia sukdamas ratus aplink kvartalą. Kai būsiu automobilyje, paskambinsiu. Mes važiuosime pro šalį ir tave paimsime.

Penkios po penkių jie jau važiavo Benio vairuojamu automobiliu į pietus Parko aveniu.

– Man atrodo, jie tave taip gąsdina, – tarė jam Merfis. – Vieninteliai, kartoju, vieninteliai, netiesioginiai įrodymai, kuriuos jie gali tau pateikti, yra du: pirma, klube tu pakvietei Lisę prie savo stalo pasikalbėti; antra, tu turi juodos spalvos visureigį mersedesą, o tai reiškia, kad esi vienas iš kelių tūkstančių juodų visureigių mersedesų savininkų.

Jis žvilgtelėjo į Demarką.

– Žinoma, praeitą kartą galėjai pasirūpinti, kad manęs nenustebintų.

Merfis kalbėjo beveik pašnibždom, bet Nikas vis tiek kumštelėjo jam alkūne. Jis suprato, kad Merfis turi galvoje, jog antroji

Benio žmona buvo parašiusi prašymą dėl kardomosios priemonės skyrimo. Dar jis žinojo, kad Benio klausa puiki, ir jis pro ausis nepraleis nieko.

Mašinos slinko nepakenčiamai lėtai, ir Merfis nusprendė paskambinti Ahornui į biurą.

– Noriu jums pranešti, kad papuolėme į įprastas penktos valandos spūstis ir nieko negalime padaryti.

Ahornas atsakė paprastai:

– Atvažiuokite. Mes niekur neisime. Ar su jumis Demarko vairuotojas Benis Sepinis?

– Taip.

– Atsiveskite ir jį kartu.

Be dešimt šešios Nikas Demarkas, Polas Merfis ir Benis Sepinis perėję per detektyvų darbo salę patraukė prie Lario Ahorno kabineto. Eidami pro šalį visi pajuto ledinius detektyvų žvilgsnius.

Kabinete atmosfera buvo dar šaltesnė. Ahorną iš abiejų pusių vėl supo detektyvai Barotas ir Geiloras. Priešais stalą buvo paruoštos trys kėdės.

– Sėskit, – sausai tarė Ahornas.

Benis Sepinis žvilgtelėjo į Demarką.

– Pone Demarkai, nemanau, kad čia mano vieta...

– Baikite tuos tarno formalumus. Žinome, kad jį vadinate Niku, – nutraukė jį Ahornas. – O dabar sėskite.

Sepinis palaukė, kol Demarkas su Merfiu įsitaisė, o tada ir jis atsisėdo.

– Poną Demarką pažįstu daugybę metų, – paaiškino jis. – Jis svarbus žmogus, todėl kai esu su juo ne vienas, visada kreipiuosi į jį „pone Demarkai".

– Kaip tai jaudina, – sarkastiškai mestelėjo Ahornas. – O dabar visi paklausykite štai ko. Jis paspaudė mygtuką, ir kambarį užliejo Lisės Endrius balsas – ji meldė tėvą pagalbos.

Paskui sekė slegiančios tylos pauzė, kol Polas Merfis prabilo:

– Kodėl mums davėte paklausyti šį įrašą?

– Su džiaugsmu paaiškinsiu, – patikino jį Ahornas. – Pamaniau, kad tai primins jūsų klientui, kad vakar Lisė greičiausiai dar buvo gyva. Mes pagalvojome, gal tas įrašas sujaudins jį, ir jis pasakys mums, kur galime ją rasti.

Demarkas stryktelėjo nuo kėdės.

– Supratimo neturiu, kur ta vargšė mergina yra; atiduočiau bet ką, kad tik išgelbėčiau jai gyvybę.

– Esu tikras, kad atiduotumėt, – įsiterpė Barotas – jo balsas taip pat buvo persunktas sarkazmo. – Jūsų nuomone, ji juk labai graži mergina, tiesa? Netgi įkišote jai vizitinę kortelę su savo jaukaus butuko adresu.

Jis iškėlė kortelę, paskui atsikrenkštęs perskaitė:

– Lise, galiu jums atverti kai kurias pramogų verslo duris. Su malonumu tai padarysiu. Paskambinkite man. Nikas.

Jis nutrenkė kortelę ant stalo.

– Tą kortelę jai įkišote tą naktį, tiesa?

– Neprivalai atsakyti, Nikai, – perspėjo jį Merfis.

Nikas papurtė galvą.

– Nėra prasmės tylėti. Per tas kelias minutes, kurias praleido prie mano stalo, pasakiau jai, kad ji puiki šokėja, nes tai tiesa. Ji man prisipažino, kad vienus metus mielai padarytų koledžo studijų pertrauką ir pamėgintų jėgas scenoje. Aš pažįstu daugybę garsenybių. Todėl ir daviau jai kortelę. Kas čia tokio? – Jis susitiko su įtariu Ahorno žvilgsniu.

– Regis, šį faktą pamiršote mums paminėti, – pareiškė Ahornas pabrėždamas kiekvieną skiemenį.

– Čia lankiausi jau tris kartus, – atsakė Nikas, jau aiškiai sunerimęs. – Kiekvieną kartą puolate mane, tarsi būčiau kažkaip susijęs su jos dingimu. Žinau, kad galite atimti iš manęs alkoholio licenciją „Woodshed“ klube, net jeigu dėl to reiktų ką nors *sufabrikuoti*...

– Liaukis, Nikai, – paliepė jam Merfis.

– Nesiliausiu. Nieko bendra su Lisės dingimu neturiu. Kai praėjusį kartą čia lankiausi, jūs pastebėjote, kad aš per giliai įlin-

dau į skolas. Jūs visiškai teisus. Todėl jei uždarysite klubą, man bus paskelbtas bankrotas. Sutinku, kai kurie mano žingsniai buvo bjaurūs, neneigiu to, bet skaudinti ar pagrobti tokią merginą kaip Lisė Endrius – ne mano darbas.

– Bet jūs davėte jai kortelę? – primygtinai laikėsi savo Bobas Geiloras.

– Taip, daviau.

– Kada tikėjotės, kad ji jums paskambins į butą?

– Butą?

– Davėte jai kortelę su buto adresu ir telefono numeriu.

– Nesąmonė. Daviau jai savo darbo adresą – Parko aveniu 400.

Barotas pakišo jam kortelę.

– Skaitykit.

Prakaitas išpylė Niko kaktą, kai jis kelis kartus perskaitė ant kortelės išspausdintą adresą.

– Tai įvyko prieš dvi savaites, – daugiau sau nei kitiems pasakojo Nikas. – Pasigaminau kortelių su buto adresu. Gavau iš spaustuvės kaip tik tą dieną. Turbūt įsikišau į piniginę. Galvojau, kad Lisei duodu verslo kortelę.

– Kam jums reikalinga kortelė su buto adresu ir telefono numeriu, jei ne vilioti tokioms gražioms merginoms kaip Lisė? – paklausė Barotas.

– Nikai, galime atsistoti ir tučtuojau išeiti, – priminė Merfis.

– Tai nebūtina. Butą Penktajame aveniu parduodu. Ruošiuosi gyventi palėpės bute. Turiu labai daug draugų, kuriuos taip seniai mačiau, nes mėginau tapti kietu restoranų ir klubų savininku. Šios kortelės – žingsnis tokios ateities link. – Jis padėjo kortelę ant stalo.

– Ar tame butuke norite matytis ir su Mako Makenzio seserimi Karolina? – paklausė Barotas. – Gražiai judu vakar vakare atrodėte: susikibę už rankučių skubate prie automobilio. Net ašarą nubraukiau.

Ahornas pasisuko į Benį Sepinį.

– Beni, o dabar pakalbėkime su jumis. Tą naktį, kai dingo Lisė, jūs grįžote Niko, atsiprašau, norėjau pasakyti, pono Demarko, juodu mersedesu visureigiu namo į Astoriją, ar ne?

– Namo grįžau jo *sedanu*. – Randuoti, šiurkštūs Benio skruostai ėmė raudonuoti.

– Argi neturite automobilio? Juk jums pakankamai gerai moka, kad galėtumėte nusipirkti savo ratus.

– Aš galiu atsakyti, – įsiterpė Nikas. – Kai praėjusiais metais Benis užsiminė, kad mainais už senąjį automobilį ketina pirkti naują, atsakiau, kad kvaila būtų jam mokėti draudimą, automobilio išlaikymo išlaidas, kai aš moku už trijų automobilių garažą Manhatane. O kainos kaip centro pakrašty. Todėl pasiūliau, kad jis vairuotų visureigį tarp savo namų ir Manhatano, o paskui persėstų į sedaną, kai vežioja mane į susitikimus.

Ahornas nekreipė į jį dėmesio.

– Taigi, Beni, prieš dvi savaites naktį, kai pradingo Lisė, jūs važiavote į namus Astorijoje juodu mersedesu visureigiu, kuriuo jūsų malonus darbdavys pasiūlė jums naudotis kaip savuoju.

– Ne. Ponas Demarkas tą visureigį laikė garaže prie buto palėpėje, nes ryte ketino važiuoti į oro uostą, o tame automobilyje buvo sukrautos jo golfo lazdos. Apie dešimtą vakaro atvežiau jį iki klubo „Woodshed“ sedanu, o paskui tuo automobiliu nuvažiavau namo.

– Grįžęs namo iš karto nuėjote miegoti?

– Taip. Jau buvo vienuolika.

– Beni, šalia jūsų namų labai sunku pastatyti automobilį, ar ne?

– Visame Niujorke sunku.

– Bet jums pasisekė. Jūs radote tuščią vietą darbdavio automobiliui prie pat buto, tiesa?

– Taip, ten mašiną ir pastačiau. Taip, grįžau namo, atsiguliau ir įsijungiau Džėjaus Leno laidą. Jis tikrai juokingas. Kalbėjo apie...

– Man nerūpi, apie ką jis kalbėjo. Man rūpi tai, kad juodas mersedesas, kuris priklauso Nikui Demarkui, ten stovėjo ne visą

naktį. Jūsų 6D buto kaimynas matė, kaip jūs apie penktą penkiolika įvažiavote į laisvą vietą priešais namą – jis tuo metu ėjo į darbą. Papasakokite, Beni, kur jūs buvote? Ar ponas Demarkas jus skubiai iškvietė? Jam iškilo problemų?

Benio Sepinio veide įsirėžė pyktis ir užsispyrimas.

– Ne jūsų reikalas! – atšovė jis.

– Beni, ar turite telefoną su išankstinio apmokėjimo kortele? – kamantinėjo Ahornas.

– Gali į šį klausimą neatsakyti, Beni, – suriko Polas Merfis.

– Kodėl ne? Žinoma, turiu. Aš dalyvauju lažybose. Šimtas dolerių ten, šimtas dolerių šen. Galite mane suimti.

– Ar juokais nepirkote dovanų Nikui, atsiprašau, ponui Demarkui, tokio mobiliojo telefono su išankstinio apmokėjimo kortele?

– Laikyk liežuvį už dantų, Beni! – sušuko Polas Merfis.

Benis atsistojo.

– Kodėl negalėčiau atsakyti? Gerai, papasakosiu, kas nutiko tą naktį. Apie vidurnaktį sulaukiau skambučio iš vienos labai malonios moteriškės, kuri gyvena atskirai nuo savo girtuoklio vyro. Ji buvo išsigandusi. Vyras žino, kad mudu vienas kitam patinkam. Jis pasiuntė jai į mobilųjį kvailą žinutę su grasinimu. Nebegalėjau užmigti, todėl apsirengiau ir nuvažiavau ten. Tai vos už kokios mylios nuo mano namų. Sėdėjau lauke automobilyje prie jos namų, kad būčiau tikras, jog užsidarius barams jos vyras nepasirodys. Taip budėjau iki penkių. Paskui grįžau namo.

– Kilnusis riteris Benis, – nusišaipė Ahornas. – Kas ta moteris? Kas jai grasino?

– Jis policininkas, – nukirto Benis. – Geriausias visame Niujorke. Ji turi suaugusius vaikus, kurie mano, kad jis – pats geriausias žmogus pasaulyje, tik kartais padaugina alkoholio. Ji nenori jokių bėdų. Aš taip pat. Todėl daugiau nieko nepasakysiu.

Polas Merfis atsistojo.

– Gana, – tarė jis Ahornui, Barotui ir Geilorui. – Esu tikras, kad sugebėsite patvirtinti Benio pasakojimą, ir žinau, kad mano

klientas padarys viską, kad išgelbėtų dingusią merginą. – Jis nužvelgė juos rūsčiu žvilgsniu. – Ar neatrodo, kad lojate ne prie to medžio? Gal geriau ieškotumėte Lisės Endrius ir kitų merginų pagrobėjo? Gal baikite gaudyti vėją laukuose, kol dar įmanoma išgelbėti Lisės gyvybę?

Trys detektyvai stebėjo, kaip vyrai išeina iš kabineto. Kai durys paskui juos užsidarė, Ahornas tarė:

– Tame pasakojime pilna skylių. Žinia, Benis gali prisidengti pasakojimu, neva sėdėjęs lauke prie draugės namų, bet vis dėlto jis turėjo pakankamai laiko, kad atsilieptų į Niko skambutį ir išvežtų Lisę iš to palėpės buto.

Visi susižvalgė nevilties kupinais žvilgsniais – kiekvienam ausyse tebeskambėjo beviltiškas Lisės pagalbos šauksmas.

59

„Ir sienos nuvirto..." Ar tai tik ne senas gospelas? Kažkas apie Jozuę ir sugriuvusias Jericho sienas. Aišku viena – laiko lieka vis mažiau.

„Aš tikrai nenorėjau, kad viskas baigtųsi štai taip, – galvojo jis. – Buvau priverstas. Po pirmo karto tikrai ketinau liautis. Na, tikrojo pirmo karto neskaičiuojame – apie jį niekas nežino. Bet paskui man nebuvo leista sustoti."

Tai neteisinga. Neteisinga.

„Artėja pabaiga, – galvojo jis jausdamas vis greitėjantį pulsą. Negaliu sustoti. Viskas baigta. Mane suras, bet nesileisiu suimamas. Mirsiu, bet pasiimsiu naują auką su savimi. Kaip geriausiai – įspūdingiausiai – tai padaryti?"

„Sugalvosiu", – nuramino save.

Juk visada sugalvodavo.

60

Martos Vynuogynas buvo kokie trys šimtai mylių į šiaurės rytus nuo Manhatano, ten oras šilo lėčiau. Kai atsibudau antradienio rytą, pažiūrėjau pro langą – buvo giedra, šalta diena. Jausdamasi ir fiziškai, ir emociškai stipresnė, išlipau iš lovos ir svarsčiau, ką apsirengti, kai stosiu akistaton su Barbara Hanover Galbrait.

Nenorėjau nei per daug išsipuošti, nei atrodyti kasdieniškai. Tetroškau, kad susitikusi su Barbara atrodyčiau kaip jaunesnioji Mako sesuo. Ji vaikų chirurgė. Aš – *juris doctoris,* advokatė, ką tik baigusi darbą civilinių bylų teisėjo kanceliarijoje. Išsirinkau tamsiai žalios spalvos kašmyro švarką, baltą aptemptą palaidinę ir baltus džinsus – šituos drabužius iš spintos nutvėriau paskutinę minutę. Dabar džiaugiausi, kad turiu progą juos apsirengti.

Diena jau artėjo prie vidurdienio, bet paskambinusi į kambarių tarnybą užsisakiau kontinentinius pusryčius. Gėriau juodą kavą, kramsnojau bandelę su cinamonu ir rengiausi. Supratau, kad labai nervinuosi, nes pirštai taip virpėjo, kad niekaip ant drabužių nesugraibė valyklos etikečių.

Kuo puikiausiai žinojau, kad tai gali būti tuščias reikalas. Barbara su vaikais jau gali būti grįžusi į Manhataną. Nemanau, kad tai bėda. Greičiausiai Barbara slapstosi čia vengdama klausimų apie Maką, antraip ji būtų pasilikusi namie.

Taip pat buvau tikra, kad jeigu prieš ateidama paskambinsiu, ji ims manęs vengti. Bet jeigu tiesiog išdygsiu tarpdury, mažai

abejonių, kad užtrenks duris man prieš nosį, nes kartą yra vakarieniavusi pas mus Satone.

Bent jau tikėjausi, kad neužtrenks.

Pažiūrėjusi į laikrodį supratau turinti suskubti, jeigu noriu užklupti Barbarą namuose. Automobilyje įjungiau navigacijos prietaisą. Gatvė, kurioje gyvena Ričardas Hanoveris, nuo viešbučio buvo už kokių šešių mylių. Ketinau nuvažiuoti prie namo ir paskambinti į duris. Jeigu namie nieko nėra, grįšiu į miesto centrą ir pasivaikščiosiu, o paskui užsuksiu patikrinti, ar ji grįžo.

Regis, planas neblogas, bet įvykiai tądien klostėsi visai ne taip. Prie namo privažiavau apie pusę pirmos. Namie nieko nebuvo. Grįždavau patikrinti kas valandą iki pusės šešių. Tada nusprendžiau, kad veltui važiavau. Buvau visiškai nusiminusi, taip jaustųsi bet kuris žmogus, manimi dėtas. Kai jau sukausi atgalios, pro mane pravažiavo visureigis „Jeep“ su Niujorko numeriais ir įvažiavo į namo kiemą. Akies krašteliu pamačiau, kad prie vairo sėdi moteris, šalia jos vyras, o užpakaly – vaikai.

Pasivažinėjau po apylinkes dar apie dešimt minučių, paskui grįžau prie namo ir paspaudžiau durų skambutį. Duris atidarė maždaug septyniasdešimties metų vyriškis. Akivaizdu, jis nė nenutuokė, kas aš, bet šypsojosi nuoširdžiai. Prisistačiau ir pasakiau, kad Briusas minėjo, jog čia veši jo šeima.

– Prašom užeiti, – pakvietė jis. – Jūs turbūt Barbaros draugė.

– Pone Hanoveri, – tariau peržengusi slenkstį, – aš Mako Makenzio sesuo. Man reikia su Barbara apie jį pasikalbėti.

Jo veido išraiška pasikeitė.

– Nemanau, kad tai gera mintis, – tepratarė jis.

– Man nesvarbu, ar tai gera mintis, – paprieštaravau. – Deja, tai būtina. – Nedavusi jam progos atsakyti žengiau paskui jį į svetainę.

Namas buvo vienas pirmųjų Keip Kode, laikui bėgant jų vis daugėjo. Svetainė nedidelė, bet labai miela, su kolonijinio stiliaus baldais ir vąšeliu nertu kilimėliu. Virš galvų išgirdau bėgančių kojų trepsėjimą ir krykštavimus. Iš balsų spėjau, kad vaikai maži.

Prisiminiau girdėjusi, kad Barbara ir Briusas Galbraitai turi berniuką ir dvynes mergaites.

Ričardas Hanoveris dingo – turbūt nuėjo pranešti dukrai, kad esu čia. Kol laukiau, laiptais garsiai trepsėdamos atbėgo trys mažylės, paskui jas atsekė kokių vienuolikos metų mergaitė. Visos apspito mane, džiaugdamosi sutikdamos viešnią.

– Kuo tu vardu? – paklausiau vienos iš dvynių.

– Samanta Džina Galbrait, – išdidžiai atsakė ji. – Bet mane visi vadina Same, šiandien mes plaukėme keltu į Keip Kodą.

„Jie visą dieną iškylavo Keip Kode“, – pamaniau ir pasisukau į kitą mergaitę.

– Margareta Hanover Galbrait. Mane pavadino senelės, kuri yra rojuje, garbei, bet visi vadina Mage.

„Abi mergaitės iš motinos paveldėjo šviesius plaukus“, – pamaniau.

– O čia jūsų pusseserė ar draugė? – pasidomėjau rodydama į trečią mergytę.

– Tai Ava Greisė Gregori, mūsų draugė, – paaiškino Samanta. Ava Greisė žengė prie manęs arčiau ir nusišypsojo. Samanta atsisuko ir timptelėjo vyresnei mergaitei už rankos. – O čia Viktorija Somers. Kartais ji mus aplanko, o kartais mes važiuojame pas ją į rančą Kolorade.

– Kartais su jais važinėju, – paaiškino man Ava Greisė. – O mano tėtis mus visus nusivedė į Baltuosius rūmus.

– Niekada ten nebuvau, – atsidusau. – Tai nuostabu. – „Myliu vaikus, – pagalvojau. – Kada nors tikiuosi turėti bent keturis.“

– Gerai, mergaitės. Lipkite viršun ir iki vakarienės susitvarkykite. – Balsas buvo linksmas, bet mergaitės žiūrėjo į mane, todėl negalėjo matyti Barbaros Hanover Galbrait veido išraiškos. Ji žiūrėjo į mane su tokia atvira neapykanta, kad net apstulbau.

Mačiau ją tik kartą, kai man buvo šešiolika. Jaučiausi nelaiminga, nes man atrodė, kad ją įsimylėjęs Nikas, bet dabar jis tvirtina, kad ji buvo įsimylėjusi Maką. Staiga suabejojau, ar teisingai

perskaičiau jos veido išraišką. Primerktos akys ir įsitempęs kūnas reiškė panieką ar ką kita?

Choru atsisveikinusios mergaitės užlipo laiptais viršun.

Barbara tarė:

– Geriau pakalbėkime poilsio kambaryje.

Nusekiau paskui ją siauru koridoriumi. Name buvo erdvi svetainė, kurios gale atsivėrė šeimos kambarys. Poilsio kambarys buvo iš kairės dar nepriėjus virtuvės. Jeigu man reiktų spėti, sakyčiau, kad čia Ričardas Hanoveris praleidžia vakarus, kai būna vienas. Sienos išklijuotos žaismingais tapetais, ant grindų gulėjo raštuotas kilimas, stovėjo vidutinio dydžio rašomasis stalas, kėdė ir gilus krėslas priešais sienoje įmontuotą televizorių. Iš kairės už krėslo stovėjo skaitymo lempa ir lengvai pasiekiamas krepšys su knygomis bei žurnalais.

Įsivaizdavau savo tėvą šiame kambaryje.

Barbara uždarė duris ir atsisėdo prie stalo, palikusi man tik krėslą, kuris buvo ir per didelis, ir per gilus. Žinojau, kad ji Mako bendraamžė, bet ji buvo iš tų moterų, kurių grožis išblėsta anksti. Jos kadaise nepriekaištingas veidas dabar atrodė įkritęs šonuose, lūpos per siauros. Vešlūs šviesūs plaukai, kurie man taip patiko ir kurių pavydėjau, dabar buvo tvirtai susukti į kuodą. Bet ji traukė dėmesį savo liekna figūra ir valdingu būdu. Pamaniau, kad toks būdas jos mažųjų pacientų tėvams turėtų būti tikra paguoda.

– Kodėl čia atvažiavote, Karolina? – paklausė ji.

Pažvelgiau į ją mėgindama atspindėti priešiškumą, kuris sklido nuo jos.

– Barbara, – atsakiau, – kaip supratau, judu su Maku prieš dešimt metų draugavote, o paskui jis dingo. Atvirai kalbant, man pasakojo, kad buvote dėl jo pametusi galvą. Jeigu yra taip, kaip sako policija ir rašo laikraščiai, ir Makas tikrai vykdo tuos nusikaltimus, gali būti tik viena priežastis – jis turi psichikos sutrikimų. Turiu žinoti, ar esate pastebėjusi kokių nors požymių.

Ji nieko nepasakė.

Spoksojau į ją.

– Dabar jums pasakysiu štai ką: kai susitikau su jūsų vyru biure, jis demonstravo Makui tokį priešiškumą, kad net suglumau. Ką Makas yra padaręs Briusui? Ar tai kaip nors susiję su jo dingimu? Dėl kokios priežasties atvykote čia ir vengiate apklausos? Jeigu manote, kad galite čia pasislėpti, labai klystate. Žurnalistai įsirengė stovyklavietę prie mūsų namų Satone. Kaskart, kai grįžtu namo ar išeinu, jie kiša man prie veido mikrofoną. Jeigu nesulauksiu iš jūsų nuoširdžių atsakymų arba nepatikėsiu, kad tikrai nežinote Mako dingimo priežasčių, kitą kartą, kai mane atakuos žurnalistai, pranešiu jiems, kad judu su vyru slepiate informaciją, kuri gali būti naudinga ieškant Lisės Endrius.

Stebėjau, kaip ji išbalo.

– Jūs *nedrįsite* taip pasielgti!

– O, dar ir kaip drįsiu, – patikinau ją. – Padarysiu *viską*, kad tik surasčiau Maką ir jį sustabdyčiau, jeigu jis tikrai vykdo šiuos nusikaltimus, arba apginsiu jo vardą, jeigu jis nekaltas. Kol kas manau, kad jis gali būti amnezijos auka ir gyvena už trijų tūkstančių mylių.

– Nežinau, kur jis yra, bet žinau, kodėl jis prapuolė. – Barbaros smakras pradėjo virpėti. – Jeigu jums papasakosiu, prisiekiate palikti mus ramybėje? Briusas su jo dingimu neturi nieko bendra. Briusas mylėjo mane ir išgelbėjo man gyvybę. Jis nekenčia Mako už tai, ką jis man padarė.

– O ką jis jums padarė? – vos ne vos išlemenau. Buvau neteisi. Mačiau tik daktarės Barbaros Hanover Galbrait neapykantą. Dabar buvau liudininkė, kaip ji mėgino išlieti skausmą.

– Dėl Mako buvau netekusi galvos. Mudu susitikinėjome. Žinau, kad buvau jam viso labo eilinė draugė. Bet paskui pastojau. Buvau paklaikusi. Mano mama merdėjo. Sveikatos draudimas buvo niekingai menkas, todėl visi pinigai, kurie buvo atidėti mano medicinos studijoms, buvo išleisti jos gydymui. Mane priėmė Kolumbijos presbiterijonų medicinos mokykla, bet žinojau, kad nebegalėsiu ten mokytis. Makui taip ir pasakiau.

Ji giliai įkvėpė, kad nepratrūktų raudoti.

– Jis žadėjo manimi pasirūpinti. Sakė, kad mes susituoksime, galėsiu mokslus atidėti vieniems metams, o paskui tęsti.

„Labai būdinga Makui“, – pamaniau.

– Aš juo tikėjau. Žinojau, kad jis manęs nemyli, bet buvau tikra, kad galiu priversti jį mane pamilti. O paskui jis dingo kaip į vandenį. Ir viskas. Nežinojau, ką daryti.

– Kodėl neatėjote pas mano tėvus? – paklausiau. – Jie būtų jumis pasirūpinę.

– Gal būtų davę man išmaldą išlaikyti jų sūnaus kūdikiui? Ne, ačiū. – Barbara prikando lūpą. – Esu vaikų chirurgė. Mane apima jaudulys, kad galiu paliesti kūdikio kūnelį ir išgelbėti jam gyvybę. Esu išgelbėjusi visai mažyčių naujagimių – jie tilpo į mano saują. Turiu gydymo dovaną. Bet vieno kūdikio aš neišsaugojau. Savo. Pasidariau abortą, nes buvau netekusi vilties. – Ji nusuko akis, bet paskui kalbėjo toliau: – Žinote ką, Karolina? Kartais, kai budžiu naujagimių skyriuje ir koks mažiulis pradeda verkti, einu, paimu jį ant rankų, nuraminu. Kai taip darau, galvoju apie tą kūdikį, kurį išgrandžiau iš savo įsčių.

Ji atsistojo.

– Jūsų brolis nenorėjo tapti advokatu. Jis sakė baigsiąs mokslus, kad įtiktų tėvui. Jis svajojo tapti aktoriumi. Nemanau, kad jis išprotėjo. Gali būti, kad jis gyvena kažkur įsikūręs, gal jį net aplanko tokia malonė ir jis gėdijasi savęs. Manote, tie nusikaltimai – jo rankų darbas? Jokiu būdu. Nekenčiu jo už tai, kaip jis su manim pasielgė, bet jis ne žudikas. Keista, kad jums šovė galvon tokia mintis.

– Gal jau eisiu. Pažadu, niekada niekam apie jus neužsiminsiu ir jūsų nebetrukdysiu, – tyliai tarusi atsistojau. – Bet vis dėlto turiu jums dar vieną klausimą. Kodėl Briusas taip nekenčia Mako?

– Atsakymas labai paprastas. Briusas mane myli. Nuo pat pirmo kurso Kolumbijos universitete aš tai žinojau. Pasidariusi abortą nuėjau į viešbučio kambarį ir prisigėriau migdomųjų. Bet paskui nusprendžiau, kad noriu gyventi. Paskambinau Briusui. Jis atskubėjo pas mane. Išgelbėjo man gyvybę. Jis visada šalia ma-

nęs ir už tai jį myliu, nors laikui bėgant išmokau mylėti ir jį patį. O dabar padarykite man paslaugą ir išeikite iš šitų namų.

Kai koridoriumi ėjau prie laukujų durų, pirmame namo aukšte buvo tylu. Iš viršaus sklido vaikų balsai: spėju, Ričardas Hanoveris laikė juos ten, kad jie negirdėtų mūsų pokalbio.

Jeigu būtų reikėję apibūdinti savo jausmus, sakyčiau, kad jaučiausi papuolusi į sūkurį, kuris talžė mane į sienas. Pagaliau turiu atsakymą, kodėl pabėgo brolis. Makas buvo neapsakomas egoistas, jis nenorėjo studijuoti teisės ir nemylėjo Barbaros, todėl jos nėštumas privertė jį bėgti. Net juostoje įrašyta citata įgijo prasmę: „Kai žiauriai engiamas lemties kraupios, / Vaitoju, keikdamas save ir žmones, / Ir į nebylų dangų aš kreipiuos, / Tikėdamasis veltui jo malonės..."

Mintyse gyniau jį: Makas turbūt tikėjosi, kad Barbara eis prašyti pagalbos kūdikiui pas mūsų tėvus.

Kategoriškas Barbaros tvirtinimas, kad Makas nėra atsakingas už šiuos nusikaltimus, jos nuostaba, kaip drįsau tokią prielaidą iškelti, man vienu metu sukėlė ir gėdą, ir palengvėjimą. Mintyse jau buvau pradėjusi kurti, kaip reikės įrodinėti jo nepakaltinamumą. O dabar mano baimė, kad jis grobia ir žudo moteris, baigėsi. Žinojau, kad dabar guldysiu galvą už jį, nes jis nekaltas.

„Tai kas tada tuos nusikaltimus vykdo? Kas?" – klausinėjau savęs lipdama į automobilį. Žinoma, atsakymo neturėjau.

Grįžau į viešbutį sukryžiavusi pirštus, kad tik galėčiau pratęsti kambario rezervaciją. Viešbutis labiau priminė svečių namus ir jame tebuvo aštuoni ar dešimt kambarių. Turėjau šeštą vakaro išvažiuoti, ir man buvo išrašyta sąskaita už vėlyvą išsikraustymą.

Ačiū Dievui, kambarys vis dar laisvas. Nemanau, kad tokia susijaudinusi būčiau galėjusi sulaukti kelto, o paskui dar parvairuoti namo. „O ir ko man ten važiuoti? – su kartėliu paklausiau savęs. – Žiniasklaida lipa ant kulnų. Baroto skambučiai su užuominomis. Išvykusi motina, kuri nenori manęs matyti. „Draugas" Nikas, kuris greičiausiai naudojasi manimi, kad padėčiau jam atgauti gerą vardą."

Užlipau laiptais viršun. Kambaryje buvo šalta – išeidama palikau pravirą langą. Uždariau jį, įjungiau šildymą ir pažvelgiau į veidrodį. Atrodžiau sulysusi, nusikamavusi. Palaidi plaukai netvarkingai karojo ant pečių.

Pačiupusi iš spintos chalatą nuėjau į vonios kambarį ir paleidau vandenį. Po kokių trijų minučių pajutau, kaip vanduo sušildo sušalusį mano kūną. Išlipusi apsivilkau bėgiojimo kostiumą, kurį, ačiū Dievui, įsimečiau. Gera buvo į jį įlįsti, iki pat viršaus užtraukti užtrauktuką, liko nepridengti tik veidas ir galva. Susukau plaukus į kuodą ir prisegiau viršugalvyje, paskui šiek tiek pasidažiau, kad užmaskuočiau įtampą akyse ir veido išraiškoje.

Mane visada juokindavo įžymybės, vakare išeinančios su akiniais nuo saulės. Dažnai klausdavau savęs, kaip jos perskaito restorano valgiaraštį. Bet šįvakar pati užsidėjau akinius, su kuriais vakar vairavau. Jie uždengė beveik pusę mano veido, su jais jaučiausi kaip su skydu.

Paėmusi rankinę ilga rankena nulipau žemyn į restoraną ir nuliūdau pamačiusi, kad visi staliukai užimti, išskyrus didelį vidury salės stovintį stalą su rezervacijos ženklu. Bet metrdotelis manęs pasigailėjo.

– Kampe yra mažas staliukas, bet jis prie pat virtuvės durų, – tarė jis. – Paprastai nemėgstu prie jo sodinti, bet jeigu jūs nieko prieš...

– Kuo puikiausiai tiks, – patikinau.

Prie staliuko prasėdėjau gana ilgai, spėjau užsisakyti taurę vyno, pavarčiau valgiaraštį, kai į salę įžengė jie. Daktarė Barbara Hanover Galbrait, jos tėvas ir keturios mergaitės. Ir dar kai kas. Devynerių ar dešimties metų berniukas smėlio spalvos plaukais – jo veidą pažinau, tarsi žiūrėčiau į save veidrodyje.

Spoksojau į jį. Plačiai įsodintos akys, aukšta kakta, plaukų verpetas, tiesi nosis. Jis šypsojosi. Šypsojosi Mako šypsena. Aš žiūrėjau į Mako veidą. Dieve mano, aš žiūrėjau į Mako *sūnų*!

Viską supratusi pajutau, kaip sukasi galva. Barbara man melavo. Ji nepasidarė aborto. Ji nevaikščiojo į naujagimių skyrių ir

nesiilgėjo savo sunaikinto kūdikio. Pagimdžiusi tą vaikelį augino kaip Briuso Galbraito sūnų.

„Kiek tiesos kituose jos žodžiuose?“ – svarsčiau.

Turėjau iš ten nešdintis. Atsistojusi nuėjau per virtuvę nekreipdama dėmesio į nustebusius darbuotojų žvilgsnius. Perėjau per vestibiulį, klupinėdama užlipau laiptais ir susidėjusi daiktus išsiregistravau. Spėjau į paskutinį keltą iš Vynuogyno ir antrą valandą nakties grįžau į Satoną.

Nors kartą prie namų nestovėjo žiniasklaidos autobusiukai.

Bet garaže manęs laukė detektyvas Barotas. Akivaizdu, jis žinojo, kad parvažiuoju. Tada supratau, kad buvau sekama. Iš nuovargio jaučiausi kaip apsvaigus.

– Ko jūs norite? – beveik išrėkiau.

– Karolina, daktaras Endriusas prieš valandą gavo dar vieną Lisės žinutę. Jos žodžiai buvo tokie: „Tėveli, Makas sakė, kad mane nužudys. Daugiau jis nebenori manimi rūpintis. Viso gero, tėveli. Aš tave myliu, tėveli.“

Baroto balsas aidėjo garaže.

– O tada ji pradėjo rėkti: „Ne, prašau, ne...“ Jis ją smaugė. Jis ją *smaugė*, Karolina! Mes jos neišgelbėjome. Kur jūsų brolis, Karolina? Žinau, kad žinote. Kur tas šlykštus žmogžudys? Dabar jau turite mums pasakyti. Kur jis?!

61

Trečiadienį paryčiais, apie trečią valandą, jis važinėjo po SoHo rajoną ieškodamas kokios bejėgės aukos. Suskambo jo telefonas.

– Kur esi? – paklausė įsitempęs balsas.

– Važinėju po SoHo. Nieko ypatinga. – Tai buvo jo mėgstama vieta: tokiu metu daugybė girtų merginų traukia namo.

– Tose gatvėse pilna policininkų. Juk nemėginsi iškrėsti kokios kvailystės, ar ne?

– Kvailystės – ne. Ką nors kvapą užimančio – taip, – tarė jis ieškodamas akimis. – Man reikia dar vienos. Nieko negaliu padaryti.

– Grįžk namo ir gulk į lovą. Turiu tau kai ką. Ji bus garsiausia iš visų tavo antraščių.

– Ar aš ją pažįstu?

– Pažįsti.

– Kas ji?

Jis išgirdo jos vardą.

– O, iš tiesų puiku! – sušuko jis. – Ar sakiau tau, kad esi mano mylimiausias dėdė?

62

Siaubingas Lisės atsisveikinimo su tėvu įrašas iki širdies gelmių sukrėtė netgi visko mačiusį operatyvinį detektyvų padalinį. Pagauti žudiką maniaką, kol jis nesmogė dar kartą, kiekvienam tapo gyvybiškai svarbia užduotimi. Visi detektyvai vėl tikrino faktus, išaiškėjusius tyrimo metu.

Trečiadienio rytą visi susigrūdo į Ahorno kabinetą.

Geiloras raportavo naujienas. Benio Sepinio pasakojimas buvo patvirtintas. Jis susitikinėja su Ana Rajen – ji gyvena atskirai nuo savo vyro Valterio Rajeno, policijos seržanto, garsėjančio girtuokliavimu ir nežabotu būdu. Ana Rajen patvirtino, kad prieš dvi savaites pirmadienio naktį ji kalbėjo su Beniu ir pasiskundė bijanti savo vyro. Iš pareigūnų išgirdusi, kad jis sėdėjo automobilyje prie jos namų visą naktį, ji tik nusišypsojusi atsakė: „Toks jau tas Benis yra."

– Bet tai dar nereiškia, kad tą naktį Benis nesulaukė iškvietimo iš Demarko, – tarė Ahornas. – Bet mes to niekada neįrodysime.

Ahornas pradėjo skaityti iš savo užrašų. Per kelias pastarąsias dienas civiliai persirengusių detektyvų sekamas Nikas Demarkas neveikė nieko neįprasta. Jo pokalbiai, kurių klausomasi, daugiausia sukosi apie verslo reikalus. Keli nekilnojamojo turto agento skambučiai patvirtino Demarko žodžius, kad jis parduoda savo butą Penktajame aveniu. Tiesą sakant, jis sulaukė pasiūlymo, kurį ketina apsvarstyti. Mėgino kokius šešis kartus prisiskambinti Karolinai, bet ji, matyt, buvo išjungusi telefoną.

– Mes žinome, kad ji važiavo į Martos Vynuogyną, – toliau pasakojo Ahornas. – Demarkas to nežinojo ir dėl jos nerimavo.

Pakėlęs akis Ahornas patikrino, ar visi jo įdėmiai klausosi.

– Karolina važiavo pasimatyti su brolio buvusia mergina daktare Barbara Hanover Galbrait, bet ilgai neužtruko. Vyro ten nebuvo. Kai šeima atėjo pavakarieniauti į viešbutį, kuriame Karolina buvo apsistojusi, ta pabėgo ir grįžo namo. Viešbutyje Karolinai niekas neskambino. Ji nesinaudojo mobiliuoju nuo tada, kai pirmadienį išėjusi iš Kramerių išvažiavo iš miesto iki dabar.

– Pirmadienio rytą ji iš Kramerių išėjo apsiverkusi. Nufotografavome ją išeinančią iš pastato. Ją iki automobilio vijosi kažkoks vyrukas. Štai jie nufotografuoti abu. – Ahornas padėjo užrašus ir padavė nuotraukas Barotui. – Mes jį patikrinome. Jo vardas Hovardas Oltmanas. Jis dirba Derekui Olsenui – šis yra kelių nuomojamų daugiabučių savininkas, taip pat ir pastato, kuriame gyveno Makas. Oltmanas pradėjo darbą praėjus porai mėnesių po Makenzio dingimo.

Nuotraukas visi perleido per rankas ir paskui vėl padėjo Ahornui ant stalo.

– Mūsų žmonės pirmadienį po pietų nuėjo pas Kramerius. – Kuo toliau, tuo labiau Ahorno balse girdėjosi nuovargis. Ausyse tebegirdėjo Lisės šauksmą: „Ne, prašau, ne..." Jis atsikrenkštė. – Gusas Krameris prisipažino pasakęs Karolinai, kad jo žmona bažnyčioje per sekmadienio mišias mačiusi, kaip Makas įmetė raštelį į aukų krepšelį. Gusas pareiškė, kad jos brolis žudikas, ir reikalavo palikti juos ramybėje. Karolina pravirko ir išbėgo.

– Kai pirmą kartą susitikome su ponia Kramer, – tarė Geiloras, – ji neminėjo sekmadienio rytą bažnyčioje mačiusi Maką, nes su savimi neturėjo akinių, todėl negalėjo būti tikra, kad tai tikrai jis. O pirmadienio rytą ji jau pareiškia esanti tikra, kad tai buvo Makas. Mes ja tikime?

– Netikiu nė vienu Kramerių žodžiu, – nukirto Ahornas, – bet nemanau, kad Gusas Krameris yra žudikas maniakas. – Jis

pažvelgė į Barotą. – Papasakok jiems, ką tau šįryt garaže sakė Karolina Makenzi, kai ją ten sutikai.

Tamsūs ratilai po Rojaus Baroto akimis pavirto maišeliais.

– Mes kalbėjomės garaže. Ji prisiekė, kad jos brolis nekaltas, o tai, kad Lisė ištarė jo vardą, nieko nereiškia – gal ji buvo priversta taip pasakyti. Dar ji pridūrė, kad surinks visus mūsų pareiškimus, kuriuos padarysime ar jau padarėme, kiekvieną spausdintą žodį, ir jei ras parašyta, kad teigiame, jog jos brolis žudikas, bylinėsis su mumis iki pabaigos. – Barotas nutilo trindamasis kaktą. – Ji sakė esanti velniškai gera advokatė ir ketinanti tai įrodyti. Dar ji sakė, kad jeigu jos brolis pasirodytų esąs kaltas, ji pati pirma jį įduotų policijai, kol jis nežuvo susišaudyme, ir dirbs iki devinto prakaito, kol apgins jį kaip nepakaltinamą.

– Jūs tikite ja? – paklausė Čipas Deilis, visai neseniai pradėjęs dirbti detektyvu.

Barotas gūžtelėjo pečiais.

– Tikiu, kad ji tiki brolio nekaltumu. Bet dabar jau esu tikras, kad ji su broliu ryšio nepalaiko. Jeigu į jos motinos butą iš Lisės telefono skambinėja Makas, tai dar vienas jo žaidimas.

Suskambo Ahorno telefonas. Kai jis atsiliepė, jo veido išraiška pasikeitė, ir jis tarė:

– Tik pasitikrinkite, ar nėra kokios klaidos. – Padėjęs ragelį jis visiems pranešė: – Būdama dvidešimt dvejų, Lilė Kramer praleido dvejus metus kalėjime. Ji dirbo pas garbaus amžiaus moterį. Kai moteris mirė, buvo pasigesta daugybės jos papuošalų. Lilė buvo apkaltinta vagyste.

– Ar ji prisipažino? – paklausė Barotas.

– Niekada. Bet tai nesvarbu. Ji buvo nuteista teisme. Noriu, kad iškviestumėte ją ir jos vyrą Gusą Kramerį čia. – Jis apsižvalgė po kabinetą. – Na, gerai. Visi savo užduotis žinote. – Jo akys užkliuvo už Baroto, kuris stovėdamas beveik miegojo. – Rojau, eik namo ir išsimiegok. Esi visiškai įsitikinęs, kad Karolina nepalaiko ryšio su broliu?

– Taip.

– Tada nebesek jos. Kramerių neturime už ką ilgai sulaikyti, bet, jiems iš čia išėjus, noriu, kad juos abu sektumėte.

Kai operatyvininkai apsisukę jau ėjo iš kabineto, Ahornas ištarė žodžius, kurių neketino sakyti.

– Klausiau tą įrašą mažiausiai šimtą kartų. Gal tai beprotybė, bet mes turime reikalų su lunatiku. Girdisi Lisės klyksmas, paskui žiopčiojimas, gargaliavimas, ir tada jis išjungia jos telefoną. Iš tiesų mes negirdėjome, kad ji mirė.

– Rimtai galvoji, kad ji dar gyva? – pasitikslino Geiloras.

– Manau, kad vyrukas, su kuriuo turime reikalų, žaidžia kažkokį žaidimą, taip.

63

Po to, kai mudu su detektyvu Barotu susišūkavome, užlipusi į butą atsakiklyje radau kelias rūpesčio persmelktas žinutes nuo Niko ir Elioto. „Kur esi, Karolina? Būk gera, paskambink man. Nerimauju dėl tavęs." Ši žinutė nuo Niko. Paskutinė jo žinutė buvo palikta prieš pat vidurnaktį: „Karolina, tavo mobilusis vis dar išjungtas. Kai parsirasi namo, paskambink man – nesvarbu kelintą valandą."

Eliotas paliko tris žinutes, paskutinę – pusę dvyliktos nakties. „Karolina, tavo mobilusis telefonas išjungtas. Prašau man paskambinti. Aš dėl tavęs nerimauju. Šįvakar mačiau tavo motiną: emociškai ji jau daug stipresnė, bet jaučiu, kad rūpindamasis ja tarsi nuviliu tave. Bet juk žinai, kokia tu man brangi. Paskambink man iškart, kai tik gausi šią žinutę."

Klausydamasi šių pranešimų, susirūpinusių balsų jaučiausi taip, tarsi iš sniego pūgos klupinėdama įžengiau į šiltą kambarį. Abu juos mylėjau, bet pusę ketvirtos ryto nė vienam neketinau skambinti. Iš restorano Martos Vynuogyne išlėkiau nevakarieniavusi, taigi dabar supratau esanti siaubingai išalkusi. Nuėjusi į virtuvę išgėriau stiklinę pieno ir suvalgiau pusę suvožtinio su žemės riešutų sviestu. Jau visą amžinybę nebuvau valgiusi riešutų sviesto, bet tą akimirką užsigeidžiau jo. Užkandusi nusirengiau ir kritau į lovą. Buvau tokia susinervinusi, kad maniau, jog neužmigsiu, bet panirau į miegą tą pačią akimirką, kai sumerkiau akis.

Klaidžiojau liūdesio, verksmo, šešėlių ir dar kažin ko labirinte. Kas tai buvo? Kieno veidas, kurį mėginau įžiūrėti, persekiojo mane, nedavė man ramybės? Tikrai ne Mako. Kai jį sapnavau, pamačiau dešimtmetį berniuką smėlio spalvos plaukais su verpetu, plačiai įsodintomis akimis. Mako sūnus. Mano sūnėnas. Pabudau apie aštuntą, užsimečiau chalatą ir dar užsimiegojusi nuėjau į virtuvę.

Ryto šviesoje virtuvė atrodė raminamai pažįstama. Kai tik mama kur nors išvažiuodavo, ji paleisdavo ilgametę mūsų namų šeimininkę atostogų: Sju užsukdavo tik kartą per savaitę – išvėdinti namų. Visi nežymūs ženklai man sakė, kad ji lankėsi čia vakar, kai buvau išvažiavusi į Vynuogyną. Šaldytuve stovėjo šviežio pieno buteliai, laiškai, kuriuos buvau numetusi ant virtuvinės spintelės, dabar gražiai sudėti į krūvelę. Džiaugiausi, kad ji apsilankė čia tada, kai manęs nebuvo. Nebūčiau iškentusi jos užuojautos dėl Mako.

Neturėjau nė mažiausio noro ką nors valgyti, bet mano galva buvo šviesi, todėl turėjau priimti kelis sprendimus. Mėginau tai padaryti gerdama tris puodelius kavos.

Detektyvas Barotas. Nuoširdžiai vyliausi, kad jį įtikinau, jog neginu brolio, kita vertus, nutylėjau, dėl ko Makas galėjo dingti...

Barbara man tvirtino, kad Briuso neapykantos Makui priežastis yra jo elgesys su ja. Bet gal buvo daugiau priežasčių? Briusas visada karštai mylėjo Barbarą. Akivaizdu, kad jis vedė ją sutikęs su jos sąlygomis: „Būk mano kūdikio tėvas ir įtaisyk mane į medicinos mokyklą." O gal jis jėga privertė Maką dingti? Gal grasino jam? Jeigu taip, tai kuo?

Tai man atrodė nepagrįsta.

Mako vaikas. Turiu jį apginti. Barbara nežino, kad aš jį mačiau. Jis auga kaip vaikų chirurgės ir turtingo nekilnojamojo turto magnato sūnus. Turi dvi jaunesnes sesutes. Nė už ką jam nekenkčiau, o jeigu mesiu įtarimo šešėlį ant Briuso, Barotas ims knaisiotis po Barbaros ir Mako santykius dar iki jo dingimo, tada jo pasaulis tikrai sugrius.

Turiu su kuo nors pasikalbėti, su žmogumi, kuriuo pasitikiu be išlygų. Nikas? Ne. Advokatas, kurį jis pasamdė, – Terstonas Karveris? Ne. Paskui galvon šovė atsakymas. Jis buvo toks paprastas, kad nesupratau, kodėl nepagalvojau anksčiau – Lukas Rivsas! Jis dalyvauja tyrime nuo pat pradžių. Jis apklausė ir Niką, ir Barbarą, ir Briusą, ir Kramerius. Paskambinau jam į darbą. Nors dar tik pusė devynių, jis jau buvo biure. Liepė man kuo skubiau ateiti. Dar pridūrė, kad jis ir visi jo darbuotojai nieko kita nedaro, tik ieško Lisės pagrobėjo.

– Net jeigu tai Makas?

– Žinoma, net jeigu tai Makas, bet visiškai netikiu, kad tai jo darbas.

Nusimaudžiau po dušu, paskui įjungiau televizorių ir rengdamasi žiūrėjau. Policija informavo žiniasklaidą, kad Lisė paskambino dar kartą. „Pokalbio turinys neatskleidžiamas. Policijos šaltinis teigia, esą didelė tikimybė, kad ji nebegyva“, – pranešė CNN komentatorius.

Įlindau į džinsus, apsivilkau medvilninį megztuką ilgomis rankovėmis. „Na, bent jau Mako vardas nebuvo paminėtas“, – galvojau rengdamasi.

Man patinka papuošalai, visada veriuosi auskarus ir deduosi ką nors ant kaklo. Šiandien pasirinkau tėčio dovanotą ploną auksinę grandinėlę su perlu, o tada stalčiuje suradau auskarus, kuriuos šešioliktojo gimtadienio proga man padovanojo Makas. Tai buvo mažos auksinės saulutės su viduryje įsodintu mažyčiu briliantu. Pasipuošusi šiais dirbiniais jaučiausi arčiau tėčio ir Mako.

Nuo Satono iki Rivso biuro buvo visa mylia kelio, bet nusprendžiau eiti pėsčiomis. Pastarąsias kelias dienas tiek daug laiko praleidau automobilyje, kad man reikėjo pajudėti. Tik klausimas – kaip išvengti žiniasklaidos? Nusileidau į garažą ir kelias minutes palaukiau, kol pasirodė vienas šio namo gyventojas. Paprašiau jo mane pavėžėti. Tai buvo aristokratiškos išvaizdos pagyvenęs vyras. Niekada nebuvau jo sutikusi.

– Gal galiu pasislėpusi ant jūsų užpakalinės sėdynės pavažiuoti porą kvartalų? – paprašiau jo.

Jis pažvelgė į mane su užuojauta.

– Panele Makenzi, tikrai suprantu, kodėl norite pasprukti nuo žiniasklaidos, bet bijau, kad esu ne tas žmogus, kuris turėtų jums padėti. Esu federalinis teisėjas.

Vos nenusikvatojau – negalėjau tuo patikėti. Bet teisėjas šūktelėjo kažkokiam žmogui, ką tik išlipusiam iš lifto:

– Sveikas, Deividai, – tarė jis. – Šiai jaunai panelei reikia pagalbos. Žinau, kad neatsisakysi padėti.

Sumišusi pajutau, kaip man išraudo skruostai, – padėkojau jiems abiem.

Deividas – ar kas jis buvo – pavėžėjo mane iki Parko ir Penkiasdešimt septintosios gatvės sankryžos. Likusį kelio gabalą ėjau pėsčia, mano mintys sukosi kaip popieriaus skiautės, kurias vėjas pakelia į orą ir nuleidžia prie kelkraščio. Gegužė jau artėjo į pabaigą. „Teskamba šventa giesmė Mergelei skaisčiausiai, visada tebus garbė Motinai kilniausiai! Tu angelų valdovė, motina teisiųjų, nauja Tu aušros žvaigždė, vartai išrinktųjų“, – taip giedodavome kasmet gegužę, kai mokėmės Šv. Širdies mokykloje. Kartą, kai man buvo gal septyneri, netgi puošiau Mergelės statulą gėlių vainiku.

Greitai grįžau į šiandienos įvykius – dabar klūpiu ant galinės sėdynės, kad išvengčiau kamerų ir mikrofonų.

Kai nusigavau į Luko Rivso biurą, tas mažas, bet stiprus vyras maloniu balsu padėjo man atsipeikėti. Jis energingai paspaudė man ranką, tarsi suprasdamas, kad man reikalingas žmogaus prisilietimas.

– Užeikite, Karolina, – pakvietė jis. – Štai čia mes įsikūrėme. – Jis palydėjo mane į didžiulę susirinkimų salę. Sienos buvo nukabinėtos padidintomis nuotraukomis su žmonių veidais. Kai kurie nufotografuoti patalpose, o kiti, be abejonės, lauke. – Šios nuotraukos nuo tų laikų, kai prieš dešimt metų dingo pirma mergina, – paaiškino Rivsas. – Mes išrinkome jas iš laikraščių ir te-

levizijos bei vaizdo kamerų įrašų. Fotografuota klubų, kur dingo keturios jaunos merginos, apylinkėse. Pakviečiau prokuratūros detektyvus ateiti čia ir jas peržiūrėti – gal kuris nors veidas pasirodys matytas. Kodėl ir jums neužmetus akies?

Vaikščiojau po kambarį stabtelėdama, kai pamatydavau Mako, Niko ir kelių kitų draugų veidus pirmajame klube. „Jie visi tokie jauni", – galvojau. Taip apėjau visas keturias sienas, nuo vieno koliažo prie kito, o akys vis ieškojo. Vienoje vietoje stabtelėjau. „Šis panašus į... – pagalvojau ir vos garsiai nesusijuokiau. – Kaip kvaila: juk net nematau to žmogaus veido, tik akis ir kaktą."

– Ką nors pažinote? – paklausė Lukas.

– Ne. Aišku, tik Maką ir Niką pirmajame klube.

– Gerai. Eime į mano kabinetą.

Mes įsitaisėme ten. Buvo atnešta ritualinė kava, o tada papasakojau Lukui Rivsui, ką sužinojau Martos Vynuogyne. Kol jis klausėsi, jo veidas vis labiau niaukėsi.

– Regis, Makas turėjo labai rimtą priežastį dingti. Moteris, kurios jis nemylėjo, nešiojo jo kūdikį. Jis nenorėjo jos vesti. Nenorėjo studijuoti teisės. Todėl vengdamas nuliūdinti jūsų tėvus, o ypač – tėvą, nusprendė pabėgti. Daugelio nusikaltimų svarbiausia priežastis yra meilė arba pinigai. Mako atveju svarbiausia pabėgimo priežastimi galima būtų laikyti meilės Barbarai stygių.

Rivsas atsilošė kėdėje.

– Žmonės bėga ir dėl menkesnių priežasčių. Jeigu – pabrėžiu, jeigu – Makas susijęs su pirmosios merginos mirtimi, tuo galima būtų paaiškinti jo balso įrašų vagystę iš buvusios dėstytojos. Kai mes ją apklausėme, ji negalėjo nurodyti jokios jo pabėgimo priežasties, išskyrus tai, kad, jos nuomone, jis būtų tapęs nepaprastu aktoriumi. Aš peržiūrėjau įrašus. Jos mirtį lėmė ne tiek smūgis į galvą, po kurio ji neteko sąmonės, kiek kritimas ant šaligatvio – tada kraujas išsiliejo į smegenis ir ji mirė.

Atsistojęs jis nuėjo prie lango.

– Karolina, vis tiek lieka neatsakytų klausimų. Jūsų brolis gali būti šio reikalo dalis, bet jokiu būdu ne *visas* šis reikalas. – Jis

patylėjęs pridūrė: – Kai paskambinau kapitonui Ahornui, jis neatskleidė viso Lisės paliktos žinutės turinio, bet sakė, kad ji minėjusi Maką.

– Detektyvas Barotas papasakojo man, ką ji sakė. – Man užspaudė gerklę, kai citavau agonijos kupinus Lisės žodžius, o paskui aš dar pakartojau, ką tada rėkiau Barotui.

– Jūs teisi. Ji galėjo būti priversta ištarti jo vardą.

– Aš vis grįžtu prie to, kad Briusas nekenčia Mako, – tariau. – Vis galvoju, kaip jis turėjo virte virti neapykanta Makui, kai šis draugavo su Barbara. Tarkime, Makas tiesiog pabėgo, – pradėjau svarstyti. – Tarkime, Briusas vis dar bijo, kad vieną dieną jis pasirodys, ir Barbara su juo paspruks. Nors ji tvirtina Mako nekenčianti, svarstau, ar tai tiesa. Vis dėlto Makas buvo toks nepaprastas žmogus. Jis visada sakydavo, kad Briusas yra tuščias kaip asmenybė. Kai praėjusią savaitę susitikau su Briusu, jis atvirai rodė priešiškumą, o tai nėra normalus elgesys. Jis ničniekuo neišsiskiriantis vyrukas, na, gal ir sulaukė didelės sėkmės, bet vis tiek jis pilkas ir nuobodus žmogelis. Nikas sakė, kad jį pravardžiuodavo Vienišiumi ir kad jis buvo klube tą vakarą, kai dingo pirma mergina. – Stebėjau, kaip Rivsas mintyse pasveria mano spėliones.

– Mėginu prisiminti, ar kruopščiai prieš dešimt metų buvo patikrintas ponas Galbraitas, – tarė Rivsas. – Pasidomėsiu.

Atsistojau.

– Ilgiau jūsų nebetrukdysiu, Lukai, – pasakiau. – Labai džiaugiuosi, kad esate mano pusėje. – Paskui pati save pataisiau: – Ir Mako pusėje.

– Taip, esu. – Jis palydėjo mane per priimamąjį prie durų. – Karolina, gal tai labai asmeniška, bet jūs dabar patiriate tokią įtampą, kuri palaužtų net pačius ištvermingiausius vyrus. Ar yra vieta, kur galėtumėte pabūti ramiai viena ar su kokiu artimu draugu? – Jis žvelgė į mane susirūpinęs.

– Pagalvosiu apie tai, – atsakiau. – Bet pirmiausia ketinu aplankyti motiną, nori ji to ar nenori. Kaip žinote, ji gydosi privačioje sanatorijoje Konektikute, kur ją nuvežė Eliotas.

– Žinau. – Prie durų Rivsas dar kartą paėmė man už rankos. – Karolina, visas operatyvinis detektyvų būrys šią popietę sukiosis gatvėse. Gal kuris nors iš jų pastebės vieną veidą veidų jūroje, ir jis mums atvers duris.

Parėjau namo. Šįkart nemėginau nepastebėta prasmukti. Žiniasklaidos autobusiukų durys buvo praviros, ir reporteriai sulėkė prie manęs, kai tik prisiartinau prie namo.

– Karolina... ką jūs manote?

– Panele Makenzi, ar nenorėtumėte per televiziją kreiptis į brolį, kad jis pasiduotų?

Atsisukau į mikrofonus.

– Kreipiuosi į visus ir kiekvieną: mano brolis nekaltas nė dėl vieno iš šių nusikaltimų. Nepamirškite, nėra nė vieno įkalčio prieš jį. Viskas pagrįsta tik užuominomis ir spėlionėmis. Dar leiskite jums priminti, kad egzistuoja įstatymai dėl šmeižto spaudoje ir griežtos baudos už jų nesilaikymą.

Nuskubėjau vidun nedavusi progos jiems atsakyti. Grįžusi į butą pradėjau skambinti visiems, į kurių skambučius nekreipiau dėmesio. Pirmasis buvo Nikas. Jo balse buvo girdėti spontaniškai ištrūkęs palengvėjimas, bet šį pastebėjimą nusprendžiau įkišti į minčių kertelę, – bus apie ką pagalvoti vėliau.

– Karolina, nesielk taip su manimi. Krausčiausi iš proto. Net kapitonui Ahornui paskambinau – gal jie tave ten laiko. Bet jis atsakė, kad su tavim nekalbėjo.

– Ne, nekalbėjo, bet žinojo, kur aš, – tariau. – Akivaizdu, kad buvau sekama.

Papasakojau Nikui, kad Martos Vynuogyne mačiausi su Barbara, bet kelionė nesėkminga. Atsargiai rinkau, ką jam galima papasakoti.

– Sutinku su tavim. Ji greičiausiai ištekėjo už Briuso, kad galėtų studijuoti mediciną, ir, regis, šiame sandėryje vis dar laikosi savo žodžio. – Vis dėlto negalėjau susilaikyti jai neįgėlusi. – Dar ji man pasakojo, kokia yra atsidavusi ir mylinti vaikų chirurgė;

kai vaikšto po naujagimių skyrių, prieina prie verkiančio kūdikio ir jį nuramina.

– Tokia iš tiesų ta Barbara, – sutiko Nikas. – Karolina, o kaip tu laikaisi?

– Prastai. – Girdėjau savo balse skambant nuovargį.

– Ir aš. Policininkai vėl rausėsi mano ir Benio praeityje. Bet yra viena gera naujiena. – Jo balsas pralinksmėjo. – Pardaviau Parko aveniu butą.

– Tą, kuriame jauteisi kaip Rojus Rodžeris? – šyptelėjau.

– Tą patį. Agentas sakė, kad pirkėjas ketina viską nulupti ir perdaryti jį iš pagrindų. Geros jam kloties.

– O kur tu gyvensi?

– Bute palėpėje. Laukiu tos akimirkos, jeigu šią minutę aš dar ko nors laukiu. Vakar klube pričiupome devyniolikmetę su padirbtu vairuotojo pažymėjimu. Jei būtume ją aptarnavę, mus jau būtų uždarę. Nenustebčiau, jei tą mergaičiukę bus pakišę policininkai, kad paspaustų mane.

– Šiuo metu manęs jau niekas nestebina, – surimtėjusi tariau.

– Gal pavakarieniaujam šįvakar? Noriu tave pamatyti.

– Ne, nelabai išeis. Noriu nuvažiuoti ir aplankyti mamą. Turiu savo akimis pamatyti, kaip ji laikosi.

– Aš tave nuvešiu.

– Ne, turiu važiuoti viena.

– Karolina, gal galiu tavęs kai ko paklausti. Prieš daugelį metų Makas man sakė, kad tu mane įsimylėjai, kad turiu būti atsargus, nežaisti su tavimi ir nepuoselėti tavo jausmų. – Jis nutilo mėgindamas išlaikyti žaismingą toną. – Kaip galėčiau atgaivinti tą meilę, o gal šįkart tai bus meilė be atsako iš tavo pusės?

Žinojau, kad iš mano balso girdėti, kad šypsausi.

– Iš jo pusės taip daryti buvo negražu.

– Ne, nebuvo, – Niko balsas vėl surimtėjo. – Gerai, Karolina. Leisiu tau važiuoti. Bet būk tikra, kad mes visą šią suirutę tikrai pergyvensime.

Pravirkau. Nenorėjau, kad jis girdėtų, todėl padėjau ragelį, bet paskui iš karto ėmiau spėlioti, ar Nikas nepasakė „kartu", o gal aš tik įsivaizdavau tą žodį išgirdusi, nes labai to troškau?

Paskui man pirmą kartą šovė mintis, kad ir namų, ir mano mobiliojo telefono pokalbių gali būti pasiklausoma. Na, žinoma, taip ir yra, pamaniau. Juk Barotas įsitikinęs, kad palaikau ryšį su Maku. Jie tikrai nepraleis progos pasiklausyti, ar jis man skambina.

Prisiminusi pokalbį su Niku svarsčiau, ar jų ausys dega nuo mūsų spėlionių dėl nepilnametės pakišimo „Woodshed" klube, kad Nikas papultų į pinkles.

Tikiuosi, kad dega.

64

Lilė ir Gusas Krameriai sėdėjo pastėrę nuo įtampos. Ahornas apžiūrinėjo sutuoktinius svarstydamas, kaip pradėti pokalbį. Kai Geiloras atlydėjo juos į kabinetą, buvo akivaizdu, kad Lilė Kramer – ant nervinio išsekimo ribos. Jos rankos virpėjo. Pastebimai trūkčiojo lūpų kamputis. Ji vos sulaikė ašaras. Švelniai pradėti ar leisti jai išsiverkti? Jis nusprendė kalbėti griežtai.

– Lile, jūs mūsų neinformavote, kad už papuošalų vagystę dvejus metus praleidote kalėjime.

Atrodė, tarsi būtų sudavęs jai kumščiu į veidą. Ji žioptelėjo, išplėtė akis ir pradėjo dejuoti. Gusas pašoko.

– Užsičiaupkite! – šūktelėjo jis Ahornui. – Atidžiau paskaitykite tą bylą. Ji buvo mergaitė iš Aidaho, visiška našlaitė, dieną naktį prižiūrėjusi senutę. Ji tų papuošalų nė pirštu nelietė! Senosios ponios pusbroliai buvo vieninteliai, žinoję jos namų seifo kodus. Jie nepagrįstai apkaltino Lilę ir gavo ne tik papuošalus, bet ir draudimą! Kad jie pragare sudegtų!

– Dar nesutikau nė vieno, kuris būtų sėdėjęs kalėjime pelnytai, – atšovė Ahornas. – Sėskitės, pone Krameri. – Jis vėl pasisuko į Lilę. – Ar Makas jus apkaltino vagyste?

– Lile, nesakyk nė žodžio. Šie žmonės ir vėl mėgina tave nepagrįstai apkaltinti.

Lilė Kramer nuleido pečius.

– Nieko negaliu padaryti, jeigu jie mane apkaltins. Manimi niekas netiki. Prieš pat dingdamas Makas manęs paklausė apie naująjį laikrodį – ar aš jo nemačiusi. Supratau, kad jis meta užuo-

miną, neva jį aš paėmiau. Labai supykau, net ėmiau ant jo rėkti. Šaukiau, kad visi trys buto gyventojai tokie išsiblaškę, kad ko nors neradę visada kaltina mane.

– Kas dar jus apkaltino? – paklausė Ahornas.

– Tas bjaurus Briusas Galbraitas. Jis negalėjo rasti koledžo baigimo žiedo, tarsi aš būčiau jį paėmusi. Kam jis man reikalingas? Po kokios savaitės jis pasakė jį radęs kelnių kišenėje. Žinoma, manęs neatsiprašė. Jokių „Atsiprašau, ponia Kramer". – Dabar ji jau raudojo balsu, šluostydamasi karčias nuovargio ašaras.

Ahornas susižvalgė su Geiloru – juodu galvojo tą patį: šį dalyką lengva patikrinti.

– Taigi jūs nežinote, ar Makas iki dingdamas surado tą laikrodį.

– Ne, nežinau. Štai todėl aš ir bijau: jeigu Makas grįš, tikrai mane vėl apkaltins. – Ponia Kramer pradėjo aimanuoti. – Štai todėl ir pamaniau jį mačiusi tądien bažnyčioje.

– Jūs *pamanėte*, kad matėte jį bažnyčioje! – nutraukė ją Ahornas. – Mums tvirtinote, kad tikrai jį ten matėte.

– Mačiau jo ūgio vyriškį, bet kai sužinojau, kad Makas paliko raštelį, buvau tikra, paskui ėmiau abejoti, bet dabar vėl esu tikra, kad...

– Kodėl jūs taip staiga nusprendėte išsikraustyti į Pensilvaniją? – įsiterpė Geiloras.

– Nes pono Olseno sūnėnas Stivas Hoknis nugirdo, kaip Makas klausinėjo mane apie tą laikrodį, ir dabar Stivas man tuo grasina, – sušuko ji. – Nes jis nori, kad mes dėdei paskųstume Hovį, kad dėdė jį atleistų... ir... aš daugiau... nebegaliu... nebegaliu. Aš noriu tik mirti. Noriu mirti...

Lilė Kramer palinko į priekį ir užsidengė veidą rankomis. Jos pečiai drebėjo nuo kūkčiojimo. Gusas priklaupęs apsikabino ją.

– Viskas gerai, Lile, – ramino jis, – viskas gerai. Jau einam namo.

Jis pažvelgė pirma į Ahorną, paskui į Geilorą.

– Štai ką apie jus abu galvoju, – tarė jis ir nusispjovė ant kilimo.

65

Kitas žmogus, kuriam paskambinau po pokalbio su Niku, buvo Džekė Reinolds – mano draugė psichologė, kuri mėgino man prisiskambinti, bet aš vis pokalbį atidėliojau. Žinoma, Džekė skaitė laikraščius, o mes daugiau nesikalbėjome nuo tos dienos, kai visos šios istorijos pradžioje vakarieniavome. Prisiminusi, kad mano pokalbių gali būti klausomasi, atsakinėjau į jos klausimus labai apibendrintai.

Žinojau, kad ji supras.

– Karolina, keli mano klientai atšaukė vizitus, – tarė ji. – Ar turi planų pietums?

– Ne.

– Gal užsuk pas mane, o aš užsakysiu sumuštinių su kava?

Pasiūlymas man patiko. Džekės biuras ribojasi su jos butu, kuriame ji gyvena, – Rytų Septyniasdešimt ketvirtosios gatvės ir Antrojo aveniu sankirtoje. Padėjusi ragelį supratau, kaip norėjau jos patarimų dėl suplanuoto apsilankymo pas mamą. O tai man priminė, kad aš dar nesikalbėjau su Eliotu.

Paskambinau jam į biurą, ir mane tučtuojau su juo sujungė.

– Karolina, nebežinojau nė ką galvoti, kai negalėjau tau prisiskambinti.

Išgirdusi jo balse priekaištą atsiprašiau. Žinau, kad ir taip esu jam skolinga. Paaiškinau, kad važiavau į Martos Vynuogyną, ir kodėl. Paskui suvokdama, kad pokalbis gali būti įrašomas, pasakiau, kad vizitas nieko gera nedavė, o šiandien po pietų ketinu važiuoti aplankyti mamos.

– Bent jau pamėginsiu, nors gal ji nenorės manęs matyti. Būsiu ten tarp ketvirtos ir penktos, – pasakojau jam.

– Manau, labai tinkamas laikas, – lėtai pratarė jis. – Pats ketinau ten važiuoti apie penkias. Noriu pasikalbėti su jumis abiem.

Tuo pokalbį ir baigėme. „Apie ką jis nori su mumis pasikalbėti?“ – sukau galvą. Kai mama dabar tokia silpna, kad tik jis nesiliautų globojęs ją! Dieve, prašau, tik ne dabar! Jai jo reikia. Galvojau apie mūsų vakarienę prieš kelias savaites, – brolis buvo palikęs raštelį, o ji pranešė, kad nusprendė leisti Makui gyventi savo gyvenimą. Prisiminiau, kaip juodu su Eliotu žiūrėjo vienas į kitą, kaip jis planavo prisidėti prie kelionės į Graikiją. Dar prisiminiau, kaip lietėsi jųdviejų pečiai, kai išėję iš restorano „Le Cirque“ nužingsniavo gatve. Eliotas gali padaryti mamą laimingą. Mamai šešiasdešimt dveji. Ji galėjo laimingai nugyventi dar dvidešimt ar trisdešimt metų, bet aš, žinoma, viską sugrioviau padariusi didelę klaidą – nuėjau į operatyvinį detektyvų skyrių ir susitikau su Barotu.

Persirengiau – įlindau į kelnes, užsimečiau švarką – ir, kaip praėjusį vakarą Martos Vynuogyne, užmaskavau tamsius ratilus po akimis pudra, o savo nualintai išvaizdai pamėginau suteikti spalvų blakstienų tušu ir lūpdažiu.

Išvažiavau iš garažo – šįkart savo automobiliu – ir – staigmena! Žurnalistų autobusiukai buvo dingę. Manau, jie suprato, kad iš manęs daugiau nieko nepeš.

Nuvažiavau į Septyniasdešimt ketvirtąją gatvę, pastačiau automobilį Džekės garaže ir užlipau laiptais viršun. Kai ji atidarė duris, mudvi apsikabinome.

– Vietoj kasdienės dietos daugybė streso, – pakomentavo ji. – Nesimatėme vos dvi savaites, o tu numetei jau kokius penkis ar šešis svarus.

– Jei ne daugiau, – sutikau eidama paskui ją į biurą. Tai buvo jaukus vidutinio dydžio kambarėlis su dviem minkštais krėslais priešais jos rašomąjį stalą. Prisiminiau, kad ji kolekcionuoja devyniolikto amžiaus anglų šunų ir arklių estampus, todėl garsiai pagyriau kelis tikrai gražius egzempliorius, įrėmintus ir pakabin-

tus ant sienos. Įsivaizdavau, kad nauji pacientai iš pradžių pakalba apie juos, o tik paskui atskleidžia, kokios bėdos atginė pas Džekę ieškoti pagalbos.

Sutarėme, kad užsisakysime ruginės duonos su kumpiu, šveicarišku sūriu, salotomis ir garstyčiomis bei po puodelį juodos kavos. Ji paskambino telefonu ir užsakė, tada mes įsitaisėme pasikalbėti. Papasakojau apie susitikimą su Barbara, nors apie Mako sūnų nutylėjau. Jausdamasi labai nesąžininga atkartojau jai Barbaros versiją apie abortą.

– Visai svari priežastis Makui pabėgti, – sutiko ji. – Tarkime, jis būtų nuėjęs pas tavo tėvą ar motiną. Kaip manai, ką jie abu ar kiekvienas atskirai būtų darę?

– Būtų palaikę jų sprendimą susituokti ir turėti kūdikį. Būtų leidę Maką studijuoti teisę.

– O kaip Barbaros medicinos studijos?

– Nežinau.

– Na, greičiausiai tavo tėvas, kiek aš jį pažinojau, tikrai nebūtų finansiškai parėmęs Mako vaidybos studijų.

– Tikrai nebūtų, sutinku su tavimi, – pritariau ir papasakojau jai apie savo nerimą, kad Eliotas gali persigalvoti ir nevesti mano mamos, kol Makas yra įtariamasis, arba jeigu jis bus suimtas ir teisiamas.

– Ir aš nerimaučiau, – prisipažino ji. – Juk tokiems žmonėms kaip Eliotas įvaizdis labai svarbus. Pažįstu vieną tokį. Jis panašaus kaip Eliotas amžiaus, našlys, pats maloniausias žmogus, su kokiu yra tekę bendrauti, bet snobas. Juokais erzinu, kad jis greičiau numirs, nei eis į pasimatymą su nekilminga moterimi – kad ir kokia elegantiška ir graži ji būtų.

– O ką jis tau į tokius juokus atsako? – paklausiau Džekės.

– Juokiasi, bet to neneigia.

Paskambinusi registratorė pranešė, kad jau atvežė mūsų užsakytą maistą. Mudvi įsitaisėme valgyti, o Džekė man priminė, kad ketinau ieškoti darbo prokuratūroje. Paskui supratau, kad ji norėjo nusikąsti liežuvį. Ar galite įsivaizduoti, kad Manhatano prokuroras įdarbina apkaltinto žmogžudžio seserį?

66

Visą popietę po vieną arba du detektyvai lankėsi Luko Rivso biure ir tyrinėjo nuotraukas, kurias jis jiems paruošė. Kartais jie stabtelėdavo prie vienos ar kelių nuotraukų. Kartais jie įsistebeilydavo į padidintą Mako Makenzio nuotrauką – kaip jis galėtų atrodyti šiandien. Kai kurie pakeldavo ją, palygindavo su kabančia ant sienos ir galiausiai gūžčiodami pečiais išeidavo – nusiminę, lyg pralaimėję.

Rojus Barotas atvyko vienas paskutiniųjų, be penkiolikos penkios. Buvo nuėjęs namo ir nusnūdo tris valandas. Nusiskutęs, budrus dabar jis atidžiai apžiūrinėjo šimtus nuotraukų, kol Lukas Rivsas kantriai laukė jo kabinete.

Galiausiai septynios penkiolika, kai Lukas užėjo jo pasižiūrėti, jis pasidavė.

– Jie visi ima atrodyti matyti, – prisipažino jis. – Nežinau kodėl, bet man atrodo, lyg ten negalėčiau kažko prisiminti. – Ir jis mostu parodė į tolimą sieną.

Lukas Rivsas susiraukė.

– Keista, Karolina Makenzi irgi stabtelėjo toje vietoje. Man pasirodė, kad kažkas ją sudomino, bet gal paskui ji apsigalvojo. Priešingu atveju ji būtų ką nors pasakiusi.

Barotas dar kartą ten sustojo.

– Nepasakys, bent jau ne šįvakar.

Rivsas kyštelėjo ranką į kišenę ir ištraukė vizitinę kortelę.

– Užrašiau jums savo mobiliojo numerį. Jeigu kas nors šautų galvon, galite užsukti čia kada panorėjęs – paskambinkite man ir aš iškart informuosiu apsaugą, kad jus įleistų.

– Labai gerai, ačiū.

Barotas grįžo į darbą. Detektyvų kambarys ūžė. Atlaisvinęs kaklaraištį, išsekęs, išvargusiu veidu Ahornas žingsniais matavo savo kabineto grindis.

– Regis, kažką užčiuopėme, – tarė jis. – Stivas Hoknis, pastato, kuriame gyveno Makenzis, savininko sūnėnas turi slaptą įrašą iš nepilnamečių kolonijos. Mes peržiūrėjome bylą – rimtas reikalas, bet jokio smurto. Pardavinėjo marihuaną, įsilaužimai, vagystės. Jo dėdė sugebėjo pasamdyti gerą advokatą, kuris jį įkišo porai metų į nepilnamečių koloniją. Anot Lilės Kramer, Hoknis šantažavo ją, neva iš Makenzio kažkas pavogė laikrodį. Ir tai įvyko vos dieną ar dvi prieš jam dingstant. Mes ieškome Hoknio. Jo grupė nuolatos koncertuoja SoHo ir Grenič Vilidžo rajone, jis dažnai persirenginėja, nešioja perukus, grimuojasi, kad pakeistų savo išvaizdą.

– O kaip likusi Kramerių pasakojimo dalis?

– Kalbėjome su Briusu Galbraitu. Savotiškas žmogus. Jis patvirtino klausęs ponios Kramer, ar ši nematiusi jo koledžo baigimo žiedo, bet ji neteisingai jį supratusi. Jis jos nekaltino. Jis tvirtina tiesiog paklausęs, ar valydama jo kur nematė. Ji iš pykčio tiesiog užvirusi ir puolusi į neviltį. Žinant jos praeitį galima suprasti, kad ji per daug jautriai reaguoja į tokio pobūdžio klausimus.

Kol Ahornas kalbėjo, į kabinetą įžengė Bobas Geiloras.

– Mūsų žmonės ką tik susisiekė su Hoknio dėde Dereku Olsenu – šiam senam žmogui priklauso pastatai. Jis patvirtino, kad tarp jo asistento Hovardo Oltmano ir sūnėno Stivo Hoknio vyksta konkurencija. Dar jis pridūrė, kad jie abu jam iki gyvo kaulo įgrisę. Jis pasiuntęs abiem po žinutę, kad išparduoda visą savo nekilnojamąjį turtą, o rytoj ryte technika pradės griauti jo pastatą Šimtas ketvirtojoje gatvėje. Jam nesakėme, kad medžio-

jame jo sūnėną. Tiesiog paaiškinome, kad norime patvirtinti Kramerių versiją.

– Ką jis apie Kramerius pasakojo?

– Sunkiai dirbantys geri žmonės. Visiškai jais pasitiki.

– Ar mes turime Hoknio nuotraukų? – paklausė Barotas. – Noriu palyginti jį su veidu, kurį ką tik mačiau Rivso kabinete. Manęs vis neapleidžia jausmas, kad kažką pražiūrėjau.

– Štai čia ant mano stalo guli kelios reklaminės jo grupės nuotraukos, – tarė jam Ahornas. – Mūsų vyrai gatvėse jų turi daugybę.

Barotas pradėjo raustis po netvarkingai ant stalo sumestas nuotraukas, paskui ištraukė vieną.

– *Štai šita,* – garsiai tarė jis.

Ahornas su Geiloru spoksojo į jį nenuleisdami akių.

– Apie ką kalbi? – nesuprato Ahornas.

– Štai apie šį vyruką, – atsakė jis rodydamas. – Kur kita nuotrauka? Ta, kurioje Lisė pozuoja draugei, o fone matyti Demarkas?

– Kopija mėtosi kažkur šioje krūvoje.

Barotas ėmė rausti, kol iš pasitenkinimo net sukriokė.

– Štai ji. – Jis laikė iškėlęs dvi nuotraukas lygindamas. Po akimirkos jis jau skambino Lukui Rivsui į mobilųjį.

67

Kaip ir tikėjausi, sanatorija, kurioje įsikūrė mama, ir išorėje, ir viduje atrodė labai prabangiai – būtent tokią Eliotas ir galėjo parinkti mamai. Stori kilimai, švelnios šviesos, ant sienų gražūs paveikslai. Atsiradau ten pusę penkių; akivaizdu, kad registratorė apie mano vizitą buvo informuota.

– Motina laukia jūsų, – tarė ji man tokiu dalykiškai melodingu balsu, kuris, regis, labai tiko prie aplinkos. – Jos kambarys ketvirtame aukšte su gražiu vaizdu į apylinkes. – Atsistojusi ji palydėjo mane prie gražaus dekoruoto lifto su aksominiu suoliuku ir operatoriumi.

Mano palydovė sumurmėjo:

– Džeisonai, prašom palydėti į ponios Olivijos kambarį. – Prisiminiau girdėjusi, kad kai kuriose prabangiose psichiatrijos klinikose pacientų pavardės neskelbiamos. „Tuo geriau, – pamaniau. – Kitiems svečiams visai nebūtina žinoti, kad tarp jų yra ponia Makenzi."

Ketvirtame aukšte išlipome iš lifto ir nužingsniavome koridoriumi prie kampinio kambario. Pabeldusi į duris mano palydovė jas atidarė.

– Ponia Olivija, – šūktelėjo ji, jos balsas nuskambėjo kiek per garsiai, bet vis tiek atitiko mandagaus elgesio reikalavimus.

Paskui ją įėjau į nepaprasto grožio svetainę. Esu mačiusi Paryžiaus viešbučio „Plaza Athénée" liukso kambarių nuotraukas, todėl jaučiausi, tarsi būčiau įžengusi į vieną iš jų. Tada miega-

mojo tarpduryje pasirodė mama. Netarusi nė žodžio palydovė dingo, o mudvi su mama žiūrėjome viena į kitą.

Per mane persirito emocijų virtinė, visi prieštaringi jausmai, kuriuos išgyvenau praėjusią savaitę, kai mama pabėgo į Elioto namus. Kaltė. Pyktis. Kartėlis. Bet netrukus visa tai išnyko, ir vienintelis jausmas, kurį jai dabar jaučiau, buvo meilė. Ji žiūrėjo į mane nepatikliai, tarsi nežinodama, ko iš manęs laukti.

Prisiartinusi apkabinau ją.

– Labai atsiprašau, – sušnibždėjau. – Labai labai atsiprašau. Kad ir kiek sau kartočiau: „O, kad būčiau nepradėjusi ieškoti Mako", pasakysiu viena: atiduočiau gyvenimą, kad galėčiau viską grąžinti į vietas, bet negaliu.

Tada jos pirštai pradėjo glostyti man plaukus: ji taip darydavo, kai buvau maža ir dėl ko nors susikrimsdavau. Jos rankos buvo mylinčios, raminančios, ir aš supratau, kad ji susitaikė su tuo, ką padariau.

– Karolina, mes visa tai išgyvensime, – tarė ji. – Ir nesvarbu, kas išaiškės. Jeigu Makas padarė viską, ką jie sako, dėl vieno dalyko esu visiškai tikra. Jis išsikraustė iš proto.

– O kiek jie tau pasakojo? – paklausiau.

– Manau, viską. Vakar pasakiau daktarui Abramsui, savo psichiatrui, kad nebenoriu būti saugoma. Galiu išeiti iš čia kada noriu, bet geriau jau sugersiu viską, ką turiu žinoti, kol turiu galimybę su juo apie tai kalbėtis.

Štai čia buvo motina, kurią maniau jau praradusi: ta, kuri padėjo tėčiui išsaugoti sveiką protą, kai dingo Makas, ta, kurios pirma mintis buvo apie mane, kai Rugsėjo vienuoliktąją žuvo tėtis. Tuo metu studijavau pirmame Kolumbijos universiteto kurse ir atsitiktinai nakvojau namie. Miegojau, kai įsirėžė pirmasis lėktuvas. Siaubo apimta mama viską žiūrėjo viena. Tėčio biuras buvo šimtas trečiame Šiaurinio bokšto aukšte – šį bokštą atakavo pirmą. Ji pamėgino jam paskambinti ir jai pavyko. „Liv, apačioje gaisras, – pasakė jis. – Nemanau, kad pavyks prasiveržti."

Ryšys dingo, ir po minutės ji pamatė, kaip bokštas griuvo. Mama leido man išsimiegoti, o kai pagaliau atsibudau, ji sėdėjo mano kambaryje, o iš akių jai sruvo ašaros. Suspaudusi mane glėbyje papasakojo, kas nutiko.

Štai tokia buvo mano motina, kol bėgant laikui tie kasmetiniai Motinos dienos skambučiai ją išsekino.

– Mama, jeigu tau čia gerai, norėčiau, kad pasiliktum ilgiau, – paprašiau jos. – Tau nepatiktų dabar gyventi Satone dėl tų žurnalistų, o jeigu jie sužinotų, kad persikraustei į Elioto butą, imtų tave medžioti ir ten.

– Suprantu, Karolina, bet kaipgi tu? Žinau, kad čia apsigyventi nesutiksi, bet ar yra kokia vieta, kur galėtum nuo jų pasislėpti?

„Gali pabėgti, bet negali pasislėpti", – pamaniau.

– Mama, turiu būti matoma ir nuolatos sukiotis aplinkui, – nuraminau ją. – Kol mums neįrodyta priešingai, tikėsiu ir viešai kalbėsiu, kad Makas nekaltas.

– Lygiai taip pat būtų pasielgęs ir tavo tėvas. – Dabar mama nusišypsojo tikra šypsena. – Nagi, sėskimės. Norėčiau išgerti kokteilį su tavim, bet čia negalima. – Paskui ji pažvelgė į mane kiek sunerimusi. – Ar žinai, kad čia atvažiuoja Eliotas?

– Taip. Laukiu, kada su juo pasimatysiu.

– Jis buvo tvirtas ramstis.

Prisipažinsiu – pajutau pavydo kibirkštėlę ir netrukus dėl to pasijutau kalta. Eliotas tikrai buvo tvirtas ramstis. Dar prieš dvi savaites mama sakė, kad aš buvau jos atrama ir pagalbininkė. Kaltė išgaravo, kai pagalvojau, kad Eliotas gali atvažiuoti ir pranešti norįs atsiriboti nuo mūsų problemų. Mintyse vėl suskambo Džekės žodžiai: „Tokiems žmonėms kaip Eliotas įvaizdis labai svarbus."

Bet kai jis atvažiavo, paaiškėjo, kad bijojau veltui. Tiesą sakant, jis labai žaviai, bet ir oficialiai paprašė palaiminti jo santuoką su mano mama. Jis atsisėdo šalia jos ant sofos ir nuoširdžiai į mane kreipėsi:

– Karolina, spėju, žinai, kad visada mylėjau tavo mamą, – pradėjo jis. – Visada maniau, kad ji švytinti, man nepasiekiama žvaigždė. Bet dabar žinau, kad labai sudėtingu gyvenimo laiku galiu jai pasiūlyti priedangą kaip sutuoktinis.

Privalėjau jį perspėti.

– Eliotai, jeigu Makas kada nors bus teisiamas kaip žudikas maniakas, apie teismo procesą bus daug kalbama ir rašoma. Jūsų garbūs klientai gali būti ne itin patenkinti, kad apie jų finansinį patarėją nuolat rašoma bulvariniuose laikraščiuose.

Eliotas pažvelgė į mano motiną, paskui vėl į mane. Jo akyse kažkas žybtelėjo, kai jis atsakė:

– Karolina, žodis į žodį tokią pačią kalbą jau girdėjau iš tavo motinos. Galiu jums štai ką pažadėti: geriau jau pasiūlysiu savo išskirtiniams klientams nusiskandinti ežere, nei atsisakysiu nors vienos dienos su ja.

Mes pavakarieniavome viename iš uždarų valgomųjų. Šventėme labai kukliai. Pritariau jų ketinimams susituokti kuo greičiau ir kuo tyliau. Tą vakarą važiuodama namo jaučiausi daug ramiau dėl mamos, bet negalėjau atsikratyti keisto jausmo, kad Makas mėgina su manimi susisiekti. Beveik fiziškai jaučiau jį automobilyje. Kodėl?

Satone žurnalistų vėl nebuvo nė ženklo. Atsigulusi lovoje išklausiau vienuoliktos valandos vakaro žinių. Buvo parodyta mano pareiškimo spaudai ištrauka – kalbėjau šaižiu balsu tarsi gindamasi. Nutekėjo informacija – o gal jai buvo leista nutekėti, – kad Lisė pagrobėją pavadino Maku.

Išjungiau televizorių. „Meilė arba pinigai, – prisiminiau užsimerkusi. – Tokie daugelio nusikaltimų motyvai, tvirtino Lukas Rivsas. Meilė arba pinigai. Arba meilės stygius, kaip Mako atveju."

Trečią valandą išgirdau, kaip suskambo vidaus telefonas. Išlipusi iš lovos nuskubėjau žemyn atsiliepti. Skambino konsjeržas.

– Labai atsiprašau, panele Makenzi, – tarė jis. – Kažkas ką tik įteikė durininkui raštelį ir pasakė, kad tai gyvybės ir mirties

reikalas, kad jis būtų jums tučtuojau įteiktas. – Kiek padvejojęs pridūrė: – Kai viskas viešai žinoma, tai gali būti kieno nors piktas pokštas, bet...

– Atsiųskite, – nutraukiau jį.

Atsistojusi prie durų laukiau, kol koridoriuje pasirodė Manuelis ir atnešęs padavė man baltą voką. Raštelis buvo parašytas ranka ant paprasto, bet gero popieriaus lapo.

Perskaičiau jį: „Karolina, siunčiu tau laiškelį, nes tavo telefono gali būti klausomasi. Man ką tik paskambino Makas. Jis nori su mumis abiem susitikti. Jis laukia mūsų prie Šimtas ketvirtosios ir Riversaido gatvių kampo. Pasimatysime ten. Eliotas.“

– Štai jis! – šūktelėjo Barotas. – Stovi gatvėje priešais „Woodshed“ klubą tą naktį, kai buvo pagrobta Lisė. Jeigu pažiūrėtum iš tos pusės, iš kurios filmavo kamera, jis galėjo matyti Demarko staliuką. O štai jis ir vėl čia – tame pačiame kadre su Demarku: stebi, kaip Lisė pozuoja kambario draugei.

Lydimi saugos darbuotojo, kuriam buvo nurodyta įleisti vidun, jie atskubėjo į Luko Rivso biurą. Išstudijavo šimtus ant sienų priklijuotų nuotraukų, kol galiausiai aptiko veidą, kurio ieškojo.

– Štai čia dar vienas, labai į jį panašus, tik plaukai trumpesni, – su juntama jaudulio gaidele balse tarė Geiloras.

Buvo pusė vienuoliktos. Žinodami, kad jų laukia dar viena ilga naktis, juodu nuskubėjo į biurą rinkti informacijos apie dar vieną potencialų įtariamąjį.

69

Trečiadienio naktį Lukas Rivsas miegojo blogai. „Meilė arba pinigai" – ši frazė skambėjo jo galvoje kaip monotoniška daina. Šeštą valandą jis atsibudo ir jam iškilo klausimas, kuris anksčiau neatėjo į galvą: „Kam gali būti naudinga, kad miręs žmogus būtų laikomas gyvu?"

Meilė arba pinigai.

Aišku, pinigai. Viskas kaip dėlionės dalys ėmė kristi į savo vietas. Kaip viskas iki absurdo paprasta, jeigu jis tik teisus. Lukas, liūdnai pagarsėjęs vyturys, nedvejodamas žadindavo iš pat ryto, jeigu jam reikėdavo atsakymo. Laimė, šįkart jo patarėjas, garsus nekilnojamojo turto advokatas, taip pat kėlėsi anksti.

– Ar paveldėtų pinigų valdymo sutartis gali būti nutraukta, ar tai šventa ir neliečiama? – trumpai paklausė jo Lukas.

– Tai labai sudėtinga, bet jeigu yra rimtų ir pagrįstų priežasčių, valdytojas paprastai būna sukalbamas.

– Taip ir maniau. Daugiau tavęs netrukdysiu. Dėkui, drauge.

– Visada prašom, Lukai. Bet kitąkart ne anksčiau kaip septintą, gerai? Aš keliuosi anksti, bet mano žmona mėgsta pamiegoti.

70

Užsimoviau kelnes, įsispyriau į sandalus, pasičiupau ilgą lietpaltį, kad pridengčiau viršutinę pižamos dalį, ir tekina nubėgau prie lifto, į rankinės kišenę įsikišusi Elioto raštelį. Skubėdama pasimatyti su Maku, kol jis dar nepersigalvojo, visai pamiršau, kad garažas iki trečios ryto būna uždarytas, – Manuelis man tai priminė, kai paprašiau nuleisti mane į garažą.

Išbėgau į gatvę ir kaip paklaikusi dairiausi taksi. Satone nebuvo nė vieno, bet kai pasukau į Penkiasdešimt septintąją, pamačiau važiuojant vieną nelegalų vežėją. Turbūt pasirodžiau kaip nenormali, kai abiem rankomis mojuodama mėginau atkreipti jo dėmesį, bet jis sustojo. Įlipau ir jis apsukęs automobilį nuvažiavo į vakarus.

Kai išlipau prie Šimtas ketvirtosios ir Riversaido gatvių kampo, aplinkui nieko nebuvo. Sumokėjau vairuotojui ir išlipau į tuštutėlę gatvę. Paskui pastebėjau, kad už kvartalo stovi vienatūris, ir nors jo šviesos nedegė, intuityviai pajutau, kad Eliotas su Maku gali būti jo viduj. Nužingsniavau arčiau prie mašinos, kad geriau įžiūrėčiau, ir net apsimečiau ieškanti raktų, tarsi eičiau į artimiausią daugiabutį. Kitoje gatvės pusėje mačiau didžiulę statybvietę, šalia jos ant gatvės kampo stovėjo lentomis apkaltas senas namas.

Tada iš kito namo tamsaus tarpdurio išlindo vyras. Akimirką pagalvojau, kad tai Eliotas, bet paskui įžiūrėjau, kad šis gerokai jaunesnis – jo veidas atrodė pažįstamas. Prisiminiau, kad jis –

pastato, kuriame gyveno Makas, savininko atstovas. Susipažinau su juo, kai pirmą kartą lankiausi pas Kramerius, dar kartą jis kalbėjo su manimi, kai pirmadienį išbėgau iš Kramerių apsipylusi ašaromis.

„Kokį galą jis čia dabar veikia? – klausiau savęs. – Ir kur Eliotas?“

– Panele Makenzi, – paskubomis tarė jis. – Nežinau, ar prisimenate mane. Aš Hovardas Oltmanas.

– Prisimenu. Kur ponas Volasas?

– Jis su tokiu vyruku, kurį aptikau įsikūrusį pono Olseno valdose. Retkarčiais patikrinu, nors namas ir uždarytas. – Jis galva linktelėjo į kampinį lentomis apkaltą namą. – Tas vyrukas davė man penkiasdešimt dolerių, kad jo vardu paskambinčiau ponui Volasui, o ponas Volasas prižadėjo dar tiek pat, jei parašysiu jums laiškelį ir pristatysiu.

– Ar jie pastato viduje? Kaip tas kitas vyras atrodo?

– Spėju, jam kokie trisdešimt metų. Jis pravirko, kai atėjo ponas Volasas. Tiesą sakant, abu verkė.

Makas ten, jis mėgina slėptis tose griuvenose. Nusekiau paskui Hovardą Oltmaną per gatvę, palei statybos tvorą prie užpakalinių namo durų. Atidaręs jis rankos mostu pakvietė mane užeiti, bet žvilgtelėjusi į tamsų vidų supanikavau ir atšokau. Supratau, kad kažkas negerai.

– Paprašykite, kad ponas Volasas išeitų, – pasakiau Hovardui.

Nieko nesakęs jis čiupo mane ir įtraukė vidun. Buvau tokia sutrikusi, kad nė nesipriešinau. Trinktelėjęs jis uždarė paskui save duris ir man nespėjus nė cyptelėti ar pamėginti išsilaisvinti nustūmė žemyn nuo laiptų. Krisdama į kažką atsitrenkiau galva ir praradau sąmonę. Nežinau, kiek laiko taip gulėjau, kol atmerkiau akis. Aplink buvo absoliučiai tamsu. Oras visai sudvisęs. Ant veido pridžiūvo kraujas. Galva sukosi, kažkas nutiko mano dešinei kojai. Ji gulėjo po manimi pariesta ir tvinkčiojo nuo skausmo.

Tuomet pajutau, kad prie manęs kažkas krustelėjo ir silpnas balsas išstenėjo:

– Vandens, prašau, vandens.

Mėginau pajudėti, bet negalėjau. Supratau, kad mano koja sulaužyta. Sugalvojau tik vieną būdą, kaip jai padėti. Sudrėkinau pirštą savo burnoje ir graibiau tamsoje, kol suradau sukepusias Lisės Endrius lūpas.

71

Derekas Olsenas tą naktį atsibudo dėl stiprėjančio artrito: pulsuojantis skausmas degino klubus ir kelius. Kai toks skausmas jį pažadino trečiadienio naktį, jis nebepajėgė užmigti. Nėra abejonės, kad policijos skambutis dėl sūnėno Stivo reiškė tik viena – jis ir vėl įsipainiojo į kažkokią bėdą. „Baigta su penkiasdešimčia tūkstančių dolerių, kuriuos ketinau jam palikti, – galvojo Olsenas. – Tegu nesitiki jų."

Vienintelis šviesus dalykas – po kelių valandų jis galės pasidžiaugti žiūrėdamas, kaip kriaušė daužo į šipulius seną, nutriušusį namą. „Kiekviena į orą pakilusi skeveldra simbolizuoja pinigus, kuriuos šiame sandėryje uždirbau, – su pasitenkinimu galvojo jis. – Nė nesitikėjau, kad Dagas Tviningas pats vadovaus griovimo darbams. Štai koks jis įsiutęs, kad turėjo man tiek sumokėti."

Šios malonios mintys jį taip nuramino, kad beveik prieš auštant jis paniro į gilų miegą, kuris paprastai trukdavo iki aštuntos ryto. Bet ketvirtadienį jo telefonas pradėjo skambėti šeštą. Detektyvas Barotas norėjo sužinoti, kur yra Hovardas Oltmanas. Jis visą naktį negrįžo į savo butą.

– Ar aš jo auklė? – irzliai atšovė Olsenas. – Pažadinote mane tik tam, kad paklaustumėte, kur jis? Iš kur galiu žinoti? Juk aš su juo vakarų neleidžiu. Jis man dirba.

– Kokį automobilį vairuoja Hovardas? – paklausė Barotas.

– Kai vežioja mane, vairuoja mano visureigį. Nemanau, kad jis turi savo automobilį, be to, man tai nerūpi.

– Ar jis vakarais kada nors ima jūsų automobilį?

– Nebent man nežinant. Bet geriau jau neimtų. Juk tai mersedesas.

– Kokios spalvos?

– Juodas. Negi manote, kad tokio amžiaus važinėju raudonu?

– Pone Olsenai, mums tikrai reikia su jumis pakalbėti apie Hovardą, – tarė Barotas. – Ką žinote apie jo asmeninį gyvenimą?

– Nieko nežinau. Ir nenoriu nieko žinoti. Jis man dirba beveik keturiolika metų. Dirba tikrai gerai.

– Ar priimdamas į darbą tikrinote jo rekomendacijas?

– Man jį rekomendavo patikimas asmuo – mano finansų patarėjas Eliotas Volasas.

– Ačiū, pone Olsenai. Linkiu jums geros dienos.

– Jūs man didžiąją jos dalį jau sugadinote – dabar būsiu pavargęs visą dieną. – Derekas Olsenas trenkė ragelį. „Bet ne visą dieną", – pamanė jis mintyse įsivaizdavęs kriaušę, daužančią tiesiai į taikinį – į jo kiaulę-taupyklę.

Kitame ryšio gale Barotas negalėjo nuslėpti džiūgavimo.

– Jį į darbą jam rekomendavo Eliotas Volasas.

– Tai patvirtina Luko Rivso teoriją, – sutiko Ahornas. – Bet mes negalime persistengti. Volasas – svarbi figūra Volstrite.

– Taip, bet jis ne pirmas patikėtinis, kyštelėjęs ranką į klientų kišenę, jeigu iš tiesų viskas tiesa, – atsakė Barotas. – Ar yra kokios informacijos apie pirštų atspaudus?

– Dar ne. Nesame tikri, kad atspaudai, kuriuos radome ant jo buto durų, tikrai jo, bet vis tiek tikriname. Neabejoju, kad tas vyrukas jau buvo teistas, – tarė Geiloras.

Barotas pažvelgė į laikrodį.

– Volaso pastato apsaugininkas sakė, kad jis atvyksta pusę devynių. Mes jo palauksime.

72

Ir vėl Karolina neatsiliepia telefonu. Nikas paskambino jai ketvirtadienį aštuntą ryto, norėdamas pakviesti papusryčiauti. Jis norėjo ją pamatyti. „Man *reikia* ją pamatyti", – galvojo jis. Per paskutinių žinių laidą jis matė įrašą, kaip užsidegusi ji gina Maką.

Jis norėjo sužinoti apie jos išvyką pas motiną. Suprato, kokia įskaudinta jautėsi Karolina, kai motina atsisakė su ja pasimatyti.

Na, bent jau jos telefonas neišjungtas. Jis skamba. Visą pirmadienio popietę ir visą antradienį mobilusis buvo išjungtas. Bet nedavė ramybės maudžiantis jausmas, kad kažkas negerai, – Nikas nusprendė užvažiuoti į Satoną ir patikrinti, ar ji namie.

Rytinis konsjeržas buvo ką tik pradėjęs darbą.

– Nemanau, kad ji grįžo, – pasakė jis, kai Nikas pasiteiravo Karolinos. – Kiek supratau, trečią ryto ji gavo svarbų laiškelį ir išskubėjo iš namų. Tas, kuris durininkui tą laiškelį atnešė, pasakė, kad tai gyvybės ir mirties klausimas. Tikiuosi, kad viskas gerai.

„Ne, *ne viskas* gerai", – su išgąsčiu pagalvojo Nikas. Jis surinko jau gerai žinomą detektyvo Baroto numerį.

73

– Ačiū, kad sutikote mus priimti, pone Volasai, – mandagiai padėkojo Barotas.

– Nėra už ką. Ar yra kokių žinių iš Mako? – pasidomėjo Volasas.

– Ne, bijau, kad nėra, bet mes norėtume, kad jūs padėtumėte išnarplioti kitą reikalą.

– Žinoma. – Jis mostu pakvietė detektyvus sėsti.

– Jūs pažįstate Hovardą Oltmaną?

– Taip, pažįstu. Jis yra mano kliento Dereko Olseno darbuotojas.

– Ar ne jūs prieš dešimt metų rekomendavote jį ponui Olsenui?

– Manau, taip.

– Iš kur jūs pažinojote poną Oltmaną?

– Tiksliai neprisimenu. Jei neklystu, buvęs mano klientas pardavė nekilnojamąjį turtą ir ieškojo, kur jį įdarbinti. – Elioto veido išraiška buvo neįskaitoma.

– Koks klientas?

– Nesu tikras, ar prisiminsiu. Su juo dirbau gana trumpai. Bet tai paprasčiausias sutapimas. Olsenas kažkaip prasitarė, kad neranda gero darbuotojo, tai aš jam ir pasiūliau Oltmaną.

– Aišku. Mes būtume labai dėkingi, jei pasakytumėte to kliento pavardę. Esu tikras, kad norėtumėte jį surasti. Oltmanas įtariamas Lisės Endrius pagrobimu, o tai, žinoma, nuima įtarimus nuo Mako Makenzio.

– Bet kas, kas nuimtų įtarimus nuo Mako vardo, man būtų neįkainojama, – tarė Eliotas Volasas, o jo balsas net suvirpėjo.

Barotas atidžiai tyrinėjo jį: dailiai pasiūtas kostiumas, šiugždūs balti marškiniai, dailus mėlynos ir raudonos spalvos kaklaraištis. Jis žiūrėjo, kaip Volasas nusiima akinius, išvalo juos ir vėl užsivožia ant nosies. „Ką man tas vyras primena? – klausinėjo savęs jis. – Tos akys, ta kakta. Tie bruožai tokie pažįstami." Paskui jis ėmė svarstyti: „Ar tai įmanoma? Dieve mano, juk jis panašus į Oltmaną". Jis davė ženklą Geilorui klausinėti toliau.

– Pone Volasai, ar jūs esate Mako Makenzio turto valdytojas?

– Esu visos Makenzių šeimos turto valdytojas.

– *Vienintelis* valdytojas?

– Taip.

– Kokios yra Mako patikėto turto sąlygos?

– Jas sudarė jo senelis. Jis negali gauti iš jo pajamų, kol nesulauks keturiasdešimties metų.

– Tai šiuo metu tas turtas visa auga?

– Žinoma. Kapitalas rūpestingai investuotas.

– O kas nutiks, jeigu Makas mirs?

– Turtas pereis jo vaikams, o jeigu tokių nėra, jo seseriai Karolinai.

– Ar galėjo Makas prašyti išankstinių išmokų dėl kokių nors svarių priežasčių?

– Tai turėtų būti nepaprastai svarios priežastys. Jo senelis nenorėjo plevėsų paveldėtojų.

– O jo ketinimas susituokti; būsimoji žmona jau nešiojo jųdviejų kūdikį, o jis nebenorėjo būti išlaikomas tėvų, nes galėjo pats susimokėti už studijas koledže ir už žmonos medicinos mokslus? Ar tai būtų pakankamai svarus argumentas pasiimti dalį turto?

– Galbūt, bet tokia situacija nesusiklostė. – Eliotas Volasas atsistojo. – Turbūt suprantate, mano darbo grafikas įtemptas ir...

Suskambo Baroto mobilusis. Jo ieškojo Nikas Demarkas. Barotas klausėsi nutaisęs neįskaitomą veido išraišką. Dingo Karolina Makenzi. „Nauja auka", – pagalvojo jis.

Volasas, laikydamas ištiestą ranką, stengėsi išprašyti juos iš kabineto. „Lukas Rivsas teisus, – pamanė Barotas. – Viskas atsistojo į savo vietas.“ Jis nusprendė pričiupti Volasą apgaule.

– Neskubėkite taip, pone Volasai, – tarė jis. – Mes niekur neisime. Mes sulaikėme poną Oltmaną. Jis giriasi grobęs. Dar jis giriasi dirbęs jums. – Jis akimirką nutilo. – Jūs neminėjote mums, kad esate giminės.

Pagaliau bejausmėje Volaso elgsenoje pasirodė pirmieji įtampos ženklai.

– Ak, vargšas Hovis, – atsiduso jis. Viena ranka pasirėmęs į stalą kita kažką ištraukė iš viršutinio stalčiaus. – Jis, be abejonės, visiškai kliedi.

– Ne, nekliedi, – atšovė Barotas.

Eliotas Volasas dar kartą atsiduso.

– Mano psichopatas sūnėnas žadėjo mirti įspūdingai, prieš tai pasiėmęs kartu Karoliną ir Lisę. Jis net to nesugebėjo padaryti.

Vienu greitu judesiu Eliotas Volasas ištraukė iš stalčiaus mažą pistoletą ir pridėjo jį sau prie kaktos.

– Kaip sakytų pusbrolis Franklinas, „Likite sveiki, mano bičiuliai amerikiečiai“, – tarė jis ir nuspaudė gaiduką.

74

Laris Ahornas detektyvų salėje sulaukė skambučio iš Baroto.

– Lari, mes buvome teisūs dėl Volaso. Jis ką tik ištaškė sau smegenis. Prieš mirdamas prisipažino, kad Oltmanas – jo sūnėnas. Dar sakė, kad Oltmanas ketina nužudyti ir Karoliną, ir Lisę, ir pats nusižudyti. Bet jis neminėjo, kur jie yra.

Laris Ahornas išklausė visiškai ramus.

– Per kelias pastarąsias valandas mūsų turimų telefonų pėdsakas niekur neveda, – pasakė jis. – Telefonai yra arba išjungti, arba už ryšio zonos ribų. – O kaip Oltmanas? Juk ir jis turi mobilųjį. Paskambinsiu kita linija jo viršininkui Olsenui, palūkėk.

75

Derekas Olsenas nešinas sudedamąja kėdute jau ėjo pro duris pasižiūrėti, kaip už kvartalo bus griaunamas jo senasis namas. Suirzęs, kad tai jau antras detektyvų skambutis, jis dar labiau supyko, kai sužinojo, dėl ko skambinama.

– Žinoma, Hovis turi mobilųjį! O kas jo dabar neturi? Žinoma, kad žinau. 917-555-6262. Bet štai ką jums pasakysiu. Tai telefonas, kurio sąskaitą aš apmoku. Pats jas ir gaunu. Seku kaip vanagas. Tik tarnybiniams reikalams. Spėju, kad jis turi dar vieną. Iš kur galiu žinoti? Aš jau pakeliui į linksmą reginį. Viso gero.

Kol Barotas laukė, kada Ahornas sužinos telefono numerį iš Olseno, detektyvas Geiloras greitai išėjo, kad pasirūpintų patalpos saugumu. Viena ranka jis užrakino Volaso kabineto duris, o kita surinko pagalbos numerį 911.

Paskui jis išgirdo, kaip Barotas pratrūko kalbėdamas su Ahornu:

– Tarnybinis mobilusis, kurio numerį nurodė Olsenas, išjungtas! Bet palauk. Juk Volasas nebuvo toks kvailas, kad skambintų jam į tarnybinį. Juk turėjo būti ir kitas numeris, kuriuo jie palaikydavo ryšį. Palauk, Lari.

Dviem žingsniais Barotas prišoko prie Volaso kūno ir susniubęs ant kelių ėmė raustis po jo kišenes.

– Štai jis! – šūktelėjo ištraukęs naujausio modelio mobilųjį telefoną. Barotas atidarė jį ir pradėjo naršyti. „Turbūt šitas", – pagalvojo pamatęs inicialus H. O. Jis paspaudė mygtuką ir mintyse melsdamasis pridėjo aparatą prie ausies.

Telefonas skambtelėjo du kartus, ir tada kažkas atsiliepė.

– Dėde Eliotai, – tarė suirzęs, spigus vyriškas balsas, – mes jau vakar atsisveikinome. Daugiau kalbėti nebenoriu. Liko vos kelios minutės.

Ryšys nutrūko. Per kelias sekundes Barotas savo telefonu paskambino Ahornui ir padiktavo jam Hovardo Oltmano mobiliojo numerį. Šis nekantraudamas jau laukė, kad perduotų technikams, o šie susektų jo buvimo vietą.

76

Per tą ilgą naktį jis į rūsį nusileido tris kartus. Gulėjau šalia Lisės ant drėgnų purvinų grindų, skausmas vibravo per koją, veidas apsitraukė sukrešėjusio kraujo plutele, mano pirštai buvo susivijęs su Lisės, o jis tai verkė, tai juokėsi, tai dejavo, tai kikeno. Bijojau žingsnių ant laiptų pakopų, nes nežinojau, ar šįkart jis nenuspręs mūsų nužudyti.

– Prisimenat žudiką Zodiaką? – kūkčiojo jis nusileidęs pirmą kartą. – Jis nenorėjo tęsti žudynių. Ir aš nenoriu. Jis parašė laišką į laikraštį – suprato, kad taip gali užvesti ant savo pėdsakų. Ir aš parašiau, bet paskui suplėšiau. Aš kankinuosi, bet nenoriu sėsti į kalėjimą. Pirmą merginą nužudžiau šešiolikos. Išmečiau ją iš galvos. Paskui tai vėl nutiko. Dirbau pastato prižiūrėtoju, o namų šeimininkės duktė buvo tokia graži. Kai jie rado jos kūną, mane įtarė. Motina išsiuntė mane į Niujorką, kad pabūčiau prie jos brangaus vyresniojo brolio, mano dėdės Elioto Volaso...

„Eliotas Volasas! Dėdė Eliotas! Bet tai neįmanoma, – galvojau aš, – negali būti!“

Jaučiau, kaip jis man kvėpuoja į skruostą.

– Tu manimi netiki, ar ne? O turėtum. Mano motina liepė jam manimi pasirūpinti, priešingu atveju ji atskleisianti jo apgavystę. Bet dar prieš susitinkant su juo tai vėl nutiko, – kai tik atsikrausčiau į Niujorką, – ta pirmoji mergina iš naktinio klubo. Prikabinau prie jos kūno svarmenų ir įmečiau į upę. Kai susitikau su dėde Eliotu, viską jam papasakojau, bet prisipažinau, kad labai

gailiuosi. Prašiau jo, kad padėtų man susirasti darbą, antraip nueisiu į policiją, viską prisipažinsiu, o laikraščiams pasakysiu, kad jis apsimetėlis.

Oltmano balse suskambo sarkazmo gaidelės.

– *Žinoma,* jis pažadėjo surasti darbą. – Jo lūpos palietė man kaktą. – Ar dabar manimi tiki, Karolina?

Lisės kvėpavimas virto švelniu, siaubą keliančiu inkštimu. Stipriai suspaudžiau jai ranką.

– Tikiu, – nuraminau jį. – Žinau, kad kalbi tiesą.

– Žinai, kad aš labai gailiuosi?

– Taip. Taip. Žinau.

– Gerai.

Buvo taip tamsu, kad jo visai neįžiūrėjau, bet jaučiau, kad jis nuo mūsų pasitraukė. Vėl išgirdau jį lipant laiptais viršun. „Kiek laiko praeis, kol jis grįš? – paklaikusi galvojau. – Kokia buvau kvailė. Niekas nežino, kur išėjau. Praeis daugybė valandų, kol kas nors pradės manęs ieškoti. Nikai, – šaukiau jį mintyse, – Nikai, susirūpink! Suprask, kad kažkas negerai. Ieškok manęs. Ieškok mūsų!“

Manau, praėjo pora valandų ir tada aš pradėjau rėkti. Jis taip tyliai prisėlino, kad nė neišgirdau. Tik rankomis užgniaužė man burną.

– Visai prasta mintis, Karolina, – tarė jis. – Iš pradžių ir Lisė rėkė. Nusileidęs žemyn papasakojau jai, kad jos nuotrauka išspausdinta laikraščiuose. Ji nenorėjo įrašyti tų žinučių tėvui, bet pažadėjau, kad jeigu ji taip padarys, gal ją išleisiu. Bet aš juk kalbėjau nerimtai. Daugiau nerėk. Jei rėksi, užmušiu tave.

Ir jis vėl išėjo. Galva tiesiog plyšo, skausmas kojoje tapo nepakeliamas. Gal Lukas Rivsas ar detektyvas Barotas man skambins? Gal jie kartu su Niku supras, kad įvyko kažkas bloga?

Kai jis grįžo paskutinį kartą, atrodė, kad jau išaušo – ant laiptų mačiau šešėlius.

– Nebeketinau daryti dar vieno nusikaltimo, Karolina, – pradėjo pasakoti jis. – Man tikrai patiko vadovauti tų pastatų prie-

žiūrai, man patiko draugai, su kuriais susipažinau internete. Vis tikėjausi, kad galėsiu liautis. Tikrai stengiausi. Tada dėdė Eliotas pasakė, kad dabar *aš* jam skolingas. Aš turiu jam padėti atsikratyti tavo brolio. Makas buvo atėjęs pas Eliotą. Jis norėjo pasinaudoti savo paveldėtu turtu. Jo mergina buvo nėščia, jis norėjo ją vesti, sumokėti už savo ir jos mokslus. Bet Eliotas jau buvo iššvaistęs jūsų abiejų jam patikėtus turtus. Jis mėgino atitraukti Mako dėmesį pažadais, bet Makas buvo įtarus. Turėjau jį nužudyti.

„*Turėjau jį nužudyti. Turėjau jį nužudyti.* Makas negyvas, – su kartėliu galvojau. – Jie jį nužudė."

– Eliotas turėjo priversti visus galvoti, kad Makas gyvas – tokiu būdu niekas nebūtų tikrinęs jo turto. Prieš nušaudamas Maką priverčiau jį ištarti žodžius, kuriuos jūs girdėjote pirmąją Motinos dieną. Po metų Eliotas privertė mane nušauti tą dėstytoją ir pavogti iš jos juostas su Mako įrašais – taip jis galėjo ir toliau skambinti Motinos dieną. Eliotas yra technikos genijus. Metų metus jis iš tų juostų montuodavo vis naujus tekstus. Tavo brolis su kitomis merginomis palaidotas kaip tik čia. Žiūrėk, Karolina.

Jis nukreipė plonytį žibintuvėlio spindulį į rūsio grindis. Kilstelėjau galvą.

– Matai, kur tie kryžiai? Tavo brolis ir kitos merginos guli vienas šalia kito.

Makas visus tuos metus buvo negyvas, o mes tikėjomės ir vis meldėmės, kad vieną dieną jis grįžtų namo. Mintis, kad Makas palaidotas šiame varganame, purviname rūsyje, suspaudė man širdį. Visada tikėjau, kad surasiu jį. Makai. Makai. Makai.

Oltmanas kikeno aukštu, jukiu balsu.

– Eliotas tikrai gimė Anglijoje. Nors jo motina iš Kanzaso. Ji dirbo tarnaite vienoje amerikiečių šeimoje, kurią perkėlė dirbti į Angliją. Londone ji pastojo, ir po kiek laiko gimė vaikelis. Ji padėjo jam sukurti visas tas pasakas apie giminystę su prezidentu Ruzveltu. Jie abu jas sukūrė. Ji padėjo jam išmokti to elegantiško angliško akcento. Jam gerai sekasi pamėgdžioti balsus. Trejus pastaruosius metus jis pats įrašinėjo Mako žodžius. Jis žino, kad

jūs jau palyginote tikrąjį Mako balsą su balsu iš namų vaizdajuosčių. Gerai jis jus apkvailino, tiesa?

Oltmano balsas darėsi vis labiau rėksmingas.

– Mums liko tik penkiolika minučių ir bus baigta. Šį pastatą ketinama nugriauti. Bet noriu tau dar papasakoti. Tai aš įmečiau raštelį į aukų krepšelį. Dėdė Eliotas nerimavo, kad tu pradėsi ieškoti Mako. Eliotas privertė mane jį ten nunešti. Bažnyčioje mane pastebėjo Lilė Kramer. Mačiau, kaip ji į mane žvilgtelėjo bent porą kartų. Bet paskui ji ėmė manyti mačiusi Maką, nes aš jai sakiau mišiose nedalyvavęs. Viso gero, Karolina. Viso gero, Lise.

Išgirdau, kaip jo žingsniai nutolo paskutinį kartą. Penkiolika minučių. Po penkiolikos minučių šis pastatas bus sugriautas. „Aš mirsiu, – galvojau, – o mama ištekės už Elioto..."

Lisė pradėjo drebėti. Esu tikra, ji suprato, ką jis kalbėjo. Tebelaikiau jos ranką ir drėkinau jos sukepusias lūpas, kalbinau ją, raginau nepasiduoti, nes visi mūsų ieško. Bet dabar pati nebetikėjau savo žodžiais. Žinojau, kad mudvi su Lise tapsime paskutinėmis šio bepročio ir Elioto Volaso aukomis. Tą akimirką guodžiau save, kad netrukus susitiksiu su Maku ir tėčiu.

77

— Radom jį. Jis Šimtas ketvirtosios ir Riversaido gatvių sankryžoje, – sušuko Laris Ahornas.

Pavojaus signalas buvo perduotas visiems tos apylinkės patrulių ekipažams. Įjungę sirenas jie nuskubėjo į vietą.

Griovimo technika jau stovėjo vietoje. Patenkintas Derekas Olsenas matė, kad jo verslo konkurentas Dagas Tviningas sėdėjo atviroje krano kabinoje.

– Vienas. – Pašokęs ant kojų pradėjo skaičiuoti Derekas. – Du. – Ir triumfuojantis džiaugsmo šūksnis sustingo jo lūpose. Kažkas stumtelėjęs atidarė užkaltą senojo namo antro aukšto langą. Kažkas nuleidęs kojas per palangę mojavo. Oltmanas. Tai buvo Hovardas Oltmanas.

Griovimo kriaušė jau skriejo į namo pusę. Paskutinę akimirką pastebėjęs Oltmaną, Tviningas pasuko kriaušę taip, kad ji pralėkė vos už kelių colių.

Sucypė padangos, policijos automobiliai apsupo kampinį namą.

– Sugrįžk! Sugrįžk! – Hovis Oltmanas lakstė pirmyn atgal po balkono stogą ir šūkavo mojuodamas rankomis priešais kraną. Kai jis pradėjo šokinėti, supuvusi lenta įlūžo, ir namas pradėjo griūti. Pamatęs, kas vyksta, Oltmanas nėrė pro langą vidun, ir kaip tik tuo metu ant jo užvirto kelios tonos nuolaužų.

Iš automobilių pasipylė policininkai.

– Rūsys! – riktelėjo vienas. – Rūsys! Jeigu jos čia, tai jų vienintelė galimybė.

78

Aplink mus griuvo lubos. Iš paskutiniųjų pamėginau išsijudinti ir savo kūnu pridengti Lisę, kuri jau vos kvėpavo. Jaučiau, kaip tinko gabalas kirto man per petį, paskui į galvą, į ranką. „Per vėlu, per vėlu, – galvojau. – Kaip ir Makui, ir toms merginoms, mudviem su Lise lemta baigti savo dienas čia."

Išgirdau, kaip prasivėrė išorinės rūsio durys, kaip virš mūsų galvų pasigirdo balsai. Štai tada leidau sau prarasti sąmonę ir išsilaisvinau nuo skausmo. Manau, jie man prileido tikrai daug nuskausminamųjų, nes praėjo geros dvi paros, kol atsibudau. Mama sėdėjo ant kėdės ligoninės palatoje ir žiūrėjo į mane – lygiai taip pat ji darė ir Rugsėjo vienuoliktąją. Kaip ir tądien, mudvi verkėme viena kitos glėbyje – šįkart mes raudojome Mako, doro jauno vyro, sūnaus ir brolio, kuris mirė, nes norėjo prisiimti atsakomybę.

Epilogas

Po metų

Kai buvo patikrintos buhalterinės knygos, sužinojome, kad Eliotas iš mūsų pavogė visą turtą. Buvo aišku, kad, kaip ir pliauškė Oltmanas, Makas įtarė, jog su jo patikėtu turtu vyksta kažkas negera, ir šis įtarimas jam kainavo gyvybę.

Tikras stebuklas, kad Lisė liko gyva. Ant tų purvinų grindų ji pragulėjo šešiolika dienų ir naktų surišta, negalėdama pajudėti. Oltmanas grasino ją nužudyti ir šaipydavosi, kad ji prie klubo „Woodshed" įšoko į visureigį patikėjusi jo žodžiais, neva jį siuntęs Nikas parvežti ją namo. Kasdien jis duodavo jai kelis gurkšnius vandens. Išbadėjusi, netekusi skysčių, ji į ligoninę pateko siaubingos, tiesiog kritinės būklės. Kaip mama budėjo prie manęs, taip brolis ir tėvas Endriusai sėdėjo Lisės palatoje melsdami ją grįžti į gyvenimą.

Endriusai tapo labai gerais mūsų draugais. Daktaras Deividas Endriusas, Lisės tėvas, dažnai kviečia mamą ir mane pavakarieniauti į savo klubą Greniče. Jų draugystė tikrai didelė parama mudviem su mama įveikiant skausmą dėl Mako mirties. Dar žinau, kad esame puiki paspirtis Lisei, kuri emociškai atsigauna po šios baisios patirties. Mama pardavė butą Satone ir dabar gyvena Vakarų Centriniame parke. Pastebėjau, kad daktaras Deividas dažnai užsuka pas ją pavakarieniauti arba vedasi ją į teatrą.

Mums pavyko nuslėpti nuo žurnalistų visą tiesą apie Mako įtarimus, kad kažkas negerai su jo patikėtu turtu. Žinoma, papasakojau mamai apie Mako sūnų. Ne mano reikalas nuo jos tai slėpti. Mūsų aplankyti atvažiavusi daktarė Barbara Hanover Galbrait prisipažino, kad labai gailisi tikėjusi, jog Makas ją paliko. Bet net dabar ji nebuvo iki galo atvira. Kol nepateikiau įrodymų, ji niekaip nepripažino, kad tai Mako sūnus. Paskui ji ėmė mūsų maldauti, kad palauktume, kol jis suaugs, ir tik tada atskleistume jam tiesą – mes nenoriai sutikome. Mudvi su mama iš visos širdies troškome pažinti Mako sūnų ir būti arčiau jo. Patyliukais lankėmės jo vaidinimuose ir koncertuose Šv. Dovydo mokykloje – atrodė, tarsi vėl matytume Maką. Jį vadino Gariu. Mamai ir man jis visada bus Čarlzas Makenzis Trečiasis.

Krameriai džiaugiasi gyvenimu Pensilvanijoje. Sužinoję visą Mako istoriją juodu atėjo ir mamos, ir manęs atsiprašyti. Lilė papasakojo, kad jaunystėje sėdėjo kalėjime už vagystę, todėl nepaprastai jautriai reagavo į Mako klausimą apie jo laikrodį. Laikrodis buvo rastas Hovardo Oltmano bute. Mes taip ir nesužinojome, ar jis pavogė laikrodį iš Mako buto, ar nuėmė nuo Mako rankos jį nužudęs.

Lilė taip pat paaiškino, ką ji rado Mako kambaryje ir kas sukėlė tokį Guso pyktį.

– Tai laiškelis, kuriame buvo šaipomasi iš manęs: esą noriu su juo eiti į šokius. Tai įžeidė mano jausmus, – pasakojo ji.

Žinoma, šį laiškelį parašė Nikas, o paskui išmetė. Na, bet jis buvo teisus, kad Lilei patiko viską šniukštinėti. Kai dar kartą jo paklausiau apie tą laiškelį, jis pasakė, kad suglamžęs įmetė jį į šiukšlinę prie Mako rašomojo stalo. Štai todėl Lilė pamanė, kad jį parašė Makas.

Su džiaugsmu pranešu, kad esu Manhatano prokuroro padėjėja ir nuolatos dirbu su detektyvais, kurie kadaise įtarinėjo mane, o dabar tapo mano geriausiais draugais ir kolegomis.

Prieš tris mėnesius mudu su Niku susituokėme. Jo butą palėpėje pavertėme žaviu Niujorko butuku. Naktiniame klube „Wo-

odshed" reikalai klostosi gerai. Bet mėgstamiausia mūsų vieta – Kvinsyje jo tėvo naujai atidarytas restoranas „Pasta and Pizza". Visada sakiau, kad turėsiu keturis vaikus; netrukus sulauksime mūsų pirmagimio. Tikiuosi, gims berniukas. Jis bus vardu Čarlzas Makenzis Demarkas.

Bet mes jį vadinsime Maku.

Padėka

Turbūt dažniausiai man užduoda šį klausimą: „Iš kur semiatės romanams idėjų?“ Atsakymas paprastas. Perskaitau laikraštyje ar žurnale kokį straipsnį, kuris įstringa atmintin. Taip ir nutiko, kai perskaičiau apie jauną vyruką, kuris prieš trisdešimt penkerius metus pradingęs iš koledžo bendrabučio kasmet paskambina, bet nepasako, kur jis yra ar kodėl pabėgo.

Dabar jo motina jau sena, bet tikisi prieš mirtį dar kartą jį pamatyti.

Kai situacija mane sudomina, svarstau: „Tarkime... Kas, jeigu? Kodėl?“

Galvojau: „Tarkime, prieš dešimt metų dingo paskutinio kurso koledžo studentas. Kas, jeigu jis skambina tik Motinos dieną? Kodėl jis dingo?“

Kai visi šie klausimai ima suktis mano galvoje, prasideda naujas romanas.

Rašymas man visada puikus nuotykis, nors, aišku, atsiskyrėliškas. Laimė, iš savo ilgamečio redaktoriaus ir draugo Michaelo Korda nuolatos sulaukiu patarimų ir padrąsinimo, o šiemet man padeda ir vyriausioji redaktorė Amanda Murray. Nuoširdžiai dėkoju jums, Michaelai ir Amanda.

Niujorko policijos departamento seržantas Stephenas Marronas ir detektyvas Richardas Murphy – abu jau išėję į atsargą – yra puikūs policijos procedūrų ir kriminalinių tyrimų ekspertai. Būkite sveiki, Stivai ir Ričai, ir labai jums dėkoju.

Su techninio redagavimo direktore Gypsy da Silva dirbame jau daugiau nei trisdešimt metų. Esu visada labai dėkinga jai, savo leidėjai Lisl Cade, agentui Samui Pinkus ir pirmosioms rankraščio skaitytojoms Agnes Newton, Nadine Petry ir Irene Clark.

Be paliovos meldžiuosi, sveikinu ir myliu visą namų frontą: Johną Conheeney – „nepaprastąjį sutuoktinį“, visus mūsų vaikus ir anūkus. Mes tikrai palaiminti.

Pavasario žiedai ir geriausi linkėjimai jums, mano skaitytojai. Tikiuosi, šios istorijos skaitymas suteiks jums tiek pat malonumo, kiek man suteikė rašymas. Susitiksime kitąmet tuo pačiu metu? Be abejonės!

Clark, Mary Higgins
Cl-21 Kur tu dabar esi? : romanas / Mary Higgins Clark ; iš anglų kalbos vertė Rima Kardelytė. – Vilnius : Alma littera, 2010. – 286, [2] p.

ISBN 978-9955-38-571-4

Intriguojantis detektyvinių trilerių karaliene tituluojamos autorės pasakojimas apie jauną moterį, mėginančią išnarplioti šeimos tragedijos paslaptį. Karolina karštai ieško prieš dešimtmetį dingusio brolio ir patenka į bauginantį aistrų, paslapčių ir neatsakytų klausimų verpetą...

UDK 820(73)-3

Mary Higgins Clark

KUR TU DABAR ESI?

Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Rima Kardelytė*

Redaktorė *Rūta Pučinskaitė*
Viršelio dailininkas *Donatas Gendvila*
Korektorė *Marijona Treigienė*
Maketavo *Zita Pikturnienė*

Tiražas 1500 egz.
Išleido leidykla „Alma littera", Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius
Interneto svetainė: www.almalittera.lt
Spaudė Standartų spaustuvė, S. Dariaus ir S. Girėno g. 39, LT-02189 Vilnius

Mary Higgins Clark

(Merė Higins Klark, g. 1927 m.)

JAV rašytoja, milžiniško populiarumo JAV ir Europoje sulaukusių detektyvų autorė. M. Higgins Clark knygos skaitytojų ir kritikų pripažintos visame pasaulyje, jos pateko į skaitomiausių knygų sąrašus. Vien JAV šios autorės romanų parduota per 80 milijonų.
Trilerių karaliene vadinama rašytoja yra daugelio prestižinių premijų laureatė, JAV detektyvų rašytojų asociacijos prezidentė, jos vardu pavadintas vienas svarbiausių apdovanojimų geriausiems trilerių rašytojams. Lietuvių skaitytojams gerai žinomi jos romanai „Nieko geriau už namus“, „Nuo manęs nepabėgsi“, „Nors tavo akys jos nemato“, „Gražus ir šaltas veidas“.

Paskutiniojo kurso studentas Čarlzas Makenzis jaunesnysis, dar vadinamas Maku, nė žodžio netaręs kartu gyvenantiems draugams išeina iš namų ir dingsta. Vis dėlto kasmet Motinos dieną jis atlieka ritualą: paskambina mamai ir patikina, kad jam viskas gerai, bet į kitus klausimus neatsakinėja. Net tėvo, korporacijos advokato, žūtis jo nepriverčia grįžti namo ar nutraukti įprastus skambučius.

Nuo tos dienos, kai jis dingo, praeina dešimt metų. Mako seseriai Karolinai dabar jau dvidešimt šešeri. Išgyvenusi dvi tragedijas šeimoje, mergina suvokia – jos pačios asmeninis gyvenimas nesusiklostys, kol ji nesuras brolio. Taigi kai Motinos dieną jiedvi su mama vėl sulaukia įprasto skambučio, ji įsiterpia į pokalbį ir praneša broliui apie savo ketinimą pradėti jo paieškas – nesvarbu, kiek jai tai kainuotų...

Bandydama išsiaiškinti brolio ir šeimos tragedijų paslaptis, Karolina greitai patenka į akistatą su pavojais, slaptomis aistromis ir neatsakytais klausimais...

www.almalittera.lt

